NELJAPÄEV, 23. OKTOOBER 2008

ISTUNGI JUHATAJA: Luisa MORGANTINI

asepresident

1. Osaistungjärgu avamine

(Istung algas kell 10.00)

- 2. Esitatud dokumendid (vt protokoll)
- 3. Merepiraatlus (esitatud resolutsiooni ettepanek) (vt protokoll)
- 4. Euroopa Ombudsmani 2007. aasta tegevuse aruanne (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on petitsioonikomisjoni nimel Dushana Zdravkova koostatud raport (A6-0358/2008) Euroopa Ombudsmani 2007. aasta tegevust käsitleva aastaaruande kohta (2008/2158(INI)).

Dushana Zdravkova, *raportöör* (*BG*). – Aitäh, proua juhataja, ning tänan teid selle meenutuse eest! Nende paljude aastate jooksul, mil ma kohtunikuna töötasin, kandsin ma alati hoolt kohtus valitseva korra eest. Mispärast, proua juhataja ja härra Diamandouros, daamid ja härrad, on mul suur au olla ombudsmani aastaaruande raportöör. Ombusdman on Euroopa institutsioonide süsteemi kujund, kelle eesmärgiks on kaitsta Euroopa kodanike õigusi ning võidelda haldusliku omavoli vastu. Seepärast sooviksin ma Euroopa Ombudsmani, härra Diamandourost tema pühendumuse ja professionaalsuse puhul õnnitleda, kuna tema tegevus on inimeste jaoks väga tähtis. Nagu ütles Jean Monnet, loome me liitu rahvaste vahel, mitte koostööd liikmesriikide vahel.

Mul on olnud ka hea meel töötada aruande kallal, mis ühendab Euroopa Parlamendi fraktsioone, mitte ei eralda neid. Kuna Euroopa kodanikud on meid siia parlamenti valinud, et me nende huvisid kaitseksime, siis tuleb lähtuda tõekspidamisest, et tuleb teha ka kompromisse, kohandamaks osade teiste fraktsioonide esitatud muudatusettepanekuid. Need ettepanekud ning tänane arutelu on tõestuseks, et Euroopa Parlament võtab Euroopa kodanike kaitsmist väga tõsiselt. Ma sooviksin kasutada ka võimalust tänada oma kolleege Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsioonist, sekretariaati ning kõiki, kes andsid oma panuse selle aruande täiendamisele.

Ma olen sügavalt veendunud, et Euroopa Ombudsmani institutsiooni kaudu on kodanikel parem võimalus halduslike omavoli juhtumite korral oma õigusi kasutada, sest isegi põhjalike eeskirjade korral on suurima võimaliku kaitse tagamiseks tähtis neid nõuetekohaselt kohaldada. Ma usun, et just nagu komisjoni peetakse lepingute kaitsjaks, on Euroopa Ombudsman ühenduse õigusaktide reeglipärase rakendamise meister, kuigi ta ei ole selles rollis üksinda. Euroopa Parlamendi kui ainsa demokraatiliselt valitud institutsiooni poole pöördutakse ka, et toetada kodanike õigusi, mis muudab parlamendi ja ombudsmani koostöö veelgi tähtsamaks.

See aruanne on ka sellepärast tähtis, et kalendriaasta jooksul tegeliku olukorra analüüsimine aitab meil eelkõige võtta õppust ning edaspidi õigeid otsuseid teha. Me ei tohiks unustada, et iga kaebuse ja statistilise numbri taga on inimene, kes ootab oma probleemile õiget abi ja lahendust. Selle aruande kallal töötades mõistsin, et kõige olulisemaks aspektiks on informatsioon. Kõnealune aruanne näitab, et paljud kodanikud ei tea veel, kuidas haldusliku omavoli korral kaitsta õigusi, mis Euroopa Liit neile andnud on. Selle näiteks on ombudsmani pädevusse mittekuuluvate kaebuste määr 84%. See asjaolu näitab selgelt, et ombudsman ja Euroopa institutsioonid peavad koos selles suunas jätkama ning teavitama Euroopa kodanikke, et nad saaksid oma õigusi täiel määral kasutada. Seepärast tehakse ka kõnealuses aruandes ettepanek ühise veebilehe loomise kohta, kus esitada kõikidele institutsioonidele kaebuseid, sarnaselt ombudsmani koostatud interaktiivsele juhendile, kus vajalikud andmed sisestanud kodanikud suunatakse asjakohase institutsiooni juurde, kus nad saavad oma kaebuse vahetult esitada. See aitab vähendada vastuvõetamatute kaebuste arvu.

Peale selle keskendusin ma sellele, mis garanteerib, et ELi kodanikud ja seal alaliselt elavad inimesed tunnevad oma õigusi ja oskavad neid kasutada, ning kas neile pakutav abi on hõlpsasti kättesaadav, õiglane, erapooletu ja tõhus. Ma sooviksin juhtida tähelepanu tõsiasjale, et enam kui 30% juhtumite puhul ei saa ombudsman

kuidagi aidata. Minu arvates peaks ombudsman alati selgitama, miks ei saa konkreetse kaebuse puhul mingeid meetmeid kasutusele võtta, muutes selle seeläbi kodanikele kasulikumaks.

Samuti sooviksin juhtida tähelepanu sellele, et riiklike, piirkondlike ja kohalike tasandite ombudsmanidel on oluline roll ning nende tegevust tuleks arendada.

Kokkuvõtteks pöördun ma teie poole palvega hääletada selle raporti poolt, kuna see toetab ombudsmani ning Euroopa Liidu institutsioonide ja organisatsioonide vahelist konstruktiivset koostööd, ning kinnitab ombudsmani kui välise kontrollmehhanismi ja Euroopa halduse pideva paranemise allika rolli.

Tänan teid!

Nikiforos Diamandouros, *ombudsman*. – Proua juhataja, tänan teid selle võimaluse eest pöörduda parlamendi poole Euroopa Ombudsmani 2007. aasta tegevust käsitleva aastaaruandega. Samuti soovin ma tänada raportööri, proua Zdravkovat, ja petitsioonikomisjoni nende suurepärase ja konstruktiivse raporti eest.

Minu raport dokumenteerib arengu kaebuste menetlemises, hea haldustava edendamises ning ombudsmani rolli kohta teabe pakkumises. Vastuvõetavate kaebuste arv suurenes nii absoluutses kui ka suhtelises arvestuses, tõustes 2006. aasta 449lt (12% koguarvust) 2007. aastal 518ni (16% koguarvust). Seega täitsime me mõlemaid parlamendi pidevalt rõhutatud eesmärke: vastuvõetavate kaebuste arvu suurendamine ja vastuvõetamatute kaebuste arvu vähendamine.

Vastuvõetavate kaebuste põhilised väidetavad haldusliku omavoli liigid olid: vähene läbipaistvus, sealhulgas teabe andmisest keeldumine; ebaõiglus või võimuliialdus; menetlusvead; välditavad viivitused; diskrimineerimine; hooletus; õiguslik eksimus ning kohustuste täitmise tagamise suutmatus. Tehti kolmsada nelikümmend kaheksa uurimise lõpetamise otsust. See on 40% rohkem, võrreldes 2006. aastaga. 95 juhtumi puhul ei tuvastanud uurimine mingisugust halduslikku omavoli. Selline avastus ei ole alati negatiivne kaebuse esitaja jaoks, kes saab vähemalt asjaomaselt institutsioonilt täieliku selgituse. Isegi kui halduslikku omavoli ei tuvastata, võin ma tuvastada institutsioonide pakutava haldustava kvaliteedi parandamise võimalusi. Sellisel juhul juhin ma neile tähelepanu täpsemates märkustes.

Suure osa minu uurimiste lõpptulemuseks on positiivne resultaat, mis rahuldab nii kaebuse esitajat kui institutsiooni, mille vastu kaebus esitati. Asjaomased institutsioonid lahendasid sada kakskümmend üheksa juhtumit kaebuse esitajale rahuldaval viisil. See on kaks korda rohkem sellisel viisil lahendatud juhtumeid kui 2006. aastal, ning see näitab institutsioonide ja asutuste kasvavat soovi pidada ombudsmanile esitatud kaebusi võimaluseks tunnistada ja parandada tehtud vigu.

Kui ma tuvastan haldusliku omavoli, siis üritan ma sõbralikku lahendust saavutada. Mõnel juhul on see saavutatav, juhul kui asjaomane institutsioon või asutus pakub kaebuse esitajale kompensatsiooni. Kõik sellised pakkumised tehakse *ex gratia* korras ehk teisisõnu ilma õiguslikku vastutust võtmata ning õiguslikku pretsedenti loomata. Kui sõbralik lahendus ei ole võimalik, siis ma lõpetan juhtumi kriitilise märkusega. Kriitiline märkus on asjakohane ka juhul, kui haldusliku omavoli esinemist ei ole enam võimalik kõrvaldada. See kinnitab, et kaebus on õigustatud ning osutab asjaomasele institutsioonile või asutusele, mida on valesti tehtud. Sellise kriitika eesmärgiks on konstruktiivsus, et aidata tulevikus sarnast halduslikku omavoli ära hoida.

On tähtis, et institutsioonid ja asutused uuriksid kriitilisi märkusi lähemalt ning astuks viivitamata samme, millega lahendada tekkinud probleeme. Oma kriitika mõju paremaks jälgimiseks algatasin ma uurimise kõikide 2006. aastal tehtud kriitiliste märkuste ja täiendava märkusega seotud juhtumite järelkaja kohta. Selle uurimuse tulemused, mis on avaldatud minu veebilehel ning saadetud kõikidele asjaomastele asutustele, peaksid julgustama Euroopa avalikku teenistust parandama oma meetodeid ning arendama kodanikele pakutavat teeninduskultuuri.

Selliste juhtumite puhul, kus on veel võimalik haldusliku omavoli esinemist kõrvaldada, koostan ma tavaliselt asjaomasele institutsioonile või asutusele soovituse projekti. Kui see ei too rahuldavat tulemust, siis võin ma saata parlamenti eriraporti. Ma esitasin teile ühe sellise raporti, mis kritiseerib komisjoni Euroopa tööaja direktiivi kohta käiva rikkumise kaebusega mittetegelemist. Ma tervitan parlamendi toetust, mis väljendus 2008. aasta 3. septembri resolutsioonis ning põhines härra De Rossa raportil.

Ka sellel aastal sisaldab mu aastaaruanne tähtjuhtumeid. Need on juhtumid, mille puhul ma võtan arvesse, et asjaomased institutsioonid või asutused vastasid minu uurimistele eeskujulikult. Välja on toodud seitse sellist juhtumit. Neist neli käsitles komisjoni, üks nõukogu, üks Euroopa Keskpanka ja üks Euroopa Lennundusohutusametit. Ma olen jätkuvalt teinud kõikvõimalikke jõupingutusi, tagamaks, et ELi

institutsioonid ja asutused võtaksid kõigis oma tegevustes vastu kodanikukeskse lähenemisviisi, otsides kõiki sõbralike lahenduste saavutamise võimalusi ning käivitades rohkem omaalgatuslikke uurimisi, et probleeme tuvastada ja häid tavasid edendada.

Mainiksin nüüd teisi ettevõetud meetodeid, pidades silmas kodanikele parima võimaliku teeninduse tagamist. Ma olen jätkuvalt teinud jõupingutusi, et parandada teabe kvaliteeti, mis käsitleb ELi õigusest tulenevaid õigusi ning mida jagatakse peamiselt Euroopa Ombudsmanide võrgustiku kaudu. See võrgustik, mille hulka kuulub ka petitsioonikomisjon, teeb koostööd menetlemises ning kogemuste ja heade tavade vahetamises. Üheks selle võrgustiku eesmärgiks on hõlbustada minu vastuvõetavate kaebuste kiiret edastamist pädevale ombudsmanile või samaväärsele asutusele. Võimaluse korral edastan ma juhtumid ise või annan kaebuse esitajale asjakohaseid nõuandeid. 2007. aastal sain ma sellisel viisil aidata 867 kaebuse esitajat.

Veel üheks tähtsaks algatuseks, mis peaks käesoleva aasta järgmises kvartalis tulemusi andma, on minu institutsiooni väljatöötatav interaktiivne juhend, et aidata kodanikel leida oma kaebustele kõige sobivamat kompenseerimisviisi. See juhend peaks võimaldama veelgi suuremal osal kaebuste esitajatel pöörduda otse kõige asjakohasema asutuse poole, et tegeleda konkreetse kaebusega. Järelikult lahendatakse minu jaoks vastuvõetamatud kaebused kiiremini ja tõhusamalt. Seega saab minu institutsioon täita paremini oma põhirolli: aidata kodanikke, kes pole rahul, kuidas ELi institutsioonid ja asutused neid kohtlevad.

Ombudsman ei saa üksinda töötada. Kõrgetasemelise halduse tagamine on ülesanne, mida tuleb täita ennetavalt koostöös ELi institutsioonide ja asutustega. Juhtumite lahendamiste ja sõbralike lahenduste kasv on julgustav ning viitab meie ja ühenduse ühistele jõupingutustele, et suurendada kodanike usaldus ajahetkel, kui seda on tõesti vaja. Samuti olen ma äärmiselt tänulik parlamendi toetuse ja abi eest nii minu institutsioonile võimaldatavate eelarveliste vahendite kui ka minu ja petitsioonikomisjoni positiivsete suhete suhtes. Teie jätkuva teotusega püüan ma edaspidi möödunud aasta saavutusi veelgi parandada.

Lõpetuseks, kuna see on parlamendi selle koosseisu ametiaja viimane kord, kui mul on au parlamendile oma aastaaruannet esitada, siis sooviksin ma avaldada sügavat lugupidamist tiheda koostöö ja heade nõuannete eest, mida ma olen parlamendilt ja selle üksikutelt liikmetelt viimase nelja ja poole aasta jooksul saanud.

(Aplaus)

Juhataja. – Teil on täiesti õigus. Parlament on tõesti ombudsmani suhtes usaldust välja näidanud.

Andris Piebalgs, *komisjoni liige*. – Proua juhataja, lubage mul voliniku ning oma kolleegi, asepresident Wallströmi nimel tänada raportööri, proua Zdravkovat tema suurepärase töö eest! Meil on hea meel petitsioonikomisjoni raporti üle, mis käsitleb Euroopa Ombudsmani 2007. aasta tegevuse aruannet.

Nagu te teate, on käesolev komisjon võtnud kindla kohustuse parandada oma haldustegevust, ning nii ka on. Seda on näha nii ombudsmani aastaaruandest kui ka petitsioonikomisjoni raportist.

2007. aastal kahekordistus nende juhtumite arv, mille puhul institutsioon või asutus lõpetas ombudsmanile esitatud kaebuse tulemusel ka reaalselt haldusliku omavoli. See väljendab institutsioonide, sealhulgas kindlasti ka komisjoni, ja asutuste valmisolekut käsitleda kaebusi vigade parandamise ja avalikkuse huvidest lähtuvalt ombudsmaniga koostöö tegemise võimalusena.

Samuti suurenes nende juhtumite arv, mille puhul halduslikku omavoli ei tuvastatud. Komisjonil on selle üle hea meel, kuna meie oleme see institutsioon, kelle kohta käib enamik nendest kaebustest.

Ma soovin ka rõhutada asjaolu, et ombudsman on esitanud rohkem sõbralikke vaidlusküsimuste äraklaarimise lahendusi, ning et võimaluse korral on komisjon olnud üldiselt koostööaldis ja hinnanud neid ettepanekuid kõrgelt. 2007. aastal esitas ombudsman parlamendile ainult ühe komisjoni kohta käiva eriraporti, ning seda ombudsman juba mainis.

Kuid ma sooviksin teile meenutada, et see eriraport käsitles tööaja direktiivi, ning veel eelmisel kuul toimus teil minu kolleegi Vladimir Špidlaga arutelu sellel teemal.

Ma esitan lõpuks kolm konkreetset punkti, mida on käsitletud nii teie raportis kui ka ombudsmani aastaaruandes. Esimene käib rikkumiste kohta. Nagu te teate, on komisjon korraldanud ümber rikkumiste suhtes otsuste tegemise eesmärgiga hõlbustada juhtumite edenemist. Seda esitleti 2007. aasta teatises "Tulemuslik Euroopa – ühenduse õiguse kohaldamine". Me uurime juhtumeid aktiivsemalt ning korraldame kodanike jaoks tööd tõhusamalt. Käivitatud on ka ELi pilootprojekt. Probleemidele peaks nüüd saama veel kiiremini veelgi rohkem lahendusi leida.

Teine punkt käsitleb üleskutset ELi institutsioonidele ja asutustele võtta vastu ühine lähenemisviis Euroopa hea halduse tava eeskirja suhtes. Ma soovin juhtida teie tähelepanu asjaolule, et komisjonil on oma hea halduse tava eeskiri, mis võeti vastu 2000. aastal. See eeskiri on ikka veel ajakohane ja väga tõhus vahend. Ka selle rakendamine on hästi korraldatud. Ma ei soovi küll tuleviku suhtes ennatlikke otsuseid teha, kuid praegu soovime me jätta asjad nii, nagu need on.

Kolmas punkt käsitleb kommunikatsioonipoliitikat. Ideed käivitada Euroopa kodanike jaoks teavituskampaania, mis aitaks neil Euroopa Ombudsmani kohustuste ja pädevuste kohta teavet saada, tervitab komisjon kindlasti.

Igal institutsioonil, sealhulgas ka Euroopa Komisjonil, on oma veebileht, kus saab kaebusi ja petitsioone esitada. Veebileht Europa on kõikide ELi institutsioonide ühine portaal ning seal on viidad kõikidele teistele ELi institutsioonidele, sealhulgas ka ombudsmani veebilehele. Nii suunatakse kodanikud lihtsalt ja sujuvalt vastavate asutuste juurde, et oma vaidlustele ja kaebustele lahendus leida. Idee interaktiivse juhendi kohta, mis on loodud aitama kodanikel sobivaimat foorumit tuvastada, lahendamaks oma probleeme, on kindlasti väärt täpsemat uurimist.

Kõige selle juures ei tohiks me kunagi unustada, kes on kõige tähtsamad ning kelle heaks me seda kõike teeme – need on Euroopa kodanikud.

Andreas Schwab, *fraktsiooni PPE-DE nimel*. – (*DE*) Proua juhataja, härra Diamandouros, volinik, daamid ja härrad, ma sooviksin kõigepealt õnnitleda raportööri, proua Zdravkovat tema raporti puhul, mis on minu teada tema esimene. See on suurepäraseks aluseks debatile ja arutelule teie viimase aasta töötulemuste kohta, härra Diamandouros.

Käesolev raport on teataval määral järg sellele raportile, mille ma kaks aastat tagasi Euroopa Parlamendile sama teema kohta koostasin. Sellel ajal olite te alles käivitanud riiklike ombudsmanide ja petitsioonikomisjonide võrgustiku, ning käesoleva raporti põhjal tundub, et see võrgustik on saanud äärmiselt hea Euroopa kodanike vastuvõtu, kes on teie tegevuse peamiseks sihtrühmaks. Lisaks, teie teavituskampaania, mis on kaasa toonud suurema vastuvõetavate kaebuste esitamise, on edukas näide tõsiasjast, et jõupingutused, teavitamaks kodanikke nende abi saamise õiguste ja võimaluste kohta, tasuvad kindlasti ära.

Mul on ka väga hea meel asjaolu üle, et käesolev raport, sarnaselt härra Mavrommatise paar aastat tagasi koostatud raportile, rõhutab mitteametlike menetluste edu, millele te rohkem tähelepanu soovite pöörata. See edu on tingitud asjaolust, et nii saab vähendada formaalsustele kuluvat aega. Oleks tore, kui jätkate selle kodanikekeskse lähenemisviisiga.

Mõned näited teie viimase aasta tööst annavad tunnistust teie tegutsemisvõimest, aga ka teie tundlikkusest Euroopa elanikkonna suhtes, nii Euroopa tööaja direktiivi kui ka Euroopa Parlamendi sisemise struktuuri puhul. Loomulikult ei ole teil alati lihtne õigeid sõnu leida. Ombudsman peab siiski nõrgad kohad mõningase etteteatamise ja asjakohase piiranguga avalikuks tegema. Lõpuks loeb siiski see, et me teeme koostööd, et teenida Euroopa kodanikke. Teie, härra Diamandouros, olete andnud oma eelmise aasta tegevusega sellesse väga positiivse panuse.

Proinsias De Rossa, *fraktsiooni PSE nimel.* – (*GA*) Proua juhataja, kõigepealt ma sooviksin tänada raportööri, proua Zdravkovat tema töö eest selle raporti kallal. On ilmselge, et ombudsmani büroo tegevus üha paraneb. Me oleme juba ammu kurtnud asjaolu üle, et sellele büroole esitatakse liiga palju kaebusi, mis ei ole selle tegevusega seotud. Eelmisel aastal on see arv esmakordselt vähenenud, ning ma tänan ombudsmani selle töö eest.

Ombudsmani interaktiivne juhend on leidlik lahendus, mis aitab kodanikel nende kaebuse jaoks asjakohast institutsiooni leida, ning minu arvates võiks seda veel laialdasemalt kasutada. Kui me tahame Euroopa Ühenduse kodanikele näidata, et see liit töötab nende heaks, siis tuleb meil tagada, et nad saaksid oma probleemidele vastused ja lahendused.

Marian Harkin, *fraktsiooni ALDE nimel*. – Proua juhataja, ma soovin alustuseks tänada raportööri selle väga ülevaatliku raporti eest, ning samuti ombudsmani ja tema töötajaid nende 2007. aastal tehtud paljude positiivsete sammude eest.

Minu arvates on äärmiselt paljutõotav, et ombudsman töötab nii mitmel eri tasandil: asi ei ole lihtsalt kaebuste menetlemises, mis on tema töö peamine osa, vaid ka selles, kuidas resolutsioonideni või lahendusteni jõutakse. Kasvanud on sõbralike lahenduste ja mitteametlike menetluste arv, mille puhul on suhted institutsioonidega

nii head, et üha suurem arv juhtumeid saab kiire lahenduse. See on tõeline edenemine ning seda tuleb jätkata. Kodanikesõbralikud lahendused on need, mille poole me püüelda soovime.

Mul on hea meel näha, et ombudsmani tegevuskavas on kesksel kohal ka igal tasandil parem teabevahetus. Euroopa Ombudsmanide võrgustiku avalduse vastuvõtmine ning tihedam koostöö selles valdkonnas on väga olulised, ning me ootame kannatamatult uue veebilehe avamist, mis sisaldab interaktiivset juhendit, millega abistada kodanikke.

Sellega ma olengi jõudnud oma viimase kommentaari juurde, mis käsitleb kodanikke ning viitab esitatud suulisele muudatusettepanekule, mis käib lõiget 23. See lõige on järgmine: "Teeb ettepaneku, et ombudsman võtaks kasutusele meetmed nende kaebuste arvu (kokku 1021) vähendamiseks, mille suhtes ta ei ole veel ühtegi sammu astunud". See suuline muudatusettepanek taotleb viimase fraasi – "mille suhtes ta ei ole veel ühtegi sammu astunud" – muutmist fraasiks "mille puhul ei ole ükski tegevus võimalik".

Ombudsmani vaatenurgast ei ole ükski tegevus võimalik, aga kodaniku vaatenurgast ei ole samme astutud – ning need on väga erinevad vaatenurgad.

Seega on mul üks küsimus: kas neile 1021 kodanikule on tehtud selgeks, et ombudsmanil ei ole võimalik samme astuda, ning on antud ka konkreetne selgitus, võimaluse korral koos edasiste nõuannetega, või pole lihtsalt ühtegi sammu astutud? Kui see esimene variant on tõsi ja kodanikele esitatakse põhjendusi, siis ma ei näe mingit probleemi ning olen tõepoolest väga rahul. Kuid kui on tõsi teine variant ja ühtegi sammu pole tõesti astutud, siis kodanikud pettuvad ja vihastavad. Seega ma paluksin selgitust selle küsimuse kohta.

Margrete Auken, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (*DA*) Proua juhataja, ma sooviksin tänada raportööri tema hiilgava raporti eest. See on oivaline töö, ning meil on eriti hea meel selle märkimisväärse koostöövalmiduse pärast. Ma sooviksin tänada ka ombudsmani tema suurepärase aastaaruande eest! Ombudsmani institutsioon on ELi jaoks loomulikult äärmiselt tähtis. Selle töö näitab, et EL on eurooplaste jaoks lähedasem kui arvatakse, võttes neid kuulda samamoodi nagu kriitikat. Õnneks ollakse õigel teel. Eelneva aastaga võrreldes lahendati palju rohkem kaebuste esitajaid rahuldaval moel juba asjaomaste ELi institutsioonide endi kaudu, pakkudes kaebuste esitajatele asjakohast kompensatsiooni. See näitab, et ELi süsteem hakkab mõistma vajadust teenida inimesi parimal võimalikul viisil. Kahjuks on ka institutsioone, kes ei järgi neid soovitusi. Kõik, mida ombudsman saab sellistel puhkudel teha, on viia see probleem parlamendi ette, mis on võimalus, mille puhul ei saa teda süüdistada selle väärkasutamises, kuna eelmisel aastal esitati petitsioonikomisjonile ainult üks juhtum.

Kui juhtum jõuab parlamendis meie ette, siis on meil selge kohustus öelda, et me oleme vähemalt põhimõtteliselt valmis minema Euroopa Kohtusse, siis kui asjaomane institutsioon ei järgi ombudsmani otsust. Sel viisil saame me anda selles süsteemis ombudsmanile vajaliku mõjuvõimu ja autoriteedi. Ma olen Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsiooni nimel esitanud paar muudatusettepanekut, mille ainsaks eesmärgiks on täpsustada haldusliku omavoli kontseptsiooni. Selliste juhtumite tuvastamine peaks olema võimalik, mille puhul ombudsman saab jälgida, et institutsioon või muu ELi asutus ei ole järginud selle suhtes kohaldatud eeskirju ja põhimõtteid. Halduslikku omavoli ei esine siiski juhtumite puhul, kus ombudsman märgib lihtsalt ära, et institutsiooni asjaajamise viisil on arenguruumi. Just seda erinevust püüavadki minu esitatud muudatusettepanekud täpsustada.

Lõpetuseks on mul samalaadne küsimus kui proua Harkini oma, mis käsitleb juhtumite tagasilükkamist. Me sooviksime teada, miks need tagasi lükatakse. Ideaalis peaks see põhjus olema väljatoodud kaebustele antud vastustes, ning ma soovingi küsida, et kas see nii ka on, kuna vastasel juhul on olukord ikka väga pettumust valmistav, nagu on ka juba mainitud.

Marcin Libicki, *fraktsiooni UEN nimel.* – (*PL*) Proua juhataja, ombudsman, volinik, ma sooviksin alustuseks kiita proua Zdarvkovat tema väga hea raporti eest. See raport sedastab, et ombudsman saab oma tööga hästi hakkama. Samuti rõhutab see ombudsmani, Euroopa Parlamendi ja petitsioonikomisjoni vahelist suurepärast koostööd. Teatud mõttes tegutseb viimane ombudsmaniga suheldes Euroopa Parlamendi nimel.

Kõnealune raport võeti vastu ühehäälselt, ilma ühegi hääletamisest hoidumiseta. See viitab asjaolule, et parlament jagab proua Zdravkova arvamust ombudsmani kvaliteetse töö kohta. Ombudsman osaleb sageli petitsioonikomisjoni koosolekutel ning annab alati oma töö kohta üksikasjalikku teavet. Komisjoni koosolekutel osaleb alati ombudsmani esindaja, kes on ka täna siin kohal, ning ma sooviksin teda selle eest tänada, kuna see näitab, et me järgime teineteise tööd.

Vastuvõetavateks peetud kaebuste arv viitab teatavatele järeldustele. Üheks järelduseks on, et Euroopa Liidu ühiskond jälgib teie tööd ombudsman, ning saab seeläbi paremini aru, millised kaebused tuleks teile suunata. Kindlasti ei ole te muutnud oma põhimõtteid selle kohta, mis on vastuvõetav ning mis mitte. Te säilitate objektiivsuse ning töötate nii, et inimesed väärtustavad seda ja hakkavad sellest paremini aru saama. Petitsioonikomisjon teeb koostööd Euroopa Kohtu ning teie osakonnaga, ombudsman, et Euroopa Liitu ja selle institutsioone rahvale lähendada. Selles peitubki teie edu, ombudsman. Me soovime teid teie jõupingutuste eest väga tänada! Samuti edastame tänusõnad proua Zdravkovale tema raporti eest.

Dimitrios Papadimoulis, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (*EL*) Proua juhataja, Euroopa Ombudsmani tegevust käsitlev raport pakub meile võimalust teha kindlaks, mida kodanikud Euroopa Liidu institutsioonide tööst arvavad, ning annab meile asjalikke ideid ja näiteid selle kohta, kuidas Euroopa Liidu institutsioonid saavad oma tegevust ning kodanike teenimist parandada.

Ma sooviksin omakorda tänada Euroopa Ombudsmani härra Diamandourost tema erandlikult hea töö eest ja meie raportööri proua Zdravkovat tema väga huvitava raporti eest, ning ma kasutan võimalust rõhutada teatavaid punkte:

esiteks, asjaolu, et ombudsmanile saadetud kaebuste arv suureneb, on väga hea, kuid see läheb vastuollu komisjoni eneserahuloluga oma haldustegevuse pideva täiendamise ja suurema läbipaistvuse suhtes. Ma soovitaksin komisjonil olla ausam ja tagasihoidlikum.

Samuti on hea, et vastuvõetavate kaebuste arv ning Euroopa Ombudsmani sekkumiste tõhusus on kasvanud. Suur enamik kaebustest käsitleb siiski probleeme, mis ei kuulu otseselt tema pädevusse. Suur osa Euroopa Liidu kodanikest soovivad nii Euroopa institutsioonidelt kui ka ühenduse õigusaktide kohaldamiselt üldiselt suuremat läbipaistvust ja arukamat haldamist, kuid kahjuks ei ole see alati nii. Seepärast on Euroopa Parlament nõudnud korduvalt Euroopa Liidu institutsioonidele ja organisatsioonidele vajalike finants- ja inimressursside andmist, tagamaks, et kodanikud saavad oma kaebustele, küsimustele ja pöördumistele kohesed ja põhjalikud vastused.

Samuti on vaja teha koostööd Euroopa Ombudsmani ja liikmesriikides riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil sarnaste organisatsioonide ombudsmanide vahel. Meil tuleb anda ka mõistele "halduslik omavoli" laiem ja ulatuslikum tõlgendus, mis sisaldaks ka juhtumeid, kus haldusasutused näitavad kodanikega seotud kohustuste täitmisel üles pealiskaudsust ja hoolimatust või läbipaistvuse puudumist. See toob kaasa ombudsmani veelgi olulisemad sekkumised, mis on kodanike huvides. Samuti on äärmiselt tähtis, et ombudsman oleks võimeline käsitlema juhtumeid, mis on seotud kõikide Euroopa Liidu institutsioonidega, sealhulgas neid, mis tegutsevad kolmanda samba raames.

Lõpetuseks sooviksin ma veel kord korrata üleskutset kõikidele Euroopa Liidu institutsioonidele ja organisatsioonidele võtta vastu ühine lähenemisviis Euroopa hea halduse tava eeskirja suhtes. Ainult Euroopa Ombudsmanist tunnustavalt rääkimisest ei piisa...

(Juhataja katkestas kõneleja)

Nils Lundgren, fraktsiooni IND/DEM nimel. – (SV) Proua juhataja, ombudsmani institutsioon on koos Volvo ja IKEAga Rootsi tuntuim panus globaalsesse ühiskonda. See on väga tähtis üldine institutsionaalne uuendus demokraatia jaoks ning eriti ELi institutsioonide jaoks. Miks? Sellepärast, et ombudsmani ülesandeks on tagada, et inimesed saaksid nõuda oma õigusi poliitilistes ja bürokraatlikes struktuurides, mis muutuvad üha keerulisemateks ning seega ka läbipaistmatumateks. Mitte kusagil mujal demokraatlikus maailmas ei ole keerukus ja läbipaistmatus nii domineerivad kui ELi kehtestatud keerulises võimusüsteemis, mis pidevalt laieneb.

Harva olen ma mõne Euroopa Parlamendis esitatud raporti suhtes entusiastlik. Kui see ka juhtub, siis vaid raportite puhul, mis on seotud siseturu või mõne keskkonnaprobleemiga. Minu reegli üheks erandiks on ka proua Zdravkova raport, mille puhul me näeme pilti ombudsmanist, kes teeb üsna tõhusat tööd selle nimel, et kindlustada üksikisikuid avarduva keerulise ülemvõimu suhtes. Ma pean silmas elanikkonnale teabe pakkumist korralikult uuendatud veebilehe, infolehtede, riiklike ja piirkondlike ombudsmanide võrgustike, konverentside ning eriti koosolekute ja teiste süsteemi eurokraatidega kohtumiste kaudu, mis on kavandatud eesmärgiga panna eurokraate mõistma, et nemad on eurooplaste jaoks, mitte eurooplased pole nende jaoks.

Samal ajal on kahetsusväärne, et Euroopa võimueliit järgib Euroopa projekti, mis seostub enamiku inimeste jaoks mõistetamatu ja keerulise bürokraatiaga. Oodates lihtrahva reaktsiooni sellisele arengule, tuleks meil tugevdada Euroopa Parlamendis ombudsmani institutsiooni. Seepärast tuleks meil hääletada proua Zdravkova

raporti poolt, ning eriti tervitada nõuet, mis käsitleb ombudsmanile tema juurdluste käigus ELi dokumentidele täieliku juurdepääsu tagamist.

Hans-Peter Martin (NI). – (*DE*) Proua juhataja, ombudsmani töö on kahtlemata põhjapanevalt asjakohane. Kuid teil on siiski ka nõrgem külg, milleks on Euroopa Parlamendi haldustegevus. Näiteks 2007. aasta aprillis andis üks siinne peasekretär härra Eduardo Bugalho ametnikule, Martin Ehrenhauserile ühe ametikoha suhtes kindla lubaduse. Siis sekkus asjasse suhteliselt uus peasekretär Harald Rømer ning järsku seda ametikohta enam ei eksisteerinud ja asju lükati pidevalt edasi. Ka minule on see mõju avaldanud.

Ma olen tõenäoliselt ainus selle parlamendi liige, kelle käsutuses ei ole mitte ühtegi parlamendi töötajat. Selle teemaga tegelemise asemel olete te silmad kinni pigistanud. Ometigi just teie ise räägite Euroopa Liidu institutsioonide usaldusest. Minu poolt hääletas 14% kõikidest Austria kodanikest, kuid ma ei saa teha tööd sama moodi nagu peaaegu kõik minu kaasliikmed. Seega ei tohiks teid üllatada, et kriitika tase tõuseb, ning et eriti Austrias võtab kriitika praeguse ELi, mitte Euroopa, suhtes epideemilisi mõõtmeid.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Proua juhataja, möödaniku puudutamise asemel õnnitlen ma raportööri suurepärase raporti ning ombudsmani tema tänase ettekande ja meiega koostöö eest, aga ka komisjoni avalduse eest. Kas ma võiksin eelkõige järjepidevuse mõttes küsida, kuidas komisjon kodanikega tegeleb? Ma kardan, et mõnel juhul, mil mõni üksikisik esitab komisjonile juhtumi, siis võtab liikmesriigi sekkumine selle üksikisiku vajadused ja õigused üle, peaaegu nagu kui kohtuasjal hageja ohvrit ignoreerib. Ma toon teile ühe näite.

Minu volitaja esitas kaebuse maapiirkondades Iirimaa planeerimisseaduste kohaldamise kohta. Komisjoni tegevus selle juhtumi käsitlemisel oli eeskujulik seoses kohtumisel kodaniku kohtlemise ja tema kaasamisega. Kuid kui juhtum edenes, liikudes kahjuks siiski tagasisuunas, siis minu arvates liikmesriigi kasuks ja kodaniku täielikuks pettumuseks. Ma tunnen seda inimest, ning algselt oli ta väga rahul, kuid nüüd on väga pettunud. Teisisõnu, kodanik, kes esitab informatsiooni, andes tõuke, et tegutseda, ununeb selle kestva protsessi käigus.

Minu arvates, siis kui teie, volinik küsisite: "Kes on kõige tähtsam?" siis te ütlesite, et ELi kodanikud. Mina pole selles nii kindel.

Alexandra Dobolyi (PSE). – Proua juhataja, ma olen äärmiselt rahul ombudsmani tööga, mis kajastub tema aastaaruandes ja kõnes. Euroopa Ombudsmanil on väga oluline roll liidu demokraatlikus struktuuris ja tegevuses.

Kõige suurem osa ombudsmani uurimistest käsitleb läbipaistvuse puudumist ja teabe andmisest keeldumist. See on tegevuste valdkond, mida me peame parandama, juhul kui soovime kodanike silmis usaldusväärsust suurendada. On tähtis, et me toetaksime ombudsmani ja petitsioonikomisjoni tööd. Nad mõlemad tegelevad kodanike esitatud ja ELi küsimusi käsitlevate kaebuste ja petitsioonidega, aidates meil välja selgitada, mis Euroopa tasandil ei toimi, ning rakendada vastavaid meetmeid.

Ombudsmanile ja petitsioonikomisjonile esitatavad juhtumid muutuvad üha keerulisemaks, ning nõuavad seepärast institutsioonidelt suuremate ressursside investeerimist, et kodanike muredega reeglipäraselt tegeleda. Nende muredega reeglipärane tegelemine aitab kaasa liidu kui terviku usaldusväärsuse paranemisele ning sellesse uskumisele.

Metin Kazak (ALDE). – (*BG*) Daamid ja härrad, Euroopa Ombudsmani 2007. aasta tegevust käsitlev raport näitab seda, kui kasulik on tema tegevus kodanike õiguste eest võitlejana, juhul kui neid õigusi on rikutud või on oht, et Euroopa institutsioonid seda teevad. Mul on väga hea meel tõsiasja üle, et vastuvõetavate kaebuste arv on suurenenud, mis tõestab, et Euroopa kodanikud saavad ombudsmani reaalsetest volitustest üha teadlikumaks. Minu arvates peaks see institutsioon saama kõik vajalikud finants- ja inimressursid, mis võimaldaksid sellel oma ülesandeid tõhusalt ja täies mahus täita. Põhiõiguste harta ja Euroopa hea halduse tava eeskiri on praegu, ning peavad ka edaspidi olema, Euroopa institutsioonide kui selliste hea haldamise põhimõtete, nagu läbipaistvuse, aruandekohustuse, seaduslikkuse ja õigluse avaliku kaitsja tegevuse, eeskujuks ja aluseks.

Selle suhtes tuleb ombudsmanil korraldada kodanike hulgas rohkem teavituskampaaniaid, et suurendada teadlikkust nende õiguste ning ombudsmani volituste kohta nende eest seista, ning tõhustada koostööd riiklike ombudsmanidega, et vahetada parimaid tavasid. Internetipõhise juhendi kasutuselevõtmine on kasulik algatus, aga kaebuste kohta avaliku sidusregistri asutamine suurendaks läbipaistvust ning aitaks tõsta kodanike usaldust.

Ryszard Czarnecki (UEN). – (PL) Proua juhataja, tundub, et teatavad Euroopa Liidu kodanikud kohtlevad Euroopa Ombudsmani kui jumalat, nõudes temalt selliste küsimuste lahendamist ja probleemidega tegelemist, mis ei kuulu ilmselgelt tema pädevusse. Seda rõhutab tõsiasi, et menetluslikel põhjustel saab ombudsman käsitleda ainult ühte kuuest esitatud kaebusest. Tuleb tunnistada, et ombudsmani tegevuse ja pädevuse ning võimupiiride ulatuse suhtes esineb täielik teadmatus. Liikmesriikide kodanikele ei saa seda olukorda ette heita. Süü lasub hoopis liidu institutsioonidel, kellel pole õnnestunud teavitada liikmesriikides avalikku arvamust ombudsmani pädevusulatuse kohta. Kui selles suhtes midagi ette ei võeta, siis jätkavad liikmesriikide kodanikud ombudsmanile kirjutamist ja seejärel imestamist, et ta ei saa sekkuda. Nagu raportis mainitud, valmistab muret ka tõsiasi, et enam kui tuhat ombudsmanile saadetud kaebust jäi menetlusse võtmata ja käsitlemata.

Frank Vanhecke (NI). – (*NL*) Proua juhataja, petitsioonikomisjoni raport on oma põhiolemuselt Euroopa Ombudsmani töö suhtes väga konstruktiivne ja positiivne, ning ma toetan suurel määral seda arvamust. Ma kasutaksin siiski mulle antud võimalust, et juhtida ombudsmani tähelepanu süstemaatilisele viisile, kuidas Euroopa Parlament ise, ja tegelikult komisjon veel enamgi, eiravad ja rikuvad mitmeid väga arusaadavaid õiguslikke eeskirju ning paljudel juhtudel lubavad endale varjatut ja seega järele mõeldes ebademokraatlikku otsustamist.

Täpsemalt, Euroopa Ombudsman peaks minu arvates ja palve kohaselt oma järgmise aasta raportis keskenduma sellele, kuidas kõik Euroopa Liidu institutsioonid ignoreerivad tahtlikult ja korduvalt oma dokumentides ja otsustes Iirimaa demokraatliku referendumi tulemusel toimunud Lissaboni lepingu annulleerimist. Ma loodan, et ombudsman on valmis selle ülesande enda peale võtma...

Manolis Mavrommatis (PPE-DE). – (*EL*) Proua juhataja, volinik, ombudsman on iseseisev institutsioon ja Euroopa Liidu haldustegevust kontrolliv mehhanism. Tõsiasi, et 2006. aastaga võrreldes kasvas 2007. aastal ombudsmanile esitatud vastuvõetavate kaebuste arv, samas kui vastuvõetamatute kaebuste arv kahanes, tõestab, et Euroopa kodanikud on hakanud mõistma selle institutsiooni pädevusulatust.

Lisaks sellele tervitan ma omakorda härra Diamandourose oma ametiaja jooksul tehtud jõupingutusi selle nimel, et parandada kodanikele pakutava teabe taset seoses ühenduse õigusaktides neile antud õigustega. Ka proua Zdravkova on ära teeninud südamlikud õnnitlused ühehäälsete otsuste saavutamise ja koostöö eest oma esimeses meie komisjoni nimel koostatud raportis. Euroopa Ombudsmanide võrgustikul, kuhu kuulub ka Euroopa Parlamendi petitsioonikomisjon, on 31 riigis umbes 90 bürood. Järelikult on ka sellel tasandil nii võrgustiku kui Euroopa Ombudsmani vaheline koostöö tähtis, et saavutada eesmärk, milleks on võimalikult kiire kaebuste edastamine pädevale ombudsmanile või ametile.

Lõpetuseks, Euroopa Parlament ja petitsioonikomisjon peaksid aitama ombudsmanil tema kaksikeesmärki saavutada, milleks on institutsioonide nõuetekohase juhtimise edendamine ja kodanikega suhtluse parandamine. Tänan teid!

Michael Cashman (PSE). – Proua juhataja, ma sooviksin ombudsmanile öelda, et see on olnud tõeliselt huvitav arutelu, olles Hans-Peter Martini kritiseeritav, samas kui teised mind kui jumalat ülistavad. See näitab, et tema tegevus on arvatavasti peaaegu täiel määral õnnestunud.

Ombudsman, parlament ei sea teid just alati kõige mugavamasse olukorda, siis kui pöördub teie poole palvega otsustada meie vastu võetud otsuste ja selle parlamendi tegevuse üle. Ma näen, et olen Hans-Peter Martinit ärritanud – kas pole tore! Kuid lubage mul teile öelda, ombudsman, et te töötate alati konstruktiivselt täielikult oma pädevuse piires. Teie töökoorma suurenemise tõenäoliseks põhjuseks on teie töö ja büroo väga tõhus propageerimine, ning ma õnnitlen teid selle puhul!

Mul ei jää muud üle, kui öelda, et see on suurepärane raport! Ma ootan väga ka teiste kolleegide panust, kuid naudin teiega koostöö tegemist mitte üksnes dokumentidele juurdepääsu võimaldamise suhtes, vaid ka petitsioonikomisjoni aseesimehena.

(Aplaus)

Anneli Jäätteenmäki (ALDE). – (FI) Proua juhataja, ma tänan ombudsmani ja kogu tema bürood nende kasuliku töö eest suurepärase halduse ja läbipaistvuse pakkumisel!

Meie kodanike jaoks on väga tähtis, et nad saavad vajadusel vääriti käitumise kohta kaebuse esitada ning olla kindlad, et seda menetletakse nõuetekohaselt ja rahuldaval moel. Samuti soovin ma tänada ombudsmani selle eest, et ta on näidanud üles tugevust võidelda Euroopa Liidu halduse suurema läbipaistvuse eest, kuigi

tundub, et peaaegu asjatult. Me teame, et selle probleemi suhtes on veel tõesti palju ära teha. Edenemine on olnud aeglane, kuid olgem rõõmsad iga väikse sammu üle ning jätkakem üritamist saavutada võimatut...

(Juhataja katkestas kõneleja)

Simon Busuttil (PPE-DE). – (MT) Tänan, proua juhataja! Ka mina soovin tänada raportööri, proua Zdravkovat, ning ombudsmani tema raske töö eest. Ma arvan, et ei ole raske mõista, mis meid selle arutelu puhul ühendab. Selleks on: oma kodanike kaitsmine, tõsiasi, et me kõik võime nõustuda, et me peame oma kodanike õigusi kaitsma; et meie oleme nende kaitseks, ning kui nad peavad tegelema ebaausate asutuste ja ebaõiglase bürokraatiaga, siis nad ei tohiks tunda end mahajäetuna. Vastupidi, nad peaksid olema kindlad, et meie oleme neile toeks. Seepärast, kuna need on meid ühendavad ühised tegurid, siis liikugem ka edasi ühiselt töötades. Sellisel ajal, kui meie kodanikud tunnevad end Euroopa Liidust üpris eraldatuna, on äärmiselt oluline, et ombudsman, komisjon ja petitsioonikomisjon töötaksid selle nimel, et suurendada vähehaaval tarbija usaldust Euroopa Liidu vastu. Jätkakem oma koostööd, tõestamaks, et me oleme tõesti seda usaldust väärt.

Maria Matsouka (PSE). – (*EL*) Proua juhataja, ombudsman, ma panin tähele raportööri fraasi, millega ta väljendas toetust ombudsmani kui Euroopa halduse pideva paranemise allika rolli suhtes.

Mida rohkem kodanikke on teadlikud ombudsmani institutsioonist, seda parem on Euroopa; see on Euroopa, mis ei karda oma nõrkustega tegeleda ja neid parandada. Sellepärast on eriti tähtis, et kõik institutsioonid ja organisatsioonid kohaldaksid hea halduse tava eeskirja. Mistõttu on ka haldusliku omavoli mõiste lai tõlgendus eriti kasulik. Rääkides kodanikuaktiivsusest, ei saa me, samal ajal kui kodanikud esitavad Euroopa Liidu institutsioonide vastu kaebusi oma õiguste nõudmiseks, jätta nende muredele vastamata, või mis veel hullem, olla võimetud Euroopa Liidu põhiväärtuste kaitsmisel.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (PSE). – (*PL*) Proua juhataja, vaatamata 2007. aastal ombudsmanile esitatud vastuvõetavate kaebuste arvu üldisele suurenemisele, menetles ta 17% rohkem kaebusi kui eelneval aastal. Selles suhtes tuleks rõhutada, et vastuvõetamatute kaebuste arv on võrreldes 2006. aastaga drastiliselt vähenenud, mis viitab asjaolule, et kaebuste esitajad on ombudsmani pädevuste suhtes teadlikumad.

Kõnealusest raportist selgub, et ombudsman täitis eelmisel aastal oma kohustusi aktiivselt ja tasakaalukalt. See oli tõesti nii tema petitsioonide läbivaatamise, Euroopa Liidu organitega ja institutsioonidega konstruktiivsete suhete säilitamise ning tema jõupingutuste puhul julgustada kodanikke oma õigusi kasutama. Sellest hoolimata on veel palju tööd teha, tagamaks, et kodanikud saaksid oma küsimustele, kaebustele ja petitsioonidele kiired ja täpsed vastused. Eelkõige tuleb tegeleda kaebuste põhjustega. See tähendab olulist paranemist otsustamisel läbipaistvuse suurendamise ning Euroopa Liidu haldustegevuse suhtes. Need on valdkonnad, mille kohta tuleb enamik kodanike esitatud kaebustest.

Inés Ayala Sender (PSE). – (ES) Proua juhataja, ka mina soovin õnnitleda proua Zdravkovat tema suurepärase raporti puhul! Ma õnnitleksin ka kõiki meid, sealhulgas loomulikult ombudsmani härra Diamandourost, tema töös saavutatud edenemise ja edusammude puhul!

Tähtjuhtumite hulgas sooviksin ma rõhutada ka neid, mis on seotud Euroopa transpordiga, täpsemalt reisijate õiguste kohta käiva teabe parandamisega ning Euroopa Lennundusohutusameti vaidlustatud otsuse asendamisega.

Omaalgatuslikud uurimised on minu arvates väga positiivsed kuna need keskenduvad nii komisjoni teostatavatele maksetele kui ka puuetega inimeste mittediskrimineerimisele.

Me sooviks, et just see kogum oskusteabest, tähtjuhtumitest ja hea haldamise tavadest sisalduks parlamendilt toetuse saanud kampaanias.

Lõpetuseks pean ma eraldi välja tooma Euroopa Ombudsmanide võrgustiku kuuenda seminari, kus osalesid esmakordselt ka piirkondade ombudsmanid. Ma pean ära mainima ka Euroopa Ombudsmanide võrgustiku suurepärase avalduse, mida oleks nii ombudsmanil, härra Diamandourosel kui ka meil endil mõistlik rakendada.

Dumitru Oprea (PPE-DE). – (RO) Euroopa Ombudsmani institutsioon on midagi erilist, pisut uudne nende riikide kodanike jaoks, kes on Euroopa Liitu vastu võetud kahe viimase laienemisega. Seda tuleb siiski veelgi aktiivsemalt propageerida, näidates selgelt ära, mida Euroopa Ombudsman saab ära teha ja mida mitte. Meie arvates peaks ka omaalgatuslike uurimiste arv mõnevõrra suurem olema. Kui teie organisatsioonil ei ole piisavalt oma töötajaid, siis me soovitame appi kutsuda vabatahtlikke, et propageerida Euroopa Ombudsmani

institutsiooni, eriti just kahe viimase laienemisega liitunud riikide vabatahtlikke, sealhulgas ka Euroopa Parlamendi liikmeid.

Reinhard Rack (PPE-DE). – (*DE*) Proua juhataja, Euroopa Liidu ja Euroopa kodanike vaheline lõhe ei tohiks olla nii suur nagu see praegu on. Me peame tagama selle lõhe vähenemise!

Selles suhtes on ombudsmanil väga tähtis roll, eriti nendes piirkondades ja nendel aegadel, kui ta teeb head tööd. Kõige tähtsam on, et me saame loota ombudsmani pühendumusele ja reaalsustajule. Me ei tohi püstitada ülemääraseid ootusi, mida mitte keegi täita ei suuda.

Teisest küljest tuleb ka tagada, et Euroopa asutuste haldustegevuses esinevate väärtarvitustega ka reaalselt tegeletakse, ning võimaluse korral otsitakse mõistlikke lahendusi, mis rahuldaksid kodanikke ning tagaksid nende turvalisuse.

Praeguseni on ombudsman näidanud, et ta võtab oma ülesannet tõsiselt ning saab sellega hästi hakkama. Meil jääb üle vaid loota, et nii jääb ka edaspidi, ning tänada teda ja raportööri selle raporti eest.

Silvia-Adriana Țicău (PSE).–(RO) Ma sooviksin õnnitleda raportööri ning rõhutada Euroopa Ombudsmani tähtsust. Eriti sooviksin ma ära mainida positiivseid tagajärgi tema soovitustele, mis käsitlesid uute liikmesriikide keelte kasutamist EPSO korraldatud värbamise ja valiku protsessis. Samuti sooviksin ma rõhutada, kui tähtsad on siseturu jaoks ombudsmani soovitused, mis nõudsid komisjonilt edaspidi põhjendamatute piirangute vältimist ametlike keelte suhtes, mida saab kasutada, et esitada pakkumistele ettepanekuid.

Pidades meeles isikuandmete kaitsmise tähtsust, sooviksin ma tervitada Euroopa andmekaitseinspektori ja Euroopa Ombudsmani vahelist koostööd. Ma mainiksin siinkohal lihtsalt ühenduse määrusi reisijate registri kui rahvusvaheliste lendude osana. Sellist laadi koostöö muutub tulevikus veelgi tähtsamaks. Mul on hea meel ka SOLVITi juhtumi lahendamise üle, kus Bulgaaria arstile on antud vastavussertifikaat, mis võimaldab tal praktiseerida oma elukutset Prantsusmaal ja...

(Juhataja katkestas kõneleja)

Alessandro Battilocchio (PSE). – (*IT*) Proua juhataja, daamid ja härrad, minu kiitused raportöörile! Petitsioonikomisjoni liikmena, tuginedes nii raportis olevale teabele kui ka minu enda isiklikele kogemustele, sooviksin ma väljendada nii oma tänu kui ka esitada taotluse. Minu tänusõnad on ilmselge edenemise pärast, võrreldes eelnenud aastaga: vastuvõetavate kaebuste arv tõusis 449lt 518ni, koguarvu puhul siis 12%lt 15%ni, ning suurenes ka läbiviidud uurimiste arv. Seepärast ma usun, et me oleme õigel teel.

Minu nõudeks on, et meil tuleb siiski suurendada oma jõupingutusi teabevahetuse suhtes. Uurigem koos tõhusaid strateegiaid, alustades oma koolidest, et tagada kodanikele kvaliteetne teave Euroopa Ombudsmani isiku, rolli ja volituste kohta. Käesoleval aastal algatatakse mitmeid selliseid paljutõotavaid projekte, mida tuleb rakendada ja toetada. Siis näeme me kahtlemata juba praeguste muljetavaldavate arvude täiendavat paranemist.

Nikiforos Diamandouros, *ombudsman.* – Proua juhataja, me oleme suure surve all, kuna teil tuleb umbes kuue või seitsme minuti pärast hääletada, seega vabandan ma kõikide kõnelejate ees. Ma sooviksin tänada kõiki parlamendiliikmeid, kes on olnud väga lahked andma mu raportile kiitvaid kommentaare, ning kui tohib, siis ma üritan käsitleda ainult väga konkreetseid juhtumeid.

Lubage mul väga lühidalt tänada proua Jäätteenmäkit ja härra Schwabi nende erilise toetuse ning üleskutse eest suurendada ombudsmani läbipaistvuse suurendamise jõupingutusi. See on teema, millele ma jään pühendunuks, ning ma luban oma jõupingutusi veel kord kahekordistada, et saavutada selle asutuse toel oma eesmärk. Selleks vajan ma teie toetust, mida ma ka teilt palun.

Härra Martin, mul oleks väga hea meel teiega isiklikult kohtuda, et mul oleks võimalik sellest juhtumist täpsemalt kuulda ning sellele vastata. Ma sooviksin tänada härra Cashmani ja härra Busuttili nende kommentaaride ja julgustuse eest. Samuti sooviksin ma tänada parlamendiliikmeid, kes on oma kõnes väljendanud kiitust ombudsmani tegevuse suhtes seoses kodanike tegevuste ja õiguste tugevdamisega uutes liikmesriikides, kellel on tõesti vaja ombudsmani ja liidu tavadega tuttavamaks saada.

Lubagem mul nüüd otse vastata proua Harkini, proua Aukeni ja härra Czarnecki küsimustele menetlusest välja jäänud juhtumite kohta. Selleks, et vältida igasuguseid arusaamatusi, teen ma täiesti selgeks, et absoluutselt igat esitatud juhtumit on tegelikult käsitletud. Ei ole olnud ühtegi juhtumit, mille kohta on jäänud vastus

ET

saamata. Mitte kunagi ei ole olnud ühtegi juhtumit, mille kohta me pole kaebuse esitajale vastanud. Me kirjutasime kaebuse esitajale ning selgitasime, miks Euroopa Ombudsman ei saa selle konkreetse juhtumiga tegeleda. Need 1021 juhtumit, mille puhul ei olnud ükski tegevus võimalik, on juhtumid, mille puhul meil ei olnud võimalik kaebuse esitajat põhjaliku uurimise avamisega aidata, edastades juhtumi pädevale asutusele või pakkudes kasulikke nõuandeid. Peale selle saabumist tegin ma kontrolli ning mul on mõned raportid. Kõikidest juhtumitest ühe kolmandiku puhul oli kaebuse esitaja juba ise võtnud ühendust konkreetse kaebuse menetlemiseks pädeva asutusega, nagu vastava riigi ombudsman või Euroopa Parlamendi petitsioonikomisjon. 20% saadud juhtumitest oli juba kohus menetlenud ja mina ei saanud nendega enam tegeleda. 17% juhtumite puhul ei olnud nende menetlemiseks olemas pädevat asutust. 13% puhul oleks olnud kohaseks nõuandeks võtta advokaadiga ühendust, kuid kaebuse esitajad olidki juba seda teinud.

Seega olen ma üritanud kõikide juhtumitega tegeleda. Ma kinnitan teile, et mitte kunagi ei ole olnud ühtegi juhtumit, mille puhul ei ole ombudsman kirjalikult vastanud, selgitanud ja teavet pakkunud. Ma loodan, et see vastab teie esitatud küsimustele.

Andris Piebalgs, komisjoni liige. – Proua juhataja, ma sooviksin vaid veel kord väljendada oma toetust proua Zdravkova raportile ning tänada ombudsmani koostöö eest. Nende mainitud konkreetsete juhtumite suhtes pakume täiendavat teavet. On tõsi, et kaebust käsitledes ei ole kaebuse esitajad just alati välja pakutud lahendusega täiesti rahul. Kuid komisjon üritab siiski alati iga juhtumiga väga konstruktiivses vaimus tegeleda, ning nii saab see ka edaspidi olema.

Dushana Zdravkova, *raportöör*. – (*BG*) Ma kasutaksin võimalust tänada kõiki kõnelejaid veel kord nende lahkete sõnade eest minu raporti ning minu ja härra Diamandourose töö kohta. See on olnud kasulik ja eelkõige positiivne arutelu, ning ma olen kindel, et see innustab härra Diamandourost tegema veelgi suuremaid jõupingutusi, et tihendada institutsioonidega koostööd ja eelkõige edendada Euroopa kodanikega paremat kommunikatsiooni. Ma näen, et saalis on mitmeid külalisi, ning loodan, et see arutelu on olnud nende jaoks kasulik ja eelkõige huvitav.

Hans-Peter Martin (NI). – (*DE*) Proua juhataja, ma sooviksin alustuseks tänada ombudsmani mulle antud võimaluse eest sõna võtta. Ma kasutan selle hea meelega ära.

Ma palusin tõepoolest sõna kuna härra Cashman on esitanud ründavaid ja solvavaid märkusi, mida ma sooviksin otsekohe tagasi lükata. Need näitavad lihtsalt kui närviliseks inimesed muutuvad siis, kui kõne all on läbipaistvuse suurendamine.

Teie, härra Diamandouros olete siiski suurema läbipaistvuse poolt. Ning mul jääb üle vaid julgustada teid oma tõekspidamistele kindlaks jääma seoses lähetuskulude ja teiste sarnaste küsimustega, mille puhul suurem osa parlamendist teile vastu seisab. Ma usun, et te olete õigel teel, härra Diamandouros!

Juhataja. - Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub täna kell 11.00.

(Istung katkestati kell 11.05 ja jätkus kell 11.10.)

ISTUNGI JUHATAJA: Hans-Gert PÖTTERING

president

5. Presidentuuri teadaanded

President. – Daamid ja härrad, kakskümmend aastat tagasi, 1988. aastal asutas Euroopa Parlament Sahharovi mõttevabaduse auhinna, mida on välja antud igal aastal.

Viimase kahekümne aasta jooksul oleme me austanud väljapaistvaid organisatsioone või isikuid, kes on pühendanud oma elu inimõiguste ja põhivabaduste kaitsmisele ning võidelnud sallimatuse, fanatismi ja rõhumise vastu nii oma riigis kui kogu maailmas. Selle auhinna esimeseks saajaks oli Nelson Mandela, kellega mul on kohtumine järgmisel nädalal Johannesburgis, kuhu mind kutsuti üleaafrikalise parlamendi ette kõnet pidama.

Sellel aastal otsustas esimeeste konverents anda 2008. aasta Sahharovi auhinna Hu Jiale, nagu seisab väliskomisjoni otsuse ettepanekus: "Hiina ja Tiibeti vaigistatud häälte nimel".

(Aplaus)

Hu Jia sündis 1973. aastal 25. juulil Pekingis, ning on üheks kirglikumaks inimõiguste kaitsjaks Hiina Rahvavabariigis. Tema, pühendunud aktivist on süüdistatav oma keskkonnale pühendumuse, HIVi ja AIDSi ohtude vastu võitlemise ning inimõiguste tagamise nimel tehtud jõupingutuste tõttu.

27. detsembril 2007 määrati Hu Jia koduaresti süüdistatuna riigivõimu kukutamise õhutamises. 3. aprillil 2008 mõisteti ta kolmeks ja pooleks aastaks vangi.

Hu Jia võitleb praegu üksikkongis oma haigusega. Tal on maksatsirroos, kuid meie teada ei võimaldata talle regulaarset arstiabi.

Hu Jia meelevaldne arreteerimine ja süüdimõistmine on põhjustanud kogu maailmas raevu. Hu Jiale Sahharovi auhinna andmisega näitab Euroopa Parlament jõuliselt ja otsustuskindlalt oma tunnustust igapäevasele võitlusele vabaduse eest, millega inimõiguste kaitsjad Hiinas tegelevad.

(Aplaus)

Daamid ja härrad, mul on teha veel üks lühike avaldus. Homme, 24. oktoobril tähistame me Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni 63. aastapäeva. Sellel puhul sooviksin ma rõhutada Euroopa Liidu, Euroopa Parlamendi ning Ühinenud Rahvaste organisatsiooni erinevate programmide ja institutsioonide vahelise koostöö ulatuslikkust, pühendumust ja edu.

Hiljuti esitleti kokkuvõtet selle aastate jooksul toimunud koostöö kohta väljaandes "Parandades elusid", mille eksemplari te kõik saite. Viimastel nädalatel oleme me olnud tunnistajateks kogu maailmas raske aja algusele, eriti seoses finantskriisiga ja selle drastilise mõjuga maailma majandusele.

Eriti just selles kontekstis on Euroopa Liidu mitmepoolse mõistmise ja solidaarsuse põhiväärtused väga tähtsad. Sama kehtib ka meie arengumaadele pühendumuse ning nende ees olevate kohustuste kohta. Ka novembris toimuval arengu rahastamise teemalisel rahvusvahelisel konverentsil on selles suhtes otsustav roll. Vaatamata tõsiasjale, et me seisame silmitsi märkimisväärsete väljakutsetega, ei tohi me kaotada arengumaade huve silmist.

6. Hääletused

President. - Järgmine päevakorrapunkt on hääletamine.

(Hääletuste tulemused ja muud üksikasjad: vt protokoll)

6.1. Euroopa Liidu üldeelarve projekt – 2009. aasta üldeelarve (hääletus)

Enne hääletust

Jutta Haug, *raportöör.* – (*DE*) Härra president, selgitusprotsess on sama nagu igal aastal. Enne hääletamist pean ma teavitama parlamenti mõnedest tehnilistest kohandustest. Ma tean, et see ei ole kaasliikmete jaoks eriti huvitav, kuid see tuleb protokolli salvestada.

Esiteks, nagu ka juba hääletuse nimekirjas viidatud, käsitleb muudatusettepanek 783 eelarverea 22 02 04 02 kohta üksnes maksete assigneeringuid.

Teiseks, märkused Ülemaailmse Energiahindamise (GEA) kohta ei kuulu eelarvereale 08 03 01, kuhu need lisati ekslikult, vaid hoopis eelarvereale 08 05 01. Sellest tulenevalt hääletatakse muudatusettepanekut 936 eelarverea 08 03 01 kohta ilma Ülemaailmset Energiahindamist puudutavate märkusteta. Need lisatakse hoopis muudatusettepanekule 938 eelarverea 08 05 01 kohta.

Ma tean, kui entusiastlikud kõik selle pärast on.

Kolmandaks, detsentraliseeritud ametite esialgses eelarveprojektis sisaldavad ressursside taastamised, mille pealkirjad tähendavad jaotises 1 ja 2 ka muidugi ametikohtade loetelude taastamist. Otsus puudutab Euroopa Ravimiametit, Euroopa Kemikaalide Ametit, Euroopa Lennundusohutusametit, Euroopa Meresõiduohutuse Ametit, Euroopa Raudteeagentuuri, Euroopa Keskkonnaagentuuri, Euroopa Kutseõppe Arenduskeskust, Euroopa Toiduohutusametit, Ühenduse Kalanduskontrolli Agentuuri ja Ühenduse Sordiametit, mille ametikohtade loetelud ei sisaldu konkreetselt muudatusettepanekutele lisatud dokumentides.

Neljandaks, vastavalt õigusteenistuse arvamusele tuleks mõnevõrra kohandada mitmele eelarvereale lisatud märkusi. See puudutab märkust, mis algab sõnadega "Komisjon lubab..." ja lõpeb sõnadega "...Euroopa Kontrollikojale ja komisjoni siseaudiitorile" ning mis on lisatud järgmistele muudatusettepanekutele: muudatusettepanek 994 rea 19 04 01 kohta, muudatusettepanek 1011 rea 21 02 01 kohta, muudatusettepanek 1016 rea 21 04 01 kohta, muudatusettepanek 1016 rea 21 04 01 kohta, muudatusettepanek 1026 rea 23 02 01 kohta ja muudatusettepanek 785 rea 23 02 02 kohta. Selgituse täpne versioon on väljatoodud hääletuse nimekirjas.

Viiendaks ja viimaseks, eelarverida 19 06 06 pealkirjaga "Konsulaarkoostöö" ei sisaldu muudatusettepanekute loetelus, kuigi see võeti vastu kirjaliku muutmisettepaneku 1/2009 osana. Seepärast lisatakse nimetatud eelarverida ainult kirjega "p.m" (pro memoria).

Kui minu kaasliikmetel ei ole selle kõige suhtes ühtegi vastuväidet, siis viib vastav talitus meie otsustatud muudatused sisse.

President. – Proua Haug, kuna me usaldame teid, võime me nüüd selle üle hääletada.

(Parlament kiitis raportööri ettepaneku heaks)

Enne muudatusettepaneku 111 üle hääletamist

Catherine Guy-Quint (PSE). – (FR) Härra president, minu arvates ei ole me muudatusettepaneku 106 teise osa üle hääletanud. Kas te saaksite palun seda kontrollida?

President. – Jah, oleme küll, proua Guy-Quint. Härra Dunstan just ütles mulle, et esimene osa on aegunud ning me oleme teise osa üle juba hääletanud.

Enne ploki 8 üle hääletamist

Janusz Lewandowski, *raportöör.* – Härra juhataja, sel korral ei ole ühtegi tehnilist kohandust, seega saame hääletada.

(Aplaus)

President. - Siis jääb meil ainult üle raportööri õnnitleda.

6.2. 2009. eelarveaasta üldeelarve projekt (III jagu) (A6-0398/2008, Jutta Haug) (hääletus)

6.3. 2009. aasta üldeelarve projekt (I, II, IV, V, VI, VII, VIII, IX jagu)(A6-0397/2008, Janusz Lewandowski) (hääletus)

7. Tervitus

President. – Daamid ja härrad, mul on hea meel tervitada Moldova Vabariigi parlamendi delegatsiooni liikmeid, kes on siin, Strasbourgis eile ja täna toimunud Euroopa Liidu ja Moldova parlamentaarse koostöökomitee 11. kohtumise puhul.

Daamid ja härrad, asjaolu, et te meiega siin, Euroopa Parlamendis olete, näitab, et parlamentaarne dialoog on parim viis, kuidas tugevdada meievahelisi suhteid ning lahendada Euroopa Liidu idanaabreid käsitlevaid probleeme.

Me soovime teile kõigile edu järgmisel aastal toimuvatel valimistel ning teie praegustes ja tulevastes tegevustes! Tervitame soojalt teid kõiki!

(Aplaus)

8. Hääletused (jätkamine)

President. – Jätkame nüüd hääletamistega.

8.1. Lennujaamatasud (A6-0375/2008, Ulrich Stockmann) (hääletus)

8.2. EÜ ning Bosnia ja Hertsegoviina vaheline stabiliseerimis- ja assotsieerimisleping (A6-0378/2008, Doris Pack) (hääletus)

8.3. Merepiraatlus (B6-0537/2008) (hääletus)

Lõike 4 teise osa üle

Rosa Miguélez Ramos (PSE). – (ES) Härra president, ma viitan osade kaupa hääletusel lõike 4 esimesele osale. Ma sooviksin esialgse lõike esimese osa suhtes kordushääletust.

President. – Ma näen, et parlament on nõus. Me hääletame selle üle uuesti.

8.4. Raamatupidamisstandardite võrdväärsus (B6-0544/2008) (hääletus)

8.5. Lennundusjulgestuse vahendid ja kehaskannerid (B6-0562/2008) (hääletus)

Enne hääletamist

Manfred Weber, *fraktsiooni PPE-DE nimel.* – (*DE*) Härra president, ma sooviksin esitada fraktsiooni PPE-DE nimel ettepaneku. Me oleme parlamendis kahe punkti suhtes üsna selgelt üksmeelel. Ühest küljest soovime me uute tehniliste võimaluste protsessis osaleda, ning seda ei saa ilma parlamendita otsustada. Ma soovin tänada volinik Tajanit, kes on selle eest hoolt kandnud!

Teisest küljest on meile kõigile selge, et uut tehnilist meedet tuleb käsitleda väga tundlikult. Meil on sellega seoses mitmeid muresid. Võimaliku kohaldamise kriteeriume tuleb hoolikalt kontrollida, ning igaüks on parlamendis minuga selles osas nõus. Ma sooviksin fraktsiooni PPE-DE nimel anda meile neli lisanädalat ning lükata hääletamine edasi novembrisse, kuna volinik Tajani on sedastanud, et novembris toimub sellel teemal suur foorum. Fraktsioon PPE-DE on arvamusel, et me peaksime enne otsuse langetamist ära kuulama kõik tõsiasjad. Ma loodan, et enamus on selle poolt. Sellepärast me lükkamegi hääletuse novembrini edasi.

Martin Schulz, fraktsiooni PSE nimel. – (DE) Härra president, daamid ja härrad, ma oleksin selle ettepaneku vastu järgmistel põhjustel. On tõesti tõsi, et härra Tajani foorum annab meile võimaluse saada täiendavat teavet ja määratleda oma seisukoht. Selle otsusega väljendame me siiski nõukogule, mis jõudis juba viimasel justiits- ja siseministrite nõukogul resolutsioonini, et minu ja vähemalt minu fraktsiooni arvates on turvalisus ja turvameetmed täiesti hädavajalikud. Kuid selliste skannerite ja kuvaseadmete kasutamine, mis näitavad inimest täiesti paljana, on täiesti vastuvõetamatu. See on inimväärikuse rikkumine ning sellega ei kaasne mingisugune turvalisuse suurenemine.

(Aplaus vasakult ja keskelt)

See on ideaalne näide siin aset leidvast turvalisuse maaniast. Me soovime oma otsusega saata selge signaali, et meie oleme selliste meetmete vastu, mis on ka meditsiinilistel põhjustel äärmiselt vastuolulised. Seepärast me palume teil härra Weberi ettepanek tagasi lükata.

(Aplaus)

President. - Suur tänu teile! Fraktsioon ALDE on nõudnud selle ettepaneku puhul nimelist hääletust.

(Parlament lükkas tagasi ettepaneku hääletamise edasilükkamise kohta)

8.6. EÜ ning Bosnia ja Hertsegoviina vaheline stabiliseerimis- ja assotsieerimisleping (B6-0541/2008) (hääletus)

Lõike 22 üle

Doris Pack, *arvamuse koostaja.* – (*DE*) Härra president, mul on suuline muudatusettepanek lõike 22 kohta, mille suhtes ma olen kaasliikmetega kokku leppinud. Me peame teksti parandama, kuna see ei ole päris tõene.

ET

Pärast "kadunud isikute asutust" ja sellele järgnevat semikoolonit tuleks lauset muuta. Ma loen nüüd muudatuse ette:

– "...nõuab tungivalt, et piirkondlike üksuste tasandite vastavad kiireloomulised juhtumid toetaksid riigi tasandi asutuste tööd, edastades neile kogu kogutud asjakohase teabe;"

President. – (DE) See on lõige 22. Ma ei näe mingit vastuseisu, seega me hääletame selle üle.

(Suuline muudatusettepanek võeti vastu)

8.7. Holodomor'i mälestamine, suur näljahäda Ukrainas (1932-1933) (RC-B6-0571/2008) (hääletus)

8.8. Euroopa Ombudsmani 2007. aasta tegevuse aruanne (A6-0358/2008, Dushana Zdravkova) (hääletus)

Enne muudatusettepaneku 5 üle hääletamist

Dushana Zdravkova, *raportöör.* – Härra president, nagu on juba arutelust selgunud, on minu suuline muudatusettepanek järgmine (lõige 23): "Teeb ettepaneku, et ombudsman võtaks kasutusele meetmed, et vähendada nende kaebuste arvu, mille puhul ei ole ükski tegevus võimalik;". Lõike lõppu on muudetud.

(Suuline muudatusettepanek võeti vastu)

Enne muudatusettepaneku 7 üle hääletamist

Dushana Zdravkova, *raportöör.* – Härra president, see on ainult selleks, et kustutada muudatusettepaneku esimesest osast sõnad "esimese Euroopa Ombudsmani poolt".

President. - (Suuline muudatusettepanek võeti vastu)

Sellega on hääletused lõppenud.

9. Parlamentidevaheliste delegatsioonide koosseis (vt protokoll)

10. Selgitused hääletuse kohta

ISTUNGI JUHATAJA: Rodi KRATSA-TSAGAROPOULOU

asepresident

Selgitused hääletuse kohta

Euroopa Liidu 2009. aasta üldeelarve projekt

Hannu Takkula (ALDE). – (FI) Proua juhataja, ma ütlen kõigepealt, et mul on hea meel, et eelarvepaketi üle toimus hääletus ja see võeti vastu. Kultuuri- ja hariduskomisjoni aseesimehena jälgisin ma muidugi eriti selle valdkonnaga seotud teemasid, ning mul on hea meel ühe tähtsa projekti, nimelt Tamperes toimuvate Euroopa noorte olümpiapäevade poolt hääletamise üle.

Tähtis on tagada, et me kasutame eelarvet, et realiseerida selliseid projekte, mis meid avalikkusega lähendaksid. Siis saavad inimesed näha ja kogeda, kuidas liit nende piirkonnas tegutseb. Eelarve ise on tugev, kuid ma arvan, et ma hääletasin Euroopa Liitu rahvusvahelise partnerina mainiva rubriigi all punkti 134 puhul valesti, kuna ma jälgisin rühma nimekirja, ning ma ei ole sellega igas suhtes nõus. See tasub ehk mainimist, kuid muu suhtes võin ma öelda, et olen selle eelarve projektiga rahul ja mul on hea meel, et see läbi läks.

Avril Doyle (PPE-DE). – Proua juhataja, ma keeldusin selle 2009. aasta üldeelarve projekti punkti 134 suhtes hääletamast, kuna muudatusettepaneku esitajate intellektuaalne ebaausus ja küünilisus toetuvad paljude meie kodanike siiratele muredele ja hirmudele, üritades vihjata, et nii praegu kui ka minevikus on ELi arengufondide vahendeid jagatud valitsustele ja organisatsioonidele programmide jaoks, mis sisaldavad: "sundaborti, sundsteriliseerimist ja lapsetappu", mille kõige me täielikult hukka mõistaksime. Seda ei oleks vaja üldse öeldagi. Sellega õigustavad nad emotsioone tekitava muudatusettepaneku sõnastust, teksti, mis

on juba kasutusel, hoides silma peal järgmise aasta juunis toimuvatel Euroopa Parlamendi valimistel. Muudatusettepanekut kujutatakse kui, ja ma tsiteerin: "Katset jätta sellised projektid välja ELi 2009. aasta eelarve vahendite saamisest". Kuna ELi raha ei ole kunagi sellisel moel, vaid alati vastavalt Kairo/ICPDle kasutatud, ning kuna selle aasta eelarves ei ole vastavat ettepanekut selleks, tuleb ettepaneku esitajate poliitilist väärtegu tunnistada kõikidel ausameelsetel ja intellektuaalselt ausatel kommentaatoritel.

Raport: Jutta Haug (A6-0398/2008)

Marusya Ivanova Lyubcheva (PSE). – (*BG*) Ma toetasin 2009. aasta eelarvet ja ka ettepanekut seda suurendada, võrreldes sellega, mida komisjon on välja pakkunud. Kuigi sellest ei piisa, et täita kõigi liikmesriikide tohutuid nõudmisi või rakendada kõiki tähtsamaid poliitikaid, usun ma, et see täidab ELi olulist põhimõtet, milleks on solidaarsus.

Suunates rahalised vahendid vähemarenenud riikidele ja piirkondadele, on rahastamisvahend end tasakaalustatud arengu saavutamisel tähtsa tegurina kehtestanud. Selles suhtes on oluline roll Ühtekuuluvusfondil, kuna see on suunatud liikmesriikidele, kellel tuleb selle raha abil vähendada lõhet majandusliku ja sotsiaalse arengu tasemete vahel. Eriti tähtis on see uute liikmesriikide jaoks, kes vajavad tõesti ühenduse finantsressursse. Ma ei arva, et need ressursid peaksid alluma rangematele tingimustele kui on Euroopa Liidu heakskiidetud reeglid ja korrad.

Need on väga tähtsad, et aidata Bulgaarial oma arengus järele jõuda ning saavutada Euroopa Liidu keskmine elatustase. Otsus hääletada ettepaneku vastu paigutada Ühtekuuluvusfondi ressursid reservi, on hea otsus. See ettepanek oli seotud ebamääraste kriteeriumitega, eriti kinnipeetava raha tagasimaksmise suhtes. Minu arvates on Euroopa Komisjoni ja parlamendi käsutuses piisavad kontrollmehhanismid, et tagada raha tõhus kasutamine.

Frank Vanhecke (NI). – (*NL*) Proua juhataja, ma hääletasin 2009. aasta üldeelarve projekti ning eriti komisjoni eelarve vastu, kuna minu sooviks on teha poliitiline avaldus, kiitmata mitte ühelgi moel komisjoni tegevust heaks.

Üldiselt pean ma komisjoni institutsiooniks, mis oma määratluse ja põhimõtete kohaselt toimib ebademokraatsel moel, kuna see koosneb puhtalt poliitiliselt ametisse nimetatud kõrgetest ametnikest, meenutades sellele vaatamata oma käitumiselt mõnede Euroopa mandariinide oma, kes ei salli järelevalvet ning keda ei saa kehtiva korral ka kohaselt karistada.

Poliitilises mõttes olen ma 2009. aasta eelarve suhtes alustuseks vastu komisjoni lakkamatutele jõupingutustele jätkata igal juhul seda neetud teed, et liita Euroopa Liiduga islamiriik ja Euroopa piiridest väljajääv Türgi. Ma ei kavatse sellist poliitikat heaks kiita.

Euroopa Liidu 2009. eelarveaasta üldeelarve projekt

Colm Burke (PPE-DE). – Proua juhataja, me hääletasime proua Sinnotti muudatusettepaneku 134 toetuseks, mis käsitleb olukorra ära hoidmist, kus ühenduse abi antakse mõnele valitsusele, organisatsioonile või programmile, mis toetab või osaleb selliseid inimõiguste rikkumisi nagu sundabort, sundsteriliseerimine või lapsetapp sisaldava programmi juhtimises.

Kuid me peame siiski tähtsaks küsida proua Sinnottilt sellise muudatusettepaneku esitamise põhjendust. Oma käesoleva nädala pressiteates viitas ta Hiinale ja Vietnamile, kus tema väitel kasutatakse praegu ÜRO Rahvastikufondi (UNFPA) kaudu ELi raha sundabortideks, -steriliseerimiseks ja lapsetapuks. Ma rääkisin täna hommikul UNFPA Brüsseli ametkonna juhatajaga, kes ütles, et ÜRO rahvastikuprogramm UNFPA ei toeta sundtegevust ega aborti. See järgib 1994. aastal peetud rahvusvahelise rahvastiku- ja arengukonverentsi mandaati, mis sedastab selgelt, et soojätkamisalased tervishoiukavad peaksid pakkuma kõige laiemat teenuste valikut ilma igasuguse sundimiseta. Lisaks sellele on globaalne ühiskond otsustanud, et aborti ei tohiks kunagi pereplaneerimisvahendina propageerida. Hiina kodanikud on saanud kasu UNFPA olemasolust ja selle tulemusel rahvani jõudnud algatustest. Nendes Hiina ja teiste riikide piirkondades, kus UNFPA tegutseb, pakutakse naistele nende reproduktiivtervisega seotud otsuste puhul rohkem valikuid ning reproduktiivtervishoiu kohta rohkem teavet, samuti vaba juurdepääsu sellele.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Proua juhataja, see oli keeruline hääletus ja keeruline eelarve. Mul on kahju, et muudatusettepanek 133 läbi ei läinud, kuna see oleks osutanud rohkem tähelepanu hoolekandeasutustes viibivatele puuetega lastele. Meie mureks oli nende laste deinstitutsionaliseerimine. See

probleem ei ole siiski kadunud ning me jätkame võitlust nende õiguste eest. Ma loodan, et komisjoni president vastab mu kirjale selle probleemi suhtes.

Raport: Janusz Lewandowski (A6-0397/2008)

Astrid Lulling (PPE-DE). – (FR) Proua juhataja, ma hääletasin Euroopa Liidu üldeelarve projekti resolutsiooni vastu Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsiooni esitatud muudatusettepaneku tõttu, mida enamik minu kaasliikmetest ei ole isegi näinud ja mille reguleerimisala hinnanud, olles viimase hetke katseks järjekordselt kuulsa Coxi paketti tõlgendada, mis käsitleb Euroopa Parlamendi liikmete tulevast staatust nii, et võib nende vabatahtliku pensionifondi mõttetuks muuta.

Kõnealune muudatusettepanek ei kajasta, mida on Coxi paketis juba selgesõnaliselt kokku lepitud. Seepärast ei tule kõne allagi peaaegu kõigi liikmete uutest õigustest ilmajätmine. Sellel muudatusettepanekul ei saa mitte mingil juhul olla väiksematki mõju selles suhtes kehtestatavate sätete rakendamisele.

Me kanname hoolt selle eest, et olukord parandatakse, kuna hääletus toimus liikmete teadmata, ning nüüd tulevad nad kõik minu jutule, olles jahmunud selle muudatusettepaneku tegelikust sisust. Pensionifondi aseesimehena hoolitsen ma selle eest, et see saaks parandatud.

Frank Vanhecke (NI). – (NL) Proua juhataja, viimasel hääletusel hääletasin ma erinevate Euroopa institutsioonide, sealhulgas loomulikult parlamendi 2009. aasta üldeelarve projekti vastu. Ma toimisin nii eelkõige, kuna ma ei ole veendunud, et eranditult kõik need Euroopa institutsioonid käsitlevad seda suurt maksuraha ökonoomselt ja vastutustundlikult. Ausalt öeldes ma usun, et vastupidine olukord on pigem reaalsem.

See kujutlus, mis meie valijatel Euroopa institutsioonide suhtes on, ning millest me peaksime vägagi teadlikud olema, kujutab endast sooja kohta, kus ülemakstud ja liiga väheselt maksustatud parteitöötajad ja Euroopa Parlamendi liikmed moodustavad sovetliku nomenklatuuri, kus võetakse sageli vastu avalikkusele mõistmatuid ning kodanike tahte ja huvidega kindlasti vastuolus olevaid otsuseid.

Selline ongi see kujutluspilt, mis ei kehti kindlasti kõigi ja kõige kohta, kuid milles on kardetavasti päris mitmete Euroopa institutsioonide puhul mõningane tõde sees.

Minu arvates tuleb meil enda parlamendis korda luua, enne kui me saame hakata Euroopast positiivsemat kujutluspilti edastama.

Soovitus: Ulrich Stockmann (A6-0375/2008)

Oldřich Vlasák (PPE-DE). – (*CS*) Lubage mul selgitada, miks ma hääletasin härra Stockmanni raporti poolt, mis käsitleb õhutranspordi tasusid. Ühest küljest on mul hea meel kohustuse üle määrata reisijatele lennukipiletitel või pakkumistel ühised lennujaamatasusid sisaldavad maksumused, aidates seeläbi kaasa suuremale läbipaistvusele reisijate otsustamisel ning soodustades majanduskonkurentsi. Kõige enam on mul siiski heameel piirangu üle, mis ühtlustab põhiliste riiklike ja suuremate lennujaamade tasusid, võimaldades väiksematel lennujaamadel madalamaid hindu pakkuda ja konkureerida seeläbi turul, kus on praegu väga vähe läbipaistvust. See loob piirkondlikele lennujaamadele arenguvõimaluse ning mitmetele avalikkusele pakutavatele õhutransporditeenustele võimaluse laieneda.

Resolutsiooni ettepanek (B6-0537/2008)

Bruno Gollnisch (NI). – (*FR*) Proua juhataja, ma sooviks öelda, et pidades silmas merepiraatluse üha suurenevat ohtu Somaali poolsaare ligidal, toetab piraatlust käsitleva resolutsiooni ettepaneku projekt liikmesriikide tahet võtta ette kooskõlastatud meresõjakäik. Kahjuks on muudatusettepanekud suuremas osas vaid vagad lootused või toovad lihtsalt välja juba niigi ilmselge tõe, nagu Somaalia anarhiasse langemine – sündmused, millest tuleb kindlasti üksikasjalikud järeldused teha.

Kindlasti ei ole võimalik piraatlusega tõhusalt võidelda siis, kui piraatide baasid on hävitamata. Samuti on kahetsusväärne, et see tekst ei too välja peamist põhjust piraatluse taastekkimiseks, mis esindab Euroopa tsiviliseeriva mõju vähenemist sellele maailma osale.

Lõpetuseks, minu arvates on üpris veider soov nõuda, et liikmesriikide mereväed eristaksid piraatluse vastu võitlemist tegevusest, mis viidi ebaselgetel põhjustel läbi operatsiooni "Kestev vabadus" kontekstis, just nagu Bin Laden põgeneks mingil moel ruhega Afganistanist Pakistani kaudu Uus-Meremaale. Ma mõistan, et

esineb sellise eristamise juurutamise soov, kuid selles piirkonnas olevad laevad peavad tegelema mõlema missiooniga.

Resolutsiooni ettepanek (B6-0544/2008)

Peter Skinner (PSE). – Proua juhataja, raamatupidamisstandardid on finantsteenuseid käsitleva keele väga olulisteks elementideks. Investorite jaoks on suuriigi raamatupidamisstandardite rahvusvaheliste finantsaruandlusstandarditele (IFRS) lähendamiseks tehtud sammud suureks edasiminekuks. See tähendab, et ettevõtetel on võimalik oma raamatupidamisdokumente ühes põhivormis avaldada, mida peaksid aktsepteerima kogu maailma suuremad majanduskeskkonnad. Kanada, Hiina, Jaapan, USA, ja tundub, et nüüd ka India, soovivad üksmeelselt oma standardeid IFRSile lähendada.

Kuigi minul kui läbipaistvuse direktiivi raportööril on selle üle hea meel, tuleb mul tunnistada, et selleks, et saavutada reaalne lähenemine, tuleb veel tööd teha. Seepärast olen ma koos oma kaasraportööriga, Margarita Starkevičiūtėga heaks kiitnud muudatusettepanekud selle lähenemisprotsessi edenemise jälgimise kohta. Ma usun, et komisjon saab oma arutlustes erinevate riigiasutustega hoida olukorda pidevas arengus. USA suhtes olen ma kindel, et uut administratsiooni saab seoses reaalse ja olulise edu saavutamiseks vajalike tegevustega usaldada ja sellele loota. Komisjon peaks selles osas pidevalt silma peal hoidma.

Raamatupidamisstandardite endi puhul on väga tähtis hoida rahvusvaheliste raamatupidamisstandardite nõukogus (IASB) kokku lepitud lähenemisviisi. Nende eeskirjade terviklikkus pannakse proovile katsetega nõrgestada neid riiklikel põhjustel. Nendele katsetele tuleks tugevalt vastu seista ning sellise surve puhul toetada õiglase väärtuse arvestust.

Resolutsiooni ettepanek (B6-0562/2008)

Philip Claeys (NI). – (*NL*) Proua juhataja, ma ei jätnud selle õhusõidukeid ja kehaskannereid käsitleva resolutsiooni ettepaneku üle hääletamata seepärast, et ma olen selles väljendatud reisijate privaatsusõiguse tingimuste vastu, vaid hoopis vastupidi. Ka mina usun, et kehaskannereid ei saa kasutusele võtta ilma selge teadusliku ja meditsiinilise hindamiseta võimalike mõjude suhtes, mida kõnealuse tehnoloogia kasutamine võib kasutajate tervisele avaldada.

Ma avaldan lihtsalt kahetsust, et toetust ei leidnud ettepanek hääletamine edasi lükata ning kutsuda volinik Tajani esitlema sellel teemal tehtud uurimust, mis oleks võimaldanud meil kehaskannerite kasutamise kohta teadlikumat otsust teha.

See on väga tõsine teema, mis sisaldab nii kodanike julgeolekut kui ka uue teedrajava tehnoloogia kasutamist. Seepärast on minu arvates väga kahetsusväärne, et me siin parlamendis seda teemat nii alatult käsitleme.

Resolutsiooni ettepanek (RC-B6-0571/2008)

Zita Pleštinská, *fraktsiooni PPE-DE nimel.* – (*SK*) Proua juhataja, lubage mul ühe Euroopa Parlamendi resolutsiooni ettepaneku kaasautorina, mis käsitleb Holodomori mälestamist, suurt näljahäda Ukrainas (1932–1933), fraktsiooni PPE-DE nimel alustuseks väljendada oma tänu kõigile oma parlamendikaaslastele, kes hääletasid selle resolutsiooni ettepaneku poolt.

Fraktsiooni PPE-DE juhtimisel jõuti kompromissile, mille kohaselt eemaldati Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsiooni taotluse kohaselt sõna "genotsiid". Jälgides eile ise seda arutelu, mis oli küll täis tugevaid emotsioone ja volinik Tajani jõulisi sõnu, ei ole kellelgi kahtlustki, millist nimetust see õõvastav tegu peaks kandma, mis hävitas kümme miljonit inimest. Nüüd jääb ajaloolaste ülesandeks faktide ja selle üle elanud inimeste sõnade põhjal lõpetada vaikimine ja nende sündmuste varjamine. Meie raamatukogudes peab olema raamatuid, mis annavad tunnistust Ukraina näljahäda kohta.

Hääletades resolutsiooni ettepaneku poolt, mis tembeldab selle Ukraina näljahäda (1932–1933) kohutavaks kuritööks Ukraina rahva ja inimkonna vastu, oleme me täna kleepinud Euroopa ajalooraamatutesse tagasi lehekülje, mille Stalin välja rebis.

Tunne Kelam (PPE-DE). – Proua juhataja, ma hääletasin Holodomori, Ukraina suurt näljahäda käsitleva resolutsiooni poolt. Resolutsioonis on seda õigustatult nimetatud kohutavaks kuritööks Ukraina inimeste ja tõepoolest ka inimkonna vastu. Teatavate fraktsioonide seisukoha tõttu on resolutsioonis siiski välditud sõna "genotsiid", mille kasutamine oleks antud juhul õiglane ja asjakohane.

Ukraina parlament ja 26 riiki on määratlenud selle, vähemalt nelja miljoni inimese surma põhjustanud kuritöö genotsiidina. Lisaks sellele tsiteerib resolutsiooni põhjendus B ÜRO 1948. aasta genotsiidi konventsiooni, mis käib selgemõtteliselt ka Ukraina juhtumi kohta. Seega ma loodan väga, et Euroopa Parlament ühineb peagi nende riikide seisukohtadega.

Bruno Gollnisch (NI). – (FR) Proua juhataja, me oleme mälestanud Holodomori, näljahädaga Ukraina põllumeeste plaanipärast hävitamist, ning meie parlament on tunnistanud selle genotsiidiks, nagu tegi ka just meie kaasliige.

Ma sooviksin rõhutada tõsiasja, et genotsiidi toimepanijad istusid Nurembergis tsivilisatsiooni kohtunike seas, mis peaks täna tegema võimalikuks vaielda Nurembergi protsessi koosseisu, menetluse ja järelduste üle. Tänases Euroopas aga arreteeritakse, võetakse vahi alla, aetakse taga, ruineeritakse, jälitatakse ning vangistatakse seda arutelu pidavaid haritlasi. Mis veelgi hullem, ka nende advokaate, kes esindavad samu järeldusi, aetakse taga ja võetakse kinni.

Näiteks härra Pötteringi riigis aetakse neid taga ja arreteeritakse sellise korra kohaselt, mis sarnaneb stalinistlikele protsessidele. Me andsime Sahharovi mõttevabaduse auhinna Hiina dissidendile, kuid sama hästi oleks võinud selle anda teatavatele eurooplastele, näiteks julgele saksa advokaadile Sylvia Stolzile.

Raport: Doris Pack (A6-0378/2008)

Bernd Posselt (PPE-DE). – (*DE*) Proua juhataja, Doris Pack on nagu alati esitanud suurepärase teksti, kuna ta ei ole spetsialist ainult Lõuna-Euroopa, vaid ka hariduse valdkonnas.

Mul on hea meel asjaolu üle, et haridus on stabilisatsioonilepinguga seoses eriliselt rõhutatud valdkond. Me peame siiski oma lähenemisviisi laiendama, keskendudes esmalt rohkem viisavabaduse protsessi kiirendamisele ning andes Bosnia ja Hertsegoviina noortele võimaluse Euroopas õppimise ja reisimise kaudu seda rohkem tundma õppida.

Teiseks otsustavaks faktoriks on Sarajevosse Euroopa mitmeusulise ülikooli rajamine, mida toetavad kõik kolm riigi usukogukonda ning mis tegutseks Euroopa sallivuse ja vastastikuse mõistmise keskusena, hoolimatuse asemel igas religioonis ning inimeste päritolu põhjal. Koos meie tugeva toetusega ei esinda see Euroopa ülikool ainult suurt arengut Bosnia ja Hertsegoviina inimeste jaoks, vaid võimaldab Bosnia ja Hertsegoviinal ka saata signaal kogu Euroopa kontinendile.

Raport: Dushana Zdravkova (A6-0358/2008)

Frank Vanhecke (NI). – (*NL*) Proua juhataja, meie ees olev petitsioonikomisjoni raport Euroopa Ombudsmani 2007. aasta tegevusaruande kohta oli üldkokkuvõttes väga positiivne, ning ma võin kindlasti seda arvamust toetada. Seepärast hääletasin ma selle raporti poolt.

Sellest olenemata sooviksin ma oma selgituses hääletuse kohta veel kord ära märkida, et on tähelepanuväärne, kuidas parlament õnnitleb Euroopa Ombudsmani tema tegevuse eest, tagamaks eeskirjade ja määruste korrektne ja täielik kohaldamine, samal ajal kui seaduserikkumised ja eeskirjadest üleastumised leiavad aset meie endi silme all siin parlamendis, ilma parlamendi sekkumiseta või isegi igapäevaselt ja väga laiaulatuslikult parlamendiga koostöös.

Näiteks see, kuidas komisjon ja parlament tuginevad jätkuvalt Lissaboni lepingule, mis leidis juba Iirimaa referendumil poliitilise ja õigusliku otsa, naerab kõikide õiguslike eeskirjade üle. Minu arvates on meil viimane aeg hakata oma parlamendis korda looma.

Kirjalikud selgitused hääletuse kohta

Euroopa Liidu 2009. eelarveaasta üldeelarve projekt Raport: Jutta Haug (A6-0398/2008)

Hélène Goudin ja Nils Lundgren (IND/DEM), kirjalikult. - (SV) June Listi liikmed usuvad, et ELi eelarvet tuleks piirata 1%ni liikmesriikide keskmisest RKTst. Seepärast oleme me otsustanud hääletada kõikide Euroopa Parlamendi pakutud eelarvesuurendamiste vastu. Samal ajal on June Listi liikmetel hea meel nende väheste eelarvekomisjoni või üksikute liikmete esitatud muudatusettepanekute vormis kokkuhoiuettepanekute üle.

Selles eelarves on mitu ebaõnnestunud eelarve rubriiki. June Listi liikmete arvates on eriti kahetsusväärne suur toetussumma ELi põllumajanduspoliitikale, Ühtekuuluvusfondile, kalandusele ning eelarve rubriikidele, mis sisaldavad toetust mitmetele teavituskampaaniatele.

Samuti arvavad June Listi liikmed, et midagi tuleb ette võtta Euroopa Parlamendi pideva Strasbourgi ja Brüsseli vahel edasi-tagasi liikumise suhtes, ning et Euroopa majandus- ja sotsiaalkomitee ning regioonide komitee tuleks laiali saata.

Jean-Claude Martinez (NI), *kirjalikult.* – (*FR*) Kahekümne seitsme riigi puhul on isegi tavatingimustes üpris veider, kui Euroopa eelarve on kogu piirkonna kohta 130 miljardit eurot, mis on samaväärne ainuüksi Hispaania eelarvega.

Kuna Euroopas puuduvad Soome ja Hispaania ning Prantsusmaa ja Poola vahel kiirraudteeühendused, samuti ülikoolide, uurimiskeskuste ning vananeva kontinenti vanadekodude varustus ja personal, esineb ülemaailmne pankadevaheline likviidsuskriis, kinnisvarašokk majandusele ning ettevõtjate ja töötajate kindlustunde langus, siis on vaja eelarvet, mis on tavapärasest Euroopa eelarvest väga erinev.

Seepärast taotleme me erandlikku eelarvekavandamist väga suure infrastruktuure käsitleva kava jaoks, mis kinnitati suure "Euroopa finantsreferendumiga". Sellega pean ma silmas pangandussektori hangitud 1700 miljardi euro suurust Euroopa laenu.

Jan Andersson, Göran Färm, Inger Segelström ja Åsa Westlund (PSE), *kirjalikult.* – (*SV*) Meie, Rootsi sotsiaaldemokraadid avaldame kahetsust, et EL finantseerib tubakatootjaid, investeerides samal ajal suuri summasid ELi avalikesse tervishoiukampaaniatesse ja suitsetamisvastastesse meetmetesse.

Samuti on meie jaoks šokeeriv, et ELi eelarvet kasutatakse, et toetada härjavõitlust, mis on meie arvates traditsioon, mis ei vasta kaasaegsetele väärtustele ja loomade õigustele.

Me avaldame ka kahetsust, et kõik need ekspordi subsiidiumid koos piimakvootidega võtavad suure osa ELi eelarvest.

Me hääletasime kõigi nende ettepanekute vastu.

Soovime ka selgitada, miks me hääletasime ettepaneku vastu, mis käsitles lapsi ja laste õiguseid soosivat pilootprojekti. Nimelt seepärast, et see ettepanek ei sisaldunud pilootprojektides kaasa löövate fraktsioonide vahelises kompromissis. Kuna me ei tahtnud seda tundlikku kompromissi ohustada, siis ei saanud me kahjuks toetada ettepanekut, mille sisu poolt me täielikult oleme (muudatusettepanek 133).

Lõpetuseks soovime me väljendada oma suurt pettumust asjaolu suhtes, et vastu jäid võtmata parlamendi istungile esitatud muudatusettepanekud, mille eesmärkideks oli kaubanduse ja tööstuse ning ühenduse organisatsioonide vahelise koostöö ja konsultatsioonide tugevdamine.

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), kirjalikult. – (FR) Ma hääletasin proua Haugi raporti poolt, mis käsitleb Euroopa Liidu 2009. aasta üldeelarve projekti ja muutmiskirja 1/2009 Euroopa Liidu esialgsele üldeelarve projektile (PDB). Nagu ka paljud minu kaasliikmed, mõistan ma hukka, et nõukogu on juba niigi kasinat eelarvet veelgi vähendanud: eelarve projekti kulukohustuste assigneeringud moodustavad kogusummas 134 miljardit eurot, mis on 469 miljoni euro suurune puudujääk esialgse eelarve projekti suhtes, ning isegi kui maksed jäävad 115 miljardi euro peale, on see 1,8 miljardit eurot vähem. Maksed on seega piiratud 0,89%ni RKTst, mis on ennenägematu tase, suurendades drastiliselt lõhet kohustuste ja maksete vahel, ning see on juba eelarvedistsipliiniga vastuolus. Põllumajanduse suhtes toetan ma kolme uue fondi loomist: piimasektori ümberkorraldamisfond, ökoabi lamba- ja kitsekasvatuse säilitamiseks ELis ja ajutine rahastamisvahend Euroopa Liidu kalalaevastike abistamiseks kõrgetest kütusehindadest tulenevate majanduslike tagajärgedega kohandumisel.

Bastiaan Belder (IND/DEM), *kirjalikult.* – (*NL*) Proua Haugi raport ei saa minu toetusega arvestada, kuna Euroopa Parlament soovib rohkem kulutada. Ma toetan siiski uusi prioriteete kliimamuutuse ja energeetika valdkonnas. Paljude muudatusettepanekute eesmärgiks on parandada eelarves nende prioriteetide väljapaistvust, mille üle on mul hea meel. Kuigi see tähendab ka, et meil tuleb osutada valdkondadele, kus me soovime kulusid vähendada. Parlamendi seisukoht ei maini selle kohta midagi.

Lisaks sellele sooviksin ma end avalikult kuulutada Lähis-Ida valitsuste tasakaalustatud toetuse pooldajaks. Palestiina omavalitsuse küsimus vajab jätkuvalt meie tähelepanu. Arvestades, et näib nagu võtaks peaminister Fayad meie teotust vääriva kursi, on meil pakkuda asjakohane abi.

Lõpetuseks, Euroopa Liidu soov anda vaestele riikidele toidukaupade hinnatõusu tõttu täiendavat toiduabi, on õigustatud. Ma nõustun raportööriga, et seda ei tuleks rahastada Euroopa põllumajanduse, vaid pigem välispoliitika eelarvest.

Charlotte Cederschiöld, Christofer Fjellner, Gunnar Hökmark ja Anna Ibrisagic (PPE-DE), kirjalikult. – (SV) Me toetame ELi 2009. aasta eelarve peamisi põhimõtteid ning soovime rõhutada, et see peab andma inimestele nende vahendite eest parima tulemuse. Eelarveraamistiku tagamine on oluline, ning seepärast on meil hea meel asjaolu üle, et eelarvet hoitakse selles raamistikus.

Me soovime drastiliselt kärpida põllumajandustoetusi ja piirkondlikku abi ning vähendada kogueelarvet. Me soovime paigutada rohkem oma ühisressursse teadus- ja arendustegevusse, majanduskasvu soodustavasse tegevusse, infrastruktuuri ja julgeolekusse.

Brigitte Douay (PSE), *kirjalikult*. – (*FR*) Neljapäeval, 23. oktoobril võttis Euroopa Parlament esimesel lugemisel vastu Euroopa Liidu 2009. aasta eelarve.

See eelarve langeb aastate 2007–2013 finantskriisi ja 2009. aasta juunis toimuvate Euroopa Parlamendi valimiste ettevalmistuste kitsa finantsperspektiivi konteksti, mille poolt Prantsuse sotsialistid keeldusid 2006. aastal hääletamast.

Eelarve on arvudes väljendatud poliitika. Parlamendil on õnnestunud taastada rahuldav maksete tase, hoolimata nõukogu soovile kärpida drastiliselt ridu, mis näivad sellegi poolest olevat Euroopa Parlamendi liikmete jaoks prioriteetsed, näiteks võitlus kliimamuutuse vastu, VKEde toetamine, majanduskasv ja konkurentsivõime ning kodakondsusprojektid.

Sellega seoses on mul hea meel, et me oleme saavutanud jälle kodanikke ja meediat käsitlevate teabevahetusalaste algatustega seotud assigneeringute rahuldava taseme. Selleks, et eelseisvateks valimisteks valmistuda ning innustada kodanikke sellest hääletusest osa võtma, on väga tähtis, et nad oleksid teadlikud Euroopa teemadest. Kõikidele komisjoni ja parlamendi ette võetud algatustele, mille eesmärgiks on Euroopa ja selle lisaväärtuse selgitamine igapäevaelu ja tulevikuks ettevalmistamise tingimustes, tuleb kaasa aidata ning piisavate ressurssidega toetada.

Proinsias De Rossa (PSE), *kirjalikult.* – Ma hääletasin muudatusettepaneku 134 vastu, kuna selle poolt hääletamine või hääletamata jätmine tähendaks Kathy Sinnotti ekslikele väidetele usaldusväärsuse andmist, mille tagajärjeks oleks ELi sundaborti, sundsteriliseerimist ja lapsetappu finantseerimine.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), *kirjalikult.* – (*PT*) Kui varasematel eelarvemenetlustel on meil olnud mitmeid põhjuseid kohe esimesel lugemisel nende tagasilükkamiseks, siis selle Euroopa Liidu 2009. eelarveaasta üldeelarve projekti suhtes võime me öelda, et meil on veelgi rohkem põhjuseid see tagasi lükata.

Nõukogu näeb ilmselt järgmise aasta eelarvet täpselt samas valguses nagu kõiki eelmisigi. Teisisõnu on neil kavas kasutada seda vahendit, et toetada jätkuvalt ELi neoliberaalset poliitikat. Me ei peakski midagi muud eeldama.

Käesolev eelarvemenetlus annab taas selget tõendust ELi kavandatud vastumeetmete kohta halvenenud kapitalistlikule kriisile, mis on alguse saanud just süsteemi südamest, teisisõnu USAst. Ei komisjon ega ka Euroopa Parlament või nõukogu ei ole esitanud ELi eelarves ühtegi meedet, mis vastaksid tõhusalt töötajate, kogu rahvastiku, mikro-, väike- ja keskmise suurusega ettevõtete ning suure osa tootmissektori vajadustele ning suurenevatele raskustele.

Praegusel hetkel, mil struktuuriline kriis Euroopa Liidus suureneb, on nõukogu vähendanud makseid enneolematult madala tasemeni, mis on mitmeaastase finantsraamistiku prognoosiga võrreldes vähem ligi 9 miljardit eurot.

Sellepärast me andsimegi vastuhääle.

Anna Hedh (PSE), *kirjalikult.* – (*SV*) Ma jätsin hääletamata, kuna suur osa nendest tulemustest on pettumust valmistavad. Näiteks on ebanormaalne, et EL finantseerib tubakatootjaid, investeerides samal ajal suuri summasid ELi avalikesse tervishoiukampaaniatesse ja suitsetamisvastastesse meetmetesse.

Šokeeriv on ka asjaolu, et ELi eelarvet kasutatakse, et toerada härjavõitlust, mis on minu arvates traditsioon, mi ei vasta kaasaegsetele väärtustele ja loomade õigustele.

Samuti avaldan ma kahetsust, et kõik need ekspordi subsiidiumid võtavad ikkagi suure osa ELi eelarvest, ning kaubanduse ja tööstuse ning ühenduse organisatsioonide vahelisele koostööle ja konsultatsioonide tugevdamisele suunatud muudatusettepanekud jäid parlamendis vastu võtmata.

Bairbre de Brún ja Mary Lou McDonald (GUE/NGL), *kirjalikult.* – Me oleme tungivalt sundabordi, sundsteriliseerimise ja lapsetapu vastu, ning peame mõlemad neid inimõiguste rikkumisteks.

Me jätsime selle muudatusettepaneku suhtes hääletamata, kuna ELi raha ei ole kunagi sel viisil kasutatud ning muudatusettepanekus ei selgitata usaldusväärsete organisatsioonide rahvusvahelise arendustegevuse tähtsust seoses naiste toetamisega viljakuse säilitamisel, konkreetsemalt reproduktiivtervise õpetusega, reproduktiivtervishoiuteenuste ja pereplaneerimise ning kihutustööga naiste õiguste kohta tervishoiuteenustele.

Samas hääletame me muudatusettepanekute 612, 131, 132 ja 133 poolt nende küsimuste tähtsuse tõttu, ning arvame, et oleks vaja moodustada eraldi eelarverida laste õiguste kohta, mis sisaldaksid nendes muudatusettepanekutes käsitletud küsimusi.

Erik Meijer (GUE/NGL), kirjalikult. – (NL) Eelarvepunkt 05020812 ja muudatusettepanek 169 on omistanud äkilise ja ootamatu tähtsuse koolidele puuvilja jagamise teemale seoses ettepanekutega sellele edaspidi rohkem raha kulutada. Praegu on olemas ostuleping, mille tarvis on raha aastateks kõrvale pandud, eesmärgiga toetada puuviljakasvatajaid. See annab ostetud puuviljadele kasuliku eesmärgi. Koostamisel on ettepanekud, mis võivad alates 2010. aastast suurendada turu reguleerimise eelarvet aastas 90 miljonit eurot või enam. Parlamendil saab selles olla ainult nõuandev roll. Selle otsuse teeb nõukogu, ning subsidiaarsuse kontrolli ei kohaldata, kuna see volitus on vastavalt asutamislepingu artiklitele 36 ja 37 olnud juba pikka aega ELi kanda.

Meie partei, Hollandi Sotsialistlik Partei arvetes on see veider asjade seis. Koolidele puuvilja jagamise korraldus võib olla kasulik, hoides ära laste veelgi suurema rasvumise ja ebatervislikud toitumusharjumused. Küsimus on selles, et miks peaks EL olema haridust korraldavate kohalike omavalitsuste asemel sellesse kaasatud. Praegu tehakse ELi fondist makseid liikmesriikidele, kes peavad sellele omapoolse summa lisama, ning seejärel on selle kava rakendamine kohalike omavalitsuste kanda. Kui mitte rohkemat, siis toob selline tegevusviis kaasa vähemalt väga palju mittevajalikku haldustegevust ja aeganõudvaid tarbetuid bürokraatlikke protseduure.

Luca Romagnoli (NI), *kirjalikult.*—(*IT*) Proua juhataja, daamid ja härrad, ma hääletasin proua Haugi koostatud Euroopa Liidu 2009. aasta üldeelarve projekti poolt. Mul on hea meel märkida, et transpordile tehtav kogukulu on järgmise eelarveaasta esialgses eelarve projektis suurenenud, ning lisandunud on uus eelarverida Euroopa transpordipoliitika ja reisijate õiguste toetustegevuste kohta. Sellele vaatamata tuleb mul väljendada oma pettumust selle eelarvepunktiga seotud maksete mõningase vähendamise üle.

Lõpetuseks sooviksin ma juhtida tähelepanu kodanike õiguste, justiits- ja siseasjade komisjoni arvamusele, mille liige ka mina olen, ning öelda, et ma jagan härra Dührkop Dührkopi rahulolu selle üle, et käesoleval aastal vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanevat ala käsitleva jaotise 18 suurendatud eelarve on säilitatud ka 2009. aasta puhul. See näitab suurt tähtsust, mis on omistatud vabaduste turvalisuse ja kaitsmisega seotud küsimustele, rändevoogude juhtimisele ning liidu välispiiridele, mis on muutumas ennekõike Euroopa kodanike silmis veelgi olulisemateks.

Olle Schmidt (ALDE), *kirjalikult.* – (*SV*) Alati kui toimub nii suure eelarve, nagu seda on ELi eelarve, üle hääletamine, on üksikasju, mille suhtes esineb kahtlusi. ELi puhul on muidugi peamiseks vihastavaks osaks põllumajanduspoliitika. Seepärast võib näida veider hääletada eelarve poolt, mille peamiseks eelarve rubriigiks on rubriik, mis oleks meie arvates pidanud olema üks väiksematest või üldse mitte eksisteerima. Samal ajal tuleb silmas pidada tervikpilti, ning heaks uudiseks on järjest suurenev teadlikkus, et oluliselt suuremaid ressursse tuleb investeerida tegelikesse ühistesse kuluartiklitesse – praegusel juhul kliimasse. Seepärast tuleb minu häält tõlgendada selles valguses, et see aastaeelarve projekt sisaldab ka teatavaid arengupunkte, mitte et ma toetan ilma kriitikata kogu selle sisu. Juba näiteks tubakatoetuste kohta on hääletusprotokolli sisse viidud kaks parandust.

Catherine Stihler (PSE), *kirjalikult.* – Parlament toetas muudatusettepanekut 602. See on jällegi pettumust valmistav, kuna sellega jätkatakse ELi tubakatootjate toetamist. Tubakas põhjustab igal aastal poole miljoni ELi kodaniku surma. On häbiväärne, et ikka veel on olemas paljusid inimesi tapva toote kasvatamise toetus.

Andrzej Jan Szejna (PSE), *kirjalikult.* – (EL) Euroopa Parlamendi parempoolsete ja vasakpoolsete jõudude ning Kreeka parteide Uus demokraatia, PASOK ja LAOS Euroopa Parlamendi liikmete ELi 2009. aasta eelarve poolt hääletamine annab märku töötajate vastu suunatud lihtrahvavastase poliitika intensiivsusest.

Lissaboni strateegia ning kapitalistliku süsteemi kriisi raames kasutab Euroopa Liit seda eelarvet, et panna töötajad selle viimatise kriisi eest maksma, kiirendada kapitalistlikku ümberkorraldust, edendada karme töötajatevastaseid ning kollektiivlepinguid õõnestavaid meetmeid, laiendada paindlike tööhõivevormide kohaldamist ning privatiseerida riigi sotsiaalteenused ja -kindlustussüsteemid.

Euroopa Komisjon ja Euroopa Parlament trügivad ELi imperialistliku tegevusega edasi ning eraldavad ELi militariseerimiseks veel rohkem raha, et sillutada Euroopa monopolidele teed kolmandatesse riikidesse tungimiseks.

Nad kasutavad poliitilist piitsa ja prääniku meetodit, et proovida töölisliikumist eksitada, ning tugevdavad oma surveavaldamise mehhanisme, et suunata need tööjõu lihtrahva tasandi ellujäämise vastu. Samal ajal kasutavad nad sotsiaalküsimusi käsitlevat dialoogi, et proovida meelitada töötajaid nõustuma Euroopa moodi edasiliikumise põhjendustega.

Kreeka Kommunistliku Partei fraktsioon hääletas selle äärmiselt klassipõhise eelarve ja ELi kapitali imperialistlike kavade vastu.

Silvia-Adriana Țicău (PSE), *kirjalikult.* – (RO) Raporti üle hääletamise raames, mis käsitleb heakskiitu 2009. aasta eelarve III jaole: komisjon, hääletasin ma kõnealuse raporti lõike 14 ja 38 poolt, mis toetavad Nabucco projekti ühiskondlike oskuste arengut.

Samuti hääletasin ma muudatusettepaneku 542 poolt, milles on sätestatud eelarvepunkti 06 03 04 (rahaline toetus ühist huvi pakkuvatele üleeuroopalise energiavõrgu projektidele) toetuse suurendamine 5 miljonit eurot. Kuigi see summa on nende energiaprojektide rakendamiseks vajaliku eelarvega võrreldes imepisike, arvan ma, et meil on tähtis arendada selle projekti rakendamiseks vajalikke ühiskondlikke oskusi. See täiendav summa on eraldatud Nabucco projekti koordineerija haldamisoskuste arendamise sihtotstarbel.

Euroopa peab mitmekesistama oma energiavarustuse allikaid. Selles mõttes on Nabucco projekt Euroopa Liidu jaoks strateegiline projekt. Suur enamik nendest vastuvõetud muudatusettepanekutest tõdevad tähtsust, mille Euroopa Parlament Nabucco projektile omistanud on. Lisaks sellele eeldame me konkreetsete sammude astumist, mis teostuvad Nabucco projekti ehituse käivitamisel.

Gary Titley (PSE), *kirjalikult.* – Briti Leiboristlikusse parteisse kuuluvad Euroopa Parlamendi liikmed on juba pikka aega toetanud ÜPP reformimist, eriti just raha säästvaid reforme, ning seega ei toeta me kulusid ebavajalikult suurendavaid meetmeid. Täpsemalt, EPLP ei toeta tubakatootmise doteerimist; härjavõitlust; uusi fonde meiereide, lammaste ja kitsede jaoks ning ÜPP avalikustamise fonde.

Briti Leiboristlikusse parteisse kuuluvad Euroopa Parlamendi liikmed tervitavad igat võimalust, et aidata väikeste ja keskmise suurusega ettevõtteid, kuna need on meie majanduse selgrooks, andes enamiku ELi töökohtadest. Rahastamise ühe eelarve rubriigi alla koondamine aitab juhtida tähelepanu VKEde vajadustele.

Raport: Janusz Lewandowski (A6-0397/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), kirjalikult. – (FR) Ma hääletasin härra Lewandowski raporti põhjal ELi eelarveosade kohta käiva resolutsiooni, välja arvatud Euroopa Komisjoni eelarve poolt. Kuigi mitte kumbki selles raportis käsitletud eelarvetest ei kujuta endast suuri probleeme, olen ma jätkuvalt veendunud, et Euroopa Parlamendil ei ole ressursse, et täita poliitilisi kohustusi, mis on võetud tulenevalt asutamislepingute ja parlamendi liikmete tegevuse arendamisest, ning peale selle tulenevalt selle rollist lõhe vähendamisel, mis on tekkinud Euroopa integratsiooni ja inimeste vahel – lõhe, mida on ikka ja jälle kinnitanud erinevad hiljutised referendumid. Nagu väga suur enamik minu kaasliikmetest, toetan ka mina ettepanekut tugevdada Euroopa Kontrollikoja auditi mahtu 20 ametikoha loomisega. Kohtuhoone laiendamise finantseerimisega seotud kulutused tuleb hoida maksumaksjate jaoks võimalikult madalal, ning on hea mõte finantseerida seda kuluartiklit üle nelja aasta jälle otse eelarvest, selle asemel, et katta oluliselt kõrgemaid kulusid, mis tekiksid 25 aasta pikkuse järelmaksu valikuga.

Hélène Goudin ja Nils Lundgren (IND/DEM), *kirjalikult.* – (*SV*) Selle raporti lähtekohaks on ametikohtade üldise kasvu kaudu ELi institutsioonidevahelise koostöö suurendamine. Raportöör usub, et sellisel viisil suureneb ka tõhusus. Näiteks on tehtud ettepanek, et fraktsioonide personaliressursid peaksid suurenema 53 ametikohta. Peale selle luuakse lisaks eelarve projektis sisalduvatele uutele ametikohtadele veel kaks kõrgemat ametikohta.

June List on hästi ette valmistatud, et muuta ELi süsteem tõhusamaks, kuid ei usu, et see on rohkemate ametikohtade abil automaatselt saavutatav. Me oleme põhimõtteliselt suurendamise vastu, nii ELi eelarve

kui ka mitmete ametikohtade suhtes, kuna meie arvates kaasneks sellega rohkem bürokraatiat ja vähem rahvuslikku enesemääramist. Mis puudutab enamaid ametikohti fraktsioonides, siis me väidame, et see on kõige kasulikum suurtele fraktsioonidele – arendus, mis muudab teistel fraktsioonidel oma poliitikate täideviimise raskeks.

Lisaks sellele on Euroopa Parlament juba varem astunud samme, et kehtestada ELi toetused erilistele ELi parteidele ning nendega seotud parteipoliitilistele fondidele. Me usume, et nii on suurtele ja ennast kehtestanud poliitilistele parteidele ning nende fraktsioonidele Euroopa Parlamendis maksumaksjate arvel enam kui piisav eelis antud. Seepärast on June Listi liikmed otsustanud hääletada selle raporti vastu.

Luca Romagnoli (NI), *kirjalikult.* – (*IT*) Proua juhataja, daamid ja härrad, ma hääletasin härra Lewandowski raportis esitletud 2009. aasta üldeelarve projekti poolt. Ma tõesti usun, et Euroopa Liit peaks rahastamise korrast rangelt kinni pidama, et anda edasi oluline sõnum ajal, mil turgudel valitseb suur ebakindlus. Ma rõhutaksin, et arenguruumi on veel küllaga. Selleks, et rajada parem institutsioonidevaheline koostöö, on vaja veel kõvasti tööd teha.

Lõpetuseks, ma tunnen endal kohustust väljendada oma vastuseisu nende muudatusettepanekute suhtes, mis näevad ette olulisi kärpeid Lõuna-Itaalia piirkondade jaoks ette nähtud Euroopa fondides: see ei ole küll viis, millega saavutada Euroopa integratsiooni, isegi kui nende piirkondade fondihaldus võiks tõesti parem olla. Tilkuva kraani puhul ei ole lahenduseks selle kinni keeramine, vaid toru ära parandamine. Idee on kohases suurusjärgus sama.

Hannes Swoboda (PSE), *kirjalikult.* – (*DE*) Lewandowski raporti muudatusettepaneku 4 suhtes sooviksin ma sedastada, et fraktsioon PSE on jätnud ekslikult sellele muudatusettepanekule allakirjutamata, kuid on seda täielikult toetanud ning toetab ka edaspidi.

Gary Titley (PSE), *kirjalikult.* – Briti Leiboristlikusse parteisse kuuluvad Euroopa Parlamendi liikmed toetavad põhimõtet, et Euroopa Parlament peaks olema teadmistepõhine, kuid keeldus otsusest suurendada fraktsiooni personali arvu praeguste finantstingimuste ning sellest tuleneva kokkuhoiuvajaduse tõttu.

Soovitus: Ulrich Stockmann (A6-0375/2008)

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), *kirjalikult.* – (*PT*) Nagu me oleme kogu selle protsessi vältel rõhutanud, on eesmärgiks konkurentsi ja läbipaistvuse ühendamine ja tahtlik segamine.

On selge, et on vaja kindlaks määrata lennujaamatasude jaoks asjakohased kriteeriumid ning see, mis on tegelikult nende tasude taga.

See ei tohiks siiski toimuda poliitika raames, mille eesmärgiks on liberaliseerida ja privatiseerida sellist strateegilist avalikku teenust nagu õhutransport, eriti veel luues tõeliselt konkurentsivõimelise lennujaamaturu, kohaldades põhimõtet "kasutaja maksab" ning nõudes avalikult teenuselt kasumlikkust. Tõesti, nagu me oleme eelnevalt rõhutanud, näib eesmärgiks olevat isegi avaliku sektori kontrollilt järelevaataja rolli ära võtmist, kandes selle üle sõltumatutele asutustele või organisatsioonidele.

Me kordame veel kord, et selles sektoris toimunud eelnev privatiseerimine ei ole toonud osutatavatele teenustele lisaväärtust, vaid on aidanud hävitada töökohti ning vähendada töötajate õigusi, ning mõnedel juhtudel põhjustanud ka tehnilisi ja toimimisprobleeme.

Vaatamata sellele, et kaugemad piirkonnad ei ole küll meie ettepaneku kohaselt selgesõnaliselt selle direktiivi reguleerimisalast välja jäetud (tõdedes looduslikel ja geograafilistel põhjustel alaliselt ebasoodsat olukorda ja piiranguid, mis neid piirkondi mõjutavad, ning kehtestades piisavad erandid üldistest avaliku sektori kohustustest), on meil hea meel tõsiasja üle, et selle direktiivi reguleerimisala on piiratud lennujaamadele, mis teenindavad üle 5 miljoni reisija aastas.

Timothy Kirkhope (PPE-DE), *kirjalikult*. – Kuigi Briti konservatiivid tõdevad, et tasud, mida lennujaamad oma klientidele kohaldavad, peaksid teataval juhul alluma järelevaatamisele, siis jätsid konservatiivid teisel lugemisel hääletamata muudatusettepanekute üle, mis käsitlevad lennujaamatasude direktiivi eelnõud. Selle põhjuseks on, et nad tunnevad ikka veel muret selle üle, et mõnede piirkondlike lennujaamade reguleerimine on ebavajalik ning võib mõjutada nende konkurentsivõimelist tegutsemist. Konservatiivid innustasid ELi võtma esimesel lugemisel vastu protsentuaalset ülempiiri. Praegune ülempiir on omavoliline ning ei võta arvesse selle sektori konkurentsi tihenemist.

Jörg Leichtfried (PSE), *kirjalikult.* – (*DE*) Ma hääletan härra Stockmanni esitatud direktiivi poolt, mis käsitleb lennujaamatasusid.

Kõnealune raport muudab kuritarvitamise raskemaks ning vähendab konkurentsi moonutamist. See takistab lennujaamadel oma valitseva turupositsiooni ärakasutamist ja lennuettevõtjatele liigsete tasude kehtestamist.

Minu arvates on õige, et edaspidi on maksude tasemete suhtes suuremad erinevused, ning seepärast tuleb see uus süsteem ka kliendile kasuks. Lennujaama klientide jaoks on tähtis teada, kuidas ja mille põhjal on iga tasu arvutatud.

Samuti on tähtis, et see direktiiv sisaldab standardmäärusi vastastikuse teabeandmiskohustuste, läbipaistvusnõuete ja tasude arvutusmeetodite kohta.

Astrid Lulling (PPE-DE), kirjalikult. – (DE) Just nagu esimesel lugemisel, ei andnud ma ka teisel lugemisel poolthäält lennujaamatasude direktiivile, kuna selles tehtud ettepanek on vastuvõetamatu diskrimineerimine Luksemburgi lennujaama suhtes. Nii ei sobi väikest riiki kohelda. Direktiivi kohaldamine Luksemburgi lennujaamale, mis teenindab 1,6 miljonit reisijat aastas, ning kohaldamata jätmine otsestele konkurentidele Frankfurti Hahnile või Brüsseli Charleroi'le, mis teenindavad üle kolme miljoni reisija aastas, on vastuvõetamatu diskrimineerimine siseturul, mis põhineb ainult faktil, et Luksemburgi ja nende teiste lennujaamade vahel on riigipiir.

Selle direktiivi puhul ei tohiks määravaks faktoriks olla riigipiirid, vaid objektiivsed kriteeriumid, juhul kui selle eesmärgiks on tagada, et ükski lennujaam ei kuritarvita valitsevat turuseisundit

Väiksemate lennujaamade puhul, eriti kui tegemist on riigi ainsa lennujaamaga, ei ole sellise kuritarvitamise ohtu, kuigi konkureerivad lennujaamad, mis teenindavad ka odavlennuliine, on väga lähedal. Luksemburg on nii väike, et selle kolme naaberriiki jõudmiseks kulub maismaatranspordiga ainult pool tundi.

See on proportsionaalsuse põhimõtte jultunud rikkumine. Seepärast ma hääletangi ka teisel lugemisel protesti märgiks selle teksti vastu, mis pidi olema kompromiss.

Seán Ó Neachtain (UEN), *kirjalikult.* – (*GA*) Raportöör ning transpordi- ja turismikomisjon on käesoleva raportiga usaldusväärset tööd teinud. Muudatusettepanekute puudumine näitab, et parlament on võtnud selle küsimuse suhtes jõulise ja ühtse seisukoha, ning et selle liikmed tõdevad lennujaamatasude direktiivi vastuvõtmise tähtsust.

Ma olen rahul, et esimesel lugemisel võeti vastu direktiivi säte, mis muudab lennujaama läbilaskevõimet ühelt miljonilt viiele miljonile reisijale aastas. Kiiduväärt on ka tõsiasi, et ühises seisukohas sisalduvad ka keskkonda käsitlevad sätted.

Mulle tundus siiski, et sellest ühisest seisukohast olid konkreetsed elemendid puudu, kuid raportööril õnnestus seda teisel lugemisel korrigeerida. Seepärast annan ma oma täieliku toetuse.

Andrzej Jan Szejna (PSE), *kirjalikult.* – (*PL*) Lennujaamatasusid käsitlev direktiiv lõpetab lennujaamade ja -ettevõtete vahel pikaajalise konflikti ja arutelu teenuste maksumuse ja kvaliteedi üle. See uus säte kaitseb ka reisijaid liiga kõrgete lennujaamatasude eest ning piirab suurte lennujaamade kunstlikult ülepaisutatud hindade kehtestamist. Praeguseni on lennuettevõtete kulud lennujaama kasutamise eest jäetud tarbijate kanda.

Selle direktiivi eesmärgiks on läbipaistvuse suurendamine ja lennujaamatasude nõudmise põhimõtete loomine. See kehtestab ka osutatavate teenuste kvaliteedistandarditele konkreetsemad sätted. Lisaks seab see sisse sõltumatud järelevalveorganid. Selle uue direktiivi abil seotakse lennujaamatasud lõpuks ometi tegelike kulutustega, ning konkreetsete lennuettevõtete vaheline diskrimineerimine lõppeb.

Kõnealune direktiiv kohaldub 67 Euroopa suurimale lennujaamale, kes teenindavad üle viie miljoni reisija aastas. Varssavi Okęcie lennujaam on üks nendest. See direktiiv kohaldub ka suurimale lennujaamale teatavas liidu liikmesriigis. 2010. aastaks kehtib see direktiiv veel kümne täiendava lennujaama kohta.

Lars Wohlin (PPE-DE), *kirjalikult.* – (*SV*) Ma olen olnud selle ettepaneku vastu juba sellest ajast alates, kui see parlamendile esitati, kuna ma usun, et Chicago konventsioon, mis korraldab praegu lennujaamatasusid reguleerivaid põhisätteid, peaks ka edaspidi olema liikmesriikidele sama oluline. Ei ole mingit põhjust muuta reegleid, mis on üldtunnustatud ja seega ainult liikmesriikide reguleeritavad.

Uued ELi õigusaktid tähendavad, et vaidluse tekkimisel saab lõppkokkuvõttes hinna kujunemist tõlgendada Euroopa Kohus, ning see oligi ilmselt üks nendest põhjustest, miks see ettepanek esitati. Ma olen ikkagi arvamusel, et on põhjust olla skeptiline, juhul kui Euroopa Kohtul tuleb tõlgendada ühenduse siduvaid õigusakte. Mind paneb teatavate asjaomaste küsimuste puhul muretsema tahtmatus võtta arvesse riiklikke sätteid. Ma arvan, et ka edaspidi on põhjuseid, et kahelda Euroopa Kohtu rollis, seda eriti selle küsimuse puhul.

Raport: Doris Pack (A6-0378/2008)

Alessandro Battilocchio (PSE), kirjalikult. – (IT) Ma hääletasin proua Packi raporti poolt, mis käsitleb otsust ühelt poolt Euroopa Ühenduste ja nende liikmesriikide, ning teiselt poolt Bosnia ja Hertsegoviina vahelise stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu sõlmimise kohta, kuna ma olen veendunud, et see aitab nende kahe osapoole vahel lepingulist suhet sisse seada ning hõlbustab Bosnia ja Hertsegoviina saamist täielikult funktsioneerivaks riigiks.

See toob kaasa riigi majanduskasvu kiirenemise, võimaldades selle õigusaktidel ja määrustel järk-järgult Euroopa Liidu *acquis communautaire*'le läheneda, mis tugevdab stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingut, arvestades, et selleks, et rahvuslikul pinnal etnilisi konflikte ületada ning liikuda osapoolte vahel reaalse lepitamise suunas, on vaja suuremaid jõupingutusi teha. Ma olen ka nõus, et need jõupingutused peavad keskenduma nooremale generatsioonile läbi nende kahe olemi haridusprogrammide ja ühise arusaamise hiljuti aset leidnud traagiliste sündmuste kohta.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), *kirjalikult.* – (*PT*) Euroopa Parlament "annab nõusoleku kõnealuse lepingu sõlmimiseks" ...

Nende viie sõna taga on 65 lehekülge lepingut, mis paljude teiste negatiivsete aspektide hulgas on reguleeritav eufemistlikult sõnastatud vabaturumajanduse põhimõtetega.

Lisaks mõnele muret tekitavale poliitilisele aspektile on selle lepingu peamiseks eesmärgiks Bosnia ja Hertsegoviina integreerimine Euroopa siseturu piires, tagades nii, et ELi peamistel hargmaistel ettevõtetel on selle majanduse üle kontroll.

Lepingut on risustatud terminitega "vabakaubandus", "kapitali vaba liikumine", "asutamisõiguse ja teenuste pakkumise liberaliseerimine" ning "transpordi liberaliseerimine" (õhu-, mere-, sisevee- ja maismaatransport). Selle eesmärgiks on tagada, et Bosnia ja Hertsegoviina on kuue aasta jooksul nõuetekohaselt rakendanud ja taganud ühenduse *acquis* i täitmise vaba konkurentsi siseturul ja ka teistes kaubandusega seotud valdkondades.

Loomulikult toetame me teiste riikidega sõbralike suhete edasiarendamist, kuid see peab olema vastavuses nende tegelike vajadustega. Suhted peavad olema vastastikku kasulikud ja soodustama vastastikust arengut, ning kinni tuleb pidada riikide suveräänsete õiguste austamise ja mittesekkumise põhimõttest.

Kõnealune leping on siiski sellele põhimõttele vastupidine.

Resolutsiooni ettepanek (B6-0537/2008)

Sebastian Valentin Bodu (PPE-DE), *kirjalikult.* – (*RO*) Merepiraatlus on tänapäeval sama päevakajaline nagu see on olnud juba paarsada aastat. See ei ole siiski aga mitte kaugeltki see romantiline ja üllas amet nagu on kujutatud seiklusromaanides või filmiseerias "Kariibi mere piraadid".

Piraatlus toob endaga kaasa ohvreid ning selle ameti pidajatele suuri tulusid. Teatava statistika kohaselt ründasid piraadid ainuüksi eelmisel aastal enam kui 60 laeva, kaaperdades neist 14 ning võttes sadu meremehi pantvangi. Adeni lahes aset leidnud piraatlusjuhtumid on laevaomanikele lunaraha tasumisena, et laevad ja meeskonnad tagasi saada, maksma läinud 18 kuni 30 miljonit USA dollarit.

Peale selle võib piraatlus viia keeruliste olukordadeni, nagu siis kui enam kui 30 raketti transportiv Ukraina alus sattus Somaalia piraatide kätte. Need relvad oleks väga lihtsalt võinud kaasa tuua islami militaristide saabumise Somaaliasse või mõnda teise Aafrika kontinendil asuvasse konfliktipiirkonda. Raske on seletada, miks eksisteerib 2008. aastal ikka veel piraatlus, just nagu keskajal. Rahvusvahelisel üldsusel ning eriti Euroopa Liidul on kohustus uurida seda ajaloolist anomaaliat ning töötada välja mehhanismid, mis lõpetavad selle kogu piirkonna jaoks.

David Martin (PSE), *kirjalikult*. – Ma toetan täielikult merepiraatluse resolutsiooni. Praegu toimub Somaali poolsaare ümbruses kaks rünnakut päevas, piraadid katkestavad kaubavahetust ning takistavad rahvusvahelise

ET

abi jõudmist Somaaliasse. Resolutsioon nõuab ELi, ÜRO ja Aafrika Liidu vahelist kooskõlastatud tegevust, et isoleerida selle piirkonna piraadid ning tagada abi jõudmine sellesse probleemsesse piirkonda. Ma toetan neid soovitusi.

Luís Queiró (PPE-DE), *kirjalikult.* – (*PT*) Missiooni EU NAVCO üheks kõige olulisemaks aspektiks on tõsiasi, et tegemist on ELi esimese mereväemissiooniga. Tuleb ära märkida siiski, et EL on piraatluse vastu võitlemiseks samme astudes ilmselgelt teadlik, et kaitseb enda otseseid huve. See teadlikkus on kahtlemata tihedalt seotud globaliseerumise tagajärgedega. Kuna maailm muutub üha seotumaks ja Euroopa majandus aina enam globaalsemaks, siis on selge, et meie huvid jäävad meie riigipiiridest oluliselt väljapoole, ning nende kaitsmine nõuab ressursse, mis ületavad Euroopa geograafilised piirid.

Samas tuleb rõhutada, et need huvid ja nende kaitsmine on reeglina nii Euroopa kui selle liitlaste jaoks ühised. Sellepärast on NATO roll, muuhulgas ka piraatluse vastu võitlemisel, väga oluline, ning see peab olema meie muutuva olukorra analüüsis ära märgitud ja sinna sisse viidud.

Luca Romagnoli (NI), *kirjalikult*. – (*IT*) Proua juhataja, daamid ja härrad, ma hääletasin merepiraatlust käsitleva resolutsiooni ettepaneku poolt. Laevade takistamatu läbipääs on rahvusvahelise kaubanduse arenemise kohustuslikuks eeltingimuseks: Euroopa Liit ei tohi taluda ühenduse kalalaevade vastu suunatud piraatlusjuhtumeid Somaalia rannikuvetes, mis on merel tegutsevate varaste jaoks rikkalik jahimaa.

Mul on hea meel koostöös ÜRO ja Aafrika Liiduga Somaalia üleminekuvalitsusele esitatud palve käsitleda uuesti Somaalia ranniku ääres humanitaarabi vedavate laevade vastu toime pandud piraatlust ja relvastatud rööve kuriteosündmustena, millele peab järgnema nende toimepanejate arreteerimine vastavalt kehtivale rahvusvahelistele seadustele. Lõpetuseks kiidan ma heaks nõukogu korraldatud ühismeetme, nimelt laiendamaks nende piraatide merel ja õhus tagaajamise õigust ka rannikuriikide territoriaalvetele, tingimusel et asjaomased riigid on sellega nõus, ning töötamaks välja ka koordineeritud abi mehhanismi merepiraatluse juhtumite vastu.

Brian Simpson (PSE), *kirjalikult.* – Ma hääletan selle resolutsiooni poolt ning õnnitlen oma kolleege transpordikomisjonist sel korral algatuse tegemise puhul.

Merepiraatlus on kuriteosündmus, mis ei ähvarda mitte üksnes meremeeste elusid, vaid takistab ka seaduslikku kaubandust ja isegi humanitaarabi.

Kaasaegsed piraadid ei ole üldse romantilised; nad ei ole johnnydepplikud tegelaskujud, kes taglase vahel kiiguvad. Nad on meeleheitel ja ohtlikud kurjategijad, kes tuleb vastutusele võtta.

Piraatlus on probleemiks kogu maailmas, eriti Somaalia rannikuvetes, kus see on võtnud epideemilised mõõtmed. Nüüd tuleb rahvusvahelistel kooskõlastatud meetmetel selline tegevusviis lõpetada. Käesolev resolutsioon on õigeaegne, ning ma loodan, et see aitab meie valitsustel selle rahvusvahelise panuse raames koostööd teha.

Georgios Toussas (GUE/NGL), kirjalikult. – (EL) Käesolev resolutsiooni ettepanek, mille võttis vastu Euroopa Parlamendi parempoolsete ja vasakpoolsete poliitiliste jõudude suur koalitsiooni, kasutab piraatlust ettekäändena, et soodustada ELi uute imperialistlike sekkumisi Somaalia ja Somaali poolsaare aladel. See kasutab ära piraatlusjuhtumeid piirkonnas, kus ELi, USA, Venemaa ja teiste jõudude imperialistlikud püüdlused vastuollu lähevad, et kehtestada ja kindlustada ELi relvajõudude kohalolek, mis soodustab peotäie relvade abil oma imperialistlike plaanide täitmist, millega saavutada geostrateegiline kontroll.

Euroopa Parlament tervitab Euroopa Liidu Nõukogu otsust moodustada ja saata sinna Euroopa ühised mereväed, mis on põhimõtteliselt löögijõuks Euroopa monopoolsete kontsernide heaks, kes soovivad turgude suuremat hõlvamist ja ümberjaotamist nende endi kasuks. See uus imperialistlik operatsioon tähendab selle piirkonna tulutoovate ressursside veelgi suuremat kuritahtlikku omandamist, inimeste ärakasutamist monopoli kasumite kindlustamiseks ning uusi oportunistlike sõdade ohte konkureerivate imperialistide lahinguväljal.

Inimesed võivad neid uusi imperialistlikke plaane tõrjuda ning kehtestada oma võõrandamatut õigust määrata ise oma tulevik ja saatus oma enda huvide põhjal, mitte nende imperialistlike plaanide ja ambitsioonide põhjal.

Geoffrey Van Orden (PPE-DE), kirjalikult. – Briti konservatiivide delegatsioon toetab rahvusvahelist jõulist piraatlusevastast mereväetegevust, kuid me ei arva, et see on valdkond, millesse EL saaks või isegi peaks olema kaasatud. NATO mereväe eskaader on Somaali poolsaare rannikuvetes juba positsioonidele

paigutamisel, et piraatluse vastu võidelda. ELi liikmesriigid, kes peaksid sõjalaevadega ELi mereväele kaastööd tegema, teevad seda juba NATO reageerimisjõududele. ELil endal ei ole täiendavaid varasid. See ei anna mingit lisaväärtust, ainult keerukust, segadust ja dubleerimist, samas kui olukord nõuab ühtekuuluvust, üheselt selget käsuliini ja poliitilist kontrolli, ning kindlaid tegevuseeskirju. See on NATO jaoks paras töö. Me oleme ka vastu mõistete kasutamisele nagu "ELi kalalaevad", "ELi kalamehed" ja "ühenduse kala-, kauba-ja reisilaevad". ELil ei ole ühtegi laeva ja samuti ei sõida ükski laev ELi lipu all.

Bernard Wojciechowski (IND/DEM), *kirjalikult.* – (*PL*) Aastatel 2000–2006 registreeriti ülemaailmselt 2400 piraatlusjuhtumit. See arv ei sisalda juhtumeid, mille transpordiettevõtjad jätavad registreerimata oma kindlustusmaksete suurenemise kartuses. Austraalia valitsus on arvestanud, et tegelik piraatlusjuhtumite arv on kaks tuhat korda suurem. Piraatlus toob iga-aastaselt kaasa kaotusi suurusjärgus 13–16 miljardit USA dollarit, ning on tõenäoline, et see arv tõuseb järgmise paari aastaga oluliselt.

Somaalia on ainult jäämäe tipp. 2000. aastast alates on maailmas kõige ohtlikumad olnud Kagu-Aasia veed koos Malaisia, Indoneesia, Nigeeria, Iraagi ja Tansaania rannikuvetega.

Merepiraatluse juhtumid kujutavad tõsist ohtu peale inimeste ka meresõiduohutusele. Euroopa Liit peaks tegema kõik endast oleneva, et võidelda selle ohu vastu.

Resolutsiooni ettepanek (B6-0544/2008) – Raamatupidamisstandardite võrdväärsus

Bernard Wojciechowski (IND/DEM), kirjalikult. – (PL) Rahvusvahelised finantsaruandlusstandardid (IFRS) on kindlaks aluseks, mille põhjal raamatupidamisstandardeid ülemaailmselt ühtlustada. Ülemaailmselt aktsepteeritud raamatupidamisstandardite üldisem kasutamine parandab finantsaruannete läbipaistvust ja võrreldavust. Sellest saavad ühtemoodi kasu nii ettevõtted kui ka investorid. Ameerika Ühendriigid tunnistavad ainult rahvusvaheliste raamatupidamisstandardite nõukogu (IASB) välja antud finantsaruandlusstandardite põhjal koostatud finantsaruandeid. Ameerika Ühendriigid on siiski öelnud, et nad on üleminekuajal valmis aktsepteerima ka finantsaruandeid, mis on koostatud määruse (EÜ) nr 1606/2002 raames vastu võetud finantsaruandlusstandardite versiooni põhjal, nõudmata nende kohandamist.

Resolutsiooni ettepanek (B6-0562/2008)

Alessandro Battilocchio (PSE), kirjalikult. – (IT) Ma hääletasin Euroopa Parlamendi resolutsiooni ettepaneku poolt, mis käsitleb lennundusjulgestuse vahendeid ja kehaskannereid, nimelt seadmeid, mis tekitavad inimestest justkui alasti skaneeritud pildi, mis on samaväärne virtuaalse läbiotsimisega, ning selle mõju inimõigustele, eraelu puutumatusele, inimväärikusele ja andmekaitsele, kuna ma olen raportööridega nõus, et sellel kaugeltki mitte üksnes tehnilisel kontrollmeetmel on oluline mõju eraelu puutumatuse, inimväärikuse ja andmekaitseõigusele. Sellepärast ma usun, et sellega peaks kaasnema jõulised ja piisavad ettevaatusabinõud.

Kuna otsustamiseks vajalikke tingimusi ei ole veel täidetud, arvestades, et oluline teave on ikka veel puudulik, sooviksin ma rõhutada vajadust paluda komisjonilt enne kolme kuu pikkuse tähtaja täitumist teostada mõju hindamine põhiõigustele ning koostada kiirelt 2008. aasta novembri alguseks arvamus kehaskannerite kohta

Carlos Coelho (PPE-DE), *kirjalikult.* – (*PT*) Ma toetan Euroopa Parlamendi resolutsiooni ettepanekut lennundusjulgestuse vahendite ja kehaskannerite kohta.

Ma olen mures selle ettepandud määruse pärast, mis näeb lubatud meetodite raames ette kehaskannerite kasutamise, et ELi lennujaamades reisijaid läbi vaadata. Need seadmed tekitavad inimestest justkui alasti skaneeritud pildi, mis on samaväärne virtuaalse läbiotsimisega. Sellel kaugeltki mitte üksnes tehnilisel meetmel on oluline mõju eraelu puutumatuse, inimväärikuse ja andmekaitseõigusele.

Ma olen arvamusel, et otsustamiseks vajalikud tingimused on veel täitmata, Euroopa Parlamendil puudub ikka veel oluline teave, Euroopa Komisjon peab teostama mõju hindamise põhiõigustele, konsulteerima sõltumatute andmekaitseasutustega ning teostama teadusliku ja meditsiinilise hinnangu selle tehnoloogia võimaliku mõju üle tervisele.

Otsustamine kõike seda tegemata väljendab tormakust, mida Euroopa kodanikud ei mõista ning mis on veel üheks põhivabaduste ja inimväärikuse täieliku eiramise sammuks turvalisuse tõstmise nimel.

Rareş-Lucian Niculescu (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Ma jätsin selle resolutsiooni ettepaneku üle hääletamata, kuna Euroopa Liidul on vaja palju küpsemat nägemust turvalisuse ja vabaduse vahelise tasakaalu kohta. On ütlematagi selge, et need mõlemad on liikmesriikide kodanike jaoks põhiväärtused, mida tuleb võrdselt

ET

kaitsta. Me peame siiski olema teadlikud, et kuritegelike jõukude või terroristide kasutusel olev tehnoloogia on paljudel juhtudel edasijõudnum kui meie õiguskaitseorganite kasutatav tehnoloogia. ELil ei ole mingit õigustust, miks ta ei peaks kasutama kõige edasijõudnumaid kättesaadavaid tehnilisi ressursse, juhul kui nende kasutamine võib tähendada inimohvrite ärahoidmist.

Luís Queiró (PPE-DE), *kirjalikult.* – (*PT*) Viimastel aastatel on õhutranspordi rangemad turvanõuded muutnud üha enam küsitavaks nende kokkusobivuse individuaalsete õigustega. Huvide ühtlustamise vajadus tekib tavaliselt just vabaduse ja eraelu puutumatuse vallas. Käesoleval juhul on need mured jälle esile kerkinud ning nõuavad asjakohast vastust, mida me ise usume, et saame anda. Kui me võtame ühelt poolt arvesse praeguste meetodite kasutuselevõtu taset, ja teiselt poolt lahenduste pakutud vastuseid, mis sisaldavad piltide salvestamist ja tagavad turvatöötaja ja kontrollitava reisija vahel füüsilise vahemaa, siis tundub, et mõned need küsimused on lahendatud või vähemalt lahendatavad.

On siiski veel üks küsimus, mida ei ole minu arvates veel piisavalt käsitletud ning mis tekitab suurt muret. Selle tehnoloogia tagajärgi tervisele ei ole veel piisavalt uuritud. Antud juhul ohtu seatud väärtus, nimelt kodanike tervis, nõuab ettevaatlikkust. Seda on raske tagada, siis kui meetmed võetakse vastu ilma, et hääletusele pandud originaalteksti versioonis esitatud tingimusi täidetakse. Seepärast ma hääletasin selle muudatusettepaneku vastu, mille eesmärgiks on nende tingimuste kõrvaldamine.

Carl Schlyter (Verts/ALE), *kirjalikult.* – (*SV*) Ma hääletan selle resolutsiooni ettepaneku poolt, mis nõuab enne otsuse tegemist kehaskaneerimisega seotud probleemide uurimist. Käesolev resolutsioon oleks siiski võinud veelgi julgem olla. Ma olen põhimõtteliselt kehaskaneerimise vastu, mis kujutab endast liiga suurt eraelu puutumatuse rikkumist ning on oma eesmärgi suhtes ebaproportsionaalne. Juba praegune süsteem on eraelu puutumatuse rikkumise piiril ning piisavalt turvaline.

Georgios Toussas (GUE/NGL), *kirjalikult.* – (EL) ELi vastuvõetamatu resolutsiooni ettepanek lennujaamades kehaskannerite kasutamise kohta ei ole kuidagi seotud lennundusjulgestusega; see on osaks ELi tagurlikust poliitikast ning ülimalt jultunud rikkumine töötajate isikuõiguste ja vabaduse suhtes, millel on karmid tagajärjed nende tervisele ja ohutusele.

Demagoogilised viited, reservatsioonid ja vastuseisud kehaskanneritega seotud garantiide puudumise suhtes, mis sisalduvad Euroopa Parlamendi kõnealuse resolutsiooni ühisettepanekus, sillutavad teed selle vastuvõetamatu ja äärmiselt ohtliku süsteemi kohaldamisele.

See ettepandud meede, mis on vulgaarne inimese väärikuse ja tema isiksuse häbistamine, ning mis seab samal ajal tema tervise tõsisesse ohtu, paljastab jälle kapitalistliku ELi tõelise eemaletõukava ilme. Inimestel tuleb jällegi omad järeldused teha. Kodanike elektrooniline lahtiriietamine, kas siis n-ö garantiidega või ilma, on täielikult vastuvõetamatu ning see tuleb otsekohe kapitaalselt ja otsustavalt hukka mõista. ELi poliitika ja meetmete puhul on vastuseis, allumatus ja tõrkumine ainsaks viisiks, kuidas inimesed saavad oma põhiõigusi kaitsta.

Resolutsiooni ettepanek (B6-0541/2008)

Erik Meijer (GUE/NGL), kirjalikult. – (NL) Suur enamik kõigist endise Jugoslaavia rahvastest soovivad ELiga liituda. Seda soovi ei ole väljendanud üksnes Makedoonias elavad albaanlased ja makedoonlased, kes alles hiljuti leidsid lahenduse oma erimeelsustele seoses selle riigi valitsusega, vaid ka serblased, montenegrolased ja Albaania kosovlased, kes jätsid hiljuti koos Bosnia ja Hertsegoviina serblaste, horvaatide ja bosnialastega hüvasti oma ühisriigiga. EL teeb õigesti, siis kui ei hinda selle tähtsust üle. Asjaolu, et nad soovivad ELi raames koostööd teha, ei näita veel midagi selle riigi struktuuri kohta, kus nad elavad. See on inimeste endi kätes, mitte ELi. Kui nad peavad valima regionaalse omavalitsuse ja keskvalitsusele pädevuse ülekandmise vahel, sest EL soovib nii, siis valivad nad selle esimese variandi. Aastatel 1992–1995 Bosnias toimunud sõda sai alguse just sellest, et enamik elanikest ei soovinud keskvalitsust, vaid äärmisel juhul vaba partnerlust. Eilne arutelu näitas selgelt, et suur enamik sellest parlamendist valiksid Bosnia ja Hertsegoviinas pigem keskvalitsuse kui detsentraliseerimise. Kuna see eesmärk ei ole saavutatav, ei näe EL ette määramata aja jooksul enda sidumist selle riigiga. Sellepärast kavatsen ma selle vastu hääletada.

Resolutsiooni ettepanek (RC-B6-0571/2008)

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), *kirjalikult.* – (*PT*) Käesolev resolutsiooni ettepanek on osa algelisest kampaaniast, et võltsida ajalugu, võrdsustades kommunism fašismiga, samal ajal seda viimast häbiväärselt ilustades ning pannes need, kelle eesmärgiks oli inimkond orjastada, ühele pulgale nendega, kes võitlesid kangelaslikult vabaduse eest.

Nagu me oleme eelnevalt rõhutanud, on tegemist läbinisti kommunismivastase kampaaniaga, mille eesmärgiks on demokraatlike jõudude jagamine, eitades ja võltsides kommunismi panust fašismivastases võitluses ja meie tsivilisatsiooni arengus. Ei tohi unustada, et antikommunism oli mitmete fašistlike diktatuuride ideoloogiliseks aluseks ning demokraatlike jõudude jagamiseks kasutatud faktoriks.

See resolutsiooni ettepanek on ka osaks katsest varjata fakti, et just kapitalism on see, mis külvab maailmas viletsust ja nälga. Lihtsalt kuulake ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni, kes raporteeris hiljuti, et kuigi juba praegu kannatab ülemaailmselt umbes miljard inimest nälja all, satuvad veel kümned miljonid inimesed selle ohvriks.

Käesolevat resolutsiooni ettepanekut tuleb vaadata Ukrainas rahvuslike jõudude ülestõusu, Ukraina fašismi pooldavate rühmituste ja natside koostöö ilustamise katse, NATO laiendamise surve ning praeguse Venemaa-vastase kampaania kontekstis.

Richard Howitt (PSE), *kirjalikult.* – Leiboristidest Euroopa Parlamendi liikmed soovivad sedastada oma tugevat toetust uskumusele, et 1932–1933. aasta näljahäda oli õõvastav inimeste põhjustatud tragöödia, ning meie arvates on tähtis ergastada mälestust ja üldsuse teadlikkust selle kunstlikult tekitatud näljahäda suhtes, koos selle tähtsusega Ukraina ajaloos.

Briti peaminister Gordon Brown tegi 2008. aasta 15. mail koos Ukraina presidendiga ühisavalduse, milles lubas koostööd rahvusvahelistes institutsioonides, et ergastada Holodomori mälestust. Kuigi me ametlikult ei tunnista 1932–33. aasta sündmusi kui ÜRO 1948. aasta genotsiidi konventsiooni määratluse alla kuuluvaid, tõdeme me, et mõned käsitlused toetavad seda arusaama, on pühendunud selle arutelu jälgimisele ning uurivad täpselt igat ilmnevat tõendit.

Carl Lang ja Fernand Le Rachinel (NI), *kirjalikult.* – (*FR*) Meie parlament tunnistab lõpuks Ukrainas nõukogude režiimi põhjustatud näljaga hävitamise õudust: Holomodori. On siiski kahetsusväärne, et ei ole võetud Ukraina parlamendilt eeskuju ning kirjeldatud seda massikuritegu kui genotsiidi.

Tõepoolest, näljahäda, mis tappis 1932. ja 1933. aastatel miljoneid ukrainlasi, ei saanud algust üksnes kommunismi majanduslikust ja sotsiaalsest absurdsusest. See oli hävitusplaani vili, mis sobib genotsiidi määratluse alla: "kavatsus hävitada osaliselt või täielikult rahvuslikke, etnilisi, rassilisi või usulisi üksusi", ning samuti "üksustele tahtlikult selliste elutingimuste pealesurumine, mis põhjustab üksuse täielikku või osalist hävimist".

Ajal mil Prantsusmaal eelkõige teatav keskklassi kommunistide vasakäärmus lõikab meedia toetusest tulu, võib sellise genotsiidi tunnistamine meelde tuua marksismi-leninismi jubedused, mis on vastutavad 200 miljoni inimese surma eest 1917. aasta bolševistlikust revolutsioonist alates ja mis siiani rõhub enam kui pooltteist miljardit inimest Kuubas, Põhja-Koreas, Vietnamis ja eelkõige Hiinas, kus kapitalismi kõige kontrollimatum vorm seguneb kommunistliku totalitaarsusega.

Erik Meijer (GUE/NGL), kirjalikult. – (NL) Minu fraktsioon ei ole sellele resolutsiooni ettepanekule alla kirjutanud ning enamik on hääletanud selle vastu, kuna nad usuvad, et Nõukogude Liidu tekkimine tolleaegsel mahajäänud Venemaal oli samm paremuse suunas ning võimaldas paljudel alaharitud, alatasustatud ja õigusteta inimestel paremat elu elada. Ma jagan seda arvamust, kuid see ei saa õigustada kõiki tookord kasutatud meetmeid. Mõned moderniseerimise pooldajad, samamoodi ka nende juht Stalin, pidasid eriarvamusel olevate inimeste individuaalset õigust elule täiesti ebaoluliseks. Selline suhtumine sobis hästi Venemaa pika ängistuse ja vägivalla traditsiooni raamistikku. Kõik halvad meetmed toodi mineviku tolmu alt välja, et murda igasugune vastuseis edasiminekule. Kõikide inimeste demokraatia ja võrdõiguslikkuse esialgne mõte jäeti selle varju. Kõik hea, mille poole püüeldi, sai õigustuseks tehtud halvale, tuginedes mõttele, et ajalugu on alati võitjate poolel. Nüüd on 75 aastat möödunud, ning on ainult õige ja kohane pöörata palju tähelepanu sellele, mis valesti tehti, ning selle ohvritele. Sellepärast kavatsen ma hääletada selle resolutsiooni ettepaneku poolt.

Raport: Dushana Zdravkova (A6-0358/2008)

Robert Atkins (PPE-DE), *kirjalikult.* – Mina ja minu Briti konservatiividest kolleegid toetame Euroopa Ombudsmani tööd ning usume, et paljud käesolevas raportis tehtud ombudsmani tegevuse parandamise ettepanekud on toetamist väärt.

Põhjenduse B suhtes soovin ma selgitada, et Briti konservatiividest Euroopa Parlamendi liikmete delegatsioon on Lissaboni lepingu ja sellesse lepingusse põhiõiguste harta inkorporeerimise vastu. Me usume, et selle lepingu ratifitseerimisprotsess peaks lõppema peale Iirimaalt saadud otsustavat eitavat vastust.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), *kirjalikult.*—(*PT*) Käesolevas raportis julgustab petitsioonikomisjon ombudsmani jätkama oma 2006. aasta tegevusaruandes teatavaks tehtud kaksikeesmärgi täitmist, nimelt töötama institutsioonidega, et edendada head haldustava ja suurendama jõupingutusi teabevahetuse suhtes, et kõik tema teenuseid võib-olla vajavad kodanikud oleksid teadlikud, kuidas seda teha. Esitatud kaebuste arvu suurenemine kinnitab selle teabe tähtsust.

Tuleb meeles pidada, et ombudsmanil on nüüd tema taotluse korral Euroopa Parlamendi vastuvõetud muudatuste järel rohkem volitusi. Ombudsmani 2007. aastal läbiviidud uurimuste arv tõusis 641ni. Nendest 64% käsitles Euroopa Komisjoni, 14% EPSOt (Euroopa Personalivaliku Ametit), 9% Euroopa Parlamenti ja 1% Euroopa Liidu Nõukogu. Peamisteks väidetavateks haldusliku omavoli liikideks olid vähene läbipaistvus, sealhulgas teabe andmisest keeldumine, ebaõiglus ja võimuliialdus, menetlusvead, välditavad viivitused, diskrimineerimine, hooletus, õiguslikud eksimused ning kohustuste täitmise tagamise suutmatus. Mõnedel juhtumid lahendati.

Bernard Wojciechowski (IND/DEM), kirjalikult. – (PL) 19. mail 2008 esitas Euroopa Ombudsman härra Diamandouros petitsioonikomisjonile oma raporti. Ta esitles selles üksikasjalikku arvestust oma tegevuse kohta koos arvudes ja protsentides väljenduvate andmetega. Selle raporti kohaselt on ombudsmanile esitatud vastuvõetavate kaebuste arv suurenenud. See tõusis 2006. aasta 449lt 2007. aastal 518ni. Võrreldes 2006. aastaga, vähenes vastuvõetamatute kaebuste arv. Kaebuste esitamise põhjused olid väga erinevad. Need sisaldasid vähest läbipaistvust, menetlusvigu, välditavaid viivitusi, diskrimineerimist, kohustuste täitmise tagamise suutmatust. Enamik kaebustest, mis on 65% koguarvust, käsitlesid Euroopa Komisjoni. Ainult 9% esitatud kaebustest käisid Euroopa Parlamendi kohta. Euroopa Ombudsman mainib ära ka Euroopa institutsioonide vead. Härra Diamandouros kritiseeris Euroopa Komisjoni suutmatuse eest järgida juriidilist nõuet avaldada 2006. aastal 2005. aastat käsitlev aastaaruanne Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele juurdepääsu kohta.

11. Hääletuse parandused ja hääletuskavatsused (vt protokoll)

(Istung katkestati kell 12.35 ja jätkus kell 15.00)

ISTUNGI JUHATAJA: Gérard ONESTA

asepresident

12. Eelmise istungi protokolli kinnitamine (vt protokoll)

13. Inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtete rikkumise juhtumite arutamine

13.1. Venetsueela

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on arutelu kolme resolutsiooni ettepaneku kohta, mis käsitlevad Venetsueelat⁽¹⁾.

José Ribeiro e Castro, *autor.* – (*PT*) Härra juhataja, volinik, daamid ja härrad, Venetsueela on suurepärane riik ning Venetsueela rahval on sügavalt juurdunud demokraatlikud traditsioonid ja tundmused. Kahjuks on nad siiski elanud juba mitu aastat kohutavas olukorras, mis üha halveneb, ning milles rikutakse nende põhiõigusi. Sellepärast me arutlemegi siin parlamendis jälle seda küsimust, ning seepärast tuleb meil ka see olukord hukka mõista.

Me mõistame hukka isikuandmete kasutamise nimekirjades, mida kasutatakse poliitiliseks tagakiusamiseks, ning mis sisalduvad sellistes totalitaarsetes suunistes nagu "Tascóni nimekiri", "Maisanta nimekiri" ja "Russiáni nimekiri". Venetsueelas toimuvatel piirkondlikel ja kohalikel valimistel kümnete osaleda soovivate kodanike diskvalifitseerimine on vastuvõetamatu. Inimõiguste organisatsioonide väljaajamine, nagu organisatsiooni

⁽¹⁾ Vt protokoll.

Human Rights Watchi esindajate puhul ainult asjakohaste tähelepanekute tegemise eest, on samuti vastuvõetamatu. Šokeeriv on ka, et asutuste õhutatud vägivald ja sallimatus on juba kaasa toonud noori ohvreid.

Seepärast me mõistame hukka ja avaldame kahetsust noore üliõpilasliidri mõrva pärast, kes suri asutuste õhutatava vägivaldse õhkkonna ohvrina. Me nõuame tõde ning selle teo eest vastutavatele isikutele süüdistuse esitamist.

Meie, eurooplased, peame olema veelgi aktiivsemad. Kujutage ette, et see leiaks aset meie endi riikides. Kas me aktsepteeriksime oma riikides kodanike diskvalifitseerimist valimistelt, nagu toimub Venetsueelas? Kui ei, siis kuidas me saame oma silmad selle suhtes kinni pigistada? Kuidas me saame silmad kinni pigistada ja teeselda, et midagi ei toimu?

Kuidas me saame aktsepteerida näiteks Portugali valitsuse – kahjuks minu riigi, mille pärast ma häbi tunnen – suhtumist, kes kummardab Venetsueela valitsuse ees, kes on võtnud kasutusele tallalakkumispoliitika ning mis on hiljuti muutunud Euroopa türannide vastuvõturuumiks? See on tõesti vastuvõetamatu.

On äärmiselt oluline, et komisjon ja nõukogu muutuksid nende inimõiguste rikkumiste hukka mõistmise suhtes kindlameelsemaks ja konkreetsemaks.

Ewa Tomaszewska, *autor*. – (*PL*) Härra juhataja, Maracaibos aset leidnud härra Julio Soto surma ümbritsevate asjaolude kohta on vaja üksikasjalikku selgitust. Ma avaldaksin siinkohal ka kaastunnet tema perekonnale. Me nõuame, et selle kuriteo kordasaatjate üle mõistetaks kohut ja nad saaksid karistatud! Inimõiguste organisatsiooni Human Rights Watch tehtud tähelepanekud ja kommentaarid väärivad meie tähelepanu, eriti veel kuna tegemist on sõltumatu organisatsiooniga, kes ei saa toetusi üheltki riigilt või poliitiliselt instantsilt. Me soovime protesteerida asjaomase organisatsiooni tegevusele keelu kehtestamise vastu. Me nõuame täieliku meedia sõnavabaduse ja ühinemisvabaduse tagamist! Me nõuame õigusaktide täielikku rakendamist, et kaitsta naisi vägivalla eest! Me nõuame novembris toimuvate valimiste korraldamist viisil, mis ei tekitaks kahtlusi valimiskampaania läbiviimise või valimisprotsessi enda suhtes! Venetsueela peaks olema demokraatlik riik, kus inimestel on sama suur vabadus nagu igas Euroopa Liidu liikmesriigis.

Renate Weber, *autor*. – Härra juhataja, Venetsueelas on juba mitu aastat opositsiooni olukord väga keeruline olnud, ning Venetsueela demokraatias kahtlemine mõistetav.

Kuid praegu toimuv on tõenduseks, et Venetsueela demokraatia ja õigusriigi põhimõtted on naeruväärsed. Haldusmeetme kasutamine eesmärgil keelata inimestel 15 aastaks ametis püsimine või sellele kandideerimine on lubamatu. Ainult kohtutel tohiks olla selliste otsuste tegemise volitus, ja sedagi alles pärast raske kuritöö toimepanijate süüdi mõistmist.

Selle meetme loomuvastasus on kergelt tähelepandav, siis kui saadakse aru, et suur enamik keelu saanutest kuulub poliitilisse opositsiooni – praktika, mida väga tõenäoliselt ei kasutata mitte üksnes novembris toimuvate valimiste puhul, vaid arvatavasti ka nendele järgnevatel valimistel.

Ei ole üllatav, et selline poliitiline diskvalifitseerimine toimub just ajal, mil praegust valitsust kritiseerivaid inimõiguste advokaate saadetakse Venetsueelast välja, ning kui väga kahtlased õnnetused, mis on lõppenud kriitikat väljendanud inimeste surmaga, on jäänud nõuetekohaselt uurimata.

Euroopa Parlament peab edastama Venetsueela avalikule arvamusele kindla sõnumi, et poliitiline diskvalifitseerimine on ebademokraatlik ning täiesti vastupidine õigusriigi põhimõtetele. Me peame tagasi lükkama Venetsueela Euroopa asjade ministri asetäitja süüdistused, nagu oleks Euroopa Parlament keeldunud septembris selle resolutsiooni üle hääletamast, kuna selles nähti korruptsioonivastase võitluse vastu hääletamist. Selline Euroopa asjade ministri manööver, millega Venetsueela avaliku arvamusega manipuleerida, on vääritu. Me lükkame kindlalt ümber ka tema süüdistused nagu tegeleksime me siin suveräänse riigi vastu rünnaku korraldamisega.

Käesolev resolutsioon on meie mureavaldus demokraatia arengu ja inimõiguste tagamise suhtes riigis, mille rahvast me väga imetleme ja austame.

Bernd Posselt, *fraktsiooni PPE-DE nimel.* – (*DE*) Härra juhataja, Julio Soto jõhker mõrv esindab Venetsueelas demokraatia ja õigusriigi põhimõtete dramaatilisele kokkukukkumisele eelnevat haripunkti; riigis, millel oli mõnda aega Ladina-Ameerikas positiivne roll.

Praeguse režiimi ajal ei leia aset ainult põhiliste inimõiguste täielik rikkumine, vaid ka suurushull diktaator üritab oma ebainimlikku hirmuvalitsussüsteemi üle terve kontinendi ja isegi Euroopasse levitada, kui võtta arvesse tema sidemeid Valgevenega. Seepärast on väga tähtis, et me peataksime kiirelt tema plaanid nii Venetsueela rahvastiku kui ka teiste rahvastike heaks, keda ta oma naftarikkusega ära osta või šantažeerida üritab, et nende peal oma ideoloogiat kehtestada.

Kui ta peaks esitama väite riigi suveräänsuse kohta, siis ma võin vaid öelda, et on miski, mis on riigi suveräänsusest veel palju tähtsam, ning selleks on põhilised ja üldised inimõigused.

Marios Matsakis, fraktsiooni ALDE nimel. – Härra juhataja, ei ole kahtlustki, et Venetsueela on hiljuti, aga ka palju kaugemas minevikus kogenud traumeerivaid aegu, ning sisemised põhjused ei ole selles ainsana süüdi. Välised faktorid on siinkohal ehk hoopis tähtsamad. Ükskõik, mis või kes selles ka süüdi on, on peamiselt just süütu tsiviilelanikkond jäänud kannataja pooleks.

Praegusel valitsusel, mida juhib härra Chávez, on ilmselgelt USA ning selle toetajate ja liitlastega tülisid lahendada, kuid see ei tohi viia Venetsueela rahva õiguste jämedate rikkumisteni nagu n-ö halduslik diskvalifitseerimine valimistelt või opositsiooni aktivistide tagakiusamine ja tapmine. Härra Chávez peab mõistma, et kui ta soovib, et ta riik areneks heaolu suunas, siis peab ta tagama, et tema valitsus tegutseks rangelt demokraatia ja inimõiguste austamise piirides. Vägivalla ja tagakiusamise kasutamine oma enda rahva vastu võib sellele riigile vaid veel suuremat traumat ja kannatusi põhjustada, ning me ei tohi lasta sellel juhtuda.

Leopold Józef Rutowicz, *fraktsiooni UEN nimel*. – (*PL*) Härra juhataja, Venetsueelas aset leidvat inimõiguste rikkumist käsitlev resolutsioon põhineb tõsiasjadel ning väärib toetust. Kahjuks on Venetsueela ühiskond mitmeid aastaid kogenud poliitiliste jõudude vastasseisu. Näiteks viitan ma sõjaväelisele riigipöördekatsele, sallimatusele, ühiskonna varalisele kihistumisele või rassilistele erimeelsustele. President Chávezi meeskond on selles kõiges kõige tegevam, kuna vastavalt presidendisüsteemile on tal kontroll haldustegevuse ja relvajõudude üle. Vastu võetud otsuste pärast võitlemise tulemusel on Venetsueela ühiskonna struktuur hakanud sarnanema Kuuba omaga, nimelt sotsialismiga, millel on ajaloolised ja natsionalistlikud tunnused. See võib viia riigilipu ja -hümni vahetumiseni.

Praegused muudatused ei ole elatustaset oluliselt mõjutanud, kuna Venetsueela on loodusvarade poolest tohutult rikas. See pehmendab nende muudatuste mõju ning muudab populistlikku tegevusse kaasamise võimalikuks. Olukord on nii tõsine, et ainuüksi käesolev resolutsioon ei peata Venetsueela kodanike õiguste edasise piiramise protsessi. Vaja on kõikide piirkonna riikide reaalset toetust.

Pedro Guerreiro, *fraktsiooni GUE/NGL nimel*. – (*PT*) Me seisame järjekordselt silmitsi Euroopa Parlamendi lubamatu ja laiduväärse katsega sekkuda, mis sattus just juhtumisi ajale enne Venetsueela piirkondlikke ja kohalikke valimisi. Selle arutelu päevakorda võtmine ning resolutsiooni ettepanek on lihtsalt vastuseks neile, kes toetavad ja aitavad kaasa juba niigi pikaajalisele ja murettekitavale katsele sekkuda ja destabiliseerida demokraatlik ja suveräänne riik.

Selle eesmärgiks on soodustada jultunult Venetsueela siseasjadesse sekkumist, segades vahele ja avaldades väljastpoolt survet, et kehtestada otsuseid, mille vastu võtmiseks on ainult Venetsueela rahval suveräänne õigus. Tõsiasjade moonutamise ja Venetsueelale demokraatia õpetamise asemel oleks Euroopa Parlament pidanud päevakorda võtma arutelu ELi katse üle, eirates täielikult Prantsusmaa, Hollandi ja Iirimaa rahvaste suveräänselt tehtud demokraatlikke otsuseid, kehtestada esitatud ja juba tagasi lükatud Euroopa lepingut, ning pidades silmas ka teistel inimestel referendumitel oma arvamuse jagamise lubamise keelamist. Selle asemel, et segada end asjadesse, mille üle ainult Venetsueela rahvas saab otsustada, oleks Euroopa Parlament pidanud tagasi lükkama ebainimliku tagasisaatmise direktiivi, mis eirab ja rikub sisserändajate inimõigusi, kellest paljud pärinevad just Ladina-Ameerikast.

Tegelikult häirib selle algatuse toetajaid just asjaolu, et Venetsueela inimesed annavad eeskuju, mis põhjustab probleeme suurtele finants- ja majandushuvidele, mis Euroopa Liitu valitsevad. Nad annavad eeskuju, kuidas kinnitada riigi suveräänsust ja iseseisvust, kuidas koostada patriootlikku vabanemise, edasimineku ja arengu kava, ning kuidas arendada imperialismivastast solidaarsust. Nad on näidanud, et inimestel tasub võidelda ning on võimalik saavutada õiglasem, demokraatlikum ja rahulikum riik ja maailm. Reaalne olukord näitab, et parimaks vastuseks sellele Euroopa Parlamendi sekkumiskatsele on Bolivari protsessi tohutu mõjukus ja tähtsus Ladina-Ameerika ja maailma rahvaste jaoks. Seepärast tuleks lõpetada väitmine, et nad saavad kogu ülejäänud maailmale moraali lugeda.

Urszula Krupa, fraktsiooni IND/DEM nimel. − (PL) Me arutleme täna Venetsueelas inimõiguste rikkumise üle suutmatuse pärast Venetsueela põhiseaduses sätestatud põhi- ja poliitilisi õigusi tagada, ning kehtiva valitsuse oponentidele nende õiguste keelamise pärast. Opositsiooni liikmetel ei ole võimalik valimistel osaleda, puudub sõnavabadus ning rahvusvaheliste organisatsioonide vaatlejaid saadetakse maalt välja. Seepärast ongi käesolev arutelu meie jaoks heaks võimaluseks väljendada oma vastuseisu Venetsueelas demokraatia puudumise ja muu suhtes.

Samuti on käesolev arutelu võimaluseks nõuda tõde avalikus ja poliitilises elus. Venetsueela president on järele andnud absoluutse võimu saavutamise ahvatlusele. Nii on juhtunud ka mitmete teiste riikide ja impeeriumide liidritega, kes on üritanud teisiti mõtlevaid või vaeseid inimesi alla suruda. Härra Chávezi uus vasakpoolne teooria on tuntud kui kristlik sotsialism, kuigi sellel ei ole kiriklike õpetustega just eriti palju ühist. Seepärast on ka Venetsueela piiskoppide esindajad kritiseerinud demokraatia puudumist. Siinkohal meenub evangeeliumi lugu pinnust ja palgist.

Laima Liucija Andrikienė (PPE-DE). – (LT) Kümme aastat on möödunud ajast, mil Hugo Chávez sai Venetsueela presidendiks. 1999. aastal vastu võetud Venetsueela põhiseadus on ideaalseks võimaluseks, et tugevdada õigusriigi põhimõtted ja tagada inimõigused selles riigis. Täna peame aga siiski tunnistama, et see ajalooline võimalus on jäetud kasutamata. Me teame, et president Chávezi juhitud Venetsueelas on poliitiliste oponentide diskrimineerimine ja kritiseerimine lubatud, isegi julgustatud. Tema juhitud Venetsueelas ei ole kohtusüsteem enam sõltumatu, ning me oleme teadlikud ka olukorrast, millega seisavad seal riigis silmitsi ametiühingud ja meedia. Meie tänane resolutsioon on president Chávezi jaoks veel üheks meeldetuletuseks, et põhiseadus ei ole lihtsalt mingi paber, vaid selle eeskirjade täitmist tuleb ka reaalsuses tagada.

Zdzisław Zbigniew Podkański (UEN). – (*PL*) Parlament asub peagi arutlema väga dramaatilise ja traagilise olukorra üle Kongos, kus ohvrite arv ulatub sadadesse või isegi tuhandetesse. Sellega võrreldes ei tundu olukord Venetsueelas üldse nii tõsisena. See käib valimisõiguste rikkumiste ja riigist väljaajamise kohta. Kuigi aset on leidnud ka juba esimene mõrv. Tapetud on üliõpilasliider.

Ka selles etapis on siiski väga tähtis tõstatada asjaomane küsimus, kuna meil tuleb meeles pidada, et iga taoline protsess algab demokraatlike õiguste rikkumisest. Esimeseks etapiks on alati vaidlussoovist tulenev võimuliialdus, mis viib tapmiseni. Seepärast on ka käesolev resolutsioon mõistlik. See toimib signaalina, meeldetuletusena, et seda ohtlikku protsessi on märgatud ajal, mil meil on veel võimalik seda jälgida ja genotsiidi ära hoida.

Georgios Toussas (GUE/NGL). – (*EL*) Härra juhataja, on ilmselge, et Venetsueela valimiste eel tehakse ilmselt vastuvõetamatu katse sekkuda selle riigi sisepoliitilistesse arengusuundadesse selge eesmärgiga mõjutada valimistulemusi.

Venetsueela olukord on suureks ja tähtsaks võiduks töötajatele Euroopas ja maailmas üldiselt, kuna selles riigis on hiljutiste arengute ajal tehtud positiivseid samme ning vaatamata raskustele ja takistustele ning Ameerika imperialismi sekkumistele tegeletakse töötajate probleemide lahendamisega.

Käesolev katse on vastuvõetamatu, ning me soovime kasutada seda olukorda, et mõista hukka käesoleva resolutsiooni abil poliitiliste jõudude sekkumine Venetsueela siseasjadesse.

Lõpetuseks sooviksin ma öelda, et on mõeldamatu, et seitse parlamendiliiget võtavad Euroopa Parlamendi istungi ajal poliitilise vastutuse mõista hukka rahva võitlus vabaduse ning vajaduste täitmise eest. Rahva õigus ise oma tuleviku määrata ei kuulu vaidluse alla ja me kõik peaksime seda austama.

Kathy Sinnott (IND/DEM). – Härra juhataja, mõeldes demokraatiale, mõtleme me inimõigustele. Igal valitsuse tasandil arvamuse ja hääle tähtsus on mõistetav. Venetsueelas kui korrumpeerunud ja Härra Chávezi juhitud riigis ei ole olukord aga aastaid selline olnud. Tema valitsuse hingel on pikaajaline opositsiooniliikmete hirmutamine, opositsioonipartei liikmete jõhkrad mõrvajuhtumid ning inimõiguste kaitsjate ja valitsusväliste organisatsioonide liikmete jõuline väljaajamine. Lisaks sellele kasutatakse Venetsueelas praegu n-ö sõelumisnimekirju, mis ainult ei keela kodanikel avalikel teenistuskohtadel olla, vaid võtavad neilt ära ka õiguse vabalt oma eelistatud kandidaadi poolt hääletada. Meie kui demokraatlik organ peaksime Venetsueelalt nõudma rahvusvaheliste demokraatia standardite järgimist, võimaldades Venetsueela kodanikel kasutada oma põhiõigusi, vabadust võimulolijate vabaks ja avalikuks kritiseerimiseks ning võimet hirmuvabalt valimiste kaudu valitsust vahetada.

Gerard Batten (IND/DEM). – Härra juhataja, president Chávez on olnud justkui Euroopa vasakpoolsete lemmik. Minu valimisringkonnas oli tema eriti suureks toetajaks endine Londoni linnapea Ken Livingstone.

ET

See võimaldas tema negatiivset kujutluspilti teataval määral võltsi auväärsusega ilustada. President Chávez on muidugi olnud Venetsueela rahva õiguste ja vabaduste vähendamise juhtfiguuriks. Ta on õõnestanud poliitilist vabadust, õigusriigi põhimõtteid, kohtusüsteemi sõltumatust ning meedia ja ametiühingute vabadust. Poliitikud nagu härra Livingstone, kes toetavad liidreid, nagu president Chávez, õõnestavad tõelist demokraatiat ja paljastavad enda kohta väga palju.

Andris Piebalgs, *komisjoni liige.* – Härra juhataja, komisjon jälgib Venetsueela olukorda suure huviga. Selles riigis käib ettevalmistus piirkondlikeks ja kohalikeks valimisteks, mis toimuvad 23. novembril.

See, et viimasel paaril aastal on Venetsueelas toimunud demokraatlikud valimised, ei tähenda midagi. Osaliselt on neid jälginud ka Euroopa vaatlusmissioonid, mis jõudsid järeldusele, et üldiselt järgiti valimistel rahvusvahelisi standardeid ja riigi õigusakte. Teisi valimisi ei ole vaadeldud, kuna me ei ole enam oodatud, nagu juhtus viimasel referendumil.

Komisjon on teadlik muredest, mida mõned parlamendi liikmed ja ka mitmed Venetsueela ühiskonnasektorid on diskvalifitseerimiste põhiseaduslikkuse suhtes väljendanud. Mõned usuvad, et nende eesmärgiks on novembris toimuvatel valimistel kogu opositsiooni osalemise takistamine.

Komisjon on ära märkinud mitmel korral Venetsueela asutuste antud selgituse seoses nende riigikontrolli poolt mitmele riigiteenistujale kehtestatud haldussanktsioonide põhiseaduslikkusega.

Me rõhutame kõikide valimistel osaleda soovivate inimeste õiguste põhiseaduse ja õigusriigi põhimõtete järgi tagamise tähtsust. Me loodame, et eelseisvad valimised tugevdavad Venetsueelas demokraatiat ning tulemused peegeldavad kogu Venetsueela ühiskonna vaateid.

Me julgustame kõiki asjaosalisi valimistest sallivusega, kodanikumeelsusega ja valikute mitmekesisust austades osa võtma.

Komisjon on teadlik ka Human Rights Watchi esindajate Venetsueelast väljaajamisest. Me oleme kuulnud arvamusi, mis on mõistnud hukka selle otsuse kui meetme, mis mõjutab negatiivselt õigust sõnavabadusele, ning kui tegevuse, mis demonstreerib sallimatust kriitika suhtes. Selle kontekstis rõhutame me tähtsust, mida EL sõna- ja mõttevabadusele omistab. Sõnavabadus on üks põhilistest inimõigustest ning demokraatia ja õigusriigi põhimõtete nurgakiviks.

Ma soovin parlamendile kinnitada, et komisjon jätkab Venetsueelas toimuvate arengute täpset jälgimist. Komisjoni pühendumus demokraatia arengu ja inimõiguste edendamise toetamisele väljendub meie koostööpoliitikas ja suhetes Venetsueelaga.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub pärastlõunaste arutelude lõpus.

13.2. Kongo Demokraatlik Vabariik: kokkupõrked idapiiril

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on arutelu kuue resolutsiooni ettepaneku üle, mis käsitlevad Kongo Demokraatlikku Vabariiki: kokkupõrkeid idapiiril⁽²⁾.

Renate Weber, *autor*. – Härra juhataja, Kongo Demokraatlikus Vabariigis (KDV) aset leidev konflikt on kogu Kongo ühiskonna jaoks traumeeriv.

Muude jõleduste hulgas on vägistamist mitmete aastate jooksul sõjarelvana kasutatud, ning kümned tuhanded naised ja tüdrukud kannatavad. Ainult meie empaatiast siin ei piisa. Ilma igasuguse kahtluseta leiab seal aset jätkuv genotsiid Kongo naiste vastu ja meie ei tohi enam selle kohutava olukorra suhtes silma kinni pigistada. See on sõnadega kirjeldamatu, milliseid õudusi need naised peavad kannatama. Need idaprovintsides toimuvad mässuliste kokkupõrked tekitavad üha rohkem vägivalda, sealhulgas ka seksuaalset vägivalda.

Kui paljud naised ja tüdrukud peavad surema, saama grupiviisiliselt vägistatud, veristatud, orjastatud, HIViga nakatatud, kogukondade poolt hüljatud, kuni me otsustame rahvusvahelisel tasandil sellesse teemasse tõsiselt ja pikaajalisel eesmärgil sekkuda? Tüdrukute ja naiste vastu suunatud seksuaalse vägivalla suhtes ei tohiks

⁽²⁾ Vt protokoll.

olla mitte mingisugust tolerantsi. Nende tegude kordasaatjate karistamatus peab lõppema ning KDV idaprovintsides tuleb taastada õigusriigi põhimõtted.

Me kõik peame tunnistama, et kõnealune olukord nõuab mitmekülgset lähenemist. Kongo Demokraatliku Vabariigi idaprovintsides tuleb rahu saavutada, õigusriigi põhimõtted kehtestada ja ühiskond vaesuse lõksust päästa. See viitab asjaolule, et ka Kongo loodusvarade kasutamisel peab järgima õigusriigi põhimõtteid.

Giovanna Corda, *autor*. – (*FR*) Härra juhataja, daamid ja härrad, esmalt võtke palun vastu minu kolleegi härra Hutchinsoni vabandused, kuna ta ise ei saa täna meiega siin viibida.

5 400 000 inimest – see on Kongo Demokraatliku Vabariigi konflikti ohvrite arv 1998. aastast alates. Iga päev sureb 1 500 inimest. Nendeks inimesteks on naised, kes ei toibu neile tekitatud vigastustest; nendeks on mässajad või Kongo regulaarväe sõdurid; nendeks on ka vanematelt ära kahmatud lapssõdurid; nendeks on väiksed tüdrukud, kelle lühike elu siin ilmas on osutunud õudusunenäoks.

Minu sõnade vägivaldsus on tühine, võrreldes vägivallaga, mis on Kongo Demokraatlikus Vabariigis liiga kaua juba aset leidnud, vägivald, mis on paari viimase nädalaga suurenenud ja levinud, ja seda kõike keset rahvusvahelise üldsuse täielikku ükskõiksust. Meie kogutud raportid on hävitavad: hävitavad kohapealsete erinevate mässulist rühmituste sõdurite jaoks; hävitavad ka valitsusjõudude jaoks, kes kujutavad endast rahvastiku kaitsmise asemel neile hoopis ohtu; hävitav isegi ÜRO jaoks, kes on tsiviilisikute kaitse tagamisel võimetu.

Sellest järeldub, et meil arutluse all olev resolutsioon on ette nähtud, et alarmeerida rahvusvahelist avalikku arvamust kehtivast olukorrast, ning esitab mitu väga praktilist nõuet, nagu käesolevale konfliktile kiire ja kestva lahenduse tagamine.

Nende nõuete seas paneb Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsioon erilist rõhku mitmele punktile: esiteks, ÜRO missiooni tugevdamisele koostöös Euroopa personaliga, kes on võimeline elanikkonnaga suhtlema; teiseks kutsume me Kongo kõrgemaid poliitilisi ja sõjaväelisi asutusi üles andma endast parim, tagamaks, et Kongo sõjaväe sõdurid oma julmused lõplikult lõpetaksid.

Raül Romeva i Rueda, *autor.* – (*ES*) Härra juhataja, ma sooviksin rõhutada mõnda juba mainitud aspekti seoses olukorraga Kongo Demokraatlikus Vabariigis.

Esimene on ilmselge. Kõnealusel konfliktil on mitmeid põhjuseid. Me räägime ressurssidele juurdepääsu probleemist. Samuti räägime me karistamatuse tundest, millega neid ressursse kasutatakse, millega teatavad inimesed mööda piirkonda uitavad ja ilma et kohalikud asutused või rahvusvahelised jõud neid karistaks, julmusi korda saadavad, ning kolmandaks karistamatuse tundest, mis on pidevalt piirkonda saabuvate rahvusvaheliste relvade olemasolu tagajärjeks.

Minu arvates on need elemendid ning nendevaheline seos põhilised kuna esmalt rõhutavad need vajadust vaadata põhjalikult üle Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kohalolek selles piirkonnas.

Teiseks tuleb meil väga põhjalikult uurida naiste vastu kasutatud vägivalla, eriti seksuaalse vägivalla, küsimust. Seda küsimust oleme me ka varem siin parlamendis arutanud. Me peaksime kasutama seda võimalust, et uuesti nii Ühinenud Rahvaste Organisatsioonilt kui ka Euroopa Liidult nõuda tungivalt naiste vägistamise ning eriti nende piinamise ja seksuaalse relvana ära kasutamise käsitlemist sõjakuritegudena. Me oleme seda juba pikka aega asjakohastelt institutsioonidelt nõudnud.

Siin on ka kolmas aspekt, mida tuleks minu arvates rõhutada: kogu see probleem on alguse saanud maailma ühe suurima rikkuse allika, nimelt teemantide pärast. Vaatlusmehhanismi nagu Kimberley protsessi järjepidev ja täpne kohaldamine on selle põhiküsimuse puhul täiesti põhjapanevaks.

Lubage mul palun teile meenutada, et järgmisel nädalal algab Ühinenud Rahvaste Organisatsioonis arutelu relvaeksporti käsitleva rahvusvahelise lepingu vastuvõtmise üle. Ma usun, et see on suurepärane võimalus, rõhutamaks, et see on sellistes kontekstides nagu Kongo Demokraatliku Rahvavabariik, täiesti elulise tähtsusega.

Erik Meijer, *autor*. – (*NL*) Härra juhataja, Kongo elanike jaoks muutub ellujäämisviisi leidmine üha tähtsamaks, isegi kui keskvalitsuse moodustamine on jätkuvalt võimatu. Me peaksime kiirendatud korras proovima ära hoida kõiki asjaolusid, mis seavad neid vägivalla ja ärakasutamise, sunniviisilise ümberasustamise või näljahäda ohtu.

Miks on Kongos koondunud kõik Aafrikas tekkida võivad probleemid? Kongo sai alguse koloniaalsest kaevandusprojektist raskesti ligipääsetaval Aafrika sisemaal. Puudus ühiste huvide ja tulevikuväljavaadetega Kongo rahvas, oli ainult suur hulk erinevaid inimesi isoleeritud aladel.

Kui Kongo peaaegu 50 aastat tagasi iseseisvuse saavutas, muutusid tollased vaenulikud poliitikud üle kogu maailma üldtuntuks. Tshombe ja Kalonji, keda sidusid kaevandushuvid, taotlesid oma kagupiirkonna ülejäänud maailmast eraldamist koos seal leiduvate märkimisväärsete loodusvaradega. Ainus visionäär, Patrice Lumumba, kes võis tunda uhkust kogu riigile tõsimeelse tuleviku pakkumise üle, vaigistati koheselt.

Peale seda juhtis sõjaväediktaator Mobutu pikka aega seda riiki nagu eraettevõtet, mis allus täielikult tema kapriisidele. Lootus, et Mobutu surm paneb lõpuks ometi alguse Kongo arengule, on purustatud.

Järgmisel presidendil peale Mobutut, härra Kabilal, ei ole läinud korda suurt osa riigist innustada või kontrollida. Kongo praegused valikud määratavad kindlaks ebaõnnestunud valimised, mille tulemused on juba algusest peale olnud vastuolulised ja kindlasti ei aksepteeri neid üldiselt idapoolsete naaberriikide massiränne, piirkondlike kaevandushuvidega valitsejad ning mässuarmee. Ei ole veel teada, kas jagamatu Kongo puhul on ühtne lahendus veel üldse tõenäoline.

Ewa Tomaszewska, *autor.* – (*PL*) Härra juhataja, mõned Poola vaimulikud on koos teiste riikide vaimulikkonnaga praegu Kongos. Nad tegutsevad oma missioonidel eesmärgiga kaitsta tsiviilelanikkonda, peamiselt naisi ja lapsi, vägivalla eest. Ka Poola relvaväed on nendel rahutagamismissioonidel kaasa löönud. Seetõttu tunnen ma ennast Kongo dramaatilistest sündmustest isiklikult mõjutatuna.

Erilist muret on väljendatud olukorra kohta Põhja-Kivus ja rahuvalve kohta Ituri piirkonnas. Nüüdseks on jubedad massimõrvad, naiste ja tüdrukute vägistamised ning laste sõjaväkke võtmine olnud selles riigis juba aastaid igapäevasündmusteks. Me pöördume Kongo Demokraatliku Vabariigi ja Rwanda valitsuste poole palvega, et nad astuksid konstruktiivsesse dialoogi, mis võimaldaks Kongol sellest humanitaarkatastroofist välja tulla.

Ma sooviksin eriti rõhutada ühte mõtet. Selle konflikti venimise tegelikuks põhjuseks on asjaolu, et Lõuna-Aafrika töölised keeldusid Hiina relvi maha laadimast. Me kutsume Suure järvistu piirkonna valitsusi üles astuma dialoogi, et peatada Kongos aset leidev vägivald. Me esitame Euroopa Komisjonile üleskutse suurendada Kongo tsiviilelanikkonna jaoks ette nähtud meditsiinilist abi. Eriti vajavad abi vägistamise tagajärjel nakatunud naised ja lapsed.

Bernd Posselt, arvamuse koostaja nimel. – (DE) Härra juhataja, Kongo Demokraatlik Vabariik (KDV) on praegu samas olukorras nagu Euroopa pärast Kolmekümneaastast sõda, siis kui õigusriigi põhimõtted kokku kukkusid. Kuid Kongo kannatab siiski oluliselt rohkem. Mööda riiki hulguvad vormirõivastuses meeste salgad, kellest ühed nimetavad end ametlikuks armeeks ja teised eraarmeeks. Tegelikkuses on need kõik kurjategijate salgad, kes rüüstavad riiki ja tapavad, vägistavad ja röövivad tsiviilelanikkonda. Rahu pole Kongosse oodata enne kui piirkondlikul ja riigi tasandil vähemalt midagi õigusriigi sarnast uuesti sisse seatakse.

Sel põhjusel on meie ülesandeks Euroopa Liidus esiteks anda humanitaarabi ja teiseks tagada, et Kongos oleks vähemalt minimaalsel tasemel riiklik julgeolek. Nende eesmärkide teostamiseni on meil veel pikk tee, ning Kongos aset leidnud sekkumine, mille suhtes me peame siinkohal tõesti enesekriitilised olema, ei olnud ilmselgelt nii edukas kui me oleks ehk soovinud.

Seepärast on väga tähtis, et me alustaksime kohe kavandamist, kuidas me saame meie käsutuses olevate rahumeelsete ja vajadusel sõjaliste meetmetega, või isegi rahuvalvevägede abil, selles Aafrika südames asuvas riigis stabiilsuse taastada. Me ei ole nii kaugele veel jõudnud, kuid meil tuleb seda arutada. Vaadates Kongot, ja mul on olnud mitmeid võimalusi sellest riigist üle lennata, võime näha, et Kongo puutub kokku kõikide Aafrika aladega nii, nagu mitte ükski teine Aafrika riik.

Stabiilne Aafrika manner ei ole ilma stabiilse Kongota saavutatav, ning seepärast on meil selle probleemi suhtes väga tähtis kohustus.

Tunne Kelam, *fraktsiooni PPE-DE nimel.* – Härra juhataja, me oleme tõepoolest äärmiselt mures vägivalla taastekkimise pärast Kongo idaprovintsides. Seepärast nõuame me kõigilt asjaosalistelt koheselt rahuprotsessi juurde naasmist, millega nad end jaanuaris sidusid.

Ma sooviksin rõhutada kolme asja. Esiteks, Kongo valitsus peab võtma kohustuseks laialdase naiste ja tüdrukute vastu suunatud seksuaalse vägivalla lõpetamise, mida kasutatakse selles riigisiseses lahingutegevuses

relvana. Teiseks, nii KDV kui Rwanda valitsustele tuleb avaldada rahvusvahelist survet, et nad alustaksid uuesti konstruktiivset dialoogi. Kolmandaks, me nõuame kõigilt ELi valitsustelt Kongo idaosas elavatele inimestele kohese eriabi andmist.

Katrin Saks, *fraktsiooni PSE nimel*. – (*ET*) Head kolleegid! Me räägime siin täna väga keerulisest piirkonnast ja mulle tundub, et me räägime seda eelkõige sellepärast, et rõhutada, kui hull on see olukord, mitte sellepärast, et meil oleks väga selge pilt, kuidas seda olukorda lahendada. Aga ma tooksin siiski välja mõned punktid. Tõsi küll, ma kordan eelkõnelejaid, ka oma head kolleegi Tunne Kelamit.

Kõige tähtsam on toetus Kongo võimudele, et leida poliitiline lahendus sellele kriisile. Vägivald sünnitab ainult uut vägivalda ja ma ei taha kuidagi öelda, et meeste elud oleksid kuidagi vähemväärtuslikud või meeste kallal võiks vägivalda tarvitada, aga tõepoolest, Kongos on eriti hull naiste ja laste olukord ja sellele tuleks erilist tähelepanu pöörata. Üleskutse rahvusvahelisele üldsusele, ÜRO Julgeolekunõukogule tõhustada abi; üleskutse nõukogule ja komisjonile anda meditsiiniabi – eelkõige siis sellele kõige suuremale riskigrupile – ja kindlasti on oluline ka liikmesriikide konkreetne abi.

Marios Matsakis, *fraktsiooni ALDE nimel.* – Härra juhataja, Kongo Demokraatliku Vabariigi idapiirkonnas on viimastel aastatel aset leidnud nii massimõrvad kui ka erinevad tohutult julmad ja sadistlikud inimsusevastased kuriteod, millesse on kaasatud peamiselt süütud tsiviilisikud, sealhulgas paljud naised ja lapsed.

Aafrika Liit, EL ja ÜRO on tõestanud oma häbiväärset võimetust anda selge panus, et kehtestada antud piirkonnas rahu. Seda peamiselt ressursside puuduliku eraldamise tõttu, mis oleksid vajalikud, et kaitsta tõhusalt kohalikku elanikkonda ja anda neile väga vajalikku eriabi, ning aidata tõeliselt kaasa valitsevatele konfliktidele poliitilise lõpplahenduse leidmisele. Loodame, et käesolev resolutsioon aitab kaasa Kongo rahuabi tugevdamisele, ning mis sama oluline, heidutab ehk üle maailma vaenulikke valitsusi, kes pakuvad Kongo sõjajalal olevatele pooltele jätkuvalt sõjavarustust, seda tegevust jätkamast.

Zdzisław Zbigniew Podkański, *fraktsiooni UEN nimel.* – (*PL*) Härra juhataja, 2008. aasta 28. jaanuaril Gomas saavutatud rahukokkulepe ei lahendanud probleeme ega toonud Kongo Demokraatliku Vabariigi idapiirkondadesse rahu. Naiste ja isegi väikeste tüdrukute vägistamine jätkus, nagu ka rüüstamine ning tsiviilisikute ja laste sunniviisiline sõjaväkke võtmine. Kõik konflikti pooled saatsid korda jubedusi. Siinkohal tuleb mainida mässuliste rühmitusi, Rwanda demokraatlike vabastusjõudude võitlejaid ja Kongo sõjaväge. Kokkupõrked algasid uuesti, tõestades, et enam kui neli aastat tagasi alanud sõda jätkub ja muutub üha intensiivsemaks. Hiljuti saabus Põhja-Kivust muret tekitav informatsioon sadade jõgedesse visatud laipade ja umbes saja tuhande ümberasustatud inimese kohta.

Käimasolev sõda ei too kaasa mitte üksnes surmajuhtumeid, vaid ka hävitustööd, veelgi akuutsemat nälga ja laialdasemat demoraliseerimist. Kongo asutused ja sõjavägi ei ole võimelised üksi selle piirkonna probleeme lahendama. Vaja on rahvusvahelist abi, sealhulgas ka abi Euroopa Liidult. Pakiliselt on vaja ka materiaalset toidu- ja arstiabi. Liit Rahvusriikide Euroopa eest toetab täielikult seda parlamendi ees olevat resolutsiooni. Iga üksikisiku heaolu ning tema õigus elule ja rahule peab võitma.

Gerard Batten (IND/DEM). – Härra juhataja, Kongos korda saadetavad julmused on meie jaoks, kes me elame rahulikus tsiviliseeritud ühiskondades, kujuteldamatud. Kuidas me saame Kongo inimestele praktilist abi anda? Otsene sõjaväeline sekkumine ja humanitaarabi saab tulla vaid Ühendatud Rahvaste Organisatsiooni egiidi all olevast rahvusvahelisest panusest, kuid me näeme ikka ja jälle, kuidas nende läbikukkunud riikide juhtidel võimaldatakse oma riike rüüstata ja lääneriikides oma varandust nautida. Stabiilsed ja rahumeelsed maailma riigid peaksid ühinema, et tagada tohutute varade karistamatu varastamise ja lääneriikide pankades hoiustamise takistamine.

Vaja on rahvusvaheliste kokkulepete saavutamist, tagamaks, et selliste riikide juhid ei saaks oma ebaseaduslikult saadud tuludest elatuda. See oleks üldise lahenduse vähemalt üheks väikseks elemendiks, et aidata kaasa stabiilsuse arendamisele sellistes riikides nagu Kongo.

Kathy Sinnott (IND/DEM). – Härra juhataja, pikenenud võitlus Kongo idaosas naeruvääristab inimõigusi ja nõrgendab demokraatiat. Vaatamata käesoleva aasta jaanuaris sõlmitud Goma rahukokkuleppele, on jätkunud kõige põhilisemate inimõiguste rikkumised: vägistatakse igas vanuses naisi, sooritatakse massimõrvu ning mobiliseeritakse lapssõdureid. Sellist ebakindlat olukorda ei tohi tähelepanuta jätta. Me peame kasutama enda kui rahvusvahelise üldsuse tugevaima sõnaõigusega jõu positsiooni, et nõuda selles piirkonnas rahu, koostööd ja stabiilsust.

Me saame seda häält kasutada ka, et mõista hukka Laurent Nkunda hiljutised väited, kes nõudis Kongo valitud ja seadusliku valitsuse kukutamist. Kongo sõjaväel üksinda ei ole Ida-Kongos piisavalt inim-, tehnilisi ja finantsressursse, et oma ülesandeid täita. Kuid üldine avaldus, nagu käesoleval kuul Ameerikas lapssõdureid käsitleva aruandekohustuse akti allkirjastamine, tuletab meile kõigile meelde, et sellistele riikidele ja asutustele saab abi anda, tuues inimõiguste rikkujad õigusemõistmise ette.

Andris Piebalgs, *komisjoni liige.* – Härra juhataja, komisjon on samuti mures Kongo Demokraatliku Vabariigi idaosa halvenenud olukorra pärast, mis põhjustab juba niigi tõsiselt kannatanud elanikkonnale veel täiendavaid pingeid. Eriti on komisjon mures piirkonnas toimuvate laialdaste inimõiguste rikkumiste, sealhulgas naiste vastu suunatud vägivalla ning lapssõdurite, pideva konflikti kaasamise pärast.

Komisjon kordab oma tõekspidamist, et praegusel kriisil, kuhu on kaasatud Kongo DV ja Kongo mässuliste rühmitused, ei ole sõjaväelist lahendust. Sellest tulenevalt julgustame me kõiki konflikti pooli kiiresti dialoogi jätkama ning aitame kaasa julgetele poliitilistele kompromissidele, võttes arvesse 2008. aasta jaanuaris kokku lepitud kohustusi, n-ö *Actes d'engagement de Goma'*d.

Selles kontekstis on kõikide otseselt seotud Kongo huvigruppide seas aktsepteeritavate usaldusnivoode taastamine äärmiselt tähtis. Esimese sammuna peaksid eranditult kõik pooled viivitamatult kinni pidama kehtivast relvarahust, pidades silmas Ühendatud Rahvaste Organisatsiooni ette nähtud sõjaväe lahkumiskava rakendamist.

Lisaks sellele tuleb meeles pidada, et üheks konflikti algpõhjuseks on ka Kongo Demokraatliku Vabariigi territooriumil olevate võõramaiste relvastatud rühmituste, eelkõige Rwanda demokraatlike vabastusjõudude (FDLR) tekitatud dramaatilised probleemid, mille puhul tuleb enamikke Nairobi kommünikees võetud KDV kohustusi alles jõustada.

Arvestades paljusid väljakutseid, mis seisavad ikka veel Kongo Demokraatliku Vabariigi ees, kutsub Komisjon tungivalt üles pikendama ja võimalusel tugevdama ÜRO rahuvalvemissiooni, et tagada elanikkonna tõhus kaitse ning toetada Kongo sõjaväge võõramaiste relvastatud rühmituste vastases võitluses.

Lisaks ELi vahendusmeeskonna järeleandmatutele jõupingutustele on tähtis tagada Aafrika diplomaatia (sealhulgas Aafrika Liidu) ulatuslikum kaasamine KDV idaosa konfliktide resolutsiooni, eriti valdkondades, kus jätkusuutliku lahenduse leidmisele aitaks oluliselt kaasa naaberriikide tihe koostöö, eriti Kongo Demokraatliku Vabariigi ja Rwanda vahel.

Seoses meie toetusega konfliktidest mõjutatud aladele, jätkab komisjon toetuse pakkumist nii humanitaarkui ka arengukoostöö kaudu.

Konkreetsemalt tervishoiuteenuste suhtes (mis on kõikides resolutsioonides tõstatatud küsimus) on tähtis rõhutada, et komisjon on Kongo Demokraatliku Vabariigi tervishoiusektoris olnud tegev juba 1994. aastast, ning see on praegu meie koostöö üheks sihtvaldkonnaks.

Lisaks humanitaarabile anname me praegu Kongo asutustele ka strateegilist ja rahalist toetust, et parandada meditsiiniteenuste kvaliteeti ja meditsiinitöötajate kvalifikatsiooni.

Juhataja. - Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub pärastlõunaste arutelude lõpus.

13.3. Birma

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on arutelu kuue resolutsiooni ettepaneku üle, mis käsitlevad Birmat⁽³⁾.

Zdzisław Zbigniew Podkański, *autor*. – (*PL*) Härra juhataja, Birma sõjaväehuntal ei ole õnnestunud pärast n-ö safiiri revolutsiooni kinni pidada rahvusvahelisele üldsusele antud lubadustest. Samuti ei ole õnnestunud oma ühiskonna olukorda parandada, mis mässab ja nõuab oma seaduslikke õigusi. Käesoleva aasta septembris aset leidnud laialdaste protestide jõhker mahasurumine või massilised vangistused ei põrmusta demokraatiat ja arengut.

^{(3) 1} Vt protokoll.

Birma peab liikuma demokraatlike põhimõtete järgimise suunas ning tagama sõnavabaduse, ühinemis- ja koosolekuvabaduse, mitmeparteilise süsteemi ja poliitvangide vabastamise. Tal tuleb ka luua sõltumatu kohtusüsteem ning ära hoida etnilist puhastust. Birma vajab abi. Seepärast on vaja Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni, selle peasekretäri, Rahvusvahelise Punase Risti Komitee, Euroopa Komisjoni ning Birma asutustele mõju avaldavate riikide valitsuste kaasamist. Fraktsiooni Liit Rahvusriikide Euroopa eest, autorite ja nende nimel, kelle eest ma olen sõna võtnud, sooviksin ma väljendada oma toetust käesolevale resolutsioonile, mille ma parlamendi liikmete hoolde usaldan.

Marios Matsakis, autor. – Härra juhataja, käesolev resolutsioon on juba kuues Birmat käsitlev Euroopa Parlamendi resolutsioon viimase kahe aasta jooksul, kuid näib, et Birma koletu sõjaväehunta ei ole ELi arvamusele üldse tähelepanu pööranud. Samal ajal kannatavad Birma tavakodanikud jätkuvalt rõhumise, tagakiusamise ja vaesuse all, mis on kõik riiki juhtiva arulageda sõjaväelise režiimi brutaalse, iganenud ja häbiväärse hoiaku tagajärjeks. Diktaatorid ise muutuvad muidugi üha rikkamateks ja elavad oma kodanike kannatuste arvel priiskavat elu.

Tundub, et resolutsioonid on nende sõjakurjategijate jaoks tühised, ning minu arvates on selle kõige olulisemaks põhjuseks asjaolu, et sellised riigid nagu Hiina, India ja Venemaa jätkavad Birmale majandusliku ja poliitilise teotuse pakkumist. Mulle tundub, et meie tähelepanu ei peaks olema suunatud Birmale endale, vaid neile kolmele riigile. Neile tuleb selgeks teha, et nad peavad lõpetama kalkide ja hoolimatute Birma sõjaväekindralite abistamise, vastasel juhul on sellel tõsised ja pöördumatud tagajärjed nende suhetele ELiga.

Józef Pinior, *autor.* – (*PL*) Härra juhataja, Birma on muutunud selles parlamendis juba alaliseks aruteluteemaks. Igal Strasbourgis toimuval Euroopa Parlamendi istungjärgul tuleme me jälle Birma olukorra juurde tagasi.

Eelseisev Aasia-Euroopa tippkohtumine (ASEM) annab Euroopa Liidule, mida esindab eesistujariik Prantsusmaa, võimaluse Birma asutustega suheldes teatavaid põhiküsimusi tõstatada. Esimeseks on poliitvangide vabastamine. Rahvusvahelise inimõigusorganisatsiooni Amnesty International kohaselt on Birmas praegu 2100 poliitvangi. Teiseks küsimuseks on vangistatute piinamise lõpetamine. Birmas on pidev oht piinamise all kannatada. Kolmandaks, Birma sõjavägi peab käituma professionaalselt. See peab oma sõjalises tegevuses tagama etniliste vähemuste inimõigused, praegu nimelt Kareni elanike suhtes. Euroopa Liit ei tohi sallida inimsusevastast vägivalda ja kuritegusid.

Lõpetuseks, Euroopa Liidu poliitikal peab olema tuntav mõju. Me peame arvesse võtma, kas sanktsioonid avaldavad mõju rohkem Birma juhtidele või selle rahvale. Meie poliitika peab olema mõistlik. Euroopa Liit peab kaaluma oma poliitikat Birma vastu sanktsioonide kehtestamise suhtes. Seepärast tuleb meil ühest küljest nõuda inimõiguste ja demokraatlike vabaduste tagamist. Teisest küljest peab rahvusvaheline üldsus vastu võtma Birma suhtes tõhusa poliitika.

Raül Romeva i Rueda, *autor*. – (*ES*) Härra juhataja, homne Aasia-Euroopa kohtumine (ASEM) Pekingis pakub osalevatele Euroopa Liidu riigipeadele või valitsusjuhtidele suurepärast võimalust tõstatada taas muret tekitav Birma inimõiguste olukorra küsimus.

Nagu juba Amnesty Internationali kirjas taotletud, on ametisoleval eesistujal, Nicolas Sarkozyl ASEMi kaasesimehena asjakohane väljendada Euroopa väga suurt muret enam kui 2100 poliitvangi üle ning nõuda nende kohest vabastamist.

Veel üheks mure põhjuseks on käimasolev sõjaväerünnak Kareni elanikkonna vastu riigi idaosas, kus toimub aastakümne suurim sõjaväeoperatsioon. Selle operatsiooni otseseks sihtmärgiks on tsiviilelanikkond, ning see on kaasa toonud 150 000 inimese riigisisese ümberasustamise. 2006. aasta juunis tõestas Amnesty International, et selline tegevus on tegelikult inimsusevastane kuritegu.

Peale selle, nagu teiste seas ka organisatsioonid Burma Campaign Spain ja Burma Campaign International on taotlenud, tuleb põhilisi poliitilisi probleeme arutada esmakordselt detsembris toimuval Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretäri kavandatava visiidi ajal. Peasekretär on hiljuti, pärast aasta alguses riiki tabanud tsüklonit nimega Nargis, juba kahel korral seda riiki külastanud.

Eurooplaste ja aasialaste vahel ei ole kindlasti mitte kunagi varem sellist märgatavalt laiapõhjalist konsensust olnud, mis käsitleb jõudude ühendamist ja režiimile surve avaldamist, et vabastada kõik poliitvangid. Seepärast ongi homme algav kohtumine äärmiselt tähtis.

On kahetsusväärne, et Ühinenud Rahvaste Organisatsioon on nii kaua ignoreerinud ja mõnikord isegi uskunud selle režiimi valesid, mida tõestab ka tõsiasi, et ÜRO saadikute 37 visiidi järel ei ole mingit olulist arengut märgata.

See on ka põhjuseks, miks ma astun nende sekka, kes nõuavad, et nii Euroopa riigipead või valitsusjuhid – sealhulgas ilmselgelt ka Hispaania peaminister José Luis Rodríguez Zapatero – ja ka Ühinenud Rahvaste Organisatsioon näitaksid välja, et nad tõesti toetavad muutust Birmas. Seepärast on väga tähtis, et nad nõuaksid poliitvangide kohest vabastamist.

Homsest tekkivat võimalust ei tohi kaotsi lasta ning riigipead või valitsusjuhid peavad reageerima vastavalt ootustele.

Ma usun, et need riigipead või valitsusjuhid, eriti president Sarkozy, seisavad oma ülesande kõrgusel, on teadlikud olukorra tõsidusest ning tegutsevad sellele vastavalt. Kui Euroopa Liit soovib tõepoolest olla usaldusväärne poliitiline jõud, kelle välispoliitika põhineb inimõiguste kaitsmisel ja edendamisel, ning ei soovi näida lihtsalt suurte ettevõtete, nagu Totali ja Chevroni majandushuvide teenijana, nagu tihtipeale juhtub, siis praegu on õige aeg selle tõestamiseks. Just sellistes olukordades nagu käesolev, saame me usaldusväärsust saavutada.

Nendest sammudest sõltuvad paljude inimeste elud.

Colm Burke, *autor*. – Härra juhataja, homme on Aung San Suu Kyi, Birma kõige austatuma poliitvangi ülekohtuse vahistamise 13. aastapäev. Käesolev õigeaegne parlamendi resolutsioon mõistab hukka tema jätkuva kinnipidamise ning nõuab tema kohast vabastamist.

Aung San Suu Kyi viimast viie aasta pikkust koduaresti pikendati mais veel ühe aasta võrra. 1975. aastal vastuvõetud Birma riigikaitseseaduse artiklis 10b sätestatakse, et kohtuotsuse kohaselt riigi suveräänsust ja turvalisust ning inimeste rahu ohustavat isikut saab kinni pidada kuni viieks aastaks. Seepärast on ka see pikendatud kinnipidamine ebaseaduslik. Suu Kyi on viimasest 19 aastast veetnud enam kui 13 aastat oma Rangooni koju vangistatuna.

Ma mõistan hukka ka asjaolu, et pärast 2007. aasta septembris toimunud safrani revolutsiooni on poliitvangide arv Birmas tõusnus 1300lt enam kui 2100ni. Sõjaväehuntal on selles suhtes oma rahvusvahelisele üldsusele antud lubaduste täitmine selgelt ebaõnnestunud.

Arvestades eelmisel kuul veteranajakirjaniku ja Rahvusliku Demokraatialiiga sekretäri U Win Tini ning kuue teise liidri vabastamist, oli see sammuks õiges suunas, kuid Birma poliitiliste dissidentide vabastamiseks tuleb täiendavaid samme astuda.

Ma nõuan Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretärilt detsembris teist visiiti Birmasse, sõltumata valitsevatest tingimustest, et esitada isiklik pakiline palve, et vabastataks kõik poliitvangid ja kaasataks täielikult 2010. aasta valimiste ettevalmistustesse Rahvusliku Demokraatialiiga.

Lõpetuseks nõuan ma homme Hiinas algaval ASEMi tippkohtumisel osalevatelt juhtidelt Suu Kyi kinnipidamise 13. aastapäeval nende kohustuste mõistmist seoses ühes nende naaberriigis aset leidva alalise rõhumisega, ning vastavalt sellele otsustavate sammude astumist, et mõista Birma sõjaväehunta poliitiliste dissidentide jätkuva rõhumise pärast hukka.

Esko Seppänen, *autor.* – (*FI*) Härra juhataja, volinik, Birmal puudub igasugune austus inimõiguste ja kodanikuvabaduste vastu. Nagu paljud siinviibijad on öelnud, ei ole see esimene kord, kui me võtame seisukoha, mis käsitleb sõnavabaduse puudumist, teabeedastuse piiramist, kogunemisvabaduse keelamist, peamiste õigusriigi põhimõtete rikkumist ja opositsiooni keelustamist.

Birma rahva kõige suuremaks vaenlaseks on nende endi riigi juhtorgan, mis sunnib sõjaväe toetusel, relvade jõul ja vägivallaga oma rahvast riikliku monopoli kontrollile alluma. Hunta vanglates on praegu rohkem poliitvange kui kunagi varem. Hunta tegutseb ka oma enda rahva vastu, takistades rahvusvahelise otsetoetuse jõudmist looduskatastroofi piirkondadesse. Rahvusvaheline üldsus on jõuetu, olles tunnistajaks Birma inimeste hukkumisele nende endi liidrite tõttu, kes on repressiivsed, võtmata samas midagi ette.

Oma avalduses esitame me üleskutse ASEMi tippkohtumisele, et teised piirkonnas asuvad riigid avaldaksid huntale poliitvangide vabastamise suhtes survet. Me oleme selle nõudmise esitamisel muidugi natuke silmakirjalikud, kuna me teame, et Birma ei ole ainus riik selles piirkonnas, kus inimõigusi jalge alla tallatakse. Niisiis, meie fraktsioon toetab käesolevat ühisresolutsiooni.

Filip Kaczmarek, *fraktsiooni PPE-DE nimel*. – (PL) Härra juhataja, volinik, aasta pärast Buddha munkade protestiavalduste brutaalset mahasurumist on rahvusvaheline üldsuse arvamus jagunenud küsimuse osas, kuidas maailma ühe kõige rõhuvaima režiimi suhtes käituda. Ameerika Ühendriigid ja Euroopa kehtestavad

rangemaid sanktsioone ning kuulutavad avalikult oma hukkamõistu inimõiguste rikkumiste üle, nagu me ka täna siin istungisaalis teeme. Teisest küljest, Birma naaberriigid, nimelt ASEANi liikmesmaad koos Hiina, India ja Venemaaga hoiduvad Birma režiimi avalikust kritiseerimisest ettekäändega mitte sekkuda selle riigi siseasjadesse. Sellepärast ma soovingi toetada seda, mida härra Matsakis varem ütles. Euroopa Komisjon peab olema julgem ning peaks seda küsimust Hiina, Venemaa ja ASEANi liikmesmaadega aruteludes avalikumalt tõstatama.

Asja muudab keeruliseks ka Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni tasandi tegevus, mis on osutunud täiesti ebaefektiivseks. Enne viimast peaassambleed prognoositi Birma küsimuses läbimurret. Seda läbimurret ei ole aga toimunud. Euroopa Komisjon ja liikmesriigid peaksid astuma kindlaid samme, et tagada Birma küsimuses rahvusvahelise tasandi aktiivsem tegevus.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, fraktsiooni PSE nimel. — (PL) Härra juhataja, viimasest Birma dramaatilist siseolukorda käsitlevast Euroopa Parlamendi resolutsioonist on möödunud vähem kui neli kuud. Võimul olev sõjaväeline režiim ei ole kinni pidanud ühestki pärast eelmise aasta ülestõusu rahvusvahelisele üldsusele antud lubadusest. Kui olukord Birmas ei parane, siis on oht, et Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretär tühistab oma detsembrisse kavandatud visiidi. Poliitvangide arv on tõusnud kahe tuhandeni. Neid hoitakse ikka veel ebainimlikes tingimustes ja jäetakse ilma arstiabist. Proua Aung San Suu Kyi on olnud vahi all juba 17 aastat. Ta on nii Nobeli kui Sahharovi preemia laureaat. Birma režiim piirab ikka veel põhilisi inimõigusi ja vabadusi, sealhulgas juurdepääsu sõltumatutele teabeallikatele. Asutused kiusavad taga Kareni piirkonna vähemust ning nad on otsinud varjupaika Taist, kus nad elavad vaesuse piiril. Sama kehtib ka inimeste puhul, keda orkaan mõjutanud on. Birma režiim ei lasknud humanitaarabi nendeni toimetada, pannes seeläbi tuhanded oma kodanikud näljasurma ohtu.

Me peaksime Birma asutustelt nõudma kõigi humanitaarabi andmisele kehtestatud piirangute kaotamist ning selles riigis põhivabaduste taastamist. Tuleb teha suuri jõupingutusi, tagamaks, et ÜRO peasekretäri visiit Birmasse toimuks, ning et Rahvuslik Demokraatialiiga oleks kaasatud 2010. aasta valimiste ettevalmistusprotsessi. Hiina ja India peaksid Birma režiimile poliitilist ja majanduslikku survet avaldama, keeldudes Birma sõjaväge aitamast. Rahvusvaheline üldsus peaks kehtestama majanduslikud sanktsioonid ning külmutama valitsuse liikmete ja nendega seotud isikute varad.

Kathy Sinnott, *fraktsiooni* IND/DEM *nimel.* – Härra juhataja, Birma on läbinisti korrumpeerunud riik. Riigis, kus vahi all on üle 2000 poliitvangi, asutused on takistanud juurdepääsu vabale ajakirjandusele ning tööstuses on laialdane orjus, vajavad selle riigi elanikud suurt abi.

Vaatamata ÜRO saadikute enam kui 37 visiidile viimase 20 aasta jooksul ning selle parlamendi kuuele resolutsioonile, ei ole Birma sõjaväehunta siiski mitte ühtegi reformi läbiviinud. Ma nõustuksin härra Matsakisega, et ainult Birmale tähelepanu pööramisest ei piisa, me peame pöörama tähelepanu ka Birma toetajatele ja põhitoetajale Hiinale, selle kõige võimsamale majanduslikule ja sõjaväelisele liitlasele. Ometi esindas naeratav härra Sarkozy Euroopa Ülemkogu sellel suvel toimunud Olümpiamängudel. Kas ta avaldas oma kõrval seisvatele Hiina kõrgetele riigiametnikele survet Birma, Sudaani, Tiibeti ja Hiina enda tagakiusatud inimeste suhtes?

Ma tahan veel eraldi mainida Birmasse saadetava välisabi vahendite väärkasutust, kuna me üritame jõuda ikka Birma tavakodanikeni, aga sageli antakse need asjad Birma valitsuse soosikutele eesmärgiga need kalli hinnaga maha müüa.

Paulo Casaca (PSE). – (*PT*) Härra juhataja, volinik, homme on Birma liidri Aung San Suu Kyi ülekohtuse vahistamise 13. aastapäev. Seepärast on homme Euroopa Liidu ja Pekingis Aasia-Euroopa kohtumisel viibiva nõukogu eesistuja jaoks hea aeg ametlikult deklareerida, et Birma olukord on lubamatu, avaldada vajalikku survet just Hiinale, nagu on ka mitmed parlamendi liikmed juba soovitanud, ning järgima USA 2003. aastal seatud eeskuju ja keelduma alandava orjuse tingimustes valmistatud riideesemete importimise jätkamisest. Lisaks sellele tuleb kehtestada täiesti arusaadavad ja järjepidevad sanktsioonid. Kui need on tehtud, siis ma usun, et me võime lõpuks hakata Birma olukorras muutusi nägema.

Peter Skinner (PSE). – Härra juhataja, ma sooviksin tänada volinikku meie ärakuulamise eest. Ma olen koos oma kolleegidega, nagu näiteks Glenys Kinnockiga, oodanud päeva, mil me ei peaks enam siin parlamendis käsitlema resolutsioone inimõiguste kohta Birmas ja mujal, kuid me peame jätkuvalt selle probleemi juurde tagasi tulema.

Mul jääb üle vaid nõustuda oma parlamendikaaslastega, et kui me vaatame tagasi katsetele Birma olukorda muuta, siis näeme me ainult ebaõnnestumisi. Me peame paljastama need riigid, kes seda korrumpeerunud

režiimi kaubanduslikus mõttes toetavad ja aitavad. Me oleme avaldanud mõnede selliste riikide nimed, ning peaksime Euroopa tasandil midagi rohkem ette võtma selle nimel, et nende paljastamine viiks tegelike muutusteni. Me peame Birma puhul nägema muutusi, mis viivad kogunemis- ja ühinemisvabaduse, poliitvangide vabastamise ja mitmeparteilisele demokraatiale täieliku üleminekuni. Me oleme Euroopas huntadest jagu saanud. Nüüd peab maailm Birma huntast jagu saama.

Zbigniew Zaleski (PPE-DE). – (*PL*) Härra juhataja, juhul kui asutustele seisavad vastu ainult mõned üksikud hääled, siis on need hääled vaevu kuuldavad. Kui aga kõik selle parlamendi liikmed tõstavad häält, ning nendega ühinevad ka teiste riikide parlamentide liikmed, siis mõistavad repressiooni all kannatavate riikide kodanikud, et tõe rääkimine ja selliste režiimide vastu võitlemine on seda väärt. Nad mõistavad, et nende jõupingutused kannavad lõpuks ometi vilja, ning nende võitlusvaim muutub tugevamaks. Sellest hoolimata on siin lisaks tühjadele sõnadele vaja konkreetseid meetmeid, et näidata huntale, et rõhumisele ei ole mõtet lõpuni kindlaks jääda, kuna see mõjutab nii rahvast kui ka asutusi endid. Seepärast tuleb astuda ja lõpule viia kaks kindlaks määratud sammu. Ma olen veendunud, et tõde võidutseb, ning kui üha enam inimesi Birmas seda kuulutab, siis muutuvad nad tugevamaks.

Gerard Batten (IND/DEM). – Härra juhataja, käesoleva aasta alguses nägime me Birma valitsuse ebaõnnestumist riiki tabanud looduskatastroofi tagajärgedega tegelemisel. Arvestades rahasummat, mis sõjaväel enda ülalpidamiseks kulub, ning selle tugevat haaret riigi elule, siis võiks eeldada, et see on vähemalt võimeline humanitaarkriisis oma enda rahva vajadustele vastu tulema. Kuid ei olnud, kuna sellel puudub tegelik funktsioon, välja arvatud oma olemasolu jäädvustamine ja võimu üle kontrolli saavutamine.

Viidates oma varasematele Kongo kohta käivatele märkustele, siis ma tahaks teada, kui paljudel sõjaväehunta liikmetest on pangakontod lääneriikide pankades ning naudivad ostureise Londonisse, Pariisi ja Rooma. Birma inimeste toetuse otseseks väljendusviisiks oleks demokraatlike riikide keelamine neil riiki siseneda, kuni Birmas ei ole inimõigused tagatud ja ei kehti demokraatia.

Justas Vincas Paleckis (PSE). – (*LT*) Ma olen käesolevat arutelu süvenenult jälginud ning sooviksin tähelepanu juhtida kahele ideele. Ma arvan, et härra Matsakis rõhutas täiesti õigesti, et Birma olukorra lahendus peitub Moskvas ning eriti Pekingis ja Delhis. Survet ei tule suurendada üksnes Birmale, vaid ka nendele teistele riikidele. Teiseks on härra Piniori tähelepanek väga tähtis, ning ma olen temaga täielikult nõus, et me peame vaatama, kui palju mõjutavad Birmale avaldatav surve ja selle vastased sanktsioonid huntat, ja kui palju tavakodanikke. Ma esitaksin Euroopa Komisjonile üleskutse analüüsida seda, kui ebasoodsalt mõjutavad need sammud hunta tegevusi, ning kui palju tavakodanikke. Mulle tundub, et Birmat tuleb igal võimalikul moel julgustada end ülejäänud maailmale avama. Ainult siis saab see riik hakata demokraatia poole püüdlema.

Marios Matsakis (ALDE). – Härra juhataja, jõudes siin Starbourgis selle inimõigusi käsitleva osaistungjärgu aruteluga lõpule, tasub mainida, et elu läheb vanaviisi edasi ning kohale on jäänud veel vaid üksikud ustavad ja kindlameelsed kolleegid koos komisjoni esindajatega – me oleme tänulikud, et komisjonil on alati esindajad nendel aruteludel – ja loomulikult mitte ühtegi nõukogu esindajat. Me peaksime kõik olema tänulikud, et meile lagi pähe ei kukkunud. Ja lootkem, et seda ei juhtu kunagi!

Andris Piebalgs, *komisjoni liige.* – Härra juhataja, ma sooviksin algatuseks teile meelde tuletada, et komisjoni reaktsioon eelmise mai tsüklonile oli kiire ja oluline. Me andsime humanitaar- ja toiduabi ning tegime kodanikukaitse mehhanismi kaudu koostööd ELi liikmesriikidega.

Me oleme rahul ASEANi aktiivse rolliga rahvusvaheliste panuste kooskõlastamisel. Komisjon rahastas suurema osa ASEANi, Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni ja valitsuse ühiselt ettevõetud vajaduste hindamisest. Humanitaarne hädaolukord ei ole veel läbi, kuid me käsitleme nüüd juba ka taastamise küsimusi. Sellel ajal on kõige tähelepanuväärsemaks olnud kodanike, kohalike valitsusväliste organisatsioonide ja Birma Punase Risti solidaarsuspuhang. See on selgeks märgiks, et kodanikuühiskonnale käega löömine ei tule kõne allagi.

Probleemid, mis vajavad käsitlemist, on järgmised:

esiteks tuleb meil Birma rahva eraldatust vähendada. Kodanikuühiskond vajab tugevdamist. Komisjon on kaaskorraldajaks 29. oktoobril Brüsselis toimuvale konverentsile, mis käsitleb kodanikuühiskonna rolli Birmas.

Teiseks peame me kasutama kõiki võimalusi suhelda valitsusega. 26. oktoobril Pekingis toimuval ASEMi tippkohtumisel on president Barroso oodatud sõna võtma. Lisaks sellele on komisjon loonud tervishoidu, haridust ja toimetulekut puudutavate küsimuste osas töösuhted erinevate ministeeriumidega.

Kolmandaks, me peame säilitama Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kui liikumapaneva jõu positsiooni ning seda tugevdama. ÜRO peasekretärile ja ÜRO erinõunikule, Ibrahim Gambarile ei ole võrdväärseid. Komisjon toetab kindlalt Birma inimõiguste küsimustega tegeleva ÜRO eriraportööri härra Tomás Ojea Quintana jõupingutusi.

Rahvuslik leppimine nõuab ka kaasavat dialoogi. See ei saa toimuda siis, kui poliitilised huvigrupid on vangistatud või koduarestis. Me jätkame kõikide poliitilistel põhjustel kinni peetud isikute vabastamise taotlemist. Komisjon toetab ka Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) jõupingutusi lõpetada militaar- ja infrastruktuuri programmides kasutatav sunniviisiline töö.

Komisjon kasutab kõiki vahendeid, et väljendada oma muret seoses sunniviisilise tööga ja põhivabaduste mittetagamisega. Birma inimesed on meie tähelepanu ja abi ära teeninud, ning komisjon teeb selles suhtes ka edaspidi kõik tema võimuses oleva.

Juhataja. - Arutelu on lõppenud.

Kirjalikud avaldused (artikkel 142)

Sebastian Valentin Bodu (PPE-DE), *kirjalikult.* – (RO) Euroopa Parlament peab moodustama ühisrinde, et mõista hukka Birma, kus inimsusevastaste kuritegude olukord on muutunud traagiliseks. Väga lugupeetud valitsusvälised organisatsioonid viitavad, et viimase kuue kuu jooksul on umbes 70 000 tsiviilisikut olnud sunnitud oma kodu maha jätma, üritades põgeneda sõjaväehunta pideva kuritarvitamise eest.

Birmas on sõjaväeline diktatuur kehtinud juba 50 aastat, ning me taunime fakti, et selle elanikud ei ole juba pool sajandit saanud normaalset elu elada.

Pidades silmas tagakiusamise, piinamise, sunnitöö, maa konfiskeerimise ja liikumisõiguste piiramise taset Birmas, saab selle asutusi vabalt süüdistada inimsusevastastes kuritegudes.

Euroopa Liidu kui oma põhimõtte kohaselt inimõiguseid tagava institutsiooni liikmena usun ma, et Birma asutustele on vaja avalikult teada anda, et inimõiguste tagamine on riigi majandusliku heaolu aluseks. Kõikide Birmas kinni peetavate poliitvangide vabastamine, alustades Nobeli rahupreemia pälvinud Aung San Suu Kyist, oleks selle riigi asutuste poolt väga sümboolne, viidates sellele, et nad on rahvusvahelisele dialoogile avatud ning ei kavatse kogu ülejäänud maailmast täielikult eralduda.

Jules Maaten (ALDE), *kirjalikult. – (NL)* Samaaegselt 2008. aasta 24. oktoobril Pekingis toimuva ASEMi tippkohtumisega täitub Birma opositsiooni liidri ja Nobeli preemia võitja Aung San Suu Kyi täpselt 13. kinnipidamisaasta. ÜRO peasekretär Ban Ki-Moon on andnud teada oma kavatsusest külastada detsembris Birmat, kuid on osutanud, et see toimub ainult tingimusel, et Birma poliitilises ja inimõigusi puudutavas olukorras on tõsised edusammud reaalsed, vastasel juhul on ta sunnitud oma visiidi edasi lükkama. Eelseisev ASEMi tippkohtumine on ideaalne võimalus avaldada Birmale tugevat survet, et ta täidaks kohe ÜRO tingimused ning tagaks seega Ban Ki-Mooni visiidi.

14. Hääletused

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on hääletamine.

(Hääletuste tulemused ja muud üksikasjad: vt protokoll)

- 14.1. Venetsueela (hääletus)
- 14.2. Kongo Demokraatlik Vabariik: kokkupõrked idapiiril (hääletus)
- 14.3. Birma (hääletus)
- 15. Parlamendi komisjonide ja delegatsioonide koosseis (vt protokoll)
- 16. Teatud dokumente puudutavad otsused (vt protokoll)
- 17. Kirjalikud deklaratsioonid (kodukorra artikkel 116): (vt protokoll)

18. Istungil vastuvõetud tekstide edastamine (vt protokoll)

19. Järgmiste istungite ajakava (vt protokoll)

20. Istungjärgu vaheaeg

Juhataja. – Kuulutan Euroopa Parlamendi istungjärgu katkestatuks.

(Istung lõppes kell 16.20)

LISA (Kirjalikud vastused)

KÜSIMUSED NÕUKOGULE (Vastuste eest kannab ainuvastutust Euroopa Liidu Nõukogu eesistujariik)

Küsimus nr 13, mille esitas Gay Mitchell (H-0732/08)

Teema: ELi rahaliste vahendite väärkasutamine

Bulgaaria asutuste esindajad, neist kõige olulisemana peaprokurör Boris Velchev, on hiljuti tunnistanud, et koostööd OLAFiga pettuse ja ELi rahaliste vahendite väärkasutamise uurimisel tuleb kõnealuses riigis parandada ja oluliselt kiirendada.

Kuidas kavatseb nõukogu tagada, et see kiire koostöö teoks saab?

Kuidas kavatseb nõukogu saata praegustele ja tulevastele liikmesriikidele jõulise sõnumi, et korruptsioonil pole Euroopa Liidus kohta, eriti Euroopa maksumaksja raha kulutamise ja jaotamisega seoses?

Vastus

(FR) Käesolevat eesistujariigi vastust, mis ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv, ei esitatud suuliselt Euroopa Parlamendi osaistungjärgul 2008. aasta oktoobris Strasbourgis toimunud nõukogu infotunnis.

Euroopa Liit peab korruptsiooniga võitlemist äärmiselt tähtsaks. Konkreetseteks tõenditeks selle kohta on Euroopa ühenduste ametnike või Euroopa Liidu liikmesriikide ametnikega seotud korruptsiooni vastast võitlust käsitlev 26. mai 1997. aasta konventsioon⁽⁴⁾ ja nõukogu 22. juuli 2003. aasta raamotsus 2003/568/JSK korruptsioonivastase võitluse kohta erasektoris⁽⁵⁾. Lisaks neile on olemas mitmesugused õigusaktid Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse kohta, eriti Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse konventsioon⁽⁶⁾ ja otsus OLAFi loomise kohta. Samuti ollakse väga kaugele jõudnud nõukogu otsuse korruptsioonivastase kontaktpunktide võrgustiku loomise kohta ettevalmistamisel⁽⁷⁾.

Sellega seoses usub nõukogu, et on ülimalt tähtis, et Euroopa Liidu rahaliste vahendite haldamisel erinevates liikmesriikides järgitaks täielikult kohaldatavaid ühenduse norme. Selle saavutamiseks saab nõukogu regulaarselt komisjonilt aruandeid ja ettepanekuid, mis väga tähelepanelikult läbi vaadatakse. Seega peab nõukogu väga tähtsaks koostöö tugevdamist Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) ja liikmesriikide vahel.

2005. aastal võttis nõukogu vastu järeldused, milles ta "[kutsus] OLAFi ja liikmesriike üles tugevdama koostööd, et oma tegevust ELi finantshuvide kaitse ja pettusevastase võitluse valdkonnas rohkem kooskõlastada ja [pidas] otstarbekaks parandada selleks teabevahetuse menetlusi ning [jagas] kohtu seisukohta võimaluse kohta luua kooskõlastamis- ja abistamistegevuseks eraldiseisev struktuur."

Seda tähele pannes tuleb ka meeles pidada, et see, kuidas OLAFi töö on korraldatud, sh praktilised üksikasjad ameti koostöös liikmesriikidega, on küsimus, milles amet on halduslikult sõltumatu.

Mis puudutab konkreetselt ELi rahaliste vahendite haldamise küsimust Bulgaarias, siis koostas komisjon hiljuti sel teemal aruande Euroopa Parlamendile ja nõukogule⁽⁸⁾ning sellega tegelevad praegu nõukogu asjaomased organid.

Ja lõpetuseks, oma 15. septembri 2008. aasta järeldustes leidis nõukogu, et Bulgaaria ja Rumeenia puhul rakendatud koostöö- ja kontrollimehhanism on asjakohane vahend ning et see jääb kehtima kuni selle raames oodatavate tulemuste saavutamiseni.

Nõukogu jätkab selles valdkonnas toimuva hoolikat jälgimist.

⁽⁴⁾ EÜT C 195, 25.06.1997, lk 2

⁽⁵⁾ ELT L 192, 31.07. 2003, lk 54

⁽⁶⁾ EÜT C 316, 27.11.1995, lk 49

⁽⁷⁾ Doc. 11231/07

⁽⁸⁾ Doc. 12244/08 FIN 299 BUDGET 27 PECOS 17 FSTR 18 AGRISTR 18 AGRIFIN 64 COVEME 6 (KOM(2008) 496 lõplik 23. juuli 2008).

* *

Küsimus nr 14, mille esitas Silvia-Adriana Țicău (H-0734/08)

Teema: Turvaliste puhkealade ja parklate tagamine kaubaveokite juhtidele

Maanteetranspordi arvele langeb 72,2% kogu ühenduse maismaa kaubavedude mahust. Umbes 600 000 ettevõtet ja 4,5 miljonit inimest töötab Euroopa maanteetranspordi sektoris, mis seega on liidu majandusarengule tähtis. Selles olukorras on maanteeliikluse ohutus ja sõidukijuhtide sotsiaalsete tingimuste parandamine eriti tähtsad küsimused. Euroopa normide kohaselt peavad sõidukijuhid järgima teatud nõudeid sõiduaja, tööaja ja puhkeaja osas. Siiski pole piisaval arvul turvalisi parklaid. Juhtumitest teatamise teenistuse avaldatud statistika näitab, et liidu transpordisektoris kantakse kaupade varguse tõttu igal aastal 8,2 miljardit eurot kahju, kusjuures 70% teatatud juhtumitest leiab aset ajal, kui sõidukid ei liigu.

Kas nõukogu saab teatada, millised ühenduse meetmed ja algatused on ette nähtud turvaliste parklate ehitamiseks, eriti Rumeenias ja Bulgaarias, ja kuidas need kajastuvad ELi eelarves?

Vastus

(FR) Käesolevat eesistujariigi vastust, mis ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv, ei esitatud suuliselt Euroopa Parlamendi osaistungjärgul 2008. aasta oktoobris Strasbourgis toimunud nõukogu infotunnis.

Parklate ehitamine on peamiselt liikmesriikide ülesanne ja seepärast puuduvad selles valdkonnas ühenduse meetmed. Siiski on Euroopa Parlament ja nõukogu äsja "liiklusohutuse" peatükis esimesel lugemisel kokku leppinud direktiivi suhtes maanteede infrastruktuuri ohutuse korraldamise kohta⁽⁹⁾. Nõukogu võttis direktiivi ametlikult vastu 10. oktoobril.

Kõnealuses direktiivis rõhutavad Euroopa Parlament ja nõukogu, et "teeäärsete parklate piisav arv on väga oluline mitte üksnes kuritegude ennetamise, vaid ka liiklusohutuse seisukohalt." Parklad võimaldavad juhtidel puhkepause õigesti ajastada ja reisi täieliku keskendumisvõimega jätkata. Seetõttu peaks piisava arvu turvaliste parklate olemasolu olema maanteede infrastruktuuri ohutuse korraldamise lahutamatu osa.

Direktiivile on lisatud ka säte, milles on esitatud kriteeriumid ohutute parklate rajamiseks. Liikmesriike julgustatakse eespool nimetatud kriteeriume kohaldama, eriti piisava arvu ohutute parklate ehitamiseks, et parandada liiklusohutust.

* * *

Küsimus nr 15, mille esitas Colm Burke (H-0736/08)

Teema: Toiduga varustatus Etioopias

ÜRO andmete kohaselt on Etioopias pärast kogu riiki haaranud põuda toiduga varustatuse olukord halvenenud murettekitava tasemeni. Vastavalt ÜRO Humanitaarasjade Koordinatsiooni Büroo (OCHA) tehtud avaldusele vajab põua ja kõrgete toiduhindade koosmõju tõttu Etioopias toiduabi umbes 4,6 miljonit inimest.

Kas nõukogu saab avaldada, kui palju abi EL ja selle liikmesriigid praegu Etioopiale annavad ja kas toiduabi saab suurendada, pidades konkreetselt silmas käesolevat rasket olukorda selles riigis?

Vastus

(FR) Käesolevat eesistujariigi vastust, mis ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv, ei esitatud suuliselt Euroopa Parlamendi osaistungjärgul 2008. aasta oktoobris Strasbourgis toimunud nõukogu infotunnis.

Härra Burke, mulle meenub, et kui me viimasel osaistungjärgul rääkisime, siis avaldasite te tegelikult toetust ambitsioonikale arenguabi poliitikale. Konkreetselt Etioopiat puudutavas toiduga varustatuse küsimuses jagab nõukogu eesistuja teie muret. Teie nimetasite Humanitaarasjade Koordinatsiooni Büroo avaldust, milles kinnitatakse, et Etioopias vajab toiduabi enam kui 4,6 miljonit inimest. Pärast seda on olukord kahjuks veelgi halvenenud. Tegelikult avaldas Etioopia valitsus 17. septembril selle kohta uue arvu ja hindab nüüd, et põud mõjutab juba 12 miljonit inimest ja selle nähtuse tagajärgi on raskendanud toiduhindade järsk tõus. Otseses nälja ja alatoidetuse ohus arvatakse praegu olevat 6,4 miljonit inimest.

Seda olukorda arvestades reageerib Euroopa Liit kahel tasandil:

- esiteks erakorralise toiduabi kaudu; võetakse erakorralisi meetmeid, et rahuldada haavatavate elanikkonnarühmade vajadusi lühiajalises plaanis;
- seejärel, pikemas perspektiivis, on ELi arengupoliitikas rakendatud programmid, et tagada toiduga varustatus ja võimaldada riigil pikas perspektiivis vabaneda vajadusest toiduabi järele.

Mis puudutab erakorralist toiduabi, siis selle vormiks on annetused partneritele, näiteks Maailma Toiduprogrammile (WFP). Sooviksin rõhutada, et 2008. aasta Aafrika Sarve kriisi ajal oli 10 suurima WFP doonori hulgas viis Euroopa Liidu liikmesriiki. Näiteks 2008. aastal eraldas Euroopa Liit WFP kaudu Etioopiale 28,7 miljoni euro väärtuses toiduabi.

Lisaks ELi poolt WFP kaudu antud abile on paljud liikmesriigid andnud Etioopiale toiduabi muude mehhanismide kaudu, näiteks humanitaarhädaolukordadeks mõeldud ÜRO Hädaabi Keskfondi (CERF) või Humanitaarasjade Koordinatsiooni Büroo Etioopia Fondi vahendusel.

Üldiselt on plaanis suurendada abi piirkonnale väga kiiresti, kusjuures Euroopa Komisjon on 16. oktoobril teatanud 15 miljoni euro väärtuses erakorraliste vahendite eraldamisest viiele Aafrika Sarve riigile, mis kannatavad põua ja toiduhindade tõusu käes.

Kokku peaks sellest uuest rahaeraldisest kasu saama üle 10 miljoni inimese, sh 4,6 miljonit Etioopias ja ülejäänud Somaalias, Kenyas, Ugandas ja Djiboutis. Seni on komisjon 2008. aastal eraldanud Aafrika Sarvele 134,5 miljoni euro väärtuses humanitaarabi, lisaks Sudaanile antud abile, millest 64 miljonit eurot moodustas toiduabi. Siiski, arvestades, et ELi toiduabi haldab Euroopa Komisjon, peaks viimane selle teema kohta andma üksikasjalikumat teavet.

Nagu näete, näitab ELi antud abi koos liikmesriikide poolt kahepoolselt või mitmepoolsete organite raames antud abiga ELi otsustavat tegevust humanitaarolukorra parandamiseks Etioopias.

* *

Küsimus nr 16, mille esitas Aloyzas Sakalas (H-0737/08)

Teema: Põhjused, miks Iraani rahva mudžahiidlikku organisatsiooni (PMOI) ei arvatud välja nõukogu terroristlike organisatsioonide loetelust

Iraani rahva mudžahiidlik organisatsioon (PMOI) on olnud nõukogu terroristlike organisatsioonide loetelus alates 2003. aastast. Kõnealune otsus põhines Ühendkuningriigi siseministeeriumi otsusel lisada PMOI Ühendkuningriigi keelatud organisatsioonide loetellu.

PMOI on Ühendkuningriigi pädeva asutuse otsuse vaidlustanud. Keelatud organisatsioonide apellatsioonikomisjoni ja apellatsioonikohtu otsuste tulemusena eemaldati PMOI 2008. aasta juunis Ühendkuningriigi keelatud organisatsioonide loetelust.

Alates 24. juunist 2008 puudub nõukogu otsusel seega alus kohtuasutuse või võrdse pädeva asutuse otsuse näol. Siiski ei otsustanud nõukogu 15. juulil 2008 terroristlike organisatsioonide loetelu läbivaatamise käigus PMOId loetelust eemaldada. Mis põhjusel hoiab nõukogu PMOId nõukogu terroristlike organisatsioonide loetelus?

Vastus

(FR) Käesolevat eesistujariigi vastust, mis ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv, ei esitatud suuliselt Euroopa Parlamendi osaistungjärgul 2008. aasta oktoobris Strasbourgis toimunud nõukogu infotunnis.

Nõukogu varasematele otsustele Iraani rahva mudžahiidliku organisatsiooni (PMOI) Euroopa terrorismivastasesse loetellu lisamiseks ja seejärel seal hoidmiseks oli põhjuseks asjaolu, et organisatsioon oli lisatud Ühendkuningriigis keelatud terroristlike organisatsioonide loetellu.

Kuna Ühendkuningriigi valitsus oli 24. juunil otsustanud PMOI oma loetelust eemaldada, siis tõstatati küsimus, kas kõnealune organisatsioon tuleks eemaldada Euroopa loetelust.

Nõukogu sai siiski muud teavet ja selle tulemusena järeldas 15. juulil, et on endiselt põhjust jätta PMOI Euroopa loetellu, kooskõlas ühises seisukohas 2001/931/ÜVJP sätestatud kriteeriumidega.

Sooviksin rõhutada, et kõnealusele organisatsioonile teatati nõukogu otsusest, samuti selgitati põhjuseid, miks organisatsioon jäeti loetellu. Sellega seoses ja kooskõlas kehtivate eeskirjadega teatati PMOI-le, et organisatsioonil on võimalus taotleda otsuse läbivaatamist ja esitada apellatsioon Euroopa ühenduste Esimese Astme Kohtule.

PMOI kasutaski täpselt seda lähenemisviisi, kui otsustas otsuse vastu apellatsiooni esitada, esitades 21. juulil apellatsiooni Esimese Astme Kohtule. Kohtuasi on praegu arutusel ja nõukogu asi pole kõnealust protsessi kommenteerida.

* *

Küsimus nr 17, mille esitas Sarah Ludford (H-0738/08)

Teema: Liikluseeskirja rikkumiste sanktsioonide piiriülese täitmise tagamine

Pidades silmas ELi eesmärke luua vaba liikumise, ühise õiguse ja jagatud keskkonnastandardite ala, siis kas nõukogu nõustub, et oleks mõistlik, et sõidukijuhte, kes ei austa kohalikke, piirkondlikke või riiklikke liikluseeskirju ELis, näiteks maantee kasutustasu maksmata jätmisega, emissiooninormi või roheala rikkumisega või sõites või parkides bussidele või trammidele reserveeritud sõidureal, trahvitaks sõltumata sellest, millise liikmesriigi kodanikud või elanikud nad on? Mida teeb nõukogu, et jõuda objektiivse ja kõikehõlmava jõustamiseni?

Vastus

(FR) Käesolevat eesistujariigi vastust, mis ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv, ei esitatud suuliselt Euroopa Parlamendi osaistungjärgul 2008. aasta oktoobris Strasbourgis toimunud nõukogu infotunnis.

Euroopa kodanike poolt ELi territooriumil väljaspool kodaniku päritoluriiki toime pandud liikluseeskirja rikkumiste küsimusega tegelemine on transpordi valdkonnas Prantsuse eesistumisperioodi prioriteet.

Eesistujariik kavatseb aluseks võtta komisjoni 2008. aasta aprillis esitatud ettepaneku. Kõnealune ettepanek võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv on mõeldud hõlbustama karistuste piiriülest täitmist liiklusohutuse valdkonnas teatud liikmesriikide õiguses sätestatud rikkumiste korral (turvavöö kinnitamata jätmine, lubatud sõidukiiruse ületamine, sõiduki juhtimine alkoholijoobes ja foori punase tule eiramine) (10). Konkreetselt on ettepaneku eesmärk ELi elektroonilise andmevahetusvõrgu loomine sõiduki omaniku isiku kindlakstegemiseks, nii et selle liikmesriigi ametiasutused, kus õigusrikkumine toime pandi, saaksid saata teatise sõiduki omanikule sõltumata sellest, millises ELi liikmesriigis ta asub. Tegelikkuses raskendab või hoiab uurimise, menetluse või karistuste eduka täitmise ära asjaolu, et mõned rikkumiste sooritajad ei ela liikmesriigis, kus rikkumine registreeritakse.

9. oktoobril toimus transpordiministrite nõukogu koosolekul esialgne arvamuste vahetus. Sellel jõuti ulatuslikule konsensusele vajaduse suhtes ettepaneku arutelu kiiresti lõpule viia. See võimaldaks meil saavutada liiklusohutuse valges raamatus sätestatud eesmärgid (surmajuhtumite arvu vähendamine poole võrra Euroopa teedel aastaks 2010).

Lisaks on nõukogu Euroopa Liidu lepingu VI jaotise raames juba vastu võtnud mitu õigusakti liikmesriikide politseiametite ja kohtuorganite vahelise koostöö ja teabevahetuse parandamiseks, mis reguleerivad haldusmenetlust liikluseeskirja rikkumiste suhtes, sh:

- raamotsus 2005/214/JSK rahaliste karistuste vastastikuse tunnustamise põhimõtte kohaldamise kohta⁽¹¹⁾. Kõnealuse otsuse eesmärk on tagada, et mõnes liikmesriigis määratud rahalised karistused täidetakse selles liikmesriigis, kus asjaomasel isikul on alaline elukoht, vara või sissetulek;
- juhtimisõiguse äravõtmise konventsioon (1998)⁽¹²⁾;
- konventsioon Euroopa Liidu liikmesriikide vahelise vastastikuse õigusabi kohta kriminaalasjades (2000)⁽¹³⁾;

⁽¹⁰⁾ Doc. 7984/08 KOM (2008) 151.

⁽¹¹⁾ ELT L 76, 22.3.2005, lk 16.

⁽¹²⁾ EÜT C 216, 10.7.1998, lk 2.

⁽¹³⁾ EÜT C 197, 12.7.2000, lk 3.

- nõukogu raamotsus 2006/960/JSK Euroopa Liidu liikmesriikide õiguskaitseasutuste vahelise teabe ja jälitusteabe vahetamise lihtsustamise kohta⁽¹⁴⁾;
- otsus piiriülese koostöö tõhustamise kohta, eelkõige seoses terrorismi-ja piiriülese kuritegevuse vastase võitlusega (2008)⁽¹⁵⁾ ja viimase otsuse rakendusotsus⁽¹⁶⁾.

Kõnealune otsus sisaldab konkreetselt sätteid sõiduki registreerimisandmete automatiseeritud piiriüleste päringute kohta.

* *

Küsimus nr 19, mille esitas Koenraad Dillen (H-0743/08)

Teema: Rwandasse suunduvale valimisvaatlusmissioonile viisa väljastamisest keeldumine

Euroopa Parlament saadetis esmaspäeval, 15. septembril toimunud valimistele Rwandas vaatlejate delegatsiooni, mille liikmeskond määrati kindlaks vastavalt D'Hondti süsteemile. Delegatsioon koosnes erineva kodakondsusega ja erinevate poliitiliste jõududega seotud poliitikutest. Mina, fraktsioonilise kuuluvuseta Euroopa Parlamendi liige, pidin sellesse delegatsiooni kuuluma. Eelmisel aastal viibisin ma iga-aastasel ELi-AKV kohtumisel Kigalis ja sel puhul väljastati mulle viisa. Siiski, seekord keeldus Rwanda saatkond Brüsselis mulle viisat väljastamast ilma ühtegi põhjust nimetamata, vaatamata sellele, et neid selleks korduvalt üles kutsuti, ja tulemuseks oli see, et delegatsioon pidi teele asuma ilma ühe liikmeta. Selliselt toimides on Rwanda valitsus näidanud, et soovib ise otsustada, kes võib valimisvaatlusmissioonil osaleda, kahjustades seega Euroopa Parlamendi kui sõltumatu poliitilise institutsiooni usaldusväärsust.

Milline on nõukogu arvamus Rwanda ametivõimude suhtumise kohta? Kas nõukogu on küsinud, miks Rwanda ei soovinud kõnealuse delegatsiooni liikmele viisat väljastada? Milliseid avaldusi kavatseb nõukogu edaspidi Rwanda ametivõimudele teha, et sellist meelevaldset tegevust vältida?

Vastus

50

ET

(FR) Käesolevat eesistujariigi vastust, mis ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv, ei esitatud suuliselt Euroopa Parlamendi osaistungjärgul 2008. aasta oktoobris Strasbourgis toimunud nõukogu infotunnis.

Nõukogu peab kahetsusväärseks Rwanda Brüsseli saatkonna keeldumist teile viisa väljastamisest ja selle keeldumise põhjuste selgitamata jätmist. Nõukogu eesistujariik kohapeal ja Euroopa Komisjoni delegatsiooni juht on esitanud Rwanda asutustele Kigalis avaldused seoses viisade väljastamata jätmisega mõnedele Euroopa Komisjoni valitud valimiste vaatlejatele. Ehkki see on olukorda oluliselt parandanud, siis kahjuks teie juhtumi puhul positiivne mõju puudus.

Regulaarsete kontaktide käigus Rwandaga jätkab nõukogu ELi sõltumatuse rõhutamist viimase tegevuses, mida nõrgestab selline keeldumine väljastada viisad neile, kes on määratud osalema ELi missioonidel Rwandas ELi ja Rwanda suhete raames.

Nõukogu on julgustanud komisjoni uurima võimalikke tegevussuundi, selleks et vältida teiste ELi valimisvaatlusmissioonide sattumist sarnastesse raskustesse tulevikus. Üheks sammuks võib olla Euroopa Liidu vaatlejaid käsitleva mittediskrimineerimisklausli lisamine lepingutesse, mis sõlmitakse riikidega, kes on palunud vaatlusmeeskonna saatmist.

*

Küsimus nr 20, mille esitas Dimitrios Papadimoulis (H-0747/08)

Teema: Iisraeli vanglates olevate Palestiina vangide õiguste kaitse

Oma hiljutises resolutsioonis (P6_TA (2008) 0404) Palestiina vangide olukorra kohta Iisraeli vanglates rõhutas parlament, et Iisraeli vanglates hoitakse kinni "enam kui 11 000 palestiinlast, sealhulgas sadu naisi ja lapsi", väljendas "muret Palestiina nais- ja kaitsetute vangide olukorra pärast, keda teadaolevalt koheldakse

⁽¹⁴⁾ ELT L 386, 29.12.2006, lk 89.

⁽¹⁵⁾ ELT L 210, 6.8.2008, lk 1.

⁽¹⁶⁾ ELT L 210, 6.8.2008, lk 12.

halvasti ja kellel puudub ligipääs tervishoiule" ja kutsus Iisraeli üles "tagama, et järgitaks kinnipidamise miinimumstandardeid, tooma kõik kinnipeetavad kohtu ette, lõpetama haldusaresti kasutamise ning rakendama asjakohaseid meetmeid vangistatud alaealiste ja vangide külastusõiguse osas, järgides täielikult rahvusvahelisi standardeid, sh lapse õiguste konventsiooni ning ÜRO piinamise [...] vastast konventsiooni".

Mida on nõukogu juba teinud, et kaitsta Iisraeli vanglates olevate Palestiina vangide, eriti laste, õigusi ja milliseid meetmeid võtab komisjon vastuseks parlamendi resolutsioonile?

Vastus

(FR) Käesolevat eesistujariigi vastust, mis ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv, ei esitatud suuliselt Euroopa Parlamendi osaistungjärgul 2008. aasta oktoobris Strasbourgis toimunud nõukogu infotunnis.

Kuna me juba oleme seda küsimust üheskoos arutanud eelmise aasta juuli osaistungjärgul, siis sooviksin teile taas kord kinnitada, et EL on selles küsimuses äärmiselt aktiivne. EL jätkab kõigil tasanditel Iisraeli teavitamist oma suurematest mureküsimustest inimõigustealase olukorraga seoses: liit teeb seda kõigil kahe poole vahelistel kõrgetasemelistel kohtumistel ja poliitilise dialoogi raames toimuvatel kohtumistel.

Neil kohtumistel arutatakse kõiki teemasid:

- inimõiguste, sh usuvabaduse ja südametunnistuse vabaduse austamine;
- asunduste laiendamine;
- rahvusvaheline humanitaarõigus; ja
- haldusarest, sh konkreetsed juhtumid, mis ongi teema, mille austatud parlamendiliige selgesõnaliselt tõstatas.

Konkreetselt laste teemal kaaluti 30. aprillil 2008 toimunud ELi-Iisraeli mitteametliku inimõiguste töörühma kolmandal kohtumisel üksikasjalikumalt paljusid küsimusi, näiteks vähemuste, inimõiguste kaitsjate ja laste õiguste olukord. Sellel kohtumisel kordas EL vajadust neis küsimustes asjakohaselt edasi tegutseda.

Üldiselt usub EL, et on elutähtis säilitada kontakti kõigi diplomaatiliste ja poliitiliste kanalite kaudu. EL on alati tugevalt rõhutanud dialoogi suunda. Dialoog rahvusvahelise õiguse ja humanitaarõiguse austamise üle, mida peetakse konstruktiivselt, vastavalt Iisraeliga sõlmitud lepingu sätetele, on kõige tõhusam meetod ELi seisukohtade ja sõnumite edastamiseks kõigis muret valmistavates küsimustes.

Käesoleva aasta 16. juunil peetud ELi-Iisraeli assotsiatsiooninõukogu kaheksandal kohtumisel toimus arutelu ELi ja Iisraeli vaheliste suhete laiendamise teemal. Selles kontekstis on ELi ja Iisraeli vaheline dialoog inimõiguste küsimuses selle protsessi võtmetähtsusega element, sest EL paneb ette luua assotsiatsioonilepingu raames inimõiguste allkomisjon; see allkomisjon asendaks olemasoleva mitteametliku töörühma. Parlament on seda algatust tervitanud, näidates meie ühist lähenemisviisi kõnealusele olukorrale.

* *

Küsimus nr 21, mille esitas Christopher Heaton-Harris (H-0749/08)

Teema: ELi rahastamine

Miks Lissaboni leping üldse vajalik on? ELi 2009. aasta eelarve projekt näitab, et komisjon jätkab uute meetmete rahastamist, mis sisalduvad ratifitseerimata aluslepingus, vaatamata asjaolule, et selleks puudub õiguslik alus. Kui see on võimalik, siis milleks aluslepingut tegelikult vaja on?

Vastus

(FR) Käesolevat eesistujariigi vastust, mis ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv, ei esitatud suuliselt Euroopa Parlamendi osaistungjärgul 2008. aasta oktoobris Strasbourgis toimunud nõukogu infotunnis.

Nõukogu ülesanne ei ole kommenteerida Lissaboni lepingut, mille liikmesriigid on allkirjastanud, kuid mille ratifitseerimisprotsess pole veel lõpule viidud.

Siiski juhitakse austatud parlamendiliikme tähelepanu 19.–20. juuni 2008. aasta Euroopa Ülemkogu järeldustele⁽¹⁷⁾, mille kohaselt on Lissaboni lepingu eesmärk aidata liidul toimida tõhusamalt ja demokraatlikumalt.

* *

Küsimus nr 22, mille esitas Nirj Deva (H-0751/08)

Teema: Valery Giscard d'Estaingi kommentaarid Lissaboni lepingu kohta

Kas nõukogu eesistujariik nõustub Valery Giscard d'Estaingi kommentaaridega, et riigid, kes ei soovi Lissaboni lepingut heaks kiita, võiksid lihtsalt saada Euroopa Liidus teistsuguse liikmestaatuse, mis tooks kaasa nn "kahekiiruselise" Euroopa?

Vastus

(FR) Käesolevat eesistujariigi vastust, mis ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv, ei esitatud suuliselt Euroopa Parlamendi osaistungjärgul 2008. aasta oktoobris Strasbourgis toimunud nõukogu infotunnis.

Nõukogu ülesanne ei ole kommenteerida poliitikategelaste avaldusi.

* *

Küsimus nr 23, mille esitas Martin Callanan (H-0753/08)

Teema: Lissaboni leping

Kas nõukogu eesistujariik usub, et ka teiste liikmesriikide, näiteks Prantsusmaa, elanikud oleksid Lissaboni lepingu referendumil tagasi lükanud, kui neile selleks võimalus oleks antud?

Vastus

(FR) Käesolevat eesistujariigi vastust, mis ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv, ei esitatud suuliselt Euroopa Parlamendi osaistungjärgul 2008. aasta oktoobris Strasbourgis toimunud nõukogu infotunnis.

Tuleks meeles pidada, et liikmesriigid ratifitseerivad aluslepingute muudatused vastavalt oma põhiseaduslikule korrale. Kui selline ratifitseerimine toimub referendumil, siis peab asjaomane liikmesriik nõustuma referendumi kaudu saadud tulemustega.

Nõukogu ülesanne pole esitada arvamusi austatud parlamendiliikme poolt tõstatatud küsimuses.

*

Küsimus nr 25, mille esitas Athanasios Pafilis (H-0758/08)

Teema: Õppused "Europe-II/2008" Kreekas

Eelmisel nädalal viis Eurokorpuse Hellbrocki lahingugrupp Askos-Profitise piirkonnas Kreekas (Thessaloniki) Kreeka sõjaväelise juhtimise all läbi sõjalised õppused nimega "Europe-II/2008", mis hõlmasid ka, nagu näitavad Kreeka ajakirjanduses avaldatud fotod, sõjaväe vastasseisu demonstrantidega, kes kannavad loosungit sõnadega "EL, mine koju"!

Milline on nõukogu seisukoht selliste ELi sõjajõudude õppuste suhtes? Kas nõukogu on arvamusel, et igal rahval, olgu ELis või sellest väljaspool, on õigus avalikult oma vaateid avaldada, mille hulka loomulikult kuulub ka vastuseis ELi poliitikale ja selle suveräänsuse kahtluse alla seadmine?

Vastus

(FR) Käesolevat eesistujariigi vastust, mis ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv, ei esitatud suuliselt Euroopa Parlamendi osaistungjärgul 2008. aasta oktoobris Strasbourgis toimunud nõukogu infotunnis.

⁽¹⁷⁾ doc. 11018/08

Nõukogu soovib osutada mitte üksnes sellele, et seda tüüpi õppuste läbiviimine on riikide pädevuses, vaid ka sellele, et Eurokorpus on institutsioon, mis pole Euroopa Liidu osa.

*

Küsimus nr 26, mille esitas Marie Anne Isler Béguin (H-0760/08)

Teema: Euroopa Kohtu 12. juulil 2005. aastal tehtud otsuse järelmõju

Kuna Prantsusmaa ei järginud ELi eeskirju püütud kalade suuruse kohta, siis tegi Euroopa Kohus 12. juulil 2005. aastal otsuse, millega kästi kõnealusel riigil tasuda 20 miljoni eurone rahaline karistus ja 57,8 miljoni eurone pooleaastane trahv.

Mis kuupäeval Prantsusmaa otsuses sisalduvad ettekirjutused täitis? Millise summa ulatuses on Prantsusmaa pärast kõnealust kuupäeva tegelikult rahalist karistust ja trahve maksnud?

Vastus

(FR) Käesolevat eesistujariigi vastust, mis ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv, ei esitatud suuliselt Euroopa Parlamendi osaistungjärgul 2008. aasta oktoobris Strasbourgis toimunud nõukogu infotunnis.

Proua Isler Béguin, ma ei tunne, et mul oleks õige teile vastata nõukogu eesistujana, sest nõukogu ülesanne pole võtta seisukohta kohtuotsuse rakendamise kohta liikmesriigi poolt. Kui Prantsuse minister võin ma teile kinnitada, et Prantsusmaa on tehtud otsuse täielikult täitnud.

* *

Küsimus nr 27, mille esitas Ilda Figueiredo (H-0762/08)

Teema: Viie USAs vangis hoitava Kuuba patrioodi õigused

Nagu on üldiselt teada, on USA ligi kümme aastat (alates 12. septembrist 1998) hoidnud Ameerika vanglates viit Kuuba patriooti, need on Gerardo Hernández, René González, Ramón Labañino, Fernando González ja Antonio Guerrero. Need on viis Kuuba kodanikku, kes pole teinud midagi valesti peale selle, et on kaitsnud oma riiki ja rahvast ja kes on langenud mitmete rikkumiste ohvriks.

Kogu selle aja pole neile võimaldatud nende põhilisi inimõigusi, isegi mitte perekonnaliikmete külastusi. Mitmele Euroopa Parlamendi liikmele, sealhulgas mulle, pole samuti antud luba neid külastada.

Mida kavatseb nõukogu teha, et edastada USA administratsioonile oma seisukohad kõige põhilisemate inimõiguste mitteaustamise ja kõnealuse viie vangi perekonnaliikmete külastustele seatud julmade takistuste ja piirangute kohta?

Kas komisjon on teatanud USA administratsioonile, mida ta arvab asjaolust, et Euroopa Parlamendi liikmetel, sealhulgas minul, pole võimaldatud viit Kuuba patriooti külastada?

Küsimus nr 28, mille esitas Georgios Toussas (H-0773/08)

Teema: Viie Kuuba patrioodi kohene vabastamine

Juba kümme aastat on möödunud sellest, kui USA ametivõimud arreteerisid ülespuhutud, põhjendamata süüdistuste alusel viis Kuuba patriooti, Gerardo Hernándeze, Antonio Guerrero, Ramón Labañino, Fernando Gonzáleze ja René Gonzáleze. Neid hoitakse endiselt USA vanglates, rikkudes põhilisi õigusriigi norme, ja barbaarsetes oludes ning neid on keelatud külastada, isegi sugulastel ja Euroopa Parlamendi liikmete delegatsioonil, kes ametlikult nende külastamiseks luba palus.

USA rikub kõnealuse viie vangi põhilisi inimõigusi ja rahvusvahelise õiguse ja humanitaarõiguse aluspõhimõtted üldisemalt.

Kas nõukogu mõistab viie kuubalase jätkuva ebaseadusliku vangistuse hukka?

Milline on nõukogu seisukoht seoses liikmesriikide parlamentide ja esinduslike rahvusvaheliste ja riiklike organisatsioonide pöördumistega viie vangistatud Kuuba patrioodi koheseks vabastamiseks?

Ühine vastus

(FR) Käesolevat eesistujariigi vastust, mis ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv, ei esitatud suuliselt Euroopa Parlamendi osaistungjärgul 2008. aasta oktoobris Strasbourgis toimunud nõukogu infotunnis.

Euroopa Liit kordab oma vastuseisu mis tahes meelevaldsele kinnipidamisele ja avaldab kahetsust mis tahes olukorra üle, kus inimõigused ja isiku austamine pole asjakohaselt tagatud.

Nõukogu on teadlik asjaolust, et teatud juhtudel pole Ameerika Ühendriikide ametivõimud lubanud perekonnaliikmetel või muudel isikutel, sh Euroopa Parlamendi liikmetel, suhelda viie vangistatud ja USA ametivõimude vastases spionaažis süüdistatava Kuuba kodanikuga. Siiski on ÜRO meelevaldse kinnipidamise töörühma andmete kohaselt enamikule kinnipeetavate sugulastest antud viisad oma perekondade külastamiseks.

* *

Küsimus nr 30, mille esitas Syed Kamall (H-0767/08)

Teema: Turg

Kas nõukogu eesistujariik nõustub minuga, et vabakaubandus on hea asi ja et valitsuse, sh ELi, sekkumine turul on halb? Kas nõukogu nõustub ka sellega, et Lissaboni lepingu üks suuri vigu on see, et leping seda põhimõtet ei kinnita?

Vastus

(FR) Käesolevat eesistujariigi vastust, mis ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv, ei esitatud suuliselt Euroopa Parlamendi osaistungjärgul 2008. aasta oktoobris Strasbourgis toimunud nõukogu infotunnis.

Nagu austatud parlamendiliige, nii usub ka nõukogu turumajandusse. See on ühenduse lähenemisviisi keskmes, nagu meile meenutab Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikkel 4, mis nõuab vabal konkurentsil põhineva avatud turumajanduse põhimõtte austamist.

Finantskriis, mida me praegu läbi elame, tuletas meile siiski meelde, et turul võivad olla oma puudused, kui ta pole allutatud distsipliinile ja eeskirjadele. See ei ole ideoloogiline argument, vaid tähelepanek: on juhtumeid, kus avaliku sektori sekkumine on vajalik, et turg toimiks efektiivselt, vastutustundlikult ja majanduskasvu soodustavalt.

Seoses Lissaboni lepinguga tuleks meeles pidada, et see pole veel jõustunud ja et selle tõlgendamine pole nõukogu ülesanne.

*

Küsimus nr 31, mille esitas Mikel Irujo Amezaga (H-0768/08)

Teema: Määruse (EÜ) nr 881/2002 kohased mustad nimekirjad

Euroopa Kohtu 3. septembri 2008. aasta otsusega (ühendatud kohtuasjad C-402/05 P ja C-415/05 P) tunnistati määrus (EÜ) nr 881/2002⁽¹⁸⁾ Y. A. Kadit ja Al Barakaat International Foundationit puudutavas osas kehtetuks.

Kohtuotsuse tekstis kinnitati, et "kohaldatavad menetlused peavad andma puudutatud isikule adekvaatse võimaluse esitada pädevatele asutustele oma seisukohad". Kõnealuse juhtumi puhul see nii ei olnud.

Kas nõukogu saab tagada, et juriidiliste isikute, rühmade ja organisatsioonide kandmisel kõnealuse määruse lisasse austatakse piinliku hoolega kodanike ja organisatsioonide põhiõigusi?

Vastus

(FR) Käesolevat eesistujariigi vastust, mis ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv, ei esitatud suuliselt Euroopa Parlamendi osaistungjärgul 2008. aasta oktoobris Strasbourgis toimunud nõukogu infotunnis.

⁽¹⁸⁾ EÜT L 139, 29.5.2002, lk 9.

Kõigepealt sooviksin tagasi lükata termini "must nimekiri" kasutamise Euroopa meetmete kohta, millega rakendatakse sanktsioone isikute ja üksuste suhtes, kes on Al Qaeda või Talibani liikmed või viimastega seotud, millega võetakse üle Julgeolekunõukogu 1267 komitee otsused sanktsioonide kohta. See on mehhanism, millega rakendatakse teatud piiranguid, mille peamine eesmärk on terroriaktide vältimine. Kõnealused loetelud on hästi tuntud ja avalikud, samuti ka nendega seotud meetmed.

Mis puutub ühendatud kohtuasja seoses härra Kadi ja Al Barakaat Foundationiga, siis on nõukogu kohtu 3. septembri 2008. aasta otsuse teadmiseks võtnud. Selleks et austada kaitseõigust, millele kohus osutas, edastatakse asjaomastele pooltele teave, milles esitatakse põhjendused lisamiseks Euroopa sanktsioonide loetellu, mis on sihitud isikute ja üksuste vastu, kes on Al Qaeda või Talibani liikmed või viimastega seotud. Seega on härra Kadil ja Al Barakaat Foundationil võimalik vastuseks oma märkused esitada.

Nõukogu kaalub samuti, milliseid muudatusi on võimalik teha menetluses, millega võetakse Euroopas üle ÜRO sanktsioonid, mis on sihitud isikute ja üksuste vastu, kes on Al Qaeda või Talibani liikmed või viimastega seotud. Igal juhul tagab nõukogu, et otsuse rakendamiseks vajalikud meetmed võetakse asjakohase tähtaja jooksul.

* *

Küsimus nr 32, mille esitas Bernd Posselt (H-0771/08)

Teema: EULEXi ajakava

Vastuses minu suuliselt vastatavale küsimusele H-0647/08⁽¹⁹⁾ väljendas nõukogu seisukohta, et EULEXi missiooni tööleasumine parandaks oluliselt olukorda Põhja-Kosovos. Miks edeneb EULEXi tööleasumine kogu Kosovos nii aeglaselt, milline on ettenähtud ajakava kuni käesoleva aasta lõpuni, millal muutub EULEX nõukogu arvates täiesti töövõimeliseks ja suudab UNMIKilt, täiesti või suures ulatuses, ülesande üle võtta?

Vastus

(FR) Käesolevat eesistujariigi vastust, mis ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv, ei esitatud suuliselt Euroopa Parlamendi osaistungjärgul 2008. aasta oktoobris Strasbourgis toimunud nõukogu infotunnis.

EULEXi tööleasumine on viibinud UNMIKi ümberkorraldamise protsessi tõttu, mille suhtes võeti otsus vastu alles 2008. aasta juunis. Lisaks sõltub missiooni tööleasumine ka ruumide ja varustuse ülevõtmisest UNMIKilt. Põhimõtteline kokkulepe selle üleandmise suhtes saavutati alles 18. augustil ja selle rakendamine on olnud äärmiselt aeglane, tulenevalt keerukast haldusmenetlusest, nii ÜRO kui ka Euroopa poolel.

21. septembril otsustas nõukogu missiooni tööleasumise taaskäivitada, tehes seda nädalaste lainetena umbes 100 inimese haaval. Oktoobri lõpul saadetakse ka taotlus integreeritud politseiüksuste kasutamiseks, et lülitada need novembri lõpus missiooni koosseisu. Lõpuks, EULEXi jaoks valitud töötajad, kes praegu töötavad UNMIKi raames, peaksid missiooni käsutusse üle minema novembri lõpus.

Siiani on täitmata umbes 300 töökohta. Hiljuti, sel nädalal, paluti liikmesriikidel ja viiel osaleval mitteliikmesriigil uuesti anda kiiresti oma panus, et praegu esinevad tühjad kohad täita. Nõukogu on samuti otsustanud kutsuda veel ühe mitteliikmesriigi, Kanada, missiooniga ühinema.

Kui tööleasumine leiab aset nii nagu planeeritud ja kui vajaliku varustuse ostu ja üleandmise menetlus viiakse läbi nii kiiresti, nagu nõukogu nõuab, siis saavutab missioon oma esialgse töövõime detsembri alguses ja suudab asuda täitma mandaadis ettenähtud kohustusi.

*

Küsimus nr 33, mille esitas Gianluca Susta (H-0775/08)

Teema: Kingad

Septembri viimasel nädalal konfiskeeris Itaalia Guardia di Finanza (politseistruktuur, mille kohustuste hulgas on tolli- ja aktsiisimaksude jõustamine) 1 700 000 paari kingi. Konfiskeeritud kingad kandsid võltsitud kaubamärke ja 84 000 paari neist kandsid vale märgistust "valmistatud Itaalias". Avastati, et paljud neist sisaldavad ehmatavas koguses kuuevalentset kroomi, mis on kantserogeenne aine.

⁽¹⁹⁾ Kirjalik vastus 23.9.2008.

Milline on nõukogu arvamus selle juhtumi kohta ja milliseid meetmeid kavatseb nõukogu võtta edasiste juhtumite vältimiseks? Kas nõukogu kavatseb paluda tungivalt komisjonil sagedamini Hiina vastu dumpinguvastast menetlust alustada? Kas nõukogu on arvamusel, et ta peaks tugevdama toodete kvaliteedistandardeid, kiites heaks komisjoni 2005. aasta detsembri ettepaneku (KOM(2005)0661) võtta vastu määrus teatavate kolmandatest riikidest imporditud toodete päritoluriigi kohustusliku märkimise kohta? Kas nõukogu on arvamusel, et ta peaks tungivalt paluma komisjonil esitada seadusloome ettepanekud ja/või karmistada olemasolevaid õigusakte kolmandates riikides toodetud kangaste, kingade, kosmeetikatoodete, juveelitoodete ja sarnaste toodete jälgitavuse ja tervislikkuse standardite kohta?

Vastus

ET

56

(FR) Käesolevat eesistujariigi vastust, mis ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv, ei esitatud suuliselt Euroopa Parlamendi osaistungjärgul 2008. aasta oktoobris Strasbourgis toimunud nõukogu infotunnis.

Võltsimine on tõeline nuhtlus, mis kahjustab Euroopa ettevõtete konkurentsivõimet ning tarbijate tervist ja ohutust. Arvestades selle nähtuse murettegevat ulatust, käivitas Prantsusmaa eesistujariigina hiljuti algatuse resolutsiooni kujul kõikehõlmava Euroopa võltsimisvastase ja piraatlusevastase kava kohta, mis võeti 25. septembril konkurentsivõime nõukogu koosolekul vastu. Niisiis loob Euroopa Liit komisjoni olemasolevate struktuuride alusel Euroopa võltsimise ja piraatluse jälgimiskeskuse, rohkem hakatakse võtma meetmeid tarbijate teavitamise ja teadlikkuse tõstmise valdkonnas ning erialainimeste koostöö edendamiseks hakatakse arendama avaliku ja erasektori partnerluslepinguid.

Võltsimisega võitlemine on meie ettevõtete konkurentsivõime seisukohalt eluliselt tähtis. Seetõttu on komisjon ja liikmesriigid teinud tööd, pidades suurte partneritega, sh eriti Ameerika Ühendriikide ja Jaapaniga, läbirääkimisi mitmepoolse võltsimisvastase kaubanduslepingu (ACTA) üle. Selle lepingu projektiga, millega tugevdatakse olemasolevat rahvusvahelist koostööd, on pikaajalises plaanis kavas hõlmata suured tõusva majandusega riigid, sh Hiina. Kõik kahepoolsed lepingud, mille Euroopa Liit kolmandate riikidega sõlmib, sisaldavad intellektuaalomandi kaitset käsitlevaid klausleid. Rahvusvahelist koostööd tugevdatakse ka selliste foorumite nagu WTO ja G8 kaudu. Oleme koos USA tolliga juba saavutanud häid tulemusi, konfiskeerides olulisi partiisid, ja me peame seda tööd jätkama.

Mis puutub Hiinasse, siis ka siin olukord paraneb. Hiinlased on oma õigus- ja haldusnormid läbi vaadanud ja võtnud kasutusele ekspordikontrolli. Ehkki Hiinas on veel palju ära teha – ja me oleme selles küsimuses eriti valvsad –, peaksime me siiski seda riiki õnnitlema jõupingutuste puhul, mida ta on valmis tegema selleks, et varustada end asjakohaste õigusaktidega ja neid tõhusalt rakendada. Sellega seoses on tõenäoline, et me saame ELi ja Hiina tippkohtumisel 1. detsembril 2008 tervitada ühise ELi-Hiina tolli tegevuskava vastuvõtmist.

Seoses dumpinguvastase menetlusega: nagu teate, nõuab selle menetluse kohaldamine eelkõige asjaomase ühenduse tootmisharu kaebust. Seejärel on komisjoni ülesanne alustada uurimist ja kontrollida, kas dumping tegelikult toimub. Seega määrab kaebuste arv uurimiste arvu ja ettevõtteid tuleks sellest paremini teavitada. See on kahetsusväärne olukord, kuna hiljuti Euroopas sel teemal läbi viidud uuringus on nad ise rõhutanud, et praegune menetlus on bürokraatlik, pikaleveniv ja tihti kahemõtteline. Me ei peaks ausa konkurentsi taastamiseks Euroopa institutsioonide poole pöördumisest tagasi kohutama ettevõtteid, kes on arvamusel, et neid on kahjustanud ebaaus konkurents. Et julgustada neid seda tegema, on kahtlemata vajalik neid aidata, soodustada aktiivsust, muuta menetlus sujuvamaks ja kiiremaks, säilitades samas kus tahes esineva dumpinguga võitlemisel äärmise ranguse.

Seoses päritoluriigi märkimisega imporditud toodetel: Euroopa Ühendusel puuduvad seni õigusaktid kolmandatest riikidest imporditud tööstustoodete päritolu märkimise kohta (märgistused "valmistatud"). 2004. aastal komisjoni korraldatud konsultatsioonil väljendasid mõned liikmesriigid ja mitmed huvitatud organisatsioonid (tööstusharud, ametiühingud, tarbijad ja muud institutsioonid) oma järjest suurenevat muret eksitavate ja/või valede päritolumärgistuste üha suureneva arvu pärast imporditud toodetel ja palusid koostada eeskirjad, mis muudaksid imporditud ja/või ELi toodetel nende päritolu märkimise kohustuslikuks. 2005. aastal komisjoni esitatud ettepanekuga muudeti võimalikuks näha ette toote päritolu vähemalt osaline kindlaksmääramine tollieeskirjade kaudu. Siiski, nagu teate, pole selle ettepaneku vastuvõtmiseks vajalikud poliitilised ja õiguslikud tingimused veel täidetud. See tähendab, et me peame kindlasti selle küsimuse kallal tööd jätkama, sest selline projekt vajab konsensust. Samuti pean rõhutama, et nõukogu on teadmiseks võtnud Euroopa Parlamendi 2007. aasta novembris vastu võetud deklaratsiooni päritolu märkimise kohta (20).

Seoses jälgitavust ning tervise ja ohutusstandardeid käsitlevate õigusaktidega: selles valdkonnas ettepanekute esitamine on komisjoni ülesanne.

57

* *

Küsimus nr 34, mille esitas Rodi Kratsa-Tsagaropoulou (H-0778/08)

Teema: ELi sisenevate ja seal elavate ümberasujate tervisekontroll

Vastavalt Portugali eesistujariigi raportile "Tervis ja ränne ELis" (2007. aasta teine pool), esineb ELi saabuvate ümberasujate ja põgenike hulgas sagedamini nakkus- ja mittenakkavaid haigusi, mille nad kas toovad oma päritoluriikidest kaasa või mis arenevad välja hiljem, järsu keskkonnamuutuse või vastuvõtjariikide raskete elamistingimuste tagajärjel.

Pidades silmas eespool nimetatud andmeid ja nõukogu 2007. aasta detsembri istungjärgu järeldusi ning arvestades kohalike elanike muret inimeste tervise pärast piirkondades, kuhu lainetena saabuvad ebaseaduslikud sisserändajad, kas nõukogu ütleks, milliseid Portugali eesistujariigi ettepanekuid on komisjon rakendanud? Milliste üle arutletakse? Milline on praegune olukord liikmesriikides ja milliseid meetmeid töötatakse välja või kavandatakse ELis selleks, et jälgida ja võidelda haigustega, kui ümberasujad vastuvõtjariikidesse sisenevad ja pärast seda? Millised on ettepanekud või plaanid ümberasujate vastuvõtu keskustes töötavate inimeste tervise kaitseks?

Vastus

(FR) Käesolevat eesistujariigi vastust, mis ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv, ei esitatud suuliselt Euroopa Parlamendi osaistungjärgul 2008. aasta oktoobris Strasbourgis toimunud nõukogu infotunnis.

Austatud parlamendiliikme poolt tõstatatud küsimuse tähtsust tunnistas nõukogu oma 6. detsembri 2007. aasta järeldustes (21) tervise ja rände kohta. Kõnealustes järeldustes kutsus nõukogu liikmesriike üles hõlbustama ümberasujate juurdepääsu tervishoiule ja tagama, et see juurdepääs on kooskõlas kehtivate ühenduse, rahvusvaheliste ja riigisiseste õigusaktidega.

Samades järeldustes osutas nõukogu, et Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklis 152 on sätestatud, et ühendus tagab inimeste tervise kõrgetasemelise kaitse, kusjuures ühenduse tegevus rahvatervise valdkonnas võtab täielikult arvesse liikmesriikide vastutust tervishoiuteenuste ja arstiabi korraldamisel ja kättesaadavaks muutmisel ning võib seetõttu vaid täiendada riiklikke poliitikaid.

Seega pole plaanis luua Euroopa Liidu strateegiat ümberasujate tervisekontrolliks riiki sisenemisel, sest see on liikmesriikide pädevuses.

Seetõttu on seni puudunud konkreetsed ühenduse õigusaktid ümberasujate ja põgenike vastuvõtu keskustes töötavate inimeste tervise kaitse kohta. Seda arvestades tuleb siiski öelda, et direktiiv 89/391/EMÜ⁽²²⁾, eriti selle artikkel 6, seab tööandjatele üldise kohustuse hinnata mis tahes ohtu, millega töötajad võivad kokku puutuda ja võtta vajalikud meetmed nende tervise ja ohutuse kaitseks.

Lisaks sellele on ümberasujate tervis ja nende juurdepääs tervishoiule mure, mida nõukogu on arvesse võtnud, eriti oma viimase aja töös. Käesoleva aasta 18. juunil vastu võetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis ühiste nõuete ja korra kohta liikmesriikides ebaseaduslikult viibivate kolmandate riikide kodanike tagasisaatmisel on sätestatud:

- kohustus võtta direktiivi rakendamisel arvesse "asjaomase kolmanda riigi kodaniku tervislikku seisundit" (artikkel 5);
- nõue liikmesriikidele võimaldada ümberasujatele nende tagasipöördumise tähtaja jooksul "esmaabi ja haiguste põhiravi" (artikkel 14), eriti kui nad on kinnipeetavad (artikkel 16).

Lisaks sisaldab ettepanek võtta vastu nõukogu direktiiv kolmandate riikide kodanikele liikmesriigis elamist ja töötamist võimaldava ühtse loa taotlemise ühtse menetluse ning liikmesriigis seaduslikult elavate kolmandatest riikidest pärit töötajate ühiste õiguste kohta, mille üle praegu läbirääkimised käivad, kolmandate

⁽²¹⁾ Doc. 15609/07.

⁽²²⁾ Nõukogu direktiiv 89/391/EMÜ töötajate töötervishoiu ja tööohutuse parandamist soodustavate meetmete kehtestamise kohta.

riikide kodanike õiguste seas, mis neil peavad olema võrdselt Euroopa Liidu kodanikega, ka õigust ohutule ja tervist mittekahjustavale töökeskkonnale (artikkel 12).

*

Küsimus nr 35, mille esitas Pedro Guerreiro (H-0781/08)

Teema: Tootmise ja tööhõive kaitse erinevate ELi liikmesriikide tekstiili- ja rõivatööstussektoris

Euroopa Liit ja Hiina on kokku leppinud ühise järelevalvesüsteemi osas seoses teatavate Hiinast ELi liikmesriikidesse eksporditavate tekstiili- ja rõivatoodete kategooriatega. Nüüd kui 31. detsember 2008 läheneb, kas nõukogu avaldaks, kuidas ta kavatseb vältida seda, et pärast 2008. aastat ei korduks olukord, mis esines 2005. aastal, kui tekstiili- ja rõivatoodete import Hiinast kasvas eksponentsiaalselt?

Kas nõukogul on kavas teha ettepanek kahekordse järelevalvemehhanismi kehtivusaja pikendamiseks pärast 31. detsembrit 2008? Milline on olukord praegu seoses väljapakutud määrusega "valmistatud" märgistuste osas?

Vastus

(FR) Käesolevat eesistujariigi vastust, mis ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv, ei esitatud suuliselt Euroopa Parlamendi osaistungjärgul 2008. aasta oktoobris Strasbourgis toimunud nõukogu infotunnis.

Nõukogu on täiesti teadlik, et Euroopa Komisjoni ja Hiina Rahvavabariigi Kaubandusministeeriumi vahelise teatavate tekstiili- ja rõivatoodete eksporti käsitleva vastastikuse mõistmise memorandumi kehtivusaeg on lähenemas lõpule. Sama käib ka komisjoni määruse nr 1217/2007 kohta, mille kohaselt teatavate Hiina toodete eksport ühendusse allutati 2008. aasta jooksul kahekordse kontrolli süsteemile.

Üldiselt on ühise kaubanduspoliitika valdkonnas komisjoni ülesanne esitada ettepanekud nõukogule. Seni pole nõukogu sel teemal komisjonilt ühtegi ettepanekut saanud. Samuti näib, et siiani pole ühtegi taotlust esitanud asjaomased Euroopa tööstusharud.

Seoses päritoluriigi märkimisega imporditud toodetel: Euroopa Ühendusel puuduvad seni õigusaktid kolmandatest riikidest imporditud tööstustoodete päritolu märkimise kohta (märgistused "valmistatud").

2004. aastal komisjoni korraldatud konsultatsioonil väljendasid mõned liikmesriigid ja mitmed huvitatud organisatsioonid (tööstusharud, ametiühingud, tarbijad ja muud institutsioonid) oma järjest suurenevat muret eksitavate ja/või valede päritolumärgistuste üha suureneva arvu pärast imporditud toodetel ja palusid koostada eeskirjad, mis muudaksid imporditud ja/või ELi toodetel nende päritolu märkimise kohustuslikuks. 2005. aastal komisjoni esitatud ettepanekuga muudeti võimalikuks näha ette toote päritolu vähemalt osaline kindlaksmääramine tollieeskirjade kaudu.

Siiski, nagu teate, pole selle ettepaneku vastuvõtmiseks vajalikud poliitilised ja õiguslikud tingimused veel täidetud. See tähendab, et me peame kindlasti selle küsimuse kallal tööd jätkama, sest selline projekt vajab konsensust. Samuti pean rõhutama, et nõukogu on teadmiseks võtnud Euroopa Parlamendi 2007. aasta novembris vastu võetud deklaratsiooni päritolu märkimise kohta⁽²³⁾.

* *

Küsimus nr 36, mille esitas Ryszard Czarnecki (H-0788/08)

Teema: Majanduskriis Euroopas

Kas nõukogu kavatseb võtta seisukoha Euroopat ähvardava potentsiaalselt suure majanduskriisi suhtes ja kui, siis milline see seisukoht oleks?

Vastus

(FR) Käesolevat eesistujariigi vastust, mis ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv, ei esitatud suuliselt Euroopa Parlamendi osaistungjärgul 2008. aasta oktoobris Strasbourgis toimunud nõukogu infotunnis.

⁽²³⁾ Deklaratsioon 0075/2007

Loomulikult on meie esmane prioriteet finantskriisile reageerida. Me kõik – nõukogu, Euroopa Parlament, komisjon, keskpank – oleme asunud oma kohustusi täitma.

Euroopa Ülemkogu on just ühehäälselt toetanud plaani ja põhimõtteid, mille suhtes lepiti kokku euroala riikide riigipeade või valitsusjuhtide tippkohtumisel, kui nad tulid kokku 12. oktoobril Pariisis. 27 liikmesriigil on nüüd selge vastus ja selge põhjendatud alus, millelt lähtudes finantskriisiga võidelda. Lühiajalises perspektiivis oli see prioriteediks: võimaldada Euroopa Liidul astuda kooskõlastatud ja sidusaid samme.

Loomulikult pole meile teadmata kriisi mõju majandusele ja oht majanduskasvu kiirusele. Septembris Nice'is toimunud mitteametlikul kohtumisel ja seejärel 7. oktoobril toimunud nõukogu koosolekul leppisid rahandusministrid kokku majanduse aeglustumisele kooskõlastatult reageerimise esialgsetes elementides. Sel teemal võeti vastu järeldused.

Samal eesmärgil rõhutas 15. ja 16. oktoobril 2008 koos olnud Euroopa Ülemkogu oma otsustavust astuda vajalikke samme majanduskasvu ja tööhõive toetamiseks. Selleks anti komisjonile volitus esitada aasta lõpuks "asjakohased ettepanekud, eriti Euroopa tööstuse rahvusvahelise konkurentsivõime säilitamiseks".

* *

Küsimus nr 37, mille esitas Konstantinos Droutsas (H-0790/08)

Teema: Rahvusvahelise õiguse järgimine Türgi poolt

Viimastel päevadel on Türgi armee taas kord saatnud sõjalennukeid pommitama Põhja-Iraagi Avasin-Basyani piirkonda, suurendades seega pinget kahe riigi vahelisel piiril ja rikkudes rahvusvahelises õiguses sätestatud piiride puutumatuse põhimõtet, koos hävitavate tagajärgedega kohalikule elanikkonnale.

Kas nõukogu mõistab hukka need Türgi uued rünnakud teise riigi territooriumi vastu, mis tähendavad piiride puutumatuse rahvusvahelises õiguses sätestatud põhimõtte rikkumist?

Vastus

(FR) Käesolevat eesistujariigi vastust, mis ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv, ei esitatud suuliselt Euroopa Parlamendi osaistungjärgul 2008. aasta oktoobris Strasbourgis toimunud nõukogu infotunnis.

Euroopa Liit jälgib kõnealust olukorda väga üksikasjalikult. Oma 10. detsembri 2007. aasta järeldustes mõistis nõukogu hukka kõik Türgi territooriumil toime pandud terrorirünnakud ja vägivalla ning väljendas solidaarsust Türgi rahvaga. Samuti toetas nõukogu Türgi jõupingutusi oma elanikkonna kaitsmisel ja terrorismiga võitlemisel, austades samas inimõigusi, põhivabadusi ja rahvusvahelist õigust ning säilitades piirkondlikku rahu ja stabiilsust.

3. oktoobril 2008 avaldatud avalduses mõistis eesistujariik kõige tugevamas sõnastuses hukka PKK poolt sooritatud rünnaku sõjaväelaagri vastu Kagu-Türgis. Samuti kordas eesistujariik, et Euroopa Liit seisab võitluses terrorismiga kindlalt Türgi kõrval.

Varasemas, 25. veebruaril 2008 avaldatud avalduses kutsus nõukogu eesistuja Türgit üles "hoiduma astumast ebaproportsionaalseid sõjalisi samme ja austama Iraagi territoriaalset terviklikkust, inimõigusi ja õigusriiki", tunnistades samas "Türgi vajadust kaitsta oma elanikkonda terrorismi eest". Samuti kutsus eesistuja Türgit üles "piirduma sõjaliste sammude puhul nendega, mis on absoluutselt vajalikud Türgi peamise eesmärgi, Türgi elanikkonna kaitsmise terrorismi eest, saavutamiseks".

Lisaks kordas nõukogu seoses Ida- ja Kagu-Türgiga, et kiiresti on vajalik välja töötada ja rakendada kõikehõlmav strateegia, mis tagaks piirkonna majandusliku, sotsiaalse ja kultuurilise arengu.

Kõnealuse probleemi käsitlemiseks on ülimalt tähtis tugevdada Türgi ja Iraagi vahelist dialoogi ja koostööd. Nõukogu on kutsunud Iraagi valitsust ja Kurdistani piirkondlikku omavalitsust üles võtma asjakohased meetmed tagamaks Türgi piiri puutumatuse ja tagamaks, et Iraagi territooriumi ei kasutata vägivaldseks tegevuseks Iraagi naabrite vastu. Iraak ja Türgi on 28. septembril 2007 allkirjastanud koostöölepingu terrorismiga võitlemise kohta, mis on asjakohane raamistik, milles EL julgustab jätkuvat dialoogi ja koostööd Türgi ja Iraagi vahel.

EL kordab, et on vajalik selle koostöö tugevdamine, nii et Iraagi territoorium ei oleks Türgi-vastase terroristliku tegevuse baasiks.

Eelöeldut arvestades võib austatud parlamendiliige olla kindel, et Euroopa Liit jätkab olukorra üksikasjalikku jälgimist ja üleskutseid, et lahendust otsitaks Türgi ja Iraagi vahelisele koostööle tuginedes.

*

Küsimus nr 38, mille esitas Hans-Peter Martin (H-0791/08)

Teema: Nõukogu ettevalmistavad organid

Lisaks Coreperile on nõukogul enam kui 163 ettevalmistavat organit. 2007. aastal toimus kokku 4 183 ettevalmistavate organite koosolekut.

Kas need ettevalmistavate organite koosolekud on avatud avalikkusele või Euroopa Parlamendi liikmetele? Kas nende koosolekute toimumise kuupäevad ja kohad avaldatakse? Kas need koosolekud protokollitakse? Kas igast konkreetsest koosolekust võtab osa ainult üks esindaja igast liikmesriigist? Kes veel neil koosolekutel osaleb? Milline oli 2007. aastal suurim ja vähim osalejate arv sellisel koosolekul? Kas koosolekutel kasutatakse sünkroontõlget?

Vastus

(FR) Käesolevat eesistujariigi vastust, mis ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv, ei esitatud suuliselt Euroopa Parlamendi osaistungjärgul 2008. aasta oktoobris Strasbourgis toimunud nõukogu infotunnis.

Märgin, et käesolev küsimus on järjeks kirjalikult vastatavale küsimusele, mille austatud parlamendiliige esitas nõukogule 30. juunil 2008 ja millele septembris anti millele väga üksikasjalik vastus⁽²⁴⁾. Tegelikult võimaldas just see nõukogu vastus härra Martinil tõstatada seitse lisaküsimust, millele ma täna vastan seoses järgmiste teemadega:

1) nõukogu ettevalmistavate organite avalike koosolekute alustamine, 2) teatava neid koosolekuid käsitleva teabe avaldamine, 3) juurdepääs protokollidele, 4) osalejate arv ja 5) muude isikute kui liikmesriikide esindajate võimalik osalemine neil koosolekutel, 6) kohalviibinute arv ja 7) tõlkide kasutamine neil koosolekutel.

Esmalt sooviksin juhtida tähelepanu sellele, et vastavalt kodukorra artikli 8 lõikele 1 ja kodukorras sätestatud tingimustele on nõukogu arutelud üldsusele avatud juhtudel, kui nõukogu toimib kaasotsustamismenetluses koos Euroopa Parlamendiga kaasseadusandjana. Muudel juhtudel võib nõukogu töö olla üldsusele avatud, kui nõukogu nii otsustab. See on nii eriti nõukogu arutelude korral tähtsate seadusloomeettepanekute üle, mida ei võeta vastu kaasotsustamismenetluse alusel ja avalike arutelude puhul tähtsates küsimustes, mis mõjutavad Euroopa Liidu ja selle kodanike huve.

Muudel juhtudel pole nõukogu arutelud üldsusele avatud. Sama kehtib ka kõigi nõukogu ettevalmistavate organite (Coreper, komiteed ja töörühmad) töö kohta. Sellest tulenevalt on nõukogu istungitel ja selle ettevalmistavate organite koosolekul osalemine piiratud liikmesriikide esindajate ja volitatud ametnikega. Vastavalt nõukogu kodukorra artiklile 5 kutsutakse komisjon nõukogu ja selle ettevalmistavate organite koosolekutest osa võtma. Sama kehtib Euroopa Keskpanga kohta, kui viimane kasutab oma algatusõigust. Eelnevat arvestades võib nõukogu konkreetsete juhtumite korral siiski otsustada teisiti ja seega võib juhtuda, et erandkorras palutakse nõukogu või selle ettevalmistavate organite koosolekule muude ühenduse institutsioonide või organite esindajad, kusjuures nende kutsumine sõltub arutlusel olevast küsimusest ja sellest, kas seda peetakse soovitavaks.

Mis puudutab praktilist teavet nõukogu ja ettevalmistavate organite koosolekute kohta, siis see on kergesti kättesaadav, sest see on avaldatud nõukogu veebisaidil viitade "Dokumendid – Õigusloome läbipaistvus – Päevakorrad ja ajakavad" all.

Mis puudutab protokolle, siis kodukord näeb ette nõukogu koosolekute protokollimise. Ettevalmistavate organite kohta selline säte puudub. Siiski paistab nõukogu ettevalmistavate organite olulisem tegevus välja nõukogu töödokumentidest, mis jagatakse liikmesriikide esindajatele ja arhiveeritakse nõukogu dokumentide avalikus registris.

Mis puudutab osalejate arvu, siis enamikul juhtudel on konkreetse päevakorra punkti puhul kohalviibiv esindajate arv ühe liikmesriigi kohta üks või kaks. Mõnedel koosolekutel võib see arv olla suurem, tingimusel et ruum on piisavalt suur.

⁽²⁴⁾ Kirjalikult vastatav küsimus E-3908/08, doc. 12141/08

Mis puudutab nendel koosolekutel kohalviibijate arvu, siis valdaval enamikul juhtudest võtavad kõigi liikmesriikide ja komisjoni esindajad ettevalmistavate organite koosolekutest osa.

Lõpetuseks võin teid informeerida, et tõlkimisega seoses kohaldatakse nõukogu peasekretäri / kõrge esindaja 23. juuli 2007. aasta otsuse nr 111/07 sätteid.

* *

Küsimus nr 39, mille esitas Laima Liucija Andrikienė (H-0792/08)

Teema: Eraldi ELi eelarverida Läänemere strateegiale

Seoses ELi 2009. aasta eelarvemenetlusega, milline on nõukogu seisukoht eraldi eelarverea kohta Läänemere piirkonna strateegia rakendamiseks (alates 2009. aastast ja järgnevatel aastatel), nagu oli sätestatud Euroopa Parlamendi 16. novembri 2006. aasta resolutsioonis P6_TA(2006)0494 Põhjamõõtme Läänemere piirkonna strateegia kohta, milles Euroopa Parlament nõudis Läänemere strateegia jaoks ELi eelarves eraldi rea loomist?

Vactus

(FR) Käesolevat eesistujariigi vastust, mis ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv, ei esitatud suuliselt Euroopa Parlamendi osaistungjärgul 2008. aasta oktoobris Strasbourgis toimunud nõukogu infotunnis.

Nõukogu nõustub austatud parlamendiliikmega, uskudes, et Läänemere strateegia arendamine on tähtis. Sellega seoses tuleks rõhutada, et Euroopa Ülemkogu kutsus 14. detsembril 2007 komisjoni üles esitama ELi Läänemere piirkonna strateegia hiljemalt 2009. aasta juuniks.

Nõukogu tutvub alati Euroopa Parlamendi seisukohaga väga tähelepanelikult ja teeb seda kindlasti ka 2009. aasta eelarve teisel lugemisel. Kui Euroopa Parlament peaks 2009. aasta eelarve esimesel lugemisel 23. oktoobril 2008 vastu võtma muudatusettepaneku austatud parlamendiliikme tõstatatud küsimuses, siis võtab nõukogu 21. novembril 2008, eelarve teisel lugemisel, selle muudatusettepaneku suhtes kindlasti seisukoha.

*

KÜSIMUSED KOMISJONILE

Küsimus nr 54, mille esitas Giovanna Corda (H-0718/08)

Teema: Lennureisijate õigusi käsitleva määruse rakendamata jätmine

Vaatamata mitmele komisjoni viimase aja algatusele, eriti teatisele, millega vastati konkreetsetele küsimustele, mis puudutasid määruse (EÜ) nr $261/2004^{(25)}$ lennureisijate õiguste kohta lennureisist mahajätmise ning lendude tühistamise või pikaajalise hilinemise korral, kõige enam vaidlusi põhjustanud sätete kohaldamist, hiilivad lennuettevõtjad ikkagi määrusest mööda, osutades suvaliselt "vääramatule jõule" või "erakorralistele asjaoludele", selleks et vältida kahju kannatanud reisijate seaduslike nõudmiste arvessevõtmist.

Arvestades, et dialoog lennuettevõtjatega ja lennuettevõtjate enesereguleerimine on läbi kukkunud, kas komisjon kavatseb lõpuks kinnitada mõjuvad sanktsioonid või muuta määrust, et kaitsta Euroopa kodanikke, kelle õigusi on rikutud ja neile hüvitis tagada?

Vastus

(FR) Komisjon kinnitas oma 2007. aasta aprilli teatises⁽²⁶⁾, et huvitatud osapooltele (riiklikud täitevasutused ja lennuettevõtjad) tuleks jätta asjakohane ajavahemik, mille jooksul nendevahelised võimalikud kokkulepped saaksid hakata tulemusi andma.

⁽²⁵⁾ ELT L 46, 17.2.2004, lk 1

⁽²⁶⁾ KOM(2007)168 lõplik

Euroopa Kohus peaks varsti tegema otsused mitmes ühe kohtuasjaga seotud eelotsusetaotluses, mis peaks valgust heitma mitmele määruse vaidlusalusele sättele⁽²⁷⁾, sh "erakorraliste asjaolude" mõistele. Tulevane kohtuotsus aitab huvitatud osapooltel selle mõiste määratlust parandada.

Määruse kohaldamise jälgimiseks suhtleb komisjon regulaarselt riiklike täitevasutustega. Eriti huvitub komisjon sellest, kuidas need asutused reageerivad reisijate kaebustele. Samuti jälgib komisjon ülimalt tähelepanelikult seda, kuidas austatakse 2007. aasta lõpul riigiasutuste ja lennuettevõtjate vahel sõlmitud vabatahtlikke kokkuleppeid.

Käesoleva aasta lõpuks analüüsib komisjon kogu talle kättesaadavat teavet⁽²⁸⁾, selleks et hinnata, kas need vabatahtlikud kokkulepped on osutunud asjakohasteks vahenditeks määruse kohaldamisel täheldatud puuduste kõrvaldamisel.

Komisjon teavitab teisi institutsioone oma hindamise tulemustest teatises, mis eeldatavasti avaldatakse 2009. aasta esimeses kvartalis ja milles vajaduse korral sätestatakse ka lisameetmed, mida tuleks võtta.

* *

Küsimus nr 56, mille esitas Robert Evans (H-0722/08)

Teema: Liikumispuudega reisijad

Milliseid läbirääkimisi on komisjon pidanud 27 liikmesriigi asjakohaste asutustega, jälgimaks lennureisi puhul puudega ja liikumispuudega isikute õigusi puudutava raporti edenemist ja jõustamist?

Kas komisjonil on transpordi valdkonnas kaalumisel veel õigusakte puudega isikute juurdepääsu kohta?

Vastus

(FR) Reisijate õigused on üks transpordivoliniku volituse prioriteete. See on valdkond, kus Euroopa Liit saab astuda konkreetseid samme ja kodanike elu positiivselt mõjutada. See käib kõigi transpordiviiside kohta.

Õhutranspordi valdkonnas jõustusid 2008. aasta juulis kõik puudega ja liikumispuudega isikute õigusi käsitleva määruse sätted. Pärast määruse vastuvõtmist oli kaheaastane üleminekuperiood, mis nüüd on lõppenud.

Komisjon tervitab asjaolu, et kõik selles sektoris tegutsejad, eriti lennuettevõtjad ja Euroopa lennujaamad, on väga tihedalt kaasa löönud, tagamaks määruse edu.

Komisjon ei kahtle, et see on nii ka riigiasutuste puhul. Komisjon juba jälgib sagedaste kontaktide kaudu väga tihedalt nende tööd.

2008. aasta detsembris avab transpordivolinik isiklikult esimese töökohtumise riiklike täitevasutuste esindajatega Brüsselis. Eesmärk on tuvastada esialgsed raskused määruse rakendamisega seoses ja leida parim viis nende koos ületamiseks.

See kohtumine saab lähtepunktiks protsessile, mis loodetavasti on produktiivne. Ütlematagi on selge et, kui probleemid püsivad, siis asub komisjon täitma oma kohustusi ja vajaduse korral kasutab aluslepinguga tema käsutusse antud hoobasid.

Raudteetransporti kasutavate reisijate õiguste osas jõustub 3. detsembril 2009 määrus, mis tagab muuhulgas mittediskrimineeriva juurdepääsu raudteetranspordile puudega reisijatele ja liikumispuudega reisijatele.

Meretranspordi ja bussitranspordi osas esitab komisjon 2008. aasta lõpuks seadusandlikud meetmed vastuvõtmiseks.

Puudega isikute ja liikumispuudega isikute õigused, sh mittediskrimineerimine ja abi, on tähtsaks osaks neile ettepanekutele, mis samuti hõlmavad järgmisi teemasid: käitajate vastutuse süsteem; abi reisi tühistamise või hilinemise korral; kaebuste ja hüvitiste käitlemine; ja reisijate teavitamine.

⁽²⁷⁾ C-402/07 ja C-432/07, mille avalik läbivaatamine toimus 24. septembril 2008.

⁽²⁸⁾ See hõlmab liikmesriikide esitatud andmeid, paljusid komisjoni ja Euroopa tarbijakeskuste võrgustiku poolt läbivaadatud kaebusi, juhtumeid, mida parlamendiliikmed on kirjalikes küsimustes nimetanud, komisjoni tellitud väliste uuringute tulemusi ja huvitatud osapoolte esitatud teavet.

* * *

Küsimus nr 57, mille esitas Avril Doyle (H-0726/08)

Teema: Tollimaksuvabad ostud ja turvameetmed

Endiselt saabub teateid, et lennureisijatelt, kes reisivad transiitlennul kolmandatest riikidest läbi ELi sõlmlennujaamade, konfiskeeritakse nende tollimaksuvabalt ostetud vedelikke.

Kas komisjon saab anda värske ülevaate määruse (EÜ) nr 915/2007⁽²⁹⁾, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 622/2003⁽³⁰⁾, millega nähakse ette meetmed lennundusjulgestuse ühiste põhistandardite rakendamiseks, rakendamisest?

Vastus

Pärast komisjoni määruse (EÜ) nr 915/2007⁽³¹⁾ jõustumist on mitu kolmandat riiki väljendanud huvi saada erand ühenduse üldistest eeskirjadest vedelike, aerosoolide ja geelide kohta. Kõnealuses määruses on ette nähtud erand vedelike, aerosoolide ja geelide suhtes kehtivast piirangust nende puhul, mille reisijad on ostnud kolmandate riikide lennujaamade tollimaksuvabadest kauplustest, juhul kui on täidetud teatud tingimused. Kolmandate riikide taotluse korral on komisjon viivitamata neid riike kõnealustest tingimustest teavitanud.

Seni on selle menetluse edukalt läbinud kaks riiki: Singapur ja Horvaatia. Selle tulemusena tehakse nende kahe riigi seitsmest lennujaamast ostetud vedelikele ühenduse lennujaamade kontrollpunktides konfiskeerimise suhtes erand (tingimusel, et vedelik on avamist tuvastada võimaldavas kotis ja et samuti on sellel rahuldav tõestus ostmise kohta lennujaama lennualalt eelneva kolmekümne kuue tunni jooksul).

Komisjon peab muude kolmandate riikidega aktiivselt dialoogi, et uurida, kas erandiga hõlmatud lennujaamade arvu on võimalik suurendada ilma ühenduse lennujaamade turvalisust kahjustamata.

Komisjon soovib kindlasti käsipagasis sisalduvate vedelike keelu tühistada niipea, kui tehnoloogia võimaldab lennujaamades kasutusele võtta masinad, mis suudavad kiiresti analüüsida suletud pudelitu sisu, et kindlaks määrata, kas need sisaldavad vedelaid lõhkeaineid või mitte. Pärast konsultatsioone tööstusharu ja liikmesriikide esindajatega loodab komisjon, et selline olukord saabub 2010. aasta aprilliks.

Siiski, kuni selliste seadmete kättesaadavaks muutumiseni on komisjoni seisukoht, et tuleb säilitada praegused eeskirjad vedelike kohta käsipagasis, selleks et tagada ELi kodanike kaitse ja vältida vedelate lõhkeainete abil sooritatavate terrorirünnakute ohtu.

*

Küsimus nr 58, mille esitas Colm Burke (H-0727/08)

Teema: Swansea ja Corki vaheline parvlaevaühendus

Swansea ja Corki vaheline parvlaevateenus lõi elutähtsa ühenduse Lõuna-Iirimaa ja Walesi majanduse vahel. See andis tohutu lisaväärtuse mõlema piirkonna turismisektoritele ja samuti aitas vähendada CO2 heitkoguseid, tõmmates maanteedelt ära kaubavoogusid.

Siiski lõpetati teenusepakkuja lühiajalise finantsnägemuse tõttu selle teenuse pakkumine 2006. aastal, ilma selgesõnaliste plaanideta selle taasalustamise kohta.

Seepärast küsin ma komisjonilt, kas riigiabi käsitlevate õigusnormide alusel oleks Iiri valitsusel võimalik sellel marsruudil teenuse taaskäivitamise korral seda esimese kolme aasta jooksul toetada? See põhineb tohutul lisaväärtusel, mida see annab avaliku teenusena, toetusena turismisektorile ja keskkonnamõju vähenemisena võrreldes alternatiivide, näiteks maanteetranspordi ja õhutranspordi, kasutamisega.

⁽²⁹⁾ ELT L 200, 1.8.2007, lk 3.

⁽³⁰⁾ ELT L 89, 5.4.2003, lk 9

⁽³¹⁾ Komisjoni 31. juuli 2007. aasta määrus (EÜ) 915/2007, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 622/2003, millega nähakse ette meetmed lennundusjulgestuse ühiste põhistandardite rakendamiseks

Vastus

Igal liikmesriigil on õigus sõlmida avaliku teenuse lepinguid veeteede kohta, olgu siis selles liikmesriigis või liikmesriigi ja mõne teise liikmesriigi vahel ja nii on see ka austatud parlamendiliikme tõstatatud küsimuse puhul, tingimusel et need lepingud on kooskõlas merekabotaaži määrusega (nõukogu määrus (EÜ) nr 3577/92) ja Altmarki kohtupretsedendiga sätestatud nelja kriteeriumiga, millisel juhul kõnealused lepingud ei kvalifitseeru riigiabiks EÜ asutamislepingu tähenduses. Ettevõte, mis hakkab avaliku teenuse pakkumise kohustust täitma, valitakse vastavalt avalikule hankemenetlusele, mis võimaldab valida pakkuja, kes on võimeline kõnealuseid teenuseid pakkuma ühendusele kõige vähem kulukalt või kui see pole nii, siis tuleb vajaliku toetuse tase määrata kindlaks lähtuvalt kulude analüüsist, mida tüüpiline hästi juhitud ja asjakohaselt transpordivahenditega varustatud ettevõte oleks kandnud. Üpris tihti tuleb avaliku teenuse osutamise lepingud sõlmida avaliku pakkumiskonkursi alusel, selleks et neid ei loetaks riigiabi eeskirjuda alla käivaks. Vastasel korral kohaldatakse avaliku teenuse toetamisele asutamislepingu riigiabi eeskirju ja siin käesoleval juhul ühenduse suuniseid meretranspordile antava riigiabi kohta, eriti nende 10. jagu, mis käsitleb starditoetust lähimereveole.

Lisaks võivad liikmesriigid anda laevaomanikele riigiabi uue laevaliini käivitamiseks pärast seda, kui komisjon, kellele on kavatsetavast abist teatatud, on vastu võtnud otsuse, millega neil lubatakse seda teha.

Tegelikult võib ühenduse juhiste meretranspordile antava riigiabi kohta⁽³²⁾ kohaselt starditoetuse lugeda ühisturuga kooskõlas olevaks, juhul kui on täidetud teatud tingimused.

* *

Küsimus nr 59, mille esitas Jim Higgins (H-0729/08)

Teema: Euroopa liiklusohutuse harta

Euroopa liiklusohutuse harta on osutunud ELis väga edukaks ja on näidanud, et kogukonnad ja ettevõtted soovivad anda oma panuse aitamaks vähendada liiklussurmade arvu. Arvestades, et esitatud liiklusohutuse harta kavade lõppemise kuupäev jääb 2010. aastasse, kas komisjon kavatseb teha koostööd ja julgustada harta allakirjutanuid taas hindama oma kavasid, pidades silmas nende pikendamist järgmise liiklusohutuse strateegia osana?

Vastus

Komisjon jagab austatud parlamendiliikme väljendatud arvamust, et Euroopa liiklusohutuse harta on olnud väga edukas. Praegu on registreeritud 1 130 allakirjutanut ja see arv suureneb pidevalt.

Esimeses etapis, aastatel 2004–2007, oli peamine eesmärk luua "harta kogukond", kaasates kodanikuühiskonda liiklusohutusealasesse tegevusse. See etapp kutsus edukalt esile panuse kõigist riikidest ja kõigilt kodanikuühiskonna sektoritelt.

Teises etapis, mis lõpeb 2010. aastal, olid peamised eesmärgid luua liikmetevaheline heade tavade vahetuse võrgustik ja stimuleerida läbiviidud tegevuse süstemaatilist hindamist, selleks et saavutada tõhusam panus.

Kindlasti hinnatakse harta algatust kogu ajavahemiku, aastate 2004 – 2010 osas.

Siiski ei näe komisjon ette selle algatuse lõpetamist 2010. aastal. Vastupidi, komisjon ootab kodanikuühiskonna osalemist üldiselt ja eriti harta allakirjutanute osalemist avalikul arutelul, mis käivitatakse neljanda Euroopa liiklusohutuse tegevusprogrammi ettevalmistamiseks.

Osalejate tagasiside ja hartakohase tegevuse hindamise alusel võib järgmine komisjoni koosseis kaaluda algatuse jätkamist ja uut sisu.

* *

⁽³²⁾ ELT C 13/3 17.01.2004.

Küsimus nr 60, mille esitas Silvia-Adriana Ţicău (H-0735/08)

Teema: Turvaliste puhkealade ja parklate tagamine kaubaveokite juhtidele

Maanteetranspordi arvele langeb 72,2% kogu ühenduse maismaa kaubavedude mahust. Umbes 600 000 ettevõtet ja 4,5 miljonit inimest töötab Euroopa maanteetranspordi sektoris, mis seega on liidu majandusarengule tähtis. Selles olukorras on maanteeliikluse ohutus ja sõidukijuhtide sotsiaalsete tingimuste parandamine eriti tähtsad küsimused. Euroopa normide kohaselt peavad sõidukijuhid järgima teatud nõudeid sõiduaja, tööaja ja puhkeaja osas. Siiski pole piisaval arvul turvalisi parklaid. Juhtumitest teatamise teenistuse avaldatud statistika näitab, et liidu transpordisektoris kantakse kaupade varguse tõttu igal aastal 8,2 miljardit eurot kahju, kusjuures 70% teatatud juhtumitest leiab aset ajal, kui sõidukid ei liigu.

Kas komisjon saab teatada, millised ühenduse meetmed ja algatused on ette nähtud turvaliste parklate ehitamiseks, eriti Rumeenias ja Bulgaarias, ja kuidas need kajastuvad ELi eelarves?

Vastus

Komisjon jagab austatud parlamendiliikme seisukohta, et parklate ja turvaliste parklate puudumine on Euroopa transpordi-ja logistikasektori jaoks probleem. Siiski, arvestades subsidiaarsuse põhimõtet, peab tehniline planeerimine transpordi infrastruktuuri arendamiseks toimuma liikmesriikides, enamasti kohalikul või piirkondlikul tasandil.

Kahjuks pole mitte kõik liikmesriigid võtnud kõiki vajalikke meetmeid ja seepärast võib elukutselistel juhtidel olla endiselt probleeme sobiva aja jooksul asjakohaste puhkekohtade leidmisega maanteevõrgu mõnedes osades.

Selleks et suurendada liikmesriikide teadlikkust probleemsest olukorrast ja et julgustada investeeringuid olukorra parandamiseks, käivitas komisjon 2007. aastal parlamendi abiga pilootprojekti viie turvalise puhkeala väljaarendamiseks üleeuroopalise transpordivõrgustiku teede ääres, mis oleksid heade tavade vahetusel näidisteks. Esimene näidisala anti sõidukijuhtide käsutusse juba 2008. aasta juunis (http://www.setpos.eu). Järelprojekti käigus peaks viimistletama parkimisalade märgistuse standardeid.

Lisaks tegi komisjon algatuse esitada uue direktiivi ettepanek maanteede infrastruktuuri ohutuse korraldamise kohta. Direktiiviga kohustatakse liikmesriike arvesse võtma turvaliste parklate rajamist maanteede infrastruktuuri projektide planeerimisel ja ehitamisel üleeuroopalise teedevõrgu arendamiseks. Hiljuti võtsid parlament ja nõukogu kõnealuse direktiivi vastu⁽³³⁾.

Lisaks sellele võivad liikmesriigid, kellel on õigus saada ühtekuuluvus- ja struktuurifondidest vahendeid, taotleda vastavat ühenduse rahalist toetust oma transpordi infrastruktuuri parandamiseks. Seoses rohelise raamatu ettevalmistamisega üleeuroopalise võrgustiku poliitika tuleviku kohta, mis peaks vastu võetama järgmise aasta alguses, uurib komisjon samuti, kuidas veelgi edendada asjakohaste parklate arendamist.

* *

Küsimus nr 61, mille esitas Sarah Ludford (H-0739/08)

Teema: Liikluseeskirja rikkumiste sanktsioonide piiriülese täitmise tagamine

Seoses Euroopa linnade ja regioonide kasvava huviga erineval kujul teemaksude ja roheliste tsoonide vastu, mida teeb komisjon, et hõlbustada piiriülest jõustamist sellise korralduse mittejärgimise puhul välismaa sõidukijuhtide poolt? Kas komisjon tunnistab, et tõhus jõustamise režiim, mis kehtib õiglaselt kõigile sõidukijuhtidele, on põhimõttelise tähtsusega, selleks et kodanikud sellise korralduse omaks võtaksid?

Vastus

19. märtsil 2008 esitas komisjon ettepaneku võtta vastu direktiiv, millega hõlbustatakse karistuste piiriülest täitmist liiklusohutuse valdkonnas⁽³⁴⁾. Kõnealuse õigusakti eesmärk on oluliselt vähendada liikluses hukkunute arvu liikluseeskirjade parema jõustamise kaudu. Sellega seoses piirdub ettepaneku reguleerimisala nelja liiklusohutuse mõttes kõige ohtlikuma rikkumisega: lubatud sõidukiiruse ületamine, sõiduki juhtimine

⁽³³⁾ COD/2006/0182

⁽³⁴⁾ KOM(2008)151: Ettepanek võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega hõlbustatakse karistuste piiriülest täitmist liiklusohutuse valdkonnas

alkoholijoobes, turvavöö kinnitamata jätmine ja foori punase tule eiramine. Sellest jäävad välja muud, ohutusega mitteseotud rikkumised. Mis puutub "rohelistesse tsoonidesse" ja erasõidukite teemaksudesse (regulatiivsed või ummikutasud, eriti linnapiirkondades), siis puuduvad selles valdkonnas ühenduse tasandil ühenduse pädevus ja konkreetsed ühised eeskirjad väheste heitgaasidega tsoonide või keskkonnasõbralike tsoonide kohta. Siiski jälgib komisjon tähelepanelikult algatusi, mida riiklikul, piirkondlikul või kohalikul tasandil üha kasvaval määral tehakse. Eesmärk on tagada, et kehtivate eeskirjade õiglane rakendamine ei too kaasa välismaa kasutajate, kes juhuslikult sellistele aladele sisenevad, vastast diskrimineerimist. Seda küsimust käsitletakse tulevases Linnaliikluse tegevuskavas, mille komisjon peaks vastu võtma enne 2008. aasta lõppu.

* k >

Küsimus nr 62, mille esitas Krzysztof Hołowczyc (H-0763/08)

Teema: Liiklusohutuse parandamine

Elatustaseme tõus ja reisitranspordi uuendused toovad ELi teedele uut tüüpi sõidukeid. Nende hulgas on ATVd, mille arv suureneb dramaatilise kiirusega. Mõnes liikmesriigis puuduvad selliste sõidukite registreerimist ja teedel kasutamist reguleerivad õigusaktid. Selle tulemusena sõidavad ATVdega teedel lapsed või täiskasvanud, kel puuduvad nende juhtimiseks vajalik kvalifikatsioon ja oskused. On juhtunud arvukalt õnnetusi, milles on hukkunud nii selliste sõidukite juhte kui ka kolmandaid isikuid.

Milliseid samme saab komisjon astuda tagamaks, et vastuseks uut tüüpi sõidukite kasutuselevõtmisele tehakse liikmesriikides liiklust reguleerivatesse õigusaktidesse asjakohased muudatused, viidates EÜ asutamislepingu artikli 71 lõike 1 punktile c ja komisjoni teatises Euroopa liiklusohutuse tegevusprogrammi kohta (KOM(2003)0311) sätestatud meetmetele ja valgele raamatule pealkirjaga "Euroopa transpordipoliitika aastani 2010: aeg otsustada" (KOM(2001)0370)?

Vastus

Komisjon jagab austatud parlamendiliikme muret ATVde pärast, mis võivad olla ohtlikud, kui neid mitteasjakohaselt kasutatakse.

Kõnealust probleemi tuleks käsitleda mitmest vaatenurgast: ATVde tüübikinnitus; õigus selliseid sõidukeid juhtida; juurdepääs avalikele teedele; ja ebaseadusliku tegevuse järelevalve ja karistamine.

Mis tüübikinnitusse puutub, siis võib praegused ELi õigusnormid⁽³⁵⁾ tõenäoliselt läbi vaadata. Esialgu uurib komisjon sellise läbivaatamise, mis on planeeritud 2009. aastasse, võimalikku sisu. Siis võib komisjon ette näha laiaulatuslikuma raamistiku nende sõidukite tüübikinnitusele.

Juhilubade osas ei hõlma praegused ELi õigusaktid ATVde juhtimist. See tuleneb ATVsid käsitlevate riiklike eeskirjade ühtlustamatusest. Pärast seda, kui just nimetatud tüübikinnitust käsitlevate õigusnormidega on olukorda selgitatud ja eriti pärast seda, kui nendega on määratletud avalikel teedel lubatud ATVde omadused, võib ette näha ATVde lisamise juhilube käsitlevasse direktiivi.

Mis puudutab avalikele teedele juurdepääsu ja ebaseadusliku tegevuse järelevalvet ja karistamist, siis need küsimused on liikmesriikide pädevuses.

*

Küsimus nr 63, mille esitas Bernd Posselt (H-0772/08)

Teema: Brenneri tunnel

Milline on olukord praegu seoses rahalise planeerimisega Brenneri tunneli jaoks ja kuidas mõjutab see kõnealuse prioriteetse projekti ehitamise ajakava?

Vastus

(FR) Brenneri tunneli rahastamiskava on viimases ja otsustavas etapis. Kaks asjaomast liikmesriiki, Austria ja Itaalia, on andnud kindla poliitilise lubaduse viia ellu see projekt, mis on "Berliini-Palermo" prioriteetse

^{(35) 18.} märtsi 2002. aasta direktiiv 2002/24/EÜ kahe-või kolmerattaliste mootorsõidukite tüübikinnituse kohta, mis samuti hõlmab neljarattalisi mootorsõidukeid

projekti osa. See lubadus on juba täidetud kõnealuse kahe liikmesriigi ühise taotlusega ühendusepoolse rahastamise saamiseks TEN-T eelarvest. Selle kaasrahastamise, mille suhtest komisjon võttis vastu otsuse pärast parlamendiga konsulteerimist, maht on 786 miljonit eurot aastateks 2007–2013 ja see seob olulises mahus riiklikke eelarveid. 50% ühenduse kaasrahastamisest kulutatakse uuringutele ja 27% töödele.

67

Rahastamisplaani rakendamine kulgeb käsikäes projekti edenemisega. Esialgu on asjaomased liikmesriigid teostanud ettevalmistavaid uuringuid, sh uurimistunnelites. Menetlust, mille tulemuseks on tunnelile planeerimisloa andmine, on teostatud alates 2008. aasta märtsist ja projektiga on kavas alustada 2009. aasta alguses. Selleks ajaks peavad asjaomased kaks liikmesriiki olema kaasanud Brenneri tunneli projekti oma mitmeaastastesse kavadesse ja peavad olema andnud kindlad tagatised töö lõpuleviimise kohta.

Komisjon koos 2005. aasta juulis komisjoni määratud Euroopa koordinaatori, professor Karel Van Miertiga, on alati rõhutanud vajadust saada kõnealuselt kahelt liikmesriigilt vajalikud tagatised. Transpordivolinik isiklikult on veendunud, et need tagatised 2009. aasta kevadel saadakse. Projekti ja tunneli juurdepääsuteedega seoses on toimunud sisuline edasiminek ja volinik kontrollis isiklikult pooleliolevat tööd ja konkreetselt tunneli juurdepääsuteid 2009. aasta oktoobri alguses.

* * *

Küsimus nr 64, mille esitas David Martin (H-0780/08)

Teema: Komisjoni uurimine Šoti parvlaevaettevõtetele makstud toetuste suhtes

Kas komisjonil on kogu vajalik teave, selleks et piisavalt lõpule viia Šoti parvlaevaettevõtetele NorthLink ja CallMac makstud toetuste uurimine?

Kas komisjon teab, millal uurimise tulemused kättesaadavaks muutuvad?

Vastus

(FR) Komisjon on Ühendkuningriigi asutustelt, samuti paljudelt huvitatud osapooltelt saanud väga suurel hulgal dokumente ja muid andmeid. Kogu seda teavet analüüsitakse.

Ametlik uurimismenetlus kestab keskmiselt 18 kuud, kuid võib mõnikord raskete juhtumite puhul kesta ka kauem. Komisjon annab siiski endast parima, et lõplik otsus võimalikult kiiresti ette valmistada. Selles otsuses selgitatakse 16. aprillil 2008 alustatud uurimise tulemusi. Pärast vastuvõtmist lisatakse otsus selle vastuvõtmise päeval pressiteatele ja avaldatakse seejärel mittekonfidentsiaalsel kujul Euroopa Liidu Teatajas.

* *

Küsimus nr 65, mille esitas Manolis Mavrommatis (H-0784/08)

Teema: Hüvitis reisijatele lennu tühistamise korral

Pärast suurte Euroopa lennuettevõtjatega suhtlemist olen avastanud, et Euroopa reisijate õigusi käsitleva määrusega (EÜ) nr 261/2004⁽³⁶⁾ ette nähtud hüvitist ei maksta kunagi. Seda seetõttu, et lennuettevõtjad liigitavad lendude tühistamise kolm peamist põhjust, s.o äriühingu või lennujaama töötajate streigi, lennuki tehnilise rikke või ilmastikutingimused, erakorralisteks asjaoludeks, mis seepärast vabastavad nad reisijatele hüvitise (reisikilomeetrite alusel) maksmise kohustusest. Seega toimib komisjoni ettenähtud erand reisijate õigustes lennuettevõtjate päästeklauslina, võimaldades vältida reisijatele hüvitise maksmist.

Kas komisjon on arvamusel, et mõiste "erakorralised asjaolud" peaks lendude tühistamisega seoses olema selgelt määratletud, selleks et täpselt kindlaks määrata, millal reisijatele hüvitist maksma peab? Kuidas on reisijad lõppkokkuvõttes kaitstud, kui isegi nende "õigustega" seoses leiavad lennuettevõtjad rohkem kaitset?

Vastus

(FR) Lennureisijate õigusi käsitleva määruse eesmärk on eelkõige anda reisijatele, kelle lend hilineb, kohapeal sündmuse toimumise hetkel piisavalt abi ja teavet, selleks et võimaldada neil nii kiiresti kui võimalik sihtkohta jõuda ja teha seda parimatel tingimustel. Kõnealuse määruse artiklis 5 sätestatud hüvitis puudutab tegelikult ainult väga väikest arvu reisijaid, võrreldes nende lennureisijate arvuga, kellel on reisimise käigus probleeme.

⁽³⁶⁾ ELT L 46, 17.2.2004, lk 1.

Euroopa seadusandja eelistas mitte lisada määruse teksti "erakorraliste asjaolude" mõistet ammendava määratlusena. See tekitas lennuettevõtjate ja liikmesriikide vahel tõlgenduse erinevusi, millest komisjon on hästi teadlik.

Seepärast komisjon muuhulgas tõstatas rohkem kui aasta eest selle küsimuse lennuettevõtjate ja täitevasutuste juures ja koostas "erakorraliste asjaolude" teemal rea küsimusi ja vastuseid. Komisjoni poolt kõnealuses dokumendis, mis on avalikkusele kättesaadav⁽³⁷⁾, väljapakutud suuniseid on liikmesriikidega arutatud ja viimased on nendega nõustunud.

Siiski on kohus ja mitte komisjon see, kes võib anda õigusaktide tekstide tõlgendusi, kui see vajalikuks osutub. Lisaks sellele peaks kohus selles küsimuses seoses kahe esialgse küsimusega tegema oma otsuse lähimas tulevikus (tõenäoliselt 2009. aasta alguses). Seejärel analüüsib komisjon, kas kohtu tõlgendus on piisav, et asjakohaselt määratleda asjaolusid, mida võib pidada erakorralisteks.

Austatud parlamendiliikmel palutakse lahkesti saata komisjonile kogu talle kättesaadav teave, mis võimaldab tõestada lennuettevõtjate korduvaid eksimusi, mida ta hukka mõistab, ja määruse õigesti kohaldamata jätmist liikmesriikide poolt.

* * *

Küsimus nr 66, mille esitas Claude Moraes (H-0704/08)

Teema: Lennujaamade laiendamine ELis

Arvestades komisjoni eesmärki vähendada lennuliikluse mahu kiirest kasvust põhjustatud negatiivset mõju keskkonnale ja komisjoni soovitust, et lennujaamade olemasolevat läbilaskevõimet tuleks paremini ära kasutada, kas komisjon võiks selgitada oma seisukohta seoses ettepanekuga laiendada Heathrow' lennujaama Ühendkuningriigis?

Lisaks sellele, mida kavatseb komisjon teha selleks, et sobitada ilmselt omavahel vastuolus olevad eesmärgid vähendada läbilaskevõime puudust ELi lennujaamades ja saavutada ranged keskkonnaalased eesmärgid, näiteks need, mis on sätestatud Kyoto protokollis ja välisõhu kvaliteedi direktiivis (2008/50/EÜ⁽³⁸⁾)?

Vastus

Otsus Heathrow' lennujaama laiendamise kohta on riigi pädevusse kuuluv küsimus. Komisjon eeldab, et otsuse ettevalmistamisel ja rakendamisel järgitakse kõiki asjaomaseid ühenduse õigusakte. See tähendab näiteks keskkonnamõju hindamist käsitlevas direktiivis 85/337/EMÜ⁽³⁹⁾ ja keskkonnamõju strateegilist hindamist käsitlevas direktiivis 2001/42/EÜ⁽⁴⁰⁾ sätestatud kohustuste täitmist ning keskkonnastandardite järgimist, näiteks nende, mis on sätestatud välisõhu kvaliteedi direktiivides (direktiiv 1999/30/EÜ⁽⁴¹⁾, kuulub asendamisele direktiiviga 2008/50/EÜ⁽⁴²⁾).

Lennunduse mõju osas kliimamuutustele on komisjon lennunduse heitkogustega tegelemisel omaks võtnud kõikehõlmava lähenemisviisi. See hõlmab lennuliikluse korraldamise parandamist ja lennunduse lisamist saastekvootidega kauplemise süsteemi⁽⁴³⁾.

Ühtse Euroopa taeva algatus ja SESAR⁽⁴⁴⁾ muudavad Euroopa lennuliikluse süsteemi tõhusamaks.

⁽³⁷⁾ www.apr.europa.eu.

⁽³⁸⁾ ELT L 152, 11.6.2008, lk 1.

⁽³⁹⁾ Direktiiv 85/337/EÜ, EÜT L 175, 5.7.1985, lk 40-48, muudetud direktiiviga 97/11/EÜ, EÜT L 73, 14.3.1997

⁽⁴⁰⁾ EÜT L 197, 21.7.2001

⁽⁴¹⁾ EÜT L 163, 29.6.1999

⁽⁴²⁾ ELT L 152, 11.6.2008

⁽⁴³⁾ Komisjoni ettepanek KOM(2008) 221 lõplik; ühine seisukoht 2006/0304 (COD); Euroopa Parlamendi 13. novembri 2007. aasta seisukoht esimesel lugemisel P6_TA(2007)0505

⁽⁴⁴⁾ Single European Sky ATM Research – ühtse Euroopa taeva lennuliikluse korraldamise uuringud

Nõukogu ja parlament on hiljuti kokku leppinud õigusaktide suhtes lennundussektori lisamiseks ELi saastekvootidega kauplemise süsteemi. See poliitika peaks kaasa tooma CO2 heitkoguste tõhusama haldamise lennundusses ja tagab, et lennundussektor osaleb muude sektorite jõupingutustes saasteainete heitkoguste vähendamiseks.

Otsused konkreetsete meetmete kohta, tagamaks välisõhu kvaliteedi standardite järgimine ELi lennujaamade läheduses, on riigi pädevusse kuuluv küsimus. Komisjon aitab liikmesriike standarditest kinni pidada, töötades välja ja jõustades ühenduse meetmeid, mis tegelevad saasteainete heitkogustega nende tekkekohas (vt komisjoni avaldus, mis on lisatud Euroopa Liidu Teatajas avaldatud direktiivi 2008/50 juurde). Lisaks toetab komisjon teadusuuringute ning tehnoloogia arendamise seitsmenda raamprogrammi raames edasisi uuringuid lennukite, sõidukite ja transpordi infrastruktuuri keskkonnamõju vähendamise kohta ja õhusaaste, sh transpordiga seotud õhusaaste mõju kohta keskkonnale ja inimeste tervisele. (45)

* *

Küsimus nr 67, mille esitas Liam Aylward (H-0706/08)

Teema: Uus üksikasjalik taimekaitsevahendite sotsiaalmajandusliku mõju hinnang

Täna oleme me tunnistajaks ülemaailmsele toidupuudusele ja toiduainete hindade tõusule. Pärast algse taimekaitsevahendite paketi mõju hinnangu lõpuleviimist 2004. aastal on keskkonnaküsimused oluliselt muutunud. Arvestades asjaolu, et toidu hinnad maailmas tõusevad ja see mõjutab ELi kodanikke ja arengumaid, eriti toidu tootmist piiravaid tingimusi, kas komisjon saab teostada pestitsiidide (taimekaitsevahendite) paketi üksikasjaliku mõju hinnangu, keskendudes praeguse ühise seisukoha nõukoguga sotsiaalmajanduslikele elementidele? Samuti, kas komisjon saab esitada meile arvamuse selle kohta, kas toidu hinnad oleksid kallimad või odavamad, kui kasutataks riskipõhist lähenemisviisi?

Vastus

Komisjon on arvamusel, et komisjoni algne mõju hinnang oli põhjalik ja on endiselt kehtiv. See keskendus väljapakutud määruse ja praeguste õigusaktide vahelistele peamistele erinevustele: ajutised load, vastastikune tunnustamine, võrdlev hinnang, andmekaitse ja naabrite teavitamine taimekaitsevahendite kasutamisest.

Komisjon on rahul sellega, et ühise seisukoha, nagu ka komisjoni esialgse ettepaneku eesmärk on tugevdada inimeste tervise ja keskkonna kaitse kõrget taset, kindlustades samal ajal põllumajanduse konkurentsivõime ühenduses. Selles sisalduvad meetmed, nagu tsoonipõhine loasüsteem ja kohustuslik vastastikune tunnustamine, lihtsustatud andmekaitse eeskirjad, selged tähtajad heakskiidu ja lubade väljastamise menetlustele ja lihtsustatud lubade väljastamine väikese ulatusega kasutuseks, on meetmed põllumajanduse kasuks ja suurendavad pestitsiidide kättesaadavust põllumajandustootjatele.

Komisjon on uurinud väljapakutud kriteeriumide mõju ja järeldanud, et need võivad kaasa tuua piiratud arvu toimeainete turult äratoomise. Komisjon kavatseb olukorda hoolikalt jälgida.

Komisjon lükkab tagasi kriitika, et kõnealused kriteeriumid on välistavad kriteeriumid, sest tegelikult võetakse arvesse kokkupuudet: neile väga kahjulikele ainetele võib loa anda, kui kokkupuude nendega on üliväike (näiteks suletud süsteem).

Lõpuks, mis puutub toiduhindade muutustesse viimastel aastatel, siis komisjon usub, et mitmete muude tegurite taustal, näiteks energia hinnad või kliimamuutused, on võimatu anda statistiliselt tugevat ennustust selle meetme mõjust toidu hindadele.

*

Küsimus nr 68, mille esitas Mairead McGuinness (H-0731/08)

Teema: Arutelud GMOde strateegilise aspekti üle

President Barroso kutsus liikmesriike üles nimetama kõrgeid ametnikke osalema aruteludel GMOde strateegiliste aspektide üle. Küsimuste hulgas, mida kõnealune rühm käsitleb, on loamenetluste toimimine,

⁽⁴⁵⁾ http://cordis.europa.eu/fp7/environment/home en.html, klõpsa viidal "Find a call"

GMOde sünkroniseerimata lubamise mõju, ja avalik arutelu GMOde üle. Kõrgetasemelise rühma esimene kohtumine toimus 17. juulil ja teine on kavas sellel kuul.

Kas komisjon saab anda teavet selle kohta, millal on oodata kõrgetasemelise rühma aruannet oma tegevusest?

Kas komisjon saab kommenteerida, kuidas kõnealuse kõrgetasemelise rühma eesmärgid võivad erineda keskkonnanõukogu poolt töölepandud GMO töörühma omadest?

Vastus

ET

70

2003. aastal võtsid parlament ja nõukogu vastu geneetiliselt muundatud organismide (GMOd) turustamise uue regulatiivse raamistiku. Nende õigusaktidega kehtestati väga range turuleviimise-eelne loarežiim, mille kohaselt turule tohib viia vaid GMOsid, mille ohutus keskkonnale ning inimeste ja loomade tervisele on tõestatud.

Samal ajal võttis Euroopa Liit vastu ranged jälgitavuse ja märgistamise eeskirjad GMO toodetele. Nende õigusaktidega tagatakse, et GMO tooted saab vajaduse korral tagasi kutsuda ja et tarbijad saavad soovi korral otsustada geneetiliselt muundatud toitu vältida. ELi GMOsid käsitlevaid õigusakte peetakse nüüd üldiselt kõige laiaulatuslikumaks ja tõenäoliselt kõige rangemaks maailmas.

Kõnealuses õiguslikus raamistikus on keskne roll Euroopa Toiduohutusametil (EFSA), sest amet vastutab GMOde ohtlikkuse hindamise eest enne nende ärilist kasutuselevõttu, samas kui komisjoni ülesanne on riskihalduri funktsiooni täites konkreetne GMO kas heaks kiita või mitte, võttes arvesse EFSA arvamust ja vajaduse korral muid põhjendatult asjaomaseks peetavaid tegureid.

GMOsid puudutavat arutelu esitletakse tihti selliselt, nagu puudutaks see vaid keskkonda ja toiduohutust. Kuid see teema on palju keerulisem. See puudutab ka kaubanduspoliitikat, toiduga varustatust, konkreetsemalt Euroopa toiduga varustatust, uuringuid ja Euroopa biotööstuse konkurentsivõimet. Pole võimalik eitada, et EL on Maailma Kaubandusorganisatsioonis (WTO) omaenda eeskirjade kohaldamata jätmise pärast hukka mõistetud.

Kõige eelneva taustal pidas komisjon 2008. aasta mais suunava arutelu GMOde teemal, et põhjalikult käsitleda küsimuse kõiki tahke. Arutelu käigus pani komisjon tähele, et GMOsid puudutav poliitika on endiselt väga tundlik küsimus, seda komisjonile, kuid ka enamikule liikmesriikidele. Valitses üksmeel selle suhtes, et olemasolev õiguslik raamistik on asjakohane, kuid selle rakendamist tuleb parandada.

Komisjon kordas oma veendumust EFSA teaduslike nõuannete kõrges kvaliteedis ja kinnitas, et jätkab oma institutsionaalsete ülesannete täitmist, austades samas oma rahvusvahelisi kohustusi.

Komisjon nõustus samuti, et kasulik oleks pidada mitteametlik poliitiline arutelu liikmesriikidega kogemuste läbiarutamiseks ja nende juures pinna sondeerimiseks, kas oleks viis, kuidas otsustusprotsessi edendada, sh vajaduse korral seda parandades. Eesmärgiks on paremini mõista Euroopa praegust seisukohta GMOde osas ja seda, kas ja kuidas oleks võimalik arutelu edasi viia.

Rühm kohtus 17. juulil 2008 ja 10. oktoobril 2008 ning pidas mitteametliku arutelu. Arutelul käsitleti paljusid poliitilisi küsimusi, mis on otseselt või kaudselt GMOde poliitikavaldkonnaga seotud: toidu hinnad, toidu ja söötadega varustatus, WTO, kaubanduslikud aspektid, sh küsimus ELi ja kolmandate riikide vahelisest asünkroonsest lubamisest, samuti avalik arvamus.

Paralleelselt Prantsusmaa eesistumisel keskkonnanõukogus on loodud ad hoc GMO töörühm. Prantsusmaa eesmärgiks on kõnealuse töörühma tööle tuginedes võtta 4.–5. detsembril 2008 kohtuvas keskkonnanõukogus vastu nõukogu järeldused. Eesistujariik ja komisjon teevad tihedat koostööd, tagamaks kõnealuse kahe algatuse hea kooskõlastatus.

Nõukogu töörühma töö keskendub rohkem konkreetsetele küsimustele, mis enamasti on seotud keskkonnateemalise riskihinnangu ja GMOde riskijuhtimisega, samas kui kõrgetasemelise töörühma arutelud on iseloomult laiemad.

* *

Küsimus nr 69, mille esitas Paulo Casaca (H-0741/08)

Teema: Al Aqsa TV terroristliku ringhäälingu edastamine Euroopas

Vastuses küsimusele H-0485/08⁽⁴⁶⁾, mis käsitles terroristliku telejaama Al Aqsa saadete edastamist Euroopa satelliidiressurssi kaudu Prantsuse ringhäälinguorganisatsiooni Eutelsat vahendusel, osutas komisjon oma kavatsusele tõstatada "telekanali Al Aqsa teema järgmisel kohtumisel riiklike regulatiivasutustega enne 2008. aasta suvepuhkust". Kas komisjon saab tutvustada kõnealuse kohtumise tulemusi ja samme, mida kavatseb astuda, et lõpetada Al Aqsa audiovisuaalmeedia teenuste direktiivi (direktiiv 2007/65/EÜ⁽⁴⁷⁾) artiklit 3b rikkuv saadete edastamine Euroopa satelliidiressursi kaudu?

Vastus

Komisjoni ja riikide reguleerivate asutuste kohtumisel 4. juulil 2008 käsitleti kolmandatest riikidest pärinevate vihkamist õhutavate ringhäälinguorganisatsioonide küsimust. Osutati, et reguleerivate asutuste Euroopa platvormil (EPRA) puudub seadusjärgne volitus võtta vastu oma liikmetele siduvaid eeskirju. Samuti juhiti tähelepanu reguleerivate asutuste Vahemere võrgustiku (MNRA) deklaratsiooni projektile sisu reguleerimise kohta. Kõnealune deklaratsioon võeti vastu reedel, 3. oktoobril 2008, organisatsiooni aastakoosolekul Itaalias ja see käsitleb muuhulgas põhiväärtuste, põhimõtete ja õiguste austamist, näiteks inimväärikuse ja erinevuste austamist ja seaduse kaitset.

Siiski pole kõik asjaomased kolmandad riigid EPRA või MNRA liikmed. Leiti, et edasi viib kahepoolne koostöö liikmesriigi ja kolmandate riikide asutuste vahel. Samal ajal kavatseb komisjon sellist koostööd tugevdada, kutsudes kõiki osapooli aeg-ajalt ühistele kohtumistele.

Komisjon soovib korrata, et v.a üldised väited audiovisuaalmeedia teenuste direktiivi artikli 3b rikkumise kohta, pole ta seni saanud Al Aqsa TV edastatud programmide kohta ühtegi ametlikku kaebust. Tuleks rõhutada, et ühegi reguleeriva asutuse suhtes ei saa võtta meetmeid ilma konkreetsete väideteta, milles nimetatakse vähemalt rikkumise kuupäev, aeg ja iseloom. Siiski on komisjon selle küsimuse tõstatanud vastutava reguleeriva asutuse, Prantsuse Conseil Supérieur de l'Audiovisuel (CSA) juures. Vastust oodatakse 2008. aasta novembriks.

* * *

Küsimus nr 70, mille esitas Olle Schmidt (H-0742/08)

Teema: Abi suurendamine Eritreale

Ajakirjanduses on olnud mitmeid teateid selle kohta, et komisjon on lõpetamas uut Eritrea strateegiat. Mõnedes teadetes väidetakse, et tulevases viie aasta kavas suurendatakse abi praeguselt 80 miljoni euro tasemelt 110 miljoni euroni. Arvestades, et abi kasutamise viisi osas on mitmeid küsimärke ja et Aswara režiim rikub pidevalt inimõigusi, näiteks on rootsi ajakirjanikku, Dawit Isaaki, seitse aastat vangis hoitud, küsin, kuidas kavatseb komisjon põhjendada abi suurendamist kõnealusele riigile? Kas ei tuleks kasutada võimalust nõuda, et riigid järgiksid demokraatiat ja inimõigusi, selleks et abi saada?

Milliseid meetmeid kavatseb komisjon võtta Eritreale antavale abile tingimuste seadmiseks?

Vastus

Eritrea on üks kõige vaesemaid riike maailmas, kus SKT inimese kohta on hinnanguliselt 200 USA dollarit. ÜRO arengufondi inimarengu indeksis paikneb Eritrea 2008. aastal 177 riigi seas 157. kohal ja enamik eritrealasi elab allpool vaesuspiiri. Lisaks kannatab Eritrea eriti toiduhindade kriisi tõttu. Euroopa Komisjoni ja Eritrea koostöö peamine eesmärk on leevendada elanikkonna rasket olukorda ja parandada nende elamistingimusi.

Võttes arvesse elanikkonna suurust, tulu inimese kohta, kohta inimarengu indeksis, demograafilisi suundumusi ja haavatavust, kuid ka majanduslikku ja sotsiaalset toimetulekut, eraldatakse Eritreale kümnendast Euroopa Arengufondist (EAF) 122 miljonit eurot aastateks 2008–2013. See eraldus pole mitte õiguspärane, vaid orienteeruv summa ja see võidakse vahekokkuvõtte või lõppkokkuvõtte käigus läbi vaadata

⁽⁴⁶⁾ Kirjalik vastus, 9.7.2008.

⁽⁴⁷⁾ ELT L 332, 18.12.2007, lk 27.

Eritrea valitsus ja Euroopa Komisjon lõpetavad parajasti koostööstrateegia ja mitmeaastase riikliku näidisprogrammi koostamist, mida hakatakse rahastama 10. EAFist.

Kavandatav 10. EAFi strateegia, mis keskendub sekkumisele toiduga varustatuse ja infrastruktuuri valdkonnas ning sisaldab täiendavat elementi aruandekohustuse ja valitsusvälise sektori osapooltega koostöö alal, on vastuseks tähtsatele Eritrea ees seisvatele arenguväljakutsetele.

Inimõigustealane olukord Eritreas on suur mureküsimus. Arengu ja humanitaarabi volinikul on olnud võimalus mitmel korral tõstatada muret valmistavaid küsimusi olukorrast Eritreas, eriti inimõiguste alal ja olulisena konkreetselt härra Dawit Isaaki juhtum, kõige viimati tema külaskäigul Asmarasse 2008. aasta juunis. Samuti suhtleb komisjon regulaarselt Eritrea opositsiooni ja diasporaa liikumistega.

Pärast seda on taastatud ametlik dialoog vastavalt Cotonou lepingu artiklile 8 ja on tehtud ettepanekuid parandada ELi ja Eritrea vahelise koostöö mõnesid aspekte, sh komisjoni koostööprogramm, ja halduslikku olukorda Eritreas, sh meelsusvangide küsimus ja muud inimõiguste alased küsimused.

Komisjon koos liikmesriikidega hoiab pidevalt lahti võimalust ELi poliitika läbivaatamiseks.

Komisjon ootab võimalust saada teada tulemused, mida annab parlamendi missioon Aafrika Sarvel, sh Eritreas. Teabekogumismissiooni liikmed on külastuse ettevalmistamisel kohtunud komisjoni teenistuste esindajatega. Vahetult enne teeleasumist kohtuvad missiooni liikmed ka arengu ja humanitaarabi volinikuga.

* *

Küsimus nr 71, mille esitas Ari Vatanen (H-0745/08)

Teema: Alkoholi kaugmüügi keelu ja EÜ asutamislepingu artikli 28 vaheline vastuolu

Kaugmüügi keeld, mille rikkujate suhtes võidakse alustada haldus- või kriminaalmenetlust, kehtib müügi suhtes, mille käigus kas müüja või tema nimel tegutsev vahendaja saadab või transpordib müüdud alkoholi Soome. Soomes kohaldatav tõlgendus tugineb põhimõttele, et ainult alkoholi jaemüügi loa omanik võib alkoholi tarbijale üle anda. Seaduse kohaselt on selline luba võimalik saada ainult riigi alkoholimonopolil.

Kas Soome seadused ja nende halduslik kohaldamine on vastuolus EÜ asutamislepingu artikliga 28, arvestades et nad keelavad muudes liikmesriikides tegutsevatele müüjatele õiguse tegeleda alkoholi kaugmüügiga tarbijatele Soomes?

Vastus

72

Küsimuse kohaselt on alkoholi kaugmüük muudest liikmesriikidest ostjatele Soomes piiratud, sest ainult jaemüügi loa omanik võib Soomes ostjale kaupu üle anda ja ilmselt võib ainult riigi alkoholimonopol sellise loa saada.

Sellega seoses tuleks märkida, et vastavalt Euroopa Kohtu otsusele kohtuasjas C-170/04 Rosengren kujutab riigisisese õiguse säte, millega luuakse äriline monopol ja millega on üksikisikutel keelatud alkohoolseid jooke otse, ilma neid ise transportimata, importida, endast koguselist impordipiirangut EÜ artikli 28 mõttes, mis konkreetselt Rootsi monopoli süsteemis ei tundunud olevat proportsionaalne.

Teises kohtuasjas, mis käsitles ravimite postimüügi keeldu (C-322/01 DocMorris), leidis kohus, et riigisisene selliste ravimite postimüügi keeld, mille müük on piiratud apteekidega asjaomases liikmesriigis, on meede, mille mõju on samaväärne koguselise piiranguga, mis on EÜ asutamislepingu artikli 28 kohaselt keelatud.

Eespool tsiteeritud kohtupraktikat arvestades võib alkoholi kaugmüügi keeld Soomes tähendada Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 28 rikkumist.

Meede, mida peetakse EÜ asutamislepingu artikliga 28 vastuolus olevaks, võib siiski olla õigustatud kõlbluse, avaliku korra või avaliku julgeoleku seisukohalt või tervise kaitsmiseks, nagu on sätestatud EÜ asutamislepingu artiklis 30 või kohtu poolt tunnustatud nn kohustuslikes nõuetes. Siiski peab riigisisene meede selleks, et olla õigustatud, olema taotletavate eesmärkide saavutamiseks vajalik ja kõnealuste eesmärkide suhtes proportsionaalne.

Olemasoleva teabe alusel pole komisjonil võimalik kõnealust meedet täielikult hinnata.

* *

Küsimus nr 72, mille esitas Georgios Toussas (H-0748/08)

Teema: Laeva Sea Diamond vrakk saastab endiselt vett Santorini kraatris

Kruiisilaeva Sea Diamond uppumisest Santorini saare juures on möödunud kuusteist kuud ja siiani puuduvad järeldused laevahuku põhjuste kohta. Ei Kreeka valitsus, Meretranspordi Ministeerium ega pädevad kohalikud asutused pole transpordiettevõtet Hellenic Louis Cruises vastutusele võtnud, samas kui kõnealune äriühing on juba saanud 55 miljoni dollari ulatuses hüvitist. Vaatamata kohalike elanike ja kohalike asutuste jõulistele protestidele ja vastutavate Kreeka asutuste lubadustele lebab laeva vrakk endiselt kraatri põhjas ja jätkab Santorini vete saastamist.

Kuidas hakkab komisjon kaasa aitama merekeskkonna taastamisele selle ajaloolise saare juures ning kohalike elanike ja organisatsioonide nõudmiste rahuldamisele, et tõstetaks üles alus, mis endiselt sisaldab naftat, määrdeaineid ja muid mürgiseid vedelikke? Kas Kreeka valitsus on esitanud sellekohase taotluse?

Vastus

Viimastel kuudel on komisjon tähelepanelikult jälginud olukorda seoses Sea Diamondi vrakiga Santorini ranniku lähedal, selleks et tagada ühenduse õigusaktide asjakohane rakendamine. Olles uurinud kohaldatavate õigusaktide (s.o direktiiv 2004/35/EÜ⁽⁴⁸⁾ keskkonnavastutusest keskkonnakahjustuste ärahoidmise ja parandamise kohta, direktiiv 2000/60/EÜ,⁽⁴⁹⁾ millega kehtestatakse ühenduse veepoliitika alane tegevusraamistik ja direktiiv 2006/12/EÜ⁽⁵⁰⁾ jäätmete kohta) asjakohaseid sätteid, järeldas komisjon, et konkreetseid asjaolusid arvestades polnud võimalik kõnealuste sätete rikkumist kindlaks teha. Väärib märkimist, et seni puuduvad EÜ õigusaktid laevavrakkide eemaldamise kohta. Vastuses härra Papadimoulise esitatud kirjalikult vastatavale küsimusele E-1944/08⁽⁵¹⁾ on selle kohta rohkem teavet.

Siiski on komisjon rõhutanud vajadust vältida olulist keskkonnakahju. Vastuseks komisjoni päringutele osutasid Kreeka asutused, et nad on võtnud kõik vajalikud meetmed saastamise vältimiseks, sh tellinud uuringu saaste mõju kohta ja korraldanud mõjutatud ala pideva jälgimise. Kreeka Mereuuringute Keskuse uuringus järeldati, et vraki mõju on üliväike. Sellele vaatamata on Meretranspordi Ministeerium kinnitanud, et proovide võtmised ja mõõtmised jätkuvad ja et vajaduse korral rakendatakse parandusmeetmeid. Sellega paralleelselt on ministeerium rakendanud asjakohaseid sanktsioone.

Mis puudutab tegevust keskkonnaseisundi taastamiseks, siis võib olla võimalik selle kaasrahastamine Kreeka riikliku strateegilise kontrollraamistiku raames aastateks 2007–2013, mille komisjon on heaks kiitnud (näiteks rakenduskava "Keskkond ja säästev areng 2007–2013" või piirkondlik rakenduskava "Kreeta ja Egeuse mere saared, 2007–2013"). Siiski on nendesse programmidesse lülitatava konkreetse tegevuse üle otsustamine liikmesriikide pädevate asutuste ülesanne, komisjon kontrollib vaid üldisi abikõlblikkuse kriteeriume ja ELi õigusaktide, sh keskkonda käsitlevate õigusaktide, täitmist. Sellele lisaks kaasfinantseeriti aastate 2000–2006 keskkonnaalase rakenduskava raames nelja õlikogumislaeva ostu, eesmärgiga kaitsta konkreetseid kaitsealuseid piirkondi.

Kui peaks toimuma mere saastamine või ilmnema selle vahetu oht, siis võib Kreeka taotleda abi ühenduse kodanikukaitse mehhanismi raames (kehtestatud nõukogu otsusega 2007/779/EÜ, Euratom⁽⁵²⁾). Selline abi võib riigiasutuste taotluse korral hõlmata ka saastetõrjelaevade kasutamist, mille tellib Euroopa Meresõiduohutuse Amet. Seni pole Kreeka asutused ühtegi konkreetset abitaotlust esitanud.

ELi Solidaarsusfondi kohta tuleks märkida, et selle fondi vahendite kasutamine on tavaliselt piiratud suurte looduskatastroofidega ja on võimalik asjaomase riigi taotlusel, kui kahju ületab künnise, mis Kreeka puhul on sätestatud tasemele 0,6% rahvamajanduse kogutulus (GNI) (s.o 1,066 miljardit eurot). Ei tohi hüvitada kahju, mille puhul on olemas kindlustus või kolmanda osapoole vastutus.

*

⁽⁴⁸⁾ ELT L 143, 30.4.2004

⁽⁴⁹⁾ EÜT L 327, 22.12.2000

⁽⁵⁰⁾ ELT L 114, 27.4.2006

⁽⁵¹⁾ http://www.europarl.europa.eu/QP-WEB

⁽⁵²⁾ ELT L 314, 1.12.2007

Küsimus nr 73, mille esitas Philip Claeys (H-0754/08)

Teema: Usuvabadus Türgis

13. augustil 2008. aastal esitas Alevi Bektaşi Federation Euroopa Nõukogu ministrite komiteele Türgi vastu kaebuse, mis käsitleb kohustuslikku usuõpetust Türgi koolides. Konkreetselt pole Türgi ikka veel jõustanud Euroopa Inimõiguste Kohtu 9. oktoobri 2007. aasta otsust, milles kohus selgelt kinnitas, et kohustuslik usuõpetus on vastuolus Euroopa inimõiguste konventsiooni 1. protokolli artikliga 2.

Kuidas, pidades silmas usuvabaduse põhimõtet, suhtub komisjon sellesse, et Türgi pole kõnealust otsust jõustanud? Milliseid meetmeid kavatseb komisjon kõnealuse otsuse jõustamise tagamiseks võtta? Mis kuupäevaks peaks otsus olema jõustatud? Kuidas mõjutab selline keeldumine praeguseid läbirääkimisi?

Vastus

Komisjon on austatud parlamendiliikme nimetatud juhtumist teadlik.

2007. aasta oktoobris asus Euroopa Inimõiguste Kohus seisukohale, et usuõpetuse õppekava Türgis ei saa lugeda demokraatlikus ühiskonnas vajalikele objektiivsuse ja pluralismi kriteeriumidele vastavaks. Samuti oli kohus seisukohal, et puudub asjakohane meetod tagamaks lapsevanemate veendumuste arvessevõtmine.

Sellest tulenevalt palus kohus Türgil viia oma haridussüsteem ja õigusaktid Euroopa inimõiguste konventsiooniga vastavusse.

Türgi peab kohtu otsust rakendama. Komisjon jälgib seda protsessi tähelepanelikult ja tõstatab kõnealuse küsimuse dialoogis Türgi asutustega kõigil asjakohastel tasanditel; lisaks sellele on kõnealune küsimus tõstatatud Türgi 2007. aasta arenguaruandega seoses.

Türgi peab kindlustama Euroopa inimõiguste konventsiooni ja Euroopa Inimõiguste Kohtu kohtupraktikaga tagatud õiguste ja vabaduste, sh usuvabaduse, täieliku austamise. See on kõnealuse riigi Euroopa Liiduga ühinemise eeltingimus.

* *

Küsimus nr 74, mille esitas Konstantinos Droutsas (H-0756/08)

Teema: Drenaažikanali nr 66 saastamine käitlemata tööstusjäätmetega Irinoupolise omavalitsuses

Kontrollimatu käitlemata tööstusjäätmete laskmine drenaažikanalisse nr 66 Irinoupolise omavalitsuses (Imathia prefektuur) tekitab selles piirkonnas tõsiseid keskkonnaprobleeme ja kahjustab kohalike elanike tervist. Imathia ja Pellase prefektuurides asuvad virsikute töötlemise tehased on varustatud jäätmete bioloogilise käitlemise süsteemidega, kuid ärikulude vähendamiseks neid ei kasutata ja jäätmed lastakse drenaažikanalisse. See meelevaldne kõrvaldamise meetod kujutab endast pikaajalist keskkonnaalast kuritegu. Vesi kanalis on saastunud, seal on tuhandeid surnud kalu ja hais on väljakannatamatu. Kanalist nr 66 voolab vesi Aliakmonase jõkke, mis varustab veega Thessaloniki linna, ning Aliakmonase ja Axiose jõgede deltasse (Ramsari konventsiooniga kaitstud piirkond), suurendades saastatust Thermaicose lahes. Lisaks sellele kasutatakse seda vett ka kogu piirkonnas põldude niisutamiseks, kahjustades seega loomakasvatust ja toiduahela kaudu ka inimesi ja inimeste tervist.

Kas komisjon võtab meetmeid, et lõpetada drenaažikanal nr 66 saastamine, mida põhjustab tööstusjäätmete meelevaldne kõrvaldamine, taastada piirkonna looduskeskkond ja kaitsta inimeste tervist?

Milline on komisjoni seisukoht seoses vajadusega lõpetada drenaažikanal nr 66 saastamine, mida põhjustab tööstusjäätmete meelevaldne kõrvaldamine, taastada piirkonna looduskeskkond ja kaitsta inimeste tervist?

Vastus

Direktiivis 2008/1/EÜ⁽⁵³⁾ saastuse kompleksse vältimise ja kontrolli kohta (saastuse kompleksse vältimise ja kontrolli direktiiv, direktiivi 1996/61/EÜ⁽⁵⁴⁾ kodeeritud versioon) on loetelud viit liiki tööstuslikud

⁽⁵³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. jaanuari 2008. aasta direktiiv 2008/1/EÜ saastuse kompleksse vältimise ja kontrolli kohta (kodifitseeritud versioon) (EMPs kohaldatav tekst), ELT L 24, 29.1.2008.

⁽⁵⁴⁾ Nõukogu 24. septembri 1996. aasta direktiiv 96/61/EÜ saastuse kompleksse vältimise ja kontrolli kohta, EÜT L 257, 10.10.1996.

tegevusalad, mis kuuluvad direktiivi reguleerimisalasse. Loetellu kuuluvad käitised toiduainete töötlemiseks ja ümbertöötlemiseks taimsest toormaterjalist tootmisvõimsusega üle 300 tonni valmistooteid ööpäevas (kvartali keskmine).

Küsimuses sisalduva teabe alusel pole selge, kas Imathia ja Pellase prefektuurides asuvad virsikute töötlemise tehased kuuluvad saastuse kompleksse vältimise ja kontrolli direktiivi reguleerimisalasse.

Komisjon on juba võtnud meetmeid, tagamaks et olemasolevad saastuse kompleksse vältimise ja kontrolli rajatised vastavad direktiivi nõuetele. 2008. aasta mais alustati vastavalt EÜ asutamislepingu artiklile 226 rikkumismenetlust üheksa liikmesriigi, sh Kreeka vastu. Kreeka asutustelt saadud teabe alusel näib, et Imathia prefektuuris töötab vähemalt neli taimsest toormaterjalist toitu tootvat käitist ilma asjakohase loata. Komisjon hindab praegu Kreeka käitiste kohta kogutud teavet ja võtab kõik vajalikud meetmed, sh rikkumismenetluse jätkamine, tagamaks et saastuse kompleksse vältimise ja kontrolli direktiivi asjakohaselt rakendatakse.

Mis puudutab jõgede vee üldist kvaliteeti, siis vee raamdirektiiv⁽⁵⁵⁾ kohustab liikmesriike tagama vee hea kvaliteet ("hea seisund") üldjuhul aastaks 2015. Vajalik kavad ja programmid peavad olema välja töötatud 22. detsembriks 2009.

Lisaks sellele on Axiose, Loudiase ja Aliakmonase jõgede delta ala, mis on lülitatud elupaikade direktiivi 92/43/EMÜ⁽⁵⁶⁾ alusel loodud Natura 2000 võrgustikku. Elupaikade direktiiv nõuab, et välditaks tegevust, mis võib viia ala kaitseväärtuse vähenemiseni.

Komisjon kavatseb paluda Kreeka asutustelt saastamise iseloomu kohta lisateavet, eriti saasteainete heitkoguste või vee kvaliteedi mõõtmiste tulemusi kõnealuste käitiste läheduses, samuti nende mõju kohta eespool nimetatud Natura 2000 alale.

* * *

Küsimus nr 75, mille esitas Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (H-0759/08)

Teema: Pindalatoetuste võrdsustamine vanades ja uutes liikmesriikides

20. mai 2008. aasta ettepaneku võtta vastu nõukogu määrus, millega kehtestatakse ühise põllumajanduspoliitika raames põllumajandustootjate suhtes kohaldatavate otsetoetuskavade ühiseeskirjad, 8. lisas on sätestatud riikide kaupa ülempiirid rahalistele vahenditele, mida ühise põllumajanduspoliitika kohaselt saab kulutada aastani 2013 ja edaspidi. Kõnealuses lisas sätestatud summade arvestamisel kasutatava põllumajandusmaa hektariteks ilmneb erinevate liikmesriikide vahel tohutu erinevus toetuse suuruses hektari kohta. Umbkaudsed arvud on 489 eurot Belgias, 388 eurot Taanis, 344 eurot Saksamaal, 263 eurot Prantsusmaal ja 237 eurot Ühendkuningriigis. Uutes liikmesriikides on toetuste tasemed siiski oluliselt madalamad: 213 eurot Tšehhi Vabariigis, 227 eurot Ungaris, 200 eurot Slovakkias ja ainult 187 eurot Poolas.

Ajal kui tootmiskulud uutes ja vanades liikmesriikides väga kiiresti ühtlustuvad ja komisjon teeb ettepaneku rahalise toetuse tootmisest lahtisidumiseks, puudub sisuline õigustus sellise diferentseerimise jätkamisel, mida peetakse uute liikmesriikide põllumajandustootjate ülbeks diskrimineerimiseks. Sellise toetustasemete diferentseerimise säilitamine paljude aastate jooksul võrdub põhimõtteliselt kahe ühise põllumajanduspoliitika olemasoluga.

Milliseid meetmeid kavatseb komisjon võtta selle disproportsiooni kaotamiseks?

Vastus

Lahtiseotud toetuste tase määratakse kindlaks samade põhimõtete alusel nii EL-15 kui ka EL-12 puhul, nimelt eelarveliste väljamaksete etalontasemed ja pindala. EL-15 puhul on etaloniks varasem toodangumaht, pindala ja ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) alusel makstud toetus, samas kui EL-12 puhul lepiti etalontasemed kokku ühinemislepingus, võttes arvesse mitmeid tegureid, näiteks hiljutine tootmismaht ja liikmesriigi tootmispotentsiaal.

⁽⁵⁵⁾ Direktiiv 2000/60/EÜ, EÜT L 327 22.12.2000, kehtiv redaktsioon.

⁽⁵⁶⁾ EÜT L 10, 14.1.1997.

Tulenevalt asjaolust, et toetuse suuruse määramisel kasutati ajaloolisi etalone, on otsetoetused diferentseeritud mitte ainult EL-12 ja EL-15 liikmesriikide vahel, vaid kõigi liikmesriikide, samuti piirkondade ja konkreetsete põllumajandustootjate vahel (sõltuvalt sellest, milline lahtiseotud toetuse mudel on valitud).

Tervisekontrolli käigus teeme me ettepaneku anda liikmesriikidele võimalus nende erinevuste sisemiseks ühtlustamiseks. Siiski, kõikide liikmesriikide vahelise ühtlustamise suunas liikumine ei saavutaks selle kavatsetud poliitilisi eesmärke. Otsetoetused on põllumajandustootjate sissetuleku toetamise hoob ja nende taset tuleb hinnata, pidades silmas ELi liikmesriikide üldist majanduslikku taset ja arenguid.

Otsetoetuste taseme ühtlustamine kõigis 27 liikmesriigis suurendaks keskmiselt põllumajandustootjate tulu EL-12s ja vähendaks tulu EL-15s. See suurendaks olemasolevaid lahknevusi põllumajandussektori tulude ja muude majandussektorite tulude arengus. Põllumajandussektori tulud EL-12s on pärast ELiga ühinemist juba oluliselt suurenenud ja spurdiksid ühtse toetusmäära korral muudest tuludest ette. EL-15s, kus põllumajanduse tulu jääb juba praegu muude sektorite tulust maha, suurendaks ühtne toetusmäär seda lõhet.

Lisaks sellele, kui ELi kulutuste mitmesugused komponendid asetada suhtesse nende osakaaluga sisemajanduse kogutoodangust (SKT), siis saab selgeks, et EL-12 pole võrreldes EL-15ga põllumajandustoetuste osas halvemas olukorras. 2007. aastal olid otsetoetused ja turutoetus EL-12 ja EL-15 liikmesriikides osakaaluna SKTst laias laastus samal tasemel. Mõõdetuna osakaaluna SKTst olid maaelu arengu kulutused EL-12 liikmesriikides EL-15ga võrreldes seitse korda suuremad ja struktuurimeetmed neli korda suuremad.

Need kaalutlused näitavad, et ühtse määraga otsetoetus poleks kooskõlas otsetoetuste eesmärgiga, milleks on anda põllumajandustootjatele asjakohane sissetuleku toetus, sest see moonutaks suhet põllumajanduse ja muude majanduse sektorite tulu vahel EL-12 ja ka EL-15 liikmesriikides.

* *

Küsimus nr 76, mille esitas Jacky Hénin (H-0761/08)

Teema: Euroala ühtekuuluvust ähvardavad ohud

Finantskriisi uusimad arengud teisel pool Atlandi ookeani ja eriti dollari kukkumine euro suhtes võib tähendada matusekelli kõrge lisaväärtusega tööstusharudele euroala riikides. Raha dumping dollarialalt hävitab euroalal sajad tuhanded kõrget ja väga kõrget kvalifikatsiooni nõudvad töökohad. Kriisi teravus ja ulatus on sellised, et tekitavad küsimärke euroala ühtekuuluvuse ja jätkusuutlikkuse kohta. Süsteemi ühtekuuluvust hoiab alal vaid riigi euroalalt lahkumise tohutult kõrge hind.

Milliseid majanduslikke ja poliitilisi meetmeid kavatseb komisjon võtta, et vältida euroala tulevase lagunemise ohtu?

Vastus

76

ET

Ehkki euroala on korraga tabanud mitmed rasked välised šokid, on euro osutunud nende vastu võimsaks kaitseks. Vastupidiselt seitsmekümnendatele aastatele ei võimenda neid šokke praegu sisemiste vahetuskursside ja intressimäärade ebastabiilsus. Euroopa Keskpanga (EKP) erakorraline likviidsuse juhtimine on praegusel erakordsel ajahetkel osutunud tohutuks väärtuseks. Lisaks sellele on hiljemalt oktoobris toimuvaks majandusja rahandusministrite nõukogu koosolekuks kõik ELi ministrid nõudnud praegustele šokkidele kooskõlastatult reageerimist, peegeldades seega komisjoni ülekutset majandusjuhtimise tugevdamiseks, mis on avaldatud komisjoni teatises majandus-ja rahaliidu kohta⁽⁵⁷⁾. Komisjon on teinud ettepaneku laiendada makromajanduslikku järelevalvet et paremini tuvastada ja jälgida selliseid lahknevusi euroalal. Näiteks võib see tähendada kõikide euroala liikmesriikide konkurentsivõime suundumuste paremat hindamist. Samas teatises on komisjon kutsunud liikmesriike üles tugevdama euroala majandusjuhtimist, seda nii riigisisesel kui -välisel rindel, kasutades paremini ära olemasolevat majanduspoliitika kooskõlastamise raamistikku. Konkreetselt ei peaks riigisisest poliitikat, arvestades selle olulist rolli, rakendama, ilma et kaalutaks selle mõju euroala naaberriikidele.

* *

^{(57) &}quot;EMU@10 – majandus- ja rahaliidu edusammud ja ülesanded pärast kümmet tegutsemisaastat" KOM(2008) 238 (lõplik) 7. mai 2008.

Küsimus nr 77, mille esitas Katerina Batzeli (H-0764/08)

Teema: Kreeka põllumajandustoetuste jälgimine

Komisjon on teatanud oma kavatsusest vähendada Kreeka põllumajandustoetusi puuduste tõttu viimase riiklikus jälgimiskorralduses, kinnitades, et see meede võetakse, kui Kreeka valitsus ei anna vajalikke tagatisi koos tõenditega, et jälgimiskorraldust on parandatud. Lisaks sellele on hiljuti teatavaks saanud, et Kreeka Riigikontroll on leidnud ÜPP toetuste ja riigireservi haldamises vigu ja läbipaistmatust, see on olukord, mille eest põllumajandustootjad pole vastutavad.

Millisesse etappi on jõudnud konsultatsioonid komisjoni ja Kreeka valitsuse vahel ja milline edasiminek on toimunud seoses meetmete rakendamisega, mis on vajalikud Kreeka põllumajandustootjate toetuste kahjustamise vältimiseks?

Kas on toimunud rahuldav edasiminek riikliku jälgimiskorralduse parandamisel, selleks et vältida toetuste vähendamist komisjoni poolt?

Kuidas mõjutab Kreeka põllumajandustootjaid toetuste vähendamine, mille põhjuseks on haldusvead ja puudused jälgimiskorralduses, s.o probleem, mille eest nad ise pole vastutavad?

Vastus

Kreeka asutused andsid 2006. aasta kevadel kinnitatud tegevuskavaga seoses lubaduse luua 2008. aasta lõpuks uus toimiv maatükkide identifitseerimissüsteem (LPIS).

Täpne maatükkide identifitseerimissüsteem on pindalatoetuste korrektse haldamise kontrolli tagamiseks möödapääsmatu.

16. juuli 2008. aasta kuupäevaga saadeti Kreeka valitsusele kiri, käivitamaks menetlus, mille eesmärgiks on Kreeka põllumajanduse pindalatoetuste ja maaelu arenguabi meetmete osaline peatamine seoses jätkuvate puudustega kontrollisüsteemis, mis peamiselt puudutasid maatükkide identifitseerimissüsteemi (LPIS). Kreeka valitsus vastas kirjale 28. augustil 2008.

Auditeerimismissioon 2008. aasta septembris näitas, et mõnedele edusammudele vaatamata oli selle võtmetähtsusega elemendi loomine endiselt ajakavast maas.

Sellele tuginedes jätkab komisjon ettevalmistusi maksete peatamiseks, nii nagu sellest teatati 2008. aasta juulis.

Tuleb rõhutada, et peatamist kohaldatakse komisjoni poolt Kreeka väljamakseid tegevale asutusele sooritatavate igakuiste maksete suhtes. See ei vähenda üldse Kreeka asutuste kohustust maksta põllumajandustootjatele summad, milleks viimastel konkreetse tootja tasandil õigus on.

*

Küsimus nr 78, mille esitas Catherine Stihler (H-0766/08)

Teema: EL ja ülemaailmne finantskriis

Oleme hiljuti olnud tunnistajaks seninägematutele vapustustele finantsturgudel. Iga päev on kaasa toonud erakordse sündmuse, mida alles päev varem oleks peetud hämmastavaks. USA investeerimispank Lehman Brothers lasti pankrotti, samas kui üks maailma suurimaid kindlustusfirmasid AIG päästeti ära. Valitsus kiitis heaks Ühendkuningriigi suurima hüpoteeklaenaja HBOS ülevõtmise, et vältida klientide põgenemist. Aktsiahinnad kukkusid kokku ja sööstsid seejärel uuesti üles ning praegu püüab Ameerika Ühendriikide valitsus panna kokku massiivset päästepaketti 3 triljoni dollari väärtuses.

Mida teeb komisjon oma pädevusvaldkondades, et kaitsta ELi kodanike huve seoses ülemaailmse finantskriisi mõjuga?

Vastus

Komisjon on pühendunud ja tegutseb aktiivselt ELi kodanike huvide kaitsel nii finantskriisi ajal kui ka pärast kriisi. Kodanikud vajavad asjakohast tarbija-, investori- ja hoiuste kaitset; hästitoimivaid ja likviidseid pangandusturge, mis suudavad tarbijatele, koduomanikele ja ettevõtetele laenu anda; ja tootlikku, kasvavatele ettevõtetele tuginevat majandust.

Seda arvestades on komisjon aktiivselt tegutsenud mitme küsimusega seoses.

Komisjon on aidanud panna diagnoosi kriisi põhjuste kohta ja loonud meetmed selleks, et finantssüsteemis leitud nõrkusi ravida. Komisjon on välja töötanud teekaardi, millega on 2007. aasta oktoobris nõustunud majandus-ja rahandusministrid, et parandada turgude läbipaistvust, väärtuste hindamist, usaldatavusnõudeid ja käsitleda krediidireitingute ja muude turu toimimisse puutuvate küsimustega seotud probleeme;

Komisjon on teinud koostööd rahandusministrite ja järelevalveasutustega, eriti majandus- ja rahanduskomitee ning samuti järelevalveasutuste komiteede kaudu (Euroopa pangajärelevalve komitee, Euroopa kindlustus- ja ametipensioniinspektorite komitee ja Euroopa väärtpaberituru reguleerijate komitee) selleks, et tagada, niipalju kui võimalik, liikmesriikide ja Euroopa institutsioonide kooskõlastatud tegevus. Üks tähtis tulemus on 12. oktoobri 2008. aasta euroala tegevuskava ja selle laiendamine kogu Euroopa Liidule. Sellega garanteerivad liikmesriigid ajutiselt pankade rahastamise ja pankadevahelise turu toimimise, eesmärgiga taastada finantsturgudel usaldus;

Komisjon on kiiresti alustanud seadusloometegevust olemasoleva regulatiivse raamistiku parandamiseks ja on jätkanud koostööd nõukogu ja parlamendiga, et leida kompromissid järgmiste tähtsate algatuste osas, mille üle läbirääkimised on pooleli:

- Solventsus II: komisjon teeb tööd, et saavutada läbirääkimistel ettepaneku üle kompromisslahendus. Kõnealune direktiiv kaasajastab ELi kindlustusfirmade solventsusreegleid ja tugevdab järelevalvet rahvusvaheliste kindlustuskontsernide üle.
- Kapitalinõuete direktiiv: ettepanek kapitalinõuete direktiivi muutmiseks võeti vastu 1. oktoobril 2008. See algatus hõlmab elutähtsaid valdkondi nagu suured katmata riskid, järelevalve rahvusvaheliste kontsernide üle, pankade kapitali ja riskijuhtimise kvaliteet. See tugevdab fundamentaalselt ELi pankade ja finantssüsteemi regulatiivset raamistikku.
- Hoiuste tagamise skeemid: 15. oktoobril 2008 esitas komisjon ettepaneku muuta ELi eeskirju hoiuste tagamise skeemide kohta, millega rakendatakse praktikasse ELi rahandusministrite 7. oktoobril 2008 Luksemburgis antud lubadused.
- Raamatupidamine: komisjoni ettepaneku alusel hääletasid liikmesriigid 15. oktoobril 2008 ühehäälselt muutuste poolt raamatupidamisnormides, sh täpsemad juhendid õiglase väärtuse kohta ja IAS-39 läbivaatamine, et liigitada väärtpaberid kauplemiskontolt pangakonto alla.
- Reitinguagentuurid: komisjon lõpetab parajasti seadusloomeettepanekut, mis käsitleb reitinguagentuuridele loa andmise, nende tegevuse ja järelevalve tingimusi ELis, mille täiskogu peaks vastu võtma 2008. aasta novembri alguses.
- Tuletisväärtpaberid: siseturu volinik on teatanud, et ta tahab tuletisväärtpaberite turgu üksikasjalikult uurida ja soovib, et krediidi tuletisväärtpaberite arvlemise osas oleks lahendus rakendatud enne aasta lõppu.
- Euroopa järelevalve tulevik: komisjon otsustas luua ELi piiriülese järelevalve kõrgetasemelise töörühma, mida juhib Jacques de Larosière. Töörühma volitused ja koosseis avaldatakse lähimas tulevikus.
- Lõpuks, komisjon tagab, et töö on rahvusvaheliselt kooskõlastatud. Komisjon kavandab konverentsi meie rahvusvaheliste partneritega ülemaailmse finantssüsteemi reformimiseks läbipaistvuse, finantsstabiilsuse, vastutustunde, aususe ja ülemaailmse halduse põhimõtete alusel.

* *

Küsimus nr 79, mille esitas Mikel Irujo Amezaga (H-0769/08)

Teema: Euroopa Sotsiaalfondi vahendid Navarras (Hispaania)

Vastuses minu suuliselt vastatavale küsimusele H-0929/07⁽⁵⁸⁾ puuduste kohta Euroopa Sotsiaalfondi vahendite haldamises Navarra (Hispaania) piirkondliku omavalitsuse poolt teatas komisjon, et palub mitmelt asutuselt lisateavet. Kas komisjon on kõnealuse teabe saanud?

⁽⁵⁸⁾ Kirjalik vastus 11.12.2007.

Samuti kas komisjon on uurinud, kas on rikutud määruse (EÜ) nr 1260/1999⁽⁵⁹⁾ artikleid 32, 34 ja 36 või määruse (EÜ) nr 1685/2000 lisa punktis 1.7 sätestatud nõudeid abikõlblikele kulutustele? Üldise arvete ja alusdokumentide tõendamise ja kontrolli mehhanismi puudumisel, eriti üldkulude osas, kas komisjon on uurinud, kas kõnealune omavalitsus on täielikult järginud määruse (EÜ) nr 438/2001 (60) artikli 7 lõiget 2? Võib meenutada, et see oli Cámara de Comptos (Navarra Audiitorite Koda), kes juhtis tähelepanu asjaolule, et piirkonna omavalitsus polnud ennast varustanud rahandusarvestuse ja raamatupidamissüsteemidega, millega suudetaks tagada Euroopa Sotsiaalfondi kulutuste, maksete ja tulude korrigeerimine ja eraldi arvestamine.

Vastus

Nagu on osutatud vastuses austatud parlamendiliikme kirjalikult vastatavale küsimusele P-0619/08, mis käsitles Navarra Autonoomse Piirkonna Audiitorite Koja aruannet pealkirjaga "Euroopa Liidult saadud vahendid – Sotsiaalfond 1997–2003", palus komisjon Euroopa Sotsiaalfondi korraldavalt asutuselt Hispaanias (UAFSE) lisateavet kõnealuse aruande sisu kohta ja meetmete kohta Navarra Audiitorite Koja avastatud puuduste kõrvaldamiseks.

Komisjon rõhutab, et Navarra omavalitsus on tagasi võtnud kulutused, mida määruse (EÜ) 438/01 artikli 10 kohaselt teostatud kontrolli, millele on viidatud Navarra Autonoomse Piirkonna Audiitorite Koja aruandes, alusel ei peeta Euroopa Sotsiaalfondi kaasrahastamiseks abikõlblikeks. Lisaks sellele on UAFSE komisjonile teatanud, et Navarra omavalitsus on juba võtnud meetmeid, et parandada Euroopa Sotsiaalfondi vahendite haldamist vastavalt Navarra Autonoomse Piirkonna Audiitorite Koja aruande järeldustele ja soovitustele. Samuti on UAFSE rõhutanud, et UAFSE iga-aastase kontrollikava raames sooritatud kontroll näitas, et parandusmeetmeid rakendatakse.

Siiski, selleks et kinnitada, kas Hispaania on võtnud asjakohased meetmed, on komisjon UAFSE-lt palunud UAFSE teostatud kontrollimiste kohta koostatud aruande koopiat, samuti kõiki Euroopa Sotsiaalfondi Navarra piirkonna järelevalveasutuse aruandeid.

Ja lõpetuseks, Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF) on otsustanud algatada kontrolljuhtumi menetluse. Komisjon tuletab meelde, et OLAF peab tagama, et nii komisjon kui ka liikmesriikide asutused ei kontrolliks majandusüksusi samal ajal, samadest asjaoludest lähtuvalt, ühenduse sektorispetsiifiliste normide või riigisiseste õigusaktide alusel ja saab seepärast algatada kontrolljuhtumi menetlusi, et jälgida riigisisest pooleliolevat menetlust.

Küsimus nr 80, mille esitas Carl Schlyter (H-0770/08)

Teema: Uued uuringud bisfenoolide kohta

16. septembril 2008 avaldati uus uuring (JAMA uuring) bisfenool A kohta, mis näitab, et see aine võib põhjustada diabeeti ja südamekahjustusi. Bisfenool A on muuhulgas keskse tähtsusega monomeer polükarbonaatplasti ja epoksüvaikude tootmisel. Polükarbonaatplasti kasutatakse mitmete üldlevinud toodete, sh lastetoidupudelite ja veepudelite valmistamisel. Epoksüvaikusid kasutatakse muuhulgas peaaegu kõigi toidu- ja joogipurkide sisepinna kattematerjalina. Vastavalt direktiivile 76/769/EMÜ⁽⁶¹⁾ kehtestatakse praegu kaasotsustusmenetlusega uusi piiranguid. Kõnealune direktiiv tunnistatakse 1. juunil 2009 REACHiga kehtetuks. Praegusest hetkest kuni seadusandja ametiaja lõpuni on praktiliselt võimatu kaasotsustusmenetlust ette valmistada ja lõpule viia. Seega valitseb uute piirangute vastuvõtmise võimaluse osas ELi tasandil praegu seadusandlik halvatus. Tühiku võiksid täita ajutised riigisisesed keelud.

Kas komisjon võiks paluda komisjoni teaduskomiteel uute uuringute alusel oma arvamus bisfenool A kohta läbi vaadata?

Kas riigisisene keeld oleks ELi õigusega kooskõlas, eriti arvestades ELi ajutist võimetust esitada ettepanekuid piirangute kohta ainetele, mille suhtes piirangud seni puuduvad?

⁽⁵⁹⁾ EÜT L 161, 26.6.1999, lk 1.

⁽⁶⁰⁾ EÜT L 63, 3.3.2001, lk 21.

⁽⁶¹⁾ EÜT L 262, 27.9.1976, lk 201.

Vastus

Komisjon on teadlik hiljutistest uuringutest bisfenool A võimaliku mõju kohta inimeste tervisele. Ainete kasutamine lastetoidupudelites ja veepudelites on reguleeritud komisjoni direktiiviga 2002/72/EÜ toiduainetega kokkupuutumiseks ettenähtud plastmaterjalide ja -toodete kohta⁽⁶²⁾, milles on bisfenool A migratsiooni piirnormiks sätestatud 0,6 mg/kg toidu kohta, tuginedes 2006. aastal Euroopa Toiduohutusameti (EFSA) teostatud riskihinnangule. Komisjoni taotlusel on EFSA oma 23. juuli 2008. aasta avalduses kinnitanud bisfenool A lubatud päevadoosi, võttes arvesse Kanada valitsuse hiljutist sõeluuringu hinnangut ja USA Riikliku Toksikoloogiaprogrammi teatist. Lisaks palutakse EFSA-l hinnata hiljuti ajakirjas Journal of the American Medical Association avaldatud uuringu⁽⁶³⁾ asjakohasust ja sellest tulenevaid järeldusi. Praegu on komisjon, tuginedes praegustele teaduslikele teadmistele, arvamusel, et migratsiooni piirnorm on piisav, et kaitsta tarbijaid võimalike bisfenool Ast tulenevate ohtude eest tervisele. Toidu- ja joogipurkide epoksüvaigust katted kuuluvad riigisiseste õigusaktide reguleerimisalasse.

Muu kasutamise piirangud tuleks tõepoolest vastu võtta direktiivi 76/769/EMÜ raames, mis tunnistatakse 1. juunil 2009 kehtetuks ja asendatakse REACHi VIII jaotise ja XVII lisaga. Praegu ei sisalda direktiiv 76/769/EMÜ ühtegi piirangut bisfenool A kohta. 2003. aastal avaldati Euroopa Kemikaalide Büroo veebisaidil määruse (EMÜ) 793/93 raames teostatud kõikehõlmava riskihinnangu tulemused ja uuendatud hinnangu tulemused avaldati 2008. aasta aprillis (64). Järeldus on see, et tarbijatega seoses puudub vajadus juba olemasolevatele lisanduvateks riski vähendamise meetmeteks, kuid on vajalik piirata töötajate riske, kes puutuvad kokku bisfenool A või epoksüvaikude tootmisega ning kõikide tööalase kokkupuute stsenaariumide korral, kus on võimalik suure kontsentratsiooniga bisfenool A kokkupuude nahaga. Kuna riski hinnangut ja riski vähendamise strateegiat ei võetud ametlikult vastu vastavalt nõukogu määrusele 793/93 (EMÜ), mis tunnistati kehtetuks 1. juunil 2008, siis peab referentliikmesriik, vastavalt REACHi artikli 136 lõikele 3, esitama kõik asjaomased dokumendid, sh riski hinnangu ja riskide vähendamise strateegia Euroopa Kemikaalide Agentuurile enne 1. detsembrit 2008.

Komisjon soovib selgitada, et EL pole ajutiselt võimetu esitama ettepanekuid piirangute kohta ainetele, mille suhtes seni puuduvad piirangud vastavalt direktiivile 76/769/EMÜ. Ehkki on õige, et enne direktiivi 76/769/EÜ kehtetuks tunnistamist pole enam aega täieliku kaasotsustamismenetluse lõpuleviimiseks direktiivi alusel uute piirangute kehtestamise ettepaneku osas, siis tagavad üleminekusätted vastavalt REACHi artikli 137 lõike 1 punktile b, et komisjon jätkab tööd sellise ettepanekuga, kui seda pole 1. juuniks 2009 veel vastu võetud. Riiklike õigusaktide ettevalmistamise asemel võib liikmesriik hakata ette valmistama piirangute toimikut vastavalt REACHi XV lisale, kui seda vajalikuks peetakse. Piirangute menetlemise alustamiseks võib liikmesriik seejärel REACHis sätestatud menetlust järgides teatada oma kavatsusest agentuurile ja esitada XV lisa kohase toimiku kohe pärast VIII jaotise jõustumist (1. juuni 2009). Arvestades REACHi artiklites 69–73 sätestatud tähtaegu, oleks üldine ajakulu võrreldav täieliku kaasotsustamismenetlusega.

* *

Küsimus nr 81, mille esitas Ivo Belet (H-0774/08)

Teema: Töökohtade kadumine tekstiilisektoris ja ELi Globaliseerumisega Kohanemise Fond

Viimastel nädalatel on Belgia tekstiilitööstuse ettevõtetes välja kuulutatud või juba läbi viidud kokku rohkem kui 1 000 koondamist (Bekaert Textiles: 281; Domo Zwijnaarde: 150; Ralos: 200, UCO: 351; Prado: 182; Beaulieu: 387 jne). See töökohtade kadumine on mitmete tegurite tulemus: halb majanduskliima ja madala palgatasemega riikide konkurents.

Kas komisjon saab avaldada, kas asjaomaste töötajate ümberõppeks, uuele töökohale viimiseks ja ümbersuunamiseks saab käesoleval juhul kasutada ELi Globaliseerumisega Kohanemise Fondi vahendeid?

⁽⁶²⁾ EÜT L 220, 15.8.2002, viimati muudetud direktiiviga 2008/39/EÜ, ELT L 63, 7.3.2008.

⁽⁶³⁾ Lang et al. 2008: Journal of the American Medical Association, 300, 1303-1310

⁽⁶⁴⁾ Tulemused on avaldatud aadressil: http://ecb.jrc.ec.europa.eu/esis/index.php?PGM=ora, EINECS Number 201-245-8

Vastus

Määruse (EÜ) nr 1927/2006⁽⁶⁵⁾ Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi loomise kohta (EGF) artikli 2 punktis b on sätestatud võimalus liikmesriikidele taotleda EGFi toetust juhtudel, kui konkreetses sektoris, ühes piirkonnas või kahes külgnevas piirkonnas (määratletud NUTS II tasandil) koondatakse üheksa kuu jooksul vähemalt 1 000 töötajat.

EGFi toetuse taotlemisel peavad liikmesriigid näitama seost asjaomases sektoris toimuvate koondamiste ja maailma kaubanduses toimuvate oluliste struktuurimuutuste vahel. Seda on võimalik teha kaubanduse statistika kaudu, millest ilmneb oluline impordi kasv Euroopa Liitu või kiire Euroopa Liidu turuosa vähenemine või andmetega, mis näitavad tootmise ümberpaigutamist kolmandatesse riikidesse.

Pärast EGFi määruse jõustumist on komisjon saanud seoses koondamistega tekstiilitööstuses kuus EGFi toetuse taotlust (neli Itaaliast, ühe Maltalt ja ühe Leedust) ja andnud neile positiivse hinnangu.

Asjaomaste töötajate koolitus ja ümberõpe, uuele töökohale viimine ja ümbersuunamine on aktiivsed tööturumeetmed, mis kuuluvad EGFi määruse artiklis 3 määratletud EGFi abikõlblike meetmete hulka.

* *

Küsimus nr 82, mille esitas Gianluca Susta (H-0776/08)

Teema: Kingad

Septembri viimasel nädalal konfiskeeris Itaalia Guardia di Finanza (politseistruktuur, mille kohustuste hulgas on tolli- ja aktsiisimaksude jõustamine) 1 700 000 paari kingi. Konfiskeeritud kingad kandsid võltsitud kaubamärke ja 84 000 paari neist kandsid vale märgistust "valmistatud Itaalias". Avastati, et paljud neist sisaldavad ehmatavas koguses kuuevalentset kroomi, mis on kantserogeenne aine.

Milline on komisjoni arvamus selle juhtumi kohta? Milliseid meetmeid kavatseb komisjon võtta, et edaspidi vältida samalaadseid juhtumeid, millest saavad tarbijaid kahjustades kasu teatud tüüpi äriühingud?

Milliseid dumpinguvastaseid menetlusi on komisjon viimase kahe aasta jooksul tekstiilitoodete ja kingadega seoses Hiina vastu alustanud?

Kas komisjon on arvamusel, et ta peaks esitama ettepanekud olemasoleva õigusliku raamistiku muutmiseks, et tugevdada tekstiilitoodete, kingade, kosmeetikatoodete ja sarnaste kolmandatest riikidest imporditud kaupade kvaliteedistandardeid ja nõuda nende jälgitavaks muutmist?

Vastus

Komisjon teeb eesistujariigiga tihedat koostööd tolli tegevuskava loomise, tagamaks intellektuaalomandi õiguste tõhus jõustamine piiril. Kõnealune tegevuskava on osa globaalsemast strateegiast, mis on määratletud nõukogu resolutsioonis Euroopa võltsimise vastase võitluse üldise kava kohta⁽⁶⁶⁾.

Kuna Hiina on peamine võltsitud kaupade allikas, siis peetakse eluliselt tähtsaks selle riigiga tollikoostöö tugevdamist. Seepärast peab ka komisjon Hiinaga läbirääkimisi tolli tegevuskava üle, et võidelda võltsimise ja piraatlusega.

Mis puudutab dumpinguvastast võitlust, siis kehtestas komisjon 2006. aasta oktoobris tähtajalise dumpinguvastase tollimaksu teatud Hiina Rahvavabariigist ja Vietnamist pärit nahkpealsetega jalatsite impordile, mis oli jõus 2 aastat kuni oktoobrini 2008. Praegu tegeleb komisjon nende dumpinguvastaste meetmete lõppemisjärgse läbivaatamisega. Hiina Rahvavabariigist pärit tekstiilitoodete osas pole viimase kahe aasta jooksul ühtegi dumpinguvastast menetlust teostatud.

Rõivaste ja jalatsite tootmisel kasutatud ainete õigusliku raamistiku ja ohutusega seoses kehtib kohustus märkida ELi turule viidud kangaste ja rõivatoodete kiuline koostis ja märkida jalatsites kasutatud materjalid⁽⁶⁷⁾.

⁽⁶⁵⁾ ELT L 406, 30.12.2006

⁽⁶⁶⁾ ELT C 253, 4.10.2008.

⁽⁶⁷⁾ Direktiiv 96/74/EÜ, EÜT L 32, 3.02.1997 ja parandus ELT L 5, 10.1.2006; direktiiv 96/73/EÜ, EÜT L 32, 3.2.1997; direktiiv 73/44/EMÜ, EÜT L 83, 30.3.1997; direktiiv 94/11/EÜ, EÜT L 100, 19.4.1994 ja parandus EÜT L 47, 24.2.1996

Lisaks peab ilmselgelt iga ELis ringlev tekstiilitoode või jalats vastama kemikaale käsitlevatele õigusaktidele, eriti piirangute direktiivi⁽⁶⁸⁾ sätetele seoses teatavate ohtlike ainete ja valmististe turustamise ja kasutamise piirangutega. Komisjon on kiireloomuliselt võtnud ühendust Itaalia asutustega, paludes neilt üksikasjalikku teavet konfiskeeritud kingade tegeliku kroomisisalduse kohta.

Tuleb märkida, et samas kui praegust õiguslikku raamistikku peetakse piisavaks, on nii tollikontroll enne kaupade ELis vabasse ringlusesse lubamist kui ka juba turul olevate toodete jälgimine liikmesriikide ainupädevuses. Siiski kergendab komisjon liikmesriikide jõupingutusi mõlemas valdkonnas mitmesuguste meetmete kaudu, alates RAPEXi süsteemi (üldise tooteohutuse direktiiviga⁽⁶⁹⁾ loodud ELi ohtlike tarbekaupade kiirhoiatussüsteem) käitamisest kuni jõuametkondade ametnike koolitamise ja ühiste turujälgimismeetmete rahalise toetamiseni.

Kosmeetikatoodete kohta on kosmeetikatoodete direktiivis⁽⁷⁰⁾ sätestatud ohutusnõuded, mida kohaldatakse ühenduse turule viidud kosmeetikatoodete suhtes ja seda viimaste päritolust sõltumata. Ka selles valdkonnas toetab komisjon turu jälgimise ja eriti piirikontrolli kooskõlastamist liikmesriikide asutuste vahel.

*

Küsimus nr 83, mille esitas Karin Riis-Jørgensen (H-0777/08)

Teema: Valitsuse garantii Iiri pankadele

Iiri Valitsus kiitis sel nädalala heaks erakorralised õigusaktid, millega antakse kuuele Iiri omanikega pangale valitsuse garantii. See meede annab kõnealustele pankadele eeldatavasti eelise välismaalastest omanikega konkurentide ees, kellele garantii ei laiene, ja kes nüüd näevad oma klientide üleminekut Iiri pankadesse, kes suudavad anda hoiustajatele tugevama, valitsuse toetusega garantii.

Kas siin on tegemist konkurentsimoonutuse juhtumiga, kui Iiri valitsus võimaldab kodumaiste omanikega pankadele välismaiste omanikega pankade ees eeliskohtlemist?

Vastus

Arvestades praegust olukorda finantsturgudel, jagab komisjon liikmesriikide muret finantsstabiilsuse tagamise pärast ja mõistab täielikult vajadust võtta asjakohased meetmed.

Seda vajadust tunnistati majandus- ja rahandusnõukogu (Ecofin) kohtumisel 7. oktoobril 2008, kus rahandusministrid tunnustasid järgmisi põhimõtteid.

- Sekkumised peaksid olema õigeaegsed ja toetus peaks põhimõtteliselt olema ajutine;
- Maksumaksjate huvid peaksid olema kaitstud;
- Olemasolevad aktsionärid peaksid kandma sekkumise asjakohased tagajärjed;
- Valitsusel peaks olema võimalus käivitada juhtkonna vahetus;
- Juhtkonnale ei peaks alles jääma põhjendamatud hüved, valitsustel võib olla muuhulgas volitus sekkuda töötasude küsimuses;
- Konkurentide seaduslikud huvid peavad olema kaitstud, eriti riigiabi eeskirjade kaudu;
- Tuleks vältida negatiivset doominoefekti.

Selleks et saavutada kõnealune eesmärk ilma siseturgu kahjustamata, peavad riiklikud meetmed olema hästi kavandatud, vajalikud ja asjaomase probleemi suhtes proportsionaalsed ning nad peavad vältima kahjulikku doominoefekti konkurentidele ja muudele liikmesriikidele.

14. oktoobril 2008. aastal avaldas komisjon suunised riigiabi eeskirjade kohaldamise kohta meetmete suhtes, mida on võetud seoses finantsasutustega praeguse ülemaailmse finantskriisi olukorras.

⁽⁶⁸⁾ Direktiiv 76/769/EMÜ, EÜT L 262, 27.9.1976

⁽⁶⁹⁾ Direktiiv 2001/95/EÜ, EÜT L 11, 15.1.2002

⁽⁷⁰⁾ Nõukogu direktiiv 76/768/EMÜ, EÜT L 262, 27.9.1976

Need võimaldavad kiiresti hinnata riigiabi vastavust riiklikele rekapitaliseerimise või garantiikavadele ja selliste kavade kohandamise konkreetsetele juhtumitele.

Komisjon on käesoleva juhtumi puhul Iiri asutustega tihedalt suhelnud, selleks et oleks võimalik kõrvale heita mured seoses diskrimineerimisega ning asjakohaste piirangute ja kontrolli puudumisega. Praeguseks on Iiri meetmed kooskõlas komisjoni avaldatud suunistega ja kooskõlastatud Euroopa reaktsiooniga finantskriisile, mille suhtes lepiti kokku 7. oktoobril 2008 majandus- ja rahandusnõukogus ja 12. oktoobril 2008 Eurogroupi kohtumisel ning komisjon kiitis kõnealused meetmed heaks 13. oktoobril 2008.

Mainitud juhtum kinnitab eelneva teatamise ja komisjoniga pidevas dialoogis olemise väärtust, selleks et algusest peale välja töötada kavad, millega on võimalik saavutada nende eesmärk säilitada finantsstabiilsus, säilitades samas ka muudele pankadele ja liikmesriikidele õiglased võrdsed konkurentsitingimused.

*

Küsimus nr 84, mille esitas Rodi Kratsa-Tsagaropoulou (H-0779/08)

Teema: ELi sisenevate ja seal elavate ümberasujate tervisekontroll

Vastavalt Portugali eesistujariigi raportile "Tervis ja ränne ELis" (2007. aasta teine pool), esineb ELi saabuvate ümberasujate ja põgenike hulgas sagedamini nakkus- ja mittenakkavaid haigusi, mille nad kas toovad oma päritoluriikidest kaasa või mis arenevad välja hiljem, järsu keskkonnamuutuse või vastuvõtjariikide raskete elamistingimuste tagajärjel.

Pidades silmas eespool nimetatud andmeid ja nõukogu 2007. aasta detsembri istungjärgu järeldusi ning arvestades kohalike elanike muret inimeste tervise pärast piirkondades, kuhu lainetena saabuvad ebaseaduslikud sisserändajad, kas komisjon ütleks, milliseid Portugali presidentuuri ettepanekuid on komisjon rakendanud? Milliste üle arutletakse? Milline on praegune olukord liikmesriikides ja milliseid meetmeid töötatakse välja või kavandatakse ELis selleks, et jälgida ja võidelda haigustega, kui ümberasujad sisenevad vastuvõtjariikidesse ja pärast seda? Millised on ettepanekud või plaanid ümberasujate vastuvõtu keskustes töötavate inimeste tervise kaitseks?

Vastus

(FR) Komisjon on väga hoolikalt uurinud tähtsaid järeldusi tervise ja rände kohta ELis Portugali eesistumise ajal ja jätkab tihedat koostööd liikmesriikidega olukorra jälgimisel.

Sotsiaalmeetmete kava ja ühenduse tervishoiustrateegia uuendamise osana on komisjon teatanud kavatsusest avaldada teatis tervishoiualase ebavõrdsusega võitlemise kohta, milles ümberasujate ja muude haavatavate elanikkonna rühmade tervishoiunõuded on tähtsal kohal.

Seoses riiki sisenemisega on Schengeni piirieeskirjades sätestatud, et kolmandate riikide kodanikud võivad siseneda, kui (muuhulgas) neid ei peeta ohuks rahvatervisele.

Seoses kolmandate riikide kodanike seadusliku riigis viibimisega, sisaldavad kõik olemasolevad direktiivid sätteid, mille kohaselt võivad liikmesriigid rahvatervise kaalutlustel keelata kolmandate riikide kodanikel oma territooriumile sisenemise. Väärib märkimist, et "rahvatervise" mõiste määratlemine on liikmesriikide pädevuses.

Varjupaigataotlejate puhul on liikmesriigid kohustatud tagama, et need isikud saavad vajalikku arstiabi. Sama kehtib ka kolmandate riikide kodanike puhul, kellele on antud rahvusvaheline kaitse seisund. Lisaks sellele võivad liikmesriigid sätestada, et rahvatervise kaalutlustel läbivad varjupaigataotlejad arstliku läbivaatuse.

Ebaseadusliku sisserände osas seisneb lähenemisviis "vajaliku arstiabi" pakkumises (mis jääb kuhugi erakorralise arstiabi ja kõigi tervishoiuteenuste kättesaadavuse vahepeale).

Lõpuks soovib komisjon austatud parlamendiliikmele meenutada, et nende küsimuste käsitlemisel tuleb täies mahus järgida põhiõigusi, eriti põhiõiguste harta artiklit 35, milles on sätestatud, et igaühel on õigus saada arstiabi riigisiseste õigusaktide ja tavadega ettenähtud tingimustel.

* *

Küsimus nr 85, mille esitas Pedro Guerreiro (H-0782/08)

Teema: Tootmise ja tööhõive kaitse erinevate ELi liikmesriikide tekstiili- ja rõivatööstussektoris

Euroopa Liit ja Hiina on kokku leppinud ühise järelevalvesüsteemi osas seoses teatavate Hiinast ELi liikmesriikidesse eksporditavate tekstiili- ja rõivatoodete kategooriatega. Nüüd kui 31. detsember 2008 läheneb, kas komisjon avaldaks, kuidas ta kavatseb vältida seda, et pärast 2008. aastat ei korduks olukord, mis esines 2005. aastal, kui tekstiili- ja rõivatoodete import Hiinast kasvas eksponentsiaalselt? Kas nõukogul on kavas teha ettepanek kahekordse järelevalvemehhanismi kehtivusaja pikendamiseks pärast 31. detsembrit 2008?

Milliste tekstiili- ja rõivatoodete import ELi on seni 2008. aasta jooksul näidanud kõige suuremat kasvu üldiselt ja konkreetselt Hiinast ja viimasel juhul, kas sees või väljaspool kahekordse järelevalve süsteemi?

Vastus

Kahekordse järelevalve eesmärk oli tagada 2008. aastal sujuv üleminek kaheksas kõige tundlikumas kategoorias. Komisjoni hinnangul on see eesmärk siiani saavutatud. Komisjon, ehkki tegeledes veel olukorra hindamisega, märgib, et praegune üldine statistika ei näita eriti häiritud olukorda turul. ELi turg näib olevat Hiina tekstiilitooted ära mahutanud, olukorras kus tekstiilitoodete koguimport kõigilt tarnijatelt on stabiilne. See tähendab, et nii nagu minevikus, kasvab Hiina osa ELi impordis pärast kõnealuste kategooriate liberaliseerimist.

Komisjon on kõigi sidusrühmadega tihedalt suhelnud ja ükski neist, v.a vähesed liikmesriigid, pole üles kutsunud meetmeid võtma. ELi tööstusele on antud lisaaega uue keskkonnaga kohanemiseks ja kohanemine näib üldiselt olevat olnud edukas. Seni pole tööstuse esindajad arvamusel, et käesolev olukord nõuab mingit konkreetset edasist tegevust. Teisest küljest on ka Hiina teinud selgeks, et ta ei pea asjakohaseks kahekordse kontrolli jätkamist pärast 2008. aastat. Siiski on nii EL kui Hiina kokku leppinud säilitada tekstiilikaubanduse sujuv areng ja sellel eesmärgil peaksid nad Hiina-ELi tekstiilidialoogi raames varsti kohtuma.

Kaheksa kahekordse kontrolli süsteemile allutatud tekstiilitoote kategooria (71) Hiinast ja muudelt tarnijatelt lähtuva impordi analüüs aastate 2006 ja 2007 kohta ja kahe kategooria analüüs, mis jäeti kahekordse kontrolli alt välja (72) ja mille suhtes kohaldati kokkulepitud juurdekasvu tasemeid, näitab, et väärtuseliselt on Hiina suurendanud oma osakaalu impordis kõigi kümne kategooria osas. Viie kategooria osas oli Hiina 2007. aastal suurim tarnija kas väärtuse või mahu või mõlema poolest. 2008. aastal säilis ja tugevnes kaubanduses sama suundumus, kui Hiina tugevdas oma positsiooni üleüldise suurima tarnijana.

Selle muutuse ja Hiina osakaalu kasvu mõju ELi tekstiilitoodete kogupildis leevendab asjaolu, et EL tekstiilija rõivatoodete koguimport kolmandatest riikidest on suurenenud palju väiksemas ulatuses. 2008. aastal toimus impordis Hiinast eespool nimetatud kümne kategooria hulgas suurim juurdekasv 5., 26. ja 39. kategoorias. Koguimport suureneb peamiselt 5. ja 7. kategoorias

Tekstiilisektor on komisjoni tähelepanu keskpunktis. Komisjon jätkab turu jälgimist tegeliku impordistatistika ja tolli jälgimise alusel.

*

Küsimus nr 86, mille esitas Mihael Brejc (H-0783/08)

Teema: Haldussuutlikkus

Euroopa Liit annab igal aastal vaestele riikidele märkimisväärses ulatuses rahalist abi, et aidata neil majandust arendada ja vaesusega võidelda, kuid tihti nad ei tea, kuidas seda asjakohaselt kasutada. Sageli on nende vahendite mittesobiva kasutamise põhjuseks asjaomaste riikide vilets haldussuutlikkus. Kas selle abiga seoses eraldatakse vahendeid konkreetselt haldussuutlikkuse parandamiseks abisaavates riikides?

⁽⁷¹⁾ Kahekordse kontrolli süsteemiga hõlmatud 8 kategooriat: 4. kategooria – T-särgid, 5. kategooria – pulloverid, 6. kategooria – püksid, 7. kategooria – pluusid, 20. kategooria – voodipesu, 26. kategooria – kleidid, 31. kategooria – rinnahoidjad, 115. kategooria – linane ja ramjeelõng.

^{(72) 2.} kategooria – puuvillased kangad ja 39. kategooria – laudlinad ja köögikäterätikud.

Vastus

Partnerriikide haldussuutlikkuse arendamise toetamine on Euroopa Komisjoni koostöös tähtis töövaldkond. See on samuti võtmetähtsusega element rahvusvahelistes lubadustes abi tõhususe kohta: Pariisi deklaratsioonis abi ühtlustamise ja lähendamise kohta (2005) ja kõrgetasemelise abi tõhusust käsitleva foorumi ministrite deklaratsioonis (Accra tegevuskava – september 2008).

Komisjoni toetus partnerriikide haldussuutlikkuse parandamiseks ja kaasajastamiseks, mis praegu on määratletud tehnilise koostööna, mobiliseeritakse mitmesuguste kanalite kaudu. Projektide kaudu, mis on konkreetselt suunatud kohaliku omavalitsuse tugevdamisele. Tehnilise koostöö komponentide kaudu projektides või (sektoripõhistes) programmides, mille eesmärgiks on laiemalt areng, näiteks halduse või infrastruktuuri valdkonnas. Sektoripõhise või üldise eelarvetoetuse kaudu. Eelarvetoetuse lisaväärtus seisneb selles, et kasutades ära partnerriigi süsteeme, tugevdab see samal ajal partnerriigi haldussuutlikkust, selle asemel et luua paralleelseid avaliku teenuse osutamise kanaleid, mis võib juhtuda muude abi liikide puhul. Haldussuutlikkuse parandamiselt oodatakse konkreetseid tulemusi: kitsaskohtade lahendamist, motiveerimisstruktuuri muutmist, tulemuslikkuse jälgimise parandamist, ressursside jaotamise ümberkohandamist jne.

Lisaks sellele sisaldavad eelarvetoetuse meetmed alati tehnilise koostöö meetmeid, mille eesmärgiks on otseselt avaliku halduse, eriti avalike finantside juhtimise teenuste tugevdamine. Paljudel juhtudel on eraldis suutlikkuse ülesehitamiseks lahutamatu osa kogu projekti/programmi/eelarvetoetuse toimimisest: näiteks maanteehoolduse koolitus infrastruktuuri programmis, kohaliku omavalitsuse suutlikkuse toetamine detsentraliseerimisprogrammis, riigikontrolöri büroo suutlikkuse ülesehitamine üldise eelarvetoetuse andmisel.

Lisaks sellele liigub abi tõhususe üle peetavas arutelus järjest kesksemale kohale ja suurema tähelepanu alla küsimus "kuidas" paremini toetada suutlikkuse ülesehitamist. Komisjon muudab parajasti viisi, kuidas arenguprogrammidega tavaliselt kaasaskäivat tehnilist koostööd komisjonis välja töötatakse ja rakendatakse. Euroopa Komisjoni väljapakutud välisabi tehnilise koostöö ja projektide rakendamise üksuste reformimise keskne strateegia⁽⁷³⁾, mille EuropeAid töötas välja 2008. aasta juulis, seab eesmärgiks kvaliteetse tehnilise koostöö pakkumise, mis toetab kohaliku ja riikliku tasandi võimekuse arendamist, lähtudes partnerite vajadustest ja keskendudes jätkusuutlikele tulemustele.

* *

Küsimus nr 87, mille esitas Anne E. Jensen (H-0785/08)

Teema: Olukord seoses komisjoni liikmete tagasiastumisega

Komisjoni liikmete tagasiastumine enne ametiaja lõppu on kasvav suundumus. See oli nii volinik Kyprianou, volinik Frattini ja nüüd volinik Mandelsoni puhul. See ei saa olla rahuldav komisjoni töö järjepidevuse seisukohalt.

Kas komisjon saab anda teavet seoses pensionidega, teenistuse lõpetamisega jne nende komisjoni liikmete puhul, kes lahkuvad oma ametikohalt enne tähtaega? Kas need on erinevad võrreldes sellega, kui nad töötaksid ametiaja lõpuni?

Vastus

Teatud kaadrivoolavus pole sellise poliitilise organi nagu komisjon puhul ebatavaline. Komisjon püüab alati viia miinimumi häired, mida sellised katkestused põhjustavad täiskogu töös. Volinike asendamist reguleerib Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikkel 215. Samuti käsitleb seda Euroopa Parlamendi ja komisjoni vaheliste suhete raamkokkulepe.

Pensionide, lahkumishüvitiste ja muude hüvede osas ei erine enne ametiaja lõppu lahkuvate komisjoni liikmete õigused sellest, kui nad töötaksid ametiaja lõpuni.

Volinikul on pärast ametist lahkumist õigus lahkumishüvitisele kolmeaastase perioodi eest, hüvitistele pereliikmete kohta, pensionile alates 65 aasta vanusest, toitjakaotuspensionile, ümberasumiskuludele, reisihüvitisele, kolimiskuludele.

⁽⁷³⁾ http://www.cc.cec/dgintranet/europeaid/activities/adm/documents/backbone strategy on tc-pius final.pdf

Endistel volinikel, kes lahkuvad ametist enne 63-aastaseks saamist, säilib õigus ühise ravikindlustusskeemi kindlustusele tingimusel, et nad ei tee palgatööd ja neile ei saa laieneda riikliku ravikindlustussüsteemi kaitse. Seepärast pole enne ametiaja lõppu tagasiastuvatel volinikel tavaliselt õigust ühise ravikindlustusskeemi kaitsele.

* *

Küsimus nr 88, mille esitas Athanasios Pafilis (H-0787/08)

Teema: Kreeka advokaatide kutsumine ülekuulamisele

Prantsuse ametivõimude taotlusel kutsuti hiljuti mitu Kreeka advokaati Ateena Uurimiskohtu ette, kuna Prantsusmaal juhuslikult arreteeritud väidetavate Kurdi PKK liikmete valdusest olid leitud nende nimekaardid. Ateena Advokatuuri nõukogu ja muud äärmiselt mõjukad asutused on üheselt hukka mõistnud selle vastuvõetamatu ja pretsedenditu meetme, mille eesmärgiks on sisuliselt muuta süüdistatavate isikute kaitse eest vastutavad advokaadid uurimisasutuste kaastöölisteks ja partisanidevastasteks informaatoriteks või isegi "terrorismis" kahtlustatavateks.

Kas komisjon on arvamusel, et käesoleval juhul austatakse advokaatide õigust oma kutsealal tegutsemiseks ja ametisaladuse põhimõtet? Kas komisjon kavatseb loobuda terroristlike organisatsioonide "mustast nimekirjast" ja sellega seotud "terrorismivastastest" õigusaktidest, mis tegelikult tõsiselt kahjustavad põhilisi demokraatlikke vabadusi?

Vastus

Komisjon on tugevalt pühendunud terrorismiga võitlemisele.

Terrorismiga võitlemine peab käima käsikäes inimõiguste austamisega, see hõlmab ka õigust kaitsele ja advokaadi abile. Advokaatide õigust oma kutsealal vabalt tegutseda ja ametisaladuse põhimõtet tuleb täielikult austada.

Seoses niinimetatud "mustade nimekirjadega" märgib komisjon, et ühine seisukoht 2002/402/ÜVJP Al Qaeda ja Talibani kohta ja ühine seisukoht 2001/931/ÜVJP muude terroristlike ühenduste ja isikute kohta kiideti heaks, rakendamaks ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioone, mis on vastavalt ÜRO põhikirja liikmesriikide artiklile 25 liikmesriikidele siduvad.

Sellega seotud "terrorismivastased" õigusaktid käsitlevad varade külmutamist (määrused (EÜ) nr 881/2002 ja 2580/2001) ja need on olnud kohtu 3. septembril tehtud otsuse esemeks. Komisjon järeldab, et kohtu seisukohale vastavalt on määratlemisprotsessis vajalikud teatud parandused, kuid puuduvad põhjused järeldada, et varade külmutamine oleks selliste paranduste teostamise korral ebaseaduslik.

*

Küsimus nr 89, mille esitas Laima Liucija Andrikienė (H-0793/08)

Teema: ELi prioriteedid Gruusia doonorite konverentsiga seoses

Mida kavatseb komisjon saavutada 22. oktoobril 2008 Brüsselis toimuval Gruusia doonorite konverentsil? Milline ELi panus on ette nähtud Gruusia ülesehitamiseks ja taastamiseks? Mis on ELi prioriteedid ja kuidas kavatseb EL neid rakendada? Milliseid komisjoni ülesandeid nähakse ette Gruusia ülesehitamiseks ja taastamiseks antava rahvusvahelise rahalise abi kooskõlastamisel ja rakendamisel?

Vastus

Vastavalt 1. septembri 2008. aasta erakorralise Euroopa Ülemkogu ning üldasjade ja välissuhete nõukogu 15. septembri 2008. aasta volitusele on komisjon töötanud Gruusia toetamisele kaasaaitamise kallal. Sellega kooskõlas on komisjon tegelenud majanduse taastamise ja stabiliseerimise paketi ettevalmistamisega ja koostöös Maailmapangaga 22. oktoobril 2008. aastal Brüsselis toimuva Gruusia rahvusvaheline doonorite konverentsi ettevalmistamisega. ELi liikmesriigid, tähtsamad rahvusvahelised doonorid, rahvusvahelised finantsinstitutsioonid, samuti rahvusvahelised ja ÜRO asutused on kutsutud doonorite konverentsil osalema. Konverentsi eesmärk on saada doonoritelt lubadused Gruusia aitamiseks, et vastata pärast 2008. aasta augusti konflikti riigi ees seisvatele peamistele väljakutsetele.

Konverentsil esitleb komisjon oma abipaketti kuni 500 miljoni euro väärtuses aastateks 2008–2010. Kõnealune pakett näitab ELi kindlat tahet konfliktiga seotud vajadustele vastutulekul.

Komisjon on kindlaks määranud prioriteedid ja töötab projektide kindlaksmääramise kallal, kooskõlas Maailmapangaga ja ÜRO raportiga ühise vajaduste hinnangu kohta ja ÜRO kiirpöördumisega (mis tegelikult sisaldub ühises vajaduste hinnangus). Komisjoni prioriteetsed valdkonnad abi andmisel on kõige pakilisemad vajadused, näiteks riigisiseste põgenike ümberasumine; rehabilitatsioon ja majanduse taastamine; makromajanduslik rahanduse stabiliseerimine; ja infrastruktuuri toetamine. Sellest tulenevalt suhtleb komisjon Gruusia valitsuse ja rahvusvaheliste doonororganisatsioonidega, et nende kavasid arutada ja nendega kooskõlastada. Doonorite konverents annab ka võimaluse kõigi doonorite konkreetsete kavade ja programmide arutamiseks, mis seejärel saab aluseks komisjoni tulevasele pidevale koostööle nendega.